

Prologus

Postilla fris Mycoli de lyra sup apocalipsum incipit.

Oportet te iterum prophetare propter et gemitibus. **S**poken. **B**icut dixi in primum. **B**eneficium et nouum testum ad iniucem corrumptum. nam se habet sic rota in medio rore. **E**zechiel. i. **T**homas p. libros virtutum. In vesti eni testo sunt libri legales: historiales: sapientiales et prophetales. In novo vero legi triduum euangelium: liber historia libri actus apostolorum: sapientialibus vero epistles pauli cum scripturam apocalypsim. **A**bi hunc ab anno Johanni verbum propositum. **O**portet te iterum prophetare propter et gemitibus. triduum iterum. i. post prophetas reges. vii in libro proposito prius notari quatuor predicationes huius libri. **P**ropterea est ei necessitas quod notari ibi. **O**portet scilicet et ipsa vita: ibi, te prophetare. **T**ertia ordinis aliquas: ibi. **I**ter aperte eiusdem generalitas: ibi populus et genitus. Circa primum considerandum quod si dic apostolus Hebreus. a. **P**atia vobis necessaria est. quam si librum habemus si tribulationes futuras aliquam modum preconoscamus: secundum quod dicitur. b. **B**reve omne. xxviii. **D**icitur iacula ferunt quod prudenter: nos tolerabilius mundi mala suscipimus si hoc prudenter clypeum munimur. **V**eritas vero Jobeas in libro prophetico describit tribulationes ecclesie futuras a suo tempore usque ad finem mundi secundum catholicos doctores ut in ipsa patie clypeo necessario muniamur. et sicut predictas huius libri apostolus quod dicitur. iohannes. i. ac. **H**ec scribere quod vidisti et quod sunt et quod optimes fieri cito sunt a principio nascuntur ecclesie surserent tribulationes secundum fiduciam. ut in Actu apostolorum maiores surgent circa finem mundi tempore anturpi. **S**icut secundum considerandum quod cognitio huius invenitur in huiusmaiori frequentia falsitas contingit. nam in principia sunt per se notarum in ductione ipso ad exclusiones marie remotas. contingit frequentia errare. sed in cognitio huius reuelationis diuina non potest esse falsitas: cum ipsa sit regula vita. **L**oguratio vero prophetica quae est in libro scripta non procedit ex inuestigatione huiusmaioris reuelationis diuina. q. **P**erfectio ei voluntate huiusmaioris allata est aliquam prophetia. sed sparsa inspirati locuti sunt sancti dei homines. **P**ropter quod in libro non est falsitas aliqua: sed vita mera. **I**so dicitur. Et dixit mihi. s. angelus loquens iohanni. hec etiam fidelissima et vera sunt et dicitur de spiritu prophetarum misericordia angelorum suorum ostendit suis suis quod est fieri certo. **C**irca tertium in quod notari ordinis qualitas cum dicitur. **I**ter. i. p. prophetas reges. te. considerandum quod libri prophetales in re. testo. sunt in omnibus libris nisi contetur. nam apud iudeos est aliud. **I**stum ab libri macabearorum ponatur in libris nisi per libros prophetarum. qui non sunt de canone secundum quod dicitur Hieron. in plogo galeato quod promulgatur in libris Regum. et in infinitis libris canonicos reges. te. libri prophetales sunt ultimi secundum dicitur. et sunt in infinitis libris non. testi liber apocalypsis est ultimus. **T**unc per prophetam illud quod dicitur. **M**anifestauit se iterum iesus ad mare tyberiadis. **A**da cuius intelligitur secundum quod locum aliquam accepit prophetantibus in ipso. sic dicitur contra parvum secundum tale festum vel spectaculum. i. prophetas bitans plus. **B**itans vero Jobes propter mare galilee: quod altero nomine dicitur mare tyberiadis fuit natum. **A**in codicis scriptio huius fuit occupata: et inde a propheta vocata: et hoc dicitur. **D**icitur. uero. p. ppter quem dicitur quod nomine tyberiadis designari ut sit sensus. **M**anifestauit se iterum iesus ad mare tyberiadis. **A**ad iohannem euangelistam. **I**ter. i. post prophetas reges. testo. **I**ste alius iterum scilicet in euangelio descriptio: et alius in Apocalypsi reuelatione. **C**irca quartum considerandum quod prophetare ve. testo. **I**stum prophetauerint de pluribus prophetis et gemitibus. ut libros eorum intruerint in prophetarum secundum anno proposito sine genere. s. iudeorum. **I**ona secundum excepto qui fuit missus ad prophetandum ninius. ceteri vero ad prophetandum iudeis. **J**ohannes vero prophetauit in libro omnibus gentibus et prophetauit universaliter ecclie ex oibz genitibus et pluribus et linguis constitute ut magis videbatur in libri psestudo. **P**ropter quod de ipso praedicari illud. **I**sa. l. v. Ecce testem populis dedit eum: ducere ac praceptorum gentibus: dicit testem quod prestat fuit universaliter ecclie de futuris tribulacionibus: ducere ac praceptorum ut per eum vita et doctrina: oes genites si se quanti ipsum ad celestem gloriam deducant: postquam te domino nostro Iesu christo qui cum patre et spiritu sancto regnat in secula seculorum amen.

tibus et pluribus et linguis constitute ut magis videbatur in libri psestudo. **P**ropter quod de ipso praedicari illud. **I**sa. l. v. Ecce testem populis dedit eum: ducere ac praceptorum gentibus: dicit testem quod prestat fuit universaliter ecclie de futuris tribulacionibus: ducere ac praceptorum ut per eum vita et doctrina: oes genites si se

Incipit prologus in Apocalypsim brevi Johannis apostoli.

Ones qui pie volunt vivere in christo sicut ait apostolus: persecutionem patientur: iuxta illud: filii accedentes ad servitutem dei statim in timore: et preparantes auctum ad tentationem. Tentatio namque est vita hominis super terram.

Ones qui pie volunt vivere in christo. **N**on esse certus efficienti et operi artifici quenam est. Artificis autem quodam est artifex auctoritate quodam ministerio sic est de efficiente. **B**ilbertus huic opere proximus prologus istius. **P**ropter ipsum definitus in relatione ad artificem sive efficiente auctoritate. Secundo in relatione ad artificem sive efficientem ministerio: ibi. **A**vidit autem iohannes et scriptus est. **N**on autem artifex non est opans cum imperio: sed procedente dispositio. quod quodam sequitur operatione circa materiam: et ipsas operationes format intentione et per actionem agens: et motu ex parte operis ad que relata sequitur ipsum operatum in effectu. **P**ropter definitum de efficiente sive artifice in quantum est disponens. secundo in quantum est agens: ibi. Reuelavit autem tota trinitas. tertio de materia actionis: ibi. de quod reuelatio huius libri scriptus est. **C**arto de intentione agens: ibi. **C**um quodam denunciata in propria terrena sententia de ipso operante: ibi. Ideo iste liber infra reliquias scripturas et sermo de modo actionis: ibi. **C**um autem iohannes hec in ratione fuerit reuelata: et in his sex tanguntur quatuor causeryna cum causato. efficiens autem in quantum est de duplicitate differentia secundum disponentis et agentis. **P**remittens igitur exppositorem huius libri. **G**ilbertus in prima parte istius prologi: breue fidelium translationem et verbis ipsius solatoris christi subiungit qualiter dispositio tribulationes futuras ecclesie reuelare: et quod dispositioni rationabiliter fit id quenam est. interserit rogeter quod de dispositione tribulationes. **P**reterea videtur de patribus tribulationes. **C**ontra igitur in hac particula primo tanguntur. secundum confitio fidelium: ratio dispositio tribulationes. et ipsa dispositio dicit ergo. **A** Omnes qui pie. iusti et religiosi. **B** Volunt vivere in christo sicut dicit apostolus. **C**omo. **U**nus. **P**ersecutionem patientur.

Contra illud. Eccl. q. **F**ilius accedens ad frumentum dei: cui seruire regnare est.

Dicitur. in iustitia firmus et paratus ad opera iusticie exercenda. **A**thanasius thobias inuenit iuvencum statim splendidum precium: et qui patet ad ambulandum.

E In timore: et nihil quod faciendum est negligat. **Ecclesia** q. **E**Qui timeret dominum nihil negligit.

F Et prepara animam tuam. et voluntatem tuam.

G Ad tentationem sustinendam. **Iacobus**. **H**ecatus vir qui suffert temptationem suppone: et quare hoc fit faciens dum: subiungit dicens.

H Tentatio namque est vita hominis super terram. **Job** vij. **A**lia littera. **D**elicia est vita hominis super terram: qualiter diceret homo ad hoc positus est super terram: et tanquam miles fortis et strenuus fortis sit in tentationibus.

Apocalipsis

a Ne autē fideles, i his iā dictis psecurōe, s. t tentatōe,
b Deficiat, q̄ si fatigari, c Sololat eos dñis, et bila
tes reddat et alacres, d Atq̄ cōfirmat, et fortes effici
at et stabiles, Consolat inquā atq̄ cōfirmat dices.
e Nobiscū sū vleg ad p̄summatōe seculi. D̄atib, vlti
sc̄ ad tuendū vos.

f Et nolite ti, pusil,

g ḡ, Luc, xii.

s Propterea vidēs de p̄. Posita fidelium isolatōne, tangit cām q̄ re tribulatōes ecclie reuelare disposuit, et delicit ut p̄nise a fide libo min⁹ timeantur.

Breg. D̄inus iacula ferunt q̄ p̄uident.

g Propterea, s. q̄ cōsolat et summat fideles h

Vides de r̄c, sup petram r̄pm, l. Cor, x.

Petra aut̄ erat r̄ps, et

D̄at, xvi. Sup hanc

perrā, sime r̄pm edifi

cabo ecclias mea.

i Ut min⁹ timeant

salicet tribulatōes.

b Vlposuit, de p̄.

l Una, i. pariter, Cū

filio et sp̄sc̄to eas re

m Reuelat (uelare,

ut aut̄ tota trinitas

r̄c. Hic tangit d̄ artifi

ce inq̄st̄ est opans si

ue agēs, et q̄ hec actō

no solū req̄rebat ma

tenia in q̄z cui, et sub

iungit dicens.

n Christo fm b̄sa

nitate, i. r̄po inq̄st̄um

est h̄o et inq̄st̄ est de

ip̄e etiam sibi homini

reuelauit, s̄ nonē alia r̄pi a tpe p̄ceptōis sc̄iuit oīa q̄ de

r̄fisi, nec oīa sc̄iuit no r̄i lūmpide s̄c̄ de

, ppter qd circa

ea q̄ sc̄iuit aliqd poterat a deo reuelari sibi.

o Christ̄ bo iohāni p an. Jobes ecclie reuelauit,

p Ecclie, i. asie sp̄ealiter Job, viij. Ecclis q̄ sunt i asia,

q He q̄ reuelatōe, materialis, i. s̄ generat eniuersē,

d quib⁹ reuelat̄, et aggregatine, i. d̄ q̄b⁹ reuelatōnib⁹,

r Hic liby cōposuit, s. iohānes,

s Ufi, i. q̄ de hac

t Apocalipsis dr. i. reuelatio ab apo qd est reuelatōe,

re tcalypsis qd est velamētū q̄ si reuelamētū v̄l reuelatō

q̄ mlt̄ reuelans, v̄si apocalypsis, id qd reuelare, q̄

hic x̄tinenf.

v Que de reuelat̄, r̄c. i tpe primitiuo, i.

tpe fundatōis et plantatōis sue, et quāta.

f Nūc, i.

tpe moderno patias, et quāta.

y In noui, r̄pib⁹ anti-

pas, s̄r. q̄i tata erit tribulatio et si fieri p̄ moueat etas

z Et q̄ p̄ bis et nūc, i. aliqd mēbris, (electi D̄at, xxiij,

a Et i futuro, in omnib⁹, premia sit susceptura, vel nūc

quantū ad dona ḡte, in futuro quantū ad dona ḡlie.

b Et quos denūciata supplicia terret, Hic tangit intē

c Promissa pmia letificet, q̄ fm Berli, (tio reuelatis,

et considerat, pmij minuit vim flagelli. Geneca, Epes, h

mij solatiū fit laboris, d Ideo iste liber est r̄c, p̄phe

tie noīe censet. Hic declarat d̄ ipo opato, et primo sumpli

citer, sc̄o et excellēti respectu alias p̄phetiaz manifestat

ibi q̄ alijs est excellētior p̄phetis, tertio eius autoritatē declarat, ibi. Id cui auroratē firmandā determinat iḡt q̄r̄ iste liber dicit, p̄phenia cū dr. Ideo quasi dicat, q̄ hic p̄nunciant tribulatōes p̄cedētes, et pmia q̄ sequūt̄ ideo iste liber r̄c. e Que alijs r̄c. Hic declarat de eo in compatōe, et deter-

minat primo et excels̄ lit alias p̄phetias, lec̄ido h̄ plurib⁹ d̄ causis sine r̄onib⁹ oridit, ibi. Quia de r̄po r̄ ecclie, clefia r̄c, dicit g. Que alijs est excellētior p̄phetis, et mod⁹ excellētiae subiungit.

f Hic enim nouiū testim̄ p̄st, it veteri euāgeliū

um legi, ita hec p̄pheta p̄pheta, p̄pheta p̄pheta, p̄pheta

veteri testamēti quo aut̄

p̄stat nouiū testamen-

tū veteri, nonne dicit

Ezech, viij, q̄ cora erat

i rota, et r̄ testamē-

tū in noui, et ecouerso

ergo vnu alteri p̄stat.

Rusio, ver⁹ est i nouo

p̄ explicatōes, s̄ nouiū

i veteri p̄ implicatio-

nē, p̄terea ver⁹ est i nouo materialis, nos-

num i veteri formalis,

et nouiū p̄stat veteri

q̄li forma p̄stantior et elegātior materia.

g Quia de r̄po r̄ ecclie, r̄c. Hic tangunt

r̄ones due q̄re hec p̄

pheta est excellētior

alijs, vna est q̄ mlt̄

dē mysterijs r̄pi r̄ ec-

clesie iā cōpleta p̄ph-

et. Alijs est q̄ illi data est tripharia p̄pheta, alijs vni-

pharia. Nota q̄ foras cōponit cū vñ, et dicit enīfari?

ab enī, enō loquēs, vnde vniſari? dicit p̄pheta, q̄ tñm

p̄pheta de vno tpe, b̄farins qui de duob⁹, et q̄liq̄ b̄fa-

rins ponit, p̄ bilingui, enīfari? qui de trib⁹, in aliquibus

et libris scribit vnipharia p̄ ph., et tñc componit ab enī

vna enī, et phares qd est dūilio, vnde vnipharia, i. sim-

plex dei p̄pheta, tripharia tripler.

b Ad cui auroratē auto: itatē r̄c. Hic declarat auto-

ritatē, quasi diceret ex his habet autoritatē liber iste, et

trinitas ea q̄ ibi dicunt reuelauit, et reuelatōes angelus

apportauit, et iohānes apls eas ecclie nunciavit, his

trib⁹ testib⁹ credēdū est, q̄ in ore duū vel trū testū sta-

bit om̄e verbū, Deuterio, xix, et D̄atib, xvij.

c Cum autem iohāni hec in visione fuerunt reuelat̄,

primo determinatur modus actionis, secundo sub-

stantif, et tñctio visionis, ibi, visio em̄ alia corporalis

et tñc determinat sub quo genere visionis fiebat hec

reuelatio, ibi, quomodo vidit iohānes, que in hoc libro

referunt r̄c, dicit ergo,

d Visio enim alia corporalis, quādo videlicet r̄c, alijs

quid videmus, sicut Balthasar vidit manū scribentem

in partete D̄an, v. Et heliceus curi igneos in quid hec

yas cap⁹ fuit, iij, Reg, q̄,

Prologus

a. **A**lia spūalis tē. līmā, rex cerni, quibz aliqd aliud, si significat q̄ cerni, supple sicut. b. **V**idit pharao spūcas, spicar imagines **H**esi. lī. c. Et moyses rubū at d. **I**lle dor. iste vigilas, h̄ corporibz (dere. x̄. v̄. oculis vidit moyses, h̄ corpore erat qd̄ videbat, ḡ rūlio rubi nō erat spūalis visio. Rūlio referēdo

vilionem ad illud qd̄ erat corpe v̄l corporalit vīsū, erat visio corporalis, refēdo aut ad si gnatū p̄ id qd̄ sic vide batur imaginaria sea spūalis dici p̄. vel for te re qd̄ dicunt, vide bat ignis q̄ reuera nō erat ignis. **V**isio autē imaginaria fuit visio petri. vcf. x. qf. s. positius i etrasi vidit quadrupedia et serpentina, et dicitū est ei, macta et māduca.

e. **A**lia ītēlectualis tē, sicut est capimus. **H**ac em̄ visiōē res ī tēlectuales q̄ sunt si ne imagine vidēmus vī glo. q. x̄. v̄. **H**ac vīsione q̄ dicit ītēctualis ea cernunt q̄ nec sunt corpora nec vī las gerūt formas eorū siles vīlūt ipsa mens et oīs affectio bona.

f. **Q**uo vidit iohes tē, ex significata mēte intellec̄tū, erra qd̄ glo, dicit. Johānes in

mente imagines vidit, tīsio fin̄ diuersos respectū imaginaria fuit et ītēctualis, q̄ mēte ītēlectu illuminatio a spūsancro veritatē cognovit, p̄ h̄ p̄t̄ q̄ verisimile fuit prophetia. Nota q̄ nō dīr̄ visio nisi unīneat aliud mystice qd̄ deo revelatē scāt̄, et iō triplex visio dīr̄ triplex celum.

g. **E**vidit aut̄ iohānes et scripsit in pathmos tē. In hac sc̄ba parte, p̄logi determinat̄ de ipso ope fin̄ q̄ refert ad efficientē sive ad artificē ministerio q̄ est iohānes, p̄gredit̄ iſi in bac p̄t̄ sic, primo exponit q̄s est iste artifex et q̄ sit ei actio, et q̄ hec actio cui sit materialis req̄rit locū et tps subiungit de loco et tpe. ibi. In pathmos insula, vbi tangit q̄ loco scripsit et q̄ s. tpe exīlū sui qd̄ daf̄ intel ligit, p̄ h̄ qd̄ dicit relegar, participiū em̄ tps significat, et q̄ artificis op̄ans op̄afalq̄ causa moris, plēquenter subdit̄ de causa mouente enī ad scribendū q̄ est duplex, una est pullulat̄ error q̄ tangit ibi. **H**ac enī ad scriben dū copellente cā tē. **A**lia cā est instruc̄tō eccliaz asie et ecclie generalis, enī prima causa fuit extirpat̄ maloz sc̄ba informatio sive instructio bonoz, q̄ tangit ibi. **E**c̄ri ut aut̄ iohānes septē ecclias asie tē, generale ecclie docens, s. p̄ asia minorē, de q̄ dicit. **I**l. ethymol. xii. Asia minor ab oriente capadocia enī gif ab alijs p̄t̄ endiq̄ man circūdā, nā a septētrione pontū enīnū habet, ab oceāsu, ponitdem, a meridiē egypti mare tē. **A**lia ē asia maior dicit̄ a noīe cuiusdā milieris, q̄ apud antiq̄s imperiū tenuit oriēns hec in tertia pre orbis disposita ab oriēte oīt̄ solis, a meridiē oceanō ab occiduo nō mari

fin̄, a septētrione meothide lacu et thānai fluvio termi naſ tē, et q̄ actio bīmōi req̄rit materia, p̄fir subdit̄ de mate ria hui⁹ op̄is cū dicit̄. **H**ītraz̄ materia iohannis in hoc ope stat̄ sp̄ealiter asiane ecclie, necnon et totū videlicet Quae, i. quāta mala, h̄ p̄senti patiā, et q̄ p̄mia i futuro, receptura sit, et q̄ intē

tio legit̄ agēt̄ sive ins

format et mod̄ operis omis, p̄fir tangit inten

tio scribentis cū dicit̄

Intēto ei⁹ est inques

re ad patientiā q̄ ser

vanda est, tum q̄ bre

uis labor, nū q̄ p̄mū magnū. **D**einde subi

dit̄ mod̄ cū dīr̄. **D**o

dus tractādi talis, p̄i

mo p̄mittit p̄logi in

salutatoēz, ebi reddit̄

auditores benignos

et attentoſ tē, serigū

sunt patricule isti pat

ris et sic ordinate, p̄i

mo em̄ tangit de effi

ciente inq̄t̄ est effici

ens, ibi. **Q**ui, s. iohā

nes scribēs, sc̄do d̄ lo

co et tpe quibz scripti

terio d̄ causa motiva

ad scribendū, quarto

de materia, quinto d̄

inētōne, sexto d̄ mo

do, dicit̄ ergo,

g. **V**idit aut̄ iohānes et scripsit in pathmo

mo. **S**pōcalip̄. s. fui i in

sla q̄ vocat pathmos

Et nota q̄ dicitur hic

pathmos et hic path-

mos mi, in eadē significatiōne, t̄t̄tinḡ habet pathmos i datiuo et ablative, sicut claros rotēnedos do, delos lo. **I**n ecclias, quibz perat asie minorē cui⁹ metropolis erat eph̄sus, p̄fuit enī Johānes septē ecclias illi⁹ asie pullularūt, in hoatōe, pullulo pullulas dicit̄ germina re et multiplicare. **A**rḡ inoleuerūt, ad est creuerunt, sō surtudine ricia q̄ mores corrumpit. **A**rḡ diuersi heres, q̄ violabant fidē, Erant enī quidā heretici, manifestūt cuiusmodi heres pullulabant ibi, s. in asia. **A**lpha principiū est elementorū grecorū. **D** finis, qd̄ bene puenit ei de quo dicit̄ **I**sa, xlii. **I**nse me nō ē formatus deus, et post me nō erit ante finē seculi desitū, ad est defectū ram, a desino desinis desti vel desiliū desinere desitū de sitū, hec autē dicebant non credentes veritati que dicit̄ **M**att̄. vli. c. **G**obiscum sum omnibus dieb̄ vīs ad cō summariōne seculi. **E**t pro labore non premū eternū sacepturā, cum tamen dicat **T**āp. x. **K**eddet de mercedē laborum sanctoz suoz, **E**t ecclia per exercitū tribulationū, supra ostendit. **H**ō deficere sed proficere, qd̄ fa cit Spōcalip̄s, xii. vbi dicit̄ q̄ mīlieni date sunt due ale aquile magne, et volaret in desertū locū. **T**ed proficere, si cui aux in igne nō deficit, h̄ pficit. **T**āp. iii. dicit̄ de iū stie. **L**anç̄ aux in fornace pbaur illos. **E**t pro his, s. mo dicit̄ tribulationibz brauiū eternū recipere, i. ritā eternam. q. **L**imo. q. **S**i z̄mortui sum⁹ et z̄uiuem⁹. **S**i sustinu nemus et conregnabim⁹, hoc erit quādo sponsa ducta in thalamū sponsi dotabitur dote bona, dices cū ly illud

Apocalipsis

Genesis. xxx. Dicauit me dñs dote bona.

a Que in p̄ftri seculo pariaſ in futuro receptura ſit, premia eterna p̄ modica r̄ leui tribulatōe. q̄. Cor. viii. id quod in p̄ftri ē momentanū et leue tribulatiōis noſtre ſupra modū in ſublimitate efnū glorie pond̄ opaſ in nobis.

b Intentio aſt ei?

Hic tangit intentio ſcribētis q̄ est mouē ad patientiā. Intentio enī Iohānis fuit ſupra ſubditos inſtruere q̄tū ad intellexū, hic aut̄ int̄edit eos informare q̄ntū ad effectum.

c Modus tractādi Hie tangit formalis cā: ſin q̄ attendit p̄nes modū agendi.

Primo p̄mitit Iohānes plogum; cū dīc.

Apocalipsis ielu xp̄i rc., et ſaluatione; ibi.

Iohānes ſeptem ecclēſis rc. Quo p̄muſ ſo accedit ad narrationem; ibi. Ego Iohānes frat̄ vester, p̄io cap̄. Septem viſiōes ſc̄ ſin ſeptē ecclēſias quibus ſcribit ſin ſeptē ſtatus ecclēſie generalis,

¶ Finis expositio iſtius prologi fm B̄tonem,

¶ Cap. I.

Apocalipsis ielu xp̄i rc.

Liber iſte

in duas p̄

tes diuidit; iſi p̄hemū et tracatum qui incipit in c. ſeqnū. In p̄hemio vero tria facit q̄ p̄io reddit auditores attentos, ſed o be niuolos; ibi. Iohānes ſeptem ecclēſis, tertio dociles ſue doctos; ibi. Ego Iohānes, que tria in plögis fieri conſueverūt. Primum facit duplicit, pri mo ex auctoritate ar diuitate hui⁹ doctrie, ſecundo ex eius virilitate; ibi. Br̄ns qui legit, Ad hec enī dico

ſeptem episcopis de predi ctiſ inſtruēs: t̄ p̄ eam totā generalē eccliam docens. Eſt itaq̄ materia iohis in hoc ope ſtar⁹ ſpecialt̄ alſia, ne eccl̄e: nec nō r̄ toti⁹ vi deliceſ que in p̄ſenti patia tur et in fuſo receptura ſit. Intentio vero ei⁹ eſt mo nere ad patientiā q̄ ſuāda eſt, cum q̄r breuis labor, tū quia p̄miū magnū. O Jod⁹ tractandi talis: p̄iō p̄mit tit plögum et ſalutatiōem ybi reddit auditores beni gnos et attētos, q̄ p̄miſſo accedit ad narrationem. Ante narrationem ho oñdit christū eē ab efnō ſine prin cipio et fine inducens ipm loqntē. Ego ſuž alpha ⁊ o. id eſt principium et finis. Poſtea accedes ad narrationē diſtinguit ſeptem viſiōes: q̄b̄ terminat; iſte liber plögmat̄. Premi t̄ aut̄ plögū dicens: Apo calipsis ielu xp̄i ſubaudis hiceſt: ſicut in alijs viſio eſaie hec eſt: r̄ parabole ſa lomonis.

¶ Item aliud prologus in Apocalypſim.

Ti et euangelista a xp̄o electus atq̄ dilectus in tanto amore dilectionis yberior h̄citus ē: vt i cena ſupra pectus ei⁹ recūberet et ad crucē aſtāti ſoli m̄t̄ propria cōmēdass̄: vt quē nubere volentē ad ap̄plexū virginitat̄ aſciuerat, ipſi etiā cuſtodiendā virginē tradidifer. Hic itaq̄ cum prop̄ vbi⁹ dei et teſtioniū

ſolent homines attendere. Circa primū ſciendū q̄ ſicut dictū fuit in principio libri psalmorū reuelatio p̄phetica que fuit cū imaginaria viſione: equalis eſt iſta que deſcribitur in hoc libro; nam Iohānes habuit imaginarias viſiones, t̄ quid ſignificarent in tellexit, altioris grad⁹ ē quando apparet alſq̄ perſona inſtruens de occultis q̄ ſi fieret ſine tali apparitione pſone et quāto pſona ſic ap parens eſt altior tan to reuelatō eſt grad⁹ altioris ſic pſona āge lica altior eſt q̄b̄ h̄ua na: r̄ diuina q̄ angeli ca. Hic aſt angelus apparu erit Iohāni eſt inſtruēs in Apocalyp ſi. t̄ ſi apparebat t̄ ſi repitans pſonam filij dei h̄umanitati ee in ei⁹ pſona loqns ve poſtea magis apparebit, ppter h̄ reuelatio in h̄ libro cōtentā eſt valde ardua aucteris ta; r̄ hoc eſt q̄b̄ dīc. a Apocalypſis ielu christi. i. reuelatio fa cta in pſona ielu xp̄i modo dīcto;

b Quām dedit illi deus, pater, naſ fili⁹ deitatem habz a p̄te.

c Palam facē, i. ma nifestare.

d Verus ſuis, i. de uotis fideliū et ſtu diosis.

e Que opt̄ fieri ci to, ſc̄ tribulatiōes ec clēſie q̄s oportet fieri

fā h̄ pcedit et diuina ordinatio e q̄ nō p̄t fruſtrari, et hoc fit ad pbatōeſ ſidelū r̄ au gmentū glie ipſo: už.

f Et ſigniſ, mutēs pange ſuū, dīcto mā pp. rentem.

g Veruo ſuo iobi, euangeliste. h Quis teſtimoniūz p̄hibuit verbo del i principio euangeli ſuī, q̄ntum ad emanatiōem eius efnā di. In principio erat vbi⁹: r̄ vbi⁹ erat ap̄ deſi r̄ deſi erat vee bū, r̄ q̄tū ad ei⁹ incar nationē tēpale di. Et verbū caro factū ē et habitauit in nobis, ideo ſubditur.

i

¶ Incipit argumentum.
¶ Apocalipsis iohāni tot h̄ ſacramēta

quot verba, paruz

dixi: et p̄ merito volumiſ

laus omis inferior eſt. In

verbis ſingulis multipli

ces latent intelligentie.

¶ Incipit liber apocalypſis br̄i Joh̄. apli. I.

¶ Incipit liber apocalypſis ielu xp̄i.

¶ Incipit liber apocalypſis ielu xp̄i.

Liber

I Et testimonium iesu Christi, id est de Iesu Christo.

II Quemque vidit in eis querat orem, miraculorum operam, mortem et resurrectioem, sicut patet in euangelio sui plenum.

I Beatus hic reddit auditores artetos ex hoc ubi utilitate quod assistit in beatitudinis presentione dicitur.

I Beatus elegit, quod ad doctores.

m Et audit quod ad discipulos studiosos,

n In Herba prophetie

huius mete accedendo.

o At fuit ea quod in ea

scripta sunt. tribulati-

ones futuras patentes

sustinebo, et subditur.

p Tunc enim ppe est, ut

cito transiens, q.d., la-

bor patientie brevis est

et primus beatitudinis

eternus.

q Iohannes dicitur reddit auditores beni-

uelos, et dividit in du-

as partes, quod primo p-

ositus facit, scilicet qstion-

em tacita solvit, ibi.

Ecce venit, primus fa-

cit ex hoc quod eius optat bona spuialia et eterna-

q Iohannes se dicit per ecclesias, p. huc se-

ptenari intelligit, sicut vniuersitas ecclias in orbe co-

stituta. Huius dicitur B. eg. omel. xxv. q. septem diebus oīne tps

comprehendit, recte septenario numero vniuersitas figuratur.

r Vnde vobis, in presenti vita.

s Et parva futura, nam ibi quod estebat tota huius appetit?

t Ab eo quod est, quod erat, et quod ventu, est, i.e. a deo eterno. Eter-

nitas eius finis. Poetum dicitur solutio, est interminabilis vite

tota similitudinem et perfecta possessionem. Sicut a nobis quod intelligitur cum

et in uno et tpe simplicitas eius non apprehendit nisi per compa-

ctionem ad tps, nam assit omni tpi etiam infinito si esset, ppter

quod nobis est exprimitur per differencias tps pntis prout et fu-

v Et a septem spiritibus, i.e. vniuersitate angelorum quod tunc,

ministri sunt uite salutis. r Qui in spiritu christi ei sunt,

parati ei ex quo voluntate. y Et a Iesu Christo quod est testis

fidelis, paterne glorie et maiestatis, et patrum in euangelio,

z Primum genitum mortuorum, i.e. primus inter resurgentem a

mortuis, licet ante ipsum Lazarus et ples atque fuerint a mor-

te resuscitati. Huius fuit ad vitam mortalem, quod magis ppter dicitur

mors quam vita, sicut quod dicitur beatus Gregorius, omel. xxv, ppter quod

vera resurrectio fuit ad vitam immortalis ad quam ipsi resurre-

xit primus. Nam ei resurrectio est causa resurrectiois aliorum.

a Et princeps regum terrae, ppter quod dicitur in sua resurrectio-

ne. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Matth. viii. i.

b Qui dilexit nos et la nos, i.e. sola dilectione sua et si me-

ris nra nos lauit. c Specie nra originalis et actualis

d Vnde agnus filius, factum enim baptisimis et pntie quodibus,

debet originale pntem et actualem habere efficaciam a sua passione

e Et secundum nos regnum, i.e. scribi cives celestis regni, b. dicitur.

f Et sacerdotes offerentes hostias laudis accepitables

per ipsum. g Hoc, i.e. totu trinitati.

h Et pri suo, ad cuius gloriam oīa ordinat.

i Ipsi gloria in seipso.

k Et imperium super omnia alia.

l In sancta scriptura, i.e. eterna le-

m Ecce venit, huius reddit cuiusdam tacite questioni, qua

posset queri, quis dabit fideliis vita beata quod iohannes eius

optat, et credet quod in iudicio finali, qui in corpore et gloria erit

totaliter beati, cuius expectatio habens et nulla est comparata eternitati, ideo dicitur, m Ecce venit, de principio.

n Fū nubis, sic enim veniet ad iudicium. Dat. xxviii. Gloriatur, hunc filium hominis venientem in nubibus celo cui virtute misericordia et misericordia.

o Et videbit eum oīis oculi, qui in iudicio apparet, iestate, rebit in forma humana quod est visibilis oīo ideo subdit.

p Et quod enim pupugitur id est uide quod eum ligata crucifixus est, et maltes manu, et pflat, iudicando. Vnde tunc ipse erit valde delectabilis iustus, nam veniet eis salvator ppter quod loquens de suo aduentu ad iudicium. Lu. xxi. Huius autem fieri incipientibus respicie et levare capita vestra, i.e. exhortare cor da ut exponit beatus

Gregorius, omel. i. Et in apportionat redemptio vestra, sed erit tertialis impensis, quod venieris punitorum, i.e. subdit.

q Et planus se super eum oīes tribus terrenis, oīes quod corda in terrenis affectibus sunt defraude.

r Huius amē, etiam est aduentus affirmatio in Latino, et sicut amē in hebreo, et ppter duplice affirmationē insinuat, quod est irretractabilis veritas, et subdit ratio cum dicitur.

s Ego sum alpha et omega, q.d., non potest frustrari vel immuta-

ri mea nra, dicitur autem alpha et omega. Nam alpha est prima lra grecorum, et omega ultima, et ppter insinuat quod deus est principium omnium efficiuntur et finis, ad quem omnia ordinantur. Prover. xvi. Unde sa ppter semetipm operam est dicitur, et iudicium quod subdit, principium et finis, est expositio litterarum duplicitis precedentis.

t Qui est et quod erat et quod vetus, est omnipotens, exponatur et supra.

v Ego iohannes, huius reddit auditores vocales, ppter modum et materiam revelatoris in libro proleteri tangit sub quodam breuitate quod in libro proprio ppter pathmos facilius pfluerit, et dividit in duas partes, quod primo tangit huius revelatoris locum et tps, scilicet materia et modus, ibi. Et audiui. Circa primū dicitur.

w Ego iohannes fratres vestri, non carnali cognationis spuiali regeneratione ppter sacramentum baptismi, et ppter in tribulatione, nam ppter ipsum fuit mersus in feruenter olei dolium.

y Et regno, celesti ad quod optet ppter multas tribulaciones in-

z Et patientia in iesu, i.e. ppter iesu, quod dat, (trare Act. xii. 11), patientia in tribulacionib, a Fui in insula, quod aperte, pathmos, ppter enim olei dolio non adiustus eris, sed et forte athleta peruenit ad insulam pathmos fuit in exiliu relegatus in quod omnes eius ppter huius quod negare nec a predicatore noīis ei cessare fuit in exiliu relegatus, et sequitur tangit regnum.

b Propter subum dei et sancti, ibi, in quod tangit causa sine relegatione, ppter huius enim quod nollet ppter negare, nec a predicatore noīis ei cito scribere fuit in exiliu relegatus.

c Fui in spuiali in extasi mentis, (uelatois tps cum vici).

d In dñica die, quod deputatur est ppter platonem, et ppter modum, et dividit in quatuor partes, quod primo tangit in breuitate revelatoris materia et modus, et dividit in quatuor partes, quod primo ponit revelatori descriptio, scilicet audiens, trepidatio, ibi. Et cum renescem, tertio timetis solatio, ibi. Et posuit ut ppter scribens informatione, ibi. Scrive g. Circa primū dicitur.

e Et audiui post me rocem magnam tanquam ibi, in quo

Apocalipsis

designat viri^o et autoritas angelii loquuntis in persona Christi.
a Dicetis mihi. b Quid scribe libro ad instructionem fidelium. c Et misce septem ecclesijs primo scriptis et sequenter alijs enim ueris ut predictum est et in persecutore amplius apparetur.

d Et quersus sum.

p Hac questione intellegit et in apprehensione revelatiois diuine operari mentem a terrenis auerti. et ad celestia coegeri. Ut viderem uenienti vocem. i. vocis plororum. quod vox proprie non est visibilis. propter sic exponi.

e Ut viderem vocem. i.

percepere. sic Eros. xii.

Lunctus autem postea videbat voces.

f Et quersus vidi se per candelabra aurea septem ecclesi significata vi exponi infra.

g Et in me. sep. can. au. si. fi. hois. i. angelum representantem Christum qui filii hois frequenter in euangelio nominat. et patrem intrinsecum. et osias quod ille quod apparebat erat angelus non de his quod Iohannes videtur filium hois. sed siles filio hois. p. h. autem quod

de in medio septem candelabrum intelligit quod Christus est in meo dieo eccliarum in nomine eius secreta per dicitur. Ecce vobis sum omnis diebus vestigia ad summationem seculi.

h Vestimentum podere est autem poteris vestis sacerdotalis linea quam compuniter dicitur alba. et de a pos quod est pes et hebreo heres quod pedibus heres. nam attingit vestigia ad pedes.

i Et pectus ad mamillas. per restrictionem ad renes interligata restrictio carnis qui precipit in vestimenta. per ea autem quod est ad mamillas circa pectus intelligit restrictio mentis qui precipit in nouo. xvi. Barth. v. Auditus quod dictum est antiquus non me chaberis. Ego autem dico vobis quicunque rideret in inferno ad scupulicem ea tamen est mechanica in corde suo. apparitione vero angelii siebat ad designandum inuenientiam quod debet esse in multis Christi Christi per statu noui testa. Sciedi tamen quod letet et phibebat occupacionem alienae Christi. xvi. xx. Non scupulicem vestrum primi tamen quod non puniebat nec puniendum apte dicebat. id est in globo. phil. q. q. lex vestrum phibebat manum non animum. quod non ira expresse et efficaciter phibebat sicut lex nova. et quod modicum est quod nihil reputat libro. q. phy.

k Caput autem eius capilli erat candidi. apparebat enim angelus in specie sacerdotis. qui vestitur podere. et etiam iudicis. i. h. q. gladii et vestigia parte lacrymarum pcedebat de ore eius. et habens infra. matritas autem etatis et morum quod per canicule designat decet iudices et sacerdotes. p. q. q. in canicule apparebat. et ceteratio deinde est iuueni canicules. et ideo Christus Lat. v. ubi describitur ut iuueni sponsus dicunt ei capilli nigri. come caput eius. sicut elate palmarum nigrae quasi cornu. l Et oculi eius velut flama ignis. nam acuties sunt visus pertingit vestigia ad intamnam regem cognoscendam. oia enim nuda et apta sunt oculis eius. Hebrewo. iiii. m. Et pedes eius sunt auriculco. ignito. ideo sudore. n. Sicut in camino ardenti. i. q. designat ardor tribulacionis Christi fidelibus immunit.

o Et vox illius tamquam vox aquila mulier in qua nota est viri et autoritas loquuntis. sicut supra per vocem tubae. est et eadem significatio replicata per illam similitudinem ad maiorem expunctionem.

p Et habebat in dextera sua septem stellas. i. episcopos. et exposuit in fine. c. q. dicuntur stelle. qui debet ecclias illuminare vita pariter et doctrina Daniel. xii. Qui ad hanc studiatur etudiunt plimos qui stelle in perpetuas eternitates dicuntur esse in dextera Christi sine quod non possit recte operari.

q. Job. xxv. Bene me nihil potestis facere. h. dicit apostolus quod successores sunt episcopi in ecclesia dei ut dicunt in dextera dist. xxxi. c. no. te.

r. Et ex ore eius gladius utramque pre acutum exhibet. et facies eius sic sol lucet in virtute sua.

s. Et cum vidisset eum cecidi ad pedes eius tanquam mortuus.

t. Et posuit dexteram suam super me dicens. Noli timere.

u. Ego sum primus et nouissimus et viuus et fui mortuus. et ecce sum viuus in secula seculorum.

v. Et habeo claves mortis et inferni. Scribere ergo vidisti et quod sunt et quod opter fieri post haec.

w. Sacrum septem stellarum quod vidisti in dextera mea. et se per candelabra aurea. He

x. Et stelle angelorum sunt septem ecclesias et candelabra separatae ecclesie sunt. II.

y. Et cum vidissetem. h. p. s. p. ponit Iohannes trepidatio cum dicit.

z. Et cum vidissetem eum cecidi. h. autem factus est ad declarandum fragilitatem humanae iuris virtutem angelicarum. sile legitur de Daniel in au-

geli visione. xvi. x. Hoc tamen magis habet locum in p. p. o. in qua angelus apparet et representans personam diuinam. ut per dictum est. q. incompabiliter excedit angelicam.

a. Et posuit. sicut sibi ponit timetis solatio cum dicit.

b. Et posuit dexteram suam super me. ad confortandam fragilitatem.

c. Tali timetis. et subdit rationes. mea. io. subdit dices.

d. Ego sum primus et nouissimus. p. h. id est significatio quod supra dicitur. Ego sum alpha et omega. sicut exponit. q. d. portes sunt te salvare. id est non debes timere.

e. Et fui mortuus. i. humanitate assumpta per genitum humanum salutem. p. p. q. s. f. debet timere.

f. Et ecce sum vii. i. secundo. seculorum. quod Christus hoc resurrexit ad

g. Et habeo claves mortis et inferni. p. o. (vitam immortaliter. testem educendi unde iustos quod fecit in sua resurrectione et ibi recludendi impios quod marie faciet in iudicio finali. id. illud. terribile est. Dat. xxv. Ita maleficentia in ignem.

h. Hoc ergo. sicut sibi ponit scribentes in foro (eternum tempore. matio in qua etiam tangunt materia huius libri in quodam generali.

i. Hoc ergo vidisti. i. apparitiones tamen dicta. (cum dicitur.

j. Et quod sunt. i. tribulatione ecclesie tamen inchoata. et circa finem mundi magis ingrauescentem. ideo subdit.

k. Et quod optet fieri. i. futuri tribulatores ad probatores eleborum.

l. Sacramentum septem stellarum. i. sacrum secretum p. (c. o. ipsas significat. quod sequenter exponit cum dicit.

m. Septem stelle angelorum sunt septem ecclesias. i. episcopi ipsarum.

n. q. interpretat missus est hic nomine episcopi officium. sic Palach. ii. c. d. Labia sacerdotum custodiunt scientiam et legem ex ore eius respectant angelum enim dominum exercitum est. episcopus enim est sacerdos principalis in aliquo dyocesi. sicut et in le-

ge superius inter missos dei vocat sacerdos summum.

o. Et septem candelabra aurea septem ecclesie sunt. nam sicut candelabra sustentant lumina sicut ecclesie doctores qui sunt lumina ecclesie de bonis ecclesie debet sustentari et dicuntur.

Liber

aurea. nā b̄ d̄ ex caritate fieri q̄ p̄ aux signari: q̄ si ē aux excellit oia alia metalla, sic caritas alia dei dona. l. Ep̄. pg. Davor ē hōrē caritas.
¶ Spocalypsis vii cap. i. vbi d̄ in postū. Et fecit nos regnū, i. sc̄ribi cives celestis regni.

Sadditio+

Recipit deo ch̄z
d̄ regnū sacer
dotale, vt ero, n̄t, q̄ si
q̄ regale saētorū: vt
p̄ia petri, q̄ si q̄ re
gnū t̄ saēdores: vt b̄
h̄, s̄, in additōe, i. pe
tri, q̄, vide ibi.

¶ Cap. II.

Et angelō ep̄he
si rc. Finito p̄
hemītū: hic in
cipit tractat: "dū
dū in duas p̄tes, nā
p̄io informat septē
ecclie i spāli. sc̄do to
ta ecclia i ḡfali. iij. c.
p̄io dividit i septē
p̄tes: fīm, vii, ecclias
q̄ patebunt p̄seq̄ndo
In p̄igro p̄te infor
mat ecclia sp̄hesina:
cui p̄maritū comēda

nō vt mēl recipiat seq̄ns correctio q̄ ponit̄abi. H̄s h̄eo
aduersus te. in p̄la p̄te d̄. a Et angelō ephesi ecclie
i. et ep̄o: sic pdictū ē, t̄ ita accipiat i seq̄ntib⁹ t̄ formā
dū ep̄m q̄ ē caput illi ecclie format p̄lm sibi sub dū
vt ex seq̄ntib⁹ apparet, dicat at expositores cōter q̄
iste fuit timor he? pauli discipul⁹: quē p̄stitut̄ ep̄m ecclie
ephesina: sic dcm ē. s. i. Timoth. i. iii. b. Jo. aplus erat
sup oēs ep̄s asie cui? ecclias fūdauit t̄ rexit: vt h̄e in li
bro illustris viroꝝ, s̄i cōter māebat ephesi. b

Dic q̄ h̄, vii. stellas rc. exponat v̄s. c Sc̄io opa tua, i.

aprobo. d Et labore, i. tribulatōz ab aduersariis si

dei. e Et patiaz tuā. in tribulatōz tibi suscitata.

f Et q̄ si po. susti. malos, s̄i eis cōicādo: s̄i magis eos
rejicis a p̄lorio fideliū ne corruptam fāl eoy. g Et
tēasti eos, ex p̄mū accipiendo d̄ ip̄is p̄ vitā eoy t̄ doctri
nā. h Qui se dicit ap̄los eē, a t̄po missos ad docen
dū p̄lm. i Et si sūt, s̄i magis subuersores fideliū q̄
les erāt ebion t̄ cherim⁹ t̄ ceteri heretici q̄ tūc in asia
surrexer̄t, t̄ sil̄r pseudoap̄li q̄ dicebāt se missos ab aplis
in hierlm manentib⁹, s̄i petro t̄ iacobo, t̄ sub h̄ p̄treū fal
so s̄i docebat obfūatoꝝ legaliū s̄i cū enāgeli o eē necel
sariā ad salutē, vt patuit. s̄. in ep̄lis pauli i plurib⁹ loc⁹.

k Et inu. i. t̄ eoꝝ mēdaces, nō solū i doctria s̄i ē i vi
ta, q̄ exteri sc̄ritatē simulabant vt simplices magis deci
perēt. l Et pariaz h̄es i tribulatōz q̄s excitauerūt

m Et sustinuit̄ x̄t nomē meū, s̄i p̄f̄lāne glaz. p̄te,

n H̄s h̄eo aduer. te. H̄c s̄i subdit̄ correctio et vt me

li portet comēdatio subdit̄ ibi. H̄s h̄es. Circa p̄m d̄

o H̄s h̄eo aduersuste, defectū corrigeđū: q̄ subdit̄ cā

p Quia carita, tuā primā, i. opa caritati q̄ habui. (d̄)

s̄i in principio tue querisōis. p Reliq̄sti, et h̄ apparet

q̄d. s̄. dicit̄ ē. s̄. q̄ x̄bū dñi dirigit ad ep̄m s̄i solū p̄ se sed

et p̄ p̄lo sibi subdiro, nā cū timor he? eēt pauli sp̄alis di

sc̄pul⁹, t̄ pdilect⁹ si ē verisile q̄ p̄cesser̄t in sp̄ualib⁹ defi

cien̄lo, sed magis p̄ficiendo, p̄p̄ q̄d istud intelligit d̄ ip̄lo

sibi subdit̄, s̄iue est enī sustentare pauperes christianos

feruēter t̄ deuote elemolūnā māte fidelib⁹ i hierlm ha

bitantib⁹ q̄ suas possessōes vēdiderāt ad sustentatiōem
x̄p̄ credētiū, vt̄ t̄ct. iij. t̄ refrigerat̄ erat ab h̄ feruēte
to nō d̄ q̄ reliq̄rit simplici caritatē, s̄i primā, i. inferio
rem gradū p̄v̄bitū: ad quē reduciſ cū d̄, q̄ Demor
esto itaq; vñ excideris, i. a q̄nto gradu caritatis.

r Et age p̄f̄sam, de

omissioē tanti boni,

s Et p̄ia opa fac, i.

sic feruēter et denote

sic p̄i, ex h̄ p̄j q̄ nos

mīne angeli si intelle

git h̄ angel⁹ sc̄lus: cu

stos ecclie ephesine:

vt voluer̄t aliq̄ dicē,

nā angeli sc̄ti no p̄f̄

ab aliq̄ gradu sue p̄se

ctionis excidere.

t H̄inauit, supple te

corrigas v Venio

tibi, i. te puniēdu,

x Et mouebo cāde

labz tuū, t̄ subtrahē

do subdit̄os tuos ab

obedientia tua vt ex

ponūt aliq̄, s̄i h̄ nō vt

b̄i dicit̄, q̄ sic culpa

principali retroq̄ret in

ep̄m, t̄ si in pl̄m: q̄d ē

imp̄obatū, posset ē

dici q̄ infrigidatio vicia prime caritatis non contigit
tempore tanti doctoris, t̄ timothei, sed alterius sibi succe
dētis, nam illo t̄pe ep̄scopi sc̄ti q̄ populo p̄ficiabantur
primi ad tormenta ducebāt, t̄ sic freq̄nt murabāt. Illē
enī q̄ dicit̄ q̄ timor he? hic intelligit angel⁹ ephesi ecclie
monieſ ex h̄ circa illa t̄pa null⁹ eo excellētio iuēit rep̄iss
eccliaꝝ ephesina, t̄ h̄ magis mouet ad oppositū, q̄ t̄pe p̄la
ti excellētio: is min⁹ t̄tingūt defect⁹ in ecclia sibi amissa
xp̄ q̄d saluo meliori iudicio magis vt q̄ fuerit ali⁹ a sc̄to

y H̄s h̄es. H̄c s̄i subdit̄ comēdario vt timor he? mo
more boni samaritani post vīnū mortificatiū insūdat
olei lenitūtūcū d̄. y H̄s h̄es. s̄i bonū comēdatioē
dignū. z Quia odisti sc̄ia nicholatāz, nō dixit nicho
latas s̄i fāt, q̄ p̄sonē fāt caritate diligēde, s̄i eoy virtū
odio sunt b̄fia, iste nicola⁹ fuit i primitia ecclia: habet
vald̄ pulcrā erōz, t̄ ip̄ositū fuit sibi q̄ nūnis zelabat eā
xp̄ q̄d ad onidēdū s̄iū cēcidit̄ i p̄r̄ virtū, fīm illō poeti
cū. Recidit in sc̄llā cuples vitare caribdām, exposuit ei
vīzōēsua alijs xp̄ianis, d̄, erroneis sic vīzōēs ee cōlēcā
das s̄i t̄ alias res. H̄cī in scho, hysto, li, iij, c. rit, q̄ ni
cola⁹ ip̄se virtū sc̄tē t̄ caste, s̄i alq̄ incōtinētēs h̄ dixer̄t,
a Qui h̄ aurē, i. intellectū capacem, b Audiat, i.
metē capiat, c Quid sp̄us dicat ecclieſ, t̄ s̄i p̄ter
q̄ h̄ fīmo dirigatur hic p̄io ecclie ephesine: t̄si s̄i dicit̄ dīc
giur omib⁹ alijs p̄ orbē cōtinētis: vt dicit̄ est, s̄.

d Vincet̄ mādū: carnē, t̄ diabolū, e Adabo edere
de ligno vite t̄c. Istud lignū ūp̄s ē, vt h̄ in fi, h̄ libn q̄
frūntur b̄fī. Mā el̄ diuītare reficiūt: inter̄, t̄ el̄ h̄ūa
nitate exten̄. fīm q̄ dīc Aug. sup illō Job, x. Ingrediet̄
et egredit̄ t̄ p̄scua inuenit̄. f Et angelō. Idecē
sc̄da ps principalis in q̄ informatur ecclia simiēnēs;

cū p̄t̄ ponit̄ hic comēdario: cū d̄, f Et angelō smis,

ecclie. iste fuit sc̄lus Polycarp⁹: fīm doctores cōter,

g H̄c dīc prim⁹ t̄c. exponat̄ v̄s.

h Et opa tri. tuā, i. approbo in ea tuā patiam, i. Et

paup. tuā, in sp̄alib⁹, k H̄s dives es, in sp̄alib⁹,

l Et blasphemar⁹ t̄c, et nō sunt fīm vīratē,

Apocalipsis

b. Sed sunt syna. sathanæ. q̄ sunt obstinati in sua in fidelitate à spm. s̄m em̄ q̄ d̄ eccliaslice hystoriæ. u. q̄ ca. q̄ in ciuitate sinuæ or multi iudei habitabat q̄ ex citauerat ḡtiles ad psequendū grauitæ xpianos. in q̄ psecutioe plurimi no solū fuerūt suis reb̄ spoliati. s̄ etiā martyrio coros nati. inter q̄s beat'

policarpus fuit i ignē

piect' t cū ignis euz

nō ledet gladio p-

cussus migravit ad

d̄sim. ideo subdī.

c. Nihil. h o. t. q. d.

me ptegēt p marti-

riū palma trāfibus ad

v. Ecce mis (ghiam

surus est dyabol' t c.

q̄ ad h̄ faciēdū inci-

tabat infideles.

e. Ut tētemini. i. pbe

mini sic auxi forna

ce. ulta m̄ pbatio nō

est ex intētione dya-

boli. q̄ nō itēdit tri-

bulator bonū. s̄ ex i-

tētione dei q̄ ex mal-

elicit bona. s̄ sic ex se-

wicia tyrānor̄ elici-

u paciētiā martyr̄ t

f. Et hē (corona-

bis tribulationē die

bo dece. illud erponi

tur mltiplit. vno mō

referēdo ad tribula-

tionē ecclie genera-

lit. cui' a doctorib

dicūt esse. t. tribulatioes q̄ signāt h̄ p. x. dies.

Alio mō

vt p. x. dies tribulatioē intelligat tribulatio pfecta. q̄

denari' ē nūer' pfect' t prim' limes nūeror. q̄ nūer'

sequetes sunt replicatioes denari' t priu' ei'. vt d̄ in

u. physi. t. c. ē vnu. t. x. t. s. duo t de cē. t sic v. s. q. ad. x. x.

q̄ sunt bis decē. trigita ter. x. t sic. s. r. Alio mō applica-

do ad. x. pcepta de calogi. q. d. tribulatio ecclie dura-

bit q̄dū obviatione pceptoꝝ d̄ calogi. qd̄ ē v. s. q. ad fine

mūdi. Posset etiā alt saluo meliori iudicio exponi. vt

p. x. dies iſtelligant. x. ām fm illud Ezech. u. q. Diē p. an-

no dedi. q̄ forte tñ durauit psecutio sinuæ ecclie

g. Esto fidel. i. firm' in fide. h. Vsg ad mor. p. ipo

i. Et da. tibi co. vite. i. vbi mors nō h̄ lo. (tolerādā.

cum. l. Qui h̄ au. exponat vt. s. v. s. q. ibi. l. No

ledet. a mor. scda. i. ab iferno q̄ d̄ mors scda. j. xii.

m. Et angelo. Dec est tertia ps i q̄ ponit iformatio p

gamēsi ecclie. cui' p̄io ponit cōmedatio de bono vt

meli' recipiat correctio de malo q̄ ponit ibi. Sed ha-

beo. Circa primū d̄.

m. Et ange. pgamēsi t. i. bea-

to carpo. vt dicūt cōter doctores.

n. Dec dic qui

h̄ rupheā. t. i. gladiu ex vtraq̄ pre acutū sic dictū e. i.

o. Etio vbi hitas. s. i. bono tribula-

ca. t expositū.

tños iō d̄.

p. Vbi se. ē satha. a. ei' ptas ifideles idu-

cēdo ad psecutioe ecclie.

q. Et te. no. meū mori-

bo t fide.

r. Et no ne. s. meū. in psecutionib. t to-

mētis.

s. Et. p. id est.

t. In die. ill. anti. te. meus

ille martyr spalt̄ noīaf. q̄ tbo suo t exemplo alios ad

martyriū aliauit.

v. H̄ habeo. H̄c p̄fir ponit corre-

ctio de malo cū d̄.

v. H̄ habeo aduerlum te pau-

ca. s. p̄cā corrigeda.

x. Qui h̄. u. i. ecclia pgamēsi.

mar; ab his q̄ se dicūt iu-
deos eē t nō sūt h̄. s̄ sūt sy-
nagogæ sathanæ nihil ho-
rū timeas q̄ passur' es. Ec-
ce missur' ē dyabol' aliq̄s
expob i carcerē vt tētemi-
ni t hēbit̄ tribulationes
dieb' dece. Esto fidel' v̄
q̄ ad mortē. t dabo tibi
coronavit. Qui h̄ autē
audiat. qd̄ sp̄s dicat ec-
clesijs. Qui vicerit nō le-
det a morte scda. Et an-
gelo pgami ecclie scribe.
Dec dic q̄ h̄ rupheaz ex
vtraq̄ pre acutā. Etio
vbi hitas vbi sedes ē sa-
thanæ t tenes nomē meū
t nō negasti fidē meā t i
dieb' ill̄ antiphas testis
me' fidel' q̄ occisus ē apō

y. Tenētes doc. balaā t. hec hystoria h̄. Nu. xv. vbi
d̄ q̄ balach rex moabitaz ex doctrina balaā misit puel-
las pulchras. p̄e castra hebreoz vi eaz pulchritudine be-
brei q̄ erat luxuriosi alliceret ad idolatram. t sic d̄ offe-
dere. t totū plim. dicūt ḡ h̄ alij expositores q̄ i ecclia
pgamēsi tūc erat ali-

q̄ tbo t exēplo alios
inducētes ad fornici-
cationē taq̄ licitā. t
ad comedēdū d̄ ydo-
lop sacrificijs ad eoz
veneratione. dicunt
enā q̄ cū h̄ erant ibi
aliq̄ tenētes t docen-
tes errore nicolai. s. pos-
itū. H̄ h̄ nov̄ re-
tū. q̄ si sic fuissest nō
diceret intertū. H̄a
beo aduersus te pau-
ca s̄ multa. ppter qd̄
mel' v̄ dicēdū q̄ in
ecclia pgamēsi erat
tm̄ error nicolai apō
aliq̄s. vt d̄ in textu.
t doctrina. Balaā in-
ducit tm̄ p sūtudis
nevel exēplo. t fm̄ h̄
saluo meliori iudicio
sic est exponēda l̄. f.
H̄abes il. t. e. doc.
balaa t. nō ge h̄ sili-
tudine. nichō largus
p quādā siliitudine.
d̄ aleander. t q̄ iste
sit itellecr' t ep̄ h̄ qd̄
sequit̄ infra.

5. Habes t te. doc. nicholaitar. q. d. manifeste. sic ba-
laach tenuit doctrinā pestiferā balaā. sic apud te sunt
aliq̄ tenētes doctrinā nicolai errore. sic dictū est. s.
a. H̄il̄ pe. age. sic dictū ē. s. epheline ecclie derelicta.

b. H̄iq̄ mū. si i aliq̄ neglexet hec cor (p̄ia charitate.
rigere. c. Venia tu. cl. i finali iudicio. qd̄ ē valde. ppter
quā exūtatiō patū. pp qd̄ d̄. l. Jo. q. Novissima hora ē.
d. Et pug. cū illis i errore obliniat̄. e. In gla. oris
mei. i. s̄m̄ illa horribili. ite m. a. ledicti i ignē etiū. t.
math. xv. f. Qui h̄ autē. exponat vt. s. v. s. q. ibi.

g. Uincēti d̄. m̄. absco. m̄. ina figurale corpore. t ma-
nifestū. datū fuit fūt̄ i v̄kto. Ero. xvi. H̄ v̄z mā,
na ē ipēp̄ s̄m̄ q̄ ipēdīc. Jo. vi. Amē dico robis. nō
dedit robis moyses panē d̄ celo. h̄ p̄t me' dātrobis pa-
nē v̄z d̄ celo. t subdū. Ego sus panis v̄ste xc. h̄ ē māna
celeste q̄ d̄ b̄t̄ reficit iteri' t exteri' t p̄dictū ē. t d̄ ab
scōdūt̄ h̄ib̄ v̄ste p̄t̄. fm̄ q̄ d̄ p̄t̄. xx. Q̄ magna m̄l̄
h̄. Et d̄. il. cal. can. t. corp̄. (dul. tue d̄fie. q. ab. t. t. e.
dote claritat̄. decoratū. qd̄ d̄ calcu' s̄me lapill'. q̄ ē
terreli a v̄sio sic t lapis. i. Et i cal. no. noui sci. q̄
tūc q̄libet beat' māfeste t corpalt̄ p̄ dōres corporis glo-

l. Dōne. scit. nu. q̄. si enī a script̄ cuilaturi celestū.
accipit fm̄ q̄ d̄. l. Jo. q. Q̄els nō v̄dit t aur̄ si aud̄
uit t̄ cor h̄ois nō ascēdit q̄ p̄gnauit de' diligētib̄ se. in
mēfitas. n. alli' dulcedis nō ē p̄gnolcib̄ a viatorib̄. s̄
a. p̄p̄ēsorib̄ q̄ ia accepert̄. l. Et an. Dec ē ps. pri-
cipal' i q̄ informat̄ thiātyrēsis ecclie. t diuidit in tres p̄
tes. q̄ p̄io ponit ei' p̄mēdario. scđo maloz rep̄hēsio.
ibi. H̄ h̄o. tertiō bonoz a mal' disretio ibi. Hos aut̄

l. Et an. xvi. ecclia ab aliq̄ d̄ s̄m̄se. (Circa primū d̄
v̄. iiii

Liber

S. tūs hierene. q̄ nō solū istā ecclia, s̄t & mīla salias vīta & doctrīa illustrauit & vīlog ad lugdūnū q̄ ē galloꝝ ciuitas puenit. Bz b̄ nō rēprobabiliꝝ victū, p̄io q̄ nō fuit p̄epane' bīo ioh̄. q̄ v̄ scribere ep̄is libiꝝ p̄epaneis, floruit at hierene' sūb p̄modo aurelio, vt dīc hiero, i. l. illi huius viroꝝ q̄ cepit.

Ip̄are an, dīl, cīx. sc̄do q̄ nō ē vīsile q̄ ep̄s tante vite & doct̄riñ i. ecclia sua p̄mitteret illa q. j. scribunt ppter qd̄ saluo meliori iudicio vide tur mīhiꝝ fuerit alius miors excellētē & ioh̄ p̄eporane' rūc reges ecclia thyratre a. Hec dīc fū. (sem deu. natural q̄ ē p̄s, ceteri sūt filiꝝ adop̄ibꝝ. **N**ūi h̄z oculi. ui. tc. erponat vt. s. i. c. e. Noui p̄ app̄obas d. Q̄ pa tua (tionē, in effectu.

Fidē. i. intellectu. Et chaū affectu. Et ministe. fūtien do deo deuote. h̄z q̄ pa. tuā i tribu. Et opa. (latiōe; tua no. plu. p̄io. p̄ce dēdo. s. d. bono i me. b. Bz h̄o. b. (lūs, p̄fir arguit suos defe ct̄ q̄ notāt cū subdit

I. Quia p̄mu. mu.

iesa. certū ē. q̄ nō est illa q. iſſ. Reg. de ydolata & fornicatiā. q̄. cccc. an. & ap̄l. afi fuit pedibꝝ cīp̄ sculeata. nūi. Reg. Et dīcūt alq̄ etat vīor ep̄i. b. s̄t vīsile q̄ vir tā bon̄ sīc p̄missus & tale hētervīore, t̄ v̄o vīcedū q̄ fuit alia falsa p̄phetisa. v̄l. forte aliq̄ berene' q̄ figuralt de signat nole mīliebri p̄p̄ molie carnal vīcī. v̄i. & fre quent hō moll̄ & effemina' fēia. hoia. m. Que se dīc p̄p̄. false t̄. n. Docere. errore. o. Et sedu ser. me. i. simplices xpianos. p̄. Fornicari. d. b. esse licitū. mītītīa diversūt erronee fornicationē simplicē esse licitū, vel b̄ intelligit de errore nīcolaq̄ tūc vīgebat q. Et mā. d. ydō. in vīneratiōe ydoloz. (vt. s. dictū ē. alt̄ nō ēt illīcītūmīlī rōne scādālī simplicī. fm. q̄ do/ r. Et de. il. tē. vt. pe. age. t̄. (et ap̄l. s. l. Cōnt. vīl. ca. sic etat obshnata p̄p̄ q̄ subdit̄ p̄ea. s. Ecce ego mītā i lec. i fernāl pene d̄ q̄ dī. Eſta. xii. Et extracta è ad infe ros supbia tua. cīdū cadauer tuū. subter te s̄t eterne. t̄. Et q̄ mech. cū ea. (nea. & opīmētu tuū erūt vermes. cōtīcādo mal̄ ip̄. v. In mī. mar. erūt i inferno. cū ea. s. Hīlī pe. ege. i. p̄fī. vīra. y. Et fī. e. i. imitatores ip̄. z. Intosc. i. mor. s. gehēna. a. Et sci. oēs ec. tūcmāfēse q̄ d̄ emō ocultū. b. Quia ego sū scū. re. & corde exāmīnās & pūmēs occupās & malas cogitatio. c. Et da. vīl. re. fm. opa sua. penā sp̄is. tglīa uīnes. stis. d. Hobis. a. Hic ponit discretivō honoz a mal̄ & p̄io eos sp̄alt̄ i formādo. sc̄do p̄mū. p̄mītēdo. ibi. Et q̄ vīcerit. Circa primū dī. d. Hobis. a. dico. Et q̄ sūt e. Quicūg nō h̄z doc̄. hāc. i. ho recipiūt do. illi subdit̄. cītā iexabel. f. Quin nō gno. al. sā. nō app̄oba

uerūt supbias ebīoīs & c̄berūt h̄i q̄ supbia elati dīcēt. 3 reverēnā p̄fōne xp̄i ei. dīnūtātē negātes. p̄p̄ q̄ dī. io. i p̄scipio euāgeliū sui ei. dīnūtātē declarauit. b̄z q̄ dī. i. l. illiustrū viroꝝ. g. Quēad mo. dicūt. Dic tāgī ritano alteri' erroris. s. p̄seido ap̄loꝝ q̄ cū euāgeliū dī cedāt esse necclatā obfūtione legaliꝝ que dī pondus ip̄ora tabile. act. x. t̄. q̄tūt ad hoc dīcūt. Jōhes rel poti' agel̄ app̄a tens ei i plōna xp̄i. g. Quēadmodū dīcīt. p̄seido apostoli b. Hō mītā super ros aliud pōdū. s. obseruationē legis q̄d pondus fāsi ap̄l̄ dīcūt vobis esse ims i. L. si id (ponēdū. q̄d habētis. i. vītātē euāgelicā vobis p̄fros ap̄los p̄dicatā. l. Lenete firmūt. l. Vōne c̄rētā. ad m. Et q̄ vī. s. tēta. m. fītātē carnis & vīa boli. n. Et custo. vīcī i fīnē. i. vīcī admōrēt. n. Et pa. mea. Hob. d. q̄ ihs. cepit facēt & pollea docēt. act. s.

G vīm fīm opa sua. Vīob̄ a. dīcō & cēfīs q̄ thiātīre eltsis q̄cūb̄ nō h̄nīt doct̄ri nā hāc & q̄ nō p̄gnouerūt altitudie lāthāne' quēad modū dīcūt nō mītā s̄t vos aliud pōd̄. t̄n id q̄d h̄r̄. tenete' dōec veniā. et q̄ vicent' & custodierit vīcī i finē opa mea' dabo illi p̄tātē s̄t gētēs & reget eas i vīga ferrea. & tanq̄ vas figuli. aftīgent. sīc & ego accepi a p̄fē meo. et dabo illi stellā matutinā. Qui h̄z autē audīat. q̄d sp̄ūs dīc. it ecclīs. **III.**

A tāglo ecclie sar dis scribe' hec dīc q̄ h̄z septē sp̄ūs dei' & vīj. stelas. sc̄io opa tua' q̄ nomē h̄b̄s. q̄p̄iual

O Habo illi p̄lītē sup̄ gē. in finali iudicio. in q̄ p̄fecti. iudicabūt cū xp̄o. & sc̄i hēbūt ptātē sup̄ gētē iudicāt̄ das. p. Et reget il. i. v. fer. i. q̄p̄iubili iusticia. q. Et tāglo vas figuli. frīgent. q̄tūc p̄ctores in infērnu retrudēt̄. r. Tūc i & ego acce. a p̄fē meo oīa. q. Et d. illīstel. mai. corp̄. glōsus. do (filī) h̄z. a. p̄fē. de clarit̄. t̄. refūgēs. t̄. Qui h̄z aure. expōnat vt. s.

E Langelo sardis. Dīcūt exposito. **IV. p. III.** resalīq̄ q̄ iste fuit sc̄issimēlico quē affētēt̄ ea t̄pā illa fuisse sardensem ep̄m. t̄ibidē martyrio. sumatū. b̄. allegantes ex ecclītē hystorie. v. li. grīs. c. Bz salua eoz reuerēt̄ ia h̄z si h̄z ibi. s̄t q̄ fuit eunus chbus ppter regnū celoz castitātē. s̄tēdo. & q̄ plēn' sp̄ū sancto i cūtātē sardēsū t̄q̄fēt̄ expect̄is aduētā do minū. t̄. dārō q̄ cū ulti. q̄ ibi dicunt̄ d̄ ip̄o q̄ fuerūt̄ maḡt̄. t̄. rēps. b̄. t̄n nō ē adfīrmādū eoz dictū. b̄. magis ad. t̄. nā. nā in textu subdit̄. Nomē habēs q̄ riūas & mōr̄. es. q̄d tētālāntō ep̄o nō videf̄ verificari. necētā d̄ po pulo sibi subdit̄. q̄ rūp̄a subdit̄ redūdat̄ i platū. Et tētālāntō platī solet in gōlo subdit̄ vīcia maḡt̄ entās. rī. p̄p̄ q̄d videf̄ mēl̄ dīcēt̄ q̄ fuerit all̄' ep̄s sardēsū. q̄ nō fuit tātē sanctifat̄is. nā tētālāntō sīc dīcēt̄. s. s. freqūt̄ ep̄ i mīrabān̄. sīc & p̄cēdīt̄. q̄ p̄io ponit̄ peccator̄. t̄. rēbēnsio. sc̄do patīcor comēdat̄ ibi. Bz habēs t̄tēa p̄mū dī. b̄. Hēc dīcūt̄ q̄ h̄z septē sp̄ūs dei. vīl. vīl. uītātē angeloz sibi assūtēt̄. c. Et septē stellas. s̄tēa vītātē ep̄or. vt. dīcēt̄ est. s. l. cā. d. Sc̄io opa tua. q̄ nūb̄ later me. e. Q̄tā nomē habēs q̄ riūas. i. sācītātē app̄arent̄ em. & famā.

Apocalipsis

I Et mortu' es. spissi s'm vitale. g Esto vigilas. ad cognitioez defectuū in te et tuo grege. h Et s'fir. ce. i. n bi subditos vbo et exēplo. i Quo mo. erāt. ppls enī de facili ad peccata labit nūl exēplo et vbo plator sustinetur.

k Nō ei iuuenio opa tua plēa. l. perfecta; h magis defectia.

l In mēre tc. auctio-
ris. s. doctrinā tpi et ei'
apostolos veros.

m Et tua. ope adi-
n Et prias. plēdo.
age de obmisiōe bo-
noz et omisiōe maloz
o Si ḡ vigilaueris
ad diliges fues circa
p Genia ad dicta-
re. in morte.

q Lang⁹ fur. qz nis-
bul incerti hora mor-
t. h̄z h̄s d̄c. ns.
zit ponis cōmedatō
paucor cū d̄c. h̄z h̄s
paucia noia i sardis:
qz nō inqnaueit vesti-
menta sua. q. d. multi-
tudo subditoy tuorū
maculata est p pcti.

s Et ambi. necū in
albis. l. illi qz nō sūt p
pcti maculati. p al-
bedine vesti intelligi
stola glie et imortali-
tar. tqr nō ē acceptio
psionaz apud deū. io
subdit. l Qui vi-

cerit sic vestief tc. q.
d. nō soli isti h̄z qzun-
tz ricerit mūndū car-
ni et diabolum stola

glorie vestietur. v

Et non delebo nomen eius de le-
bre vite. Et aut liber vite dei predestinatio. in qz nullus
script⁹ simpl⁹ delef; qz finalt saluabif. s̄r m̄ delef s'm qd
qz cadit a iusticia et rescribunt gratia recuperata.

x Et p̄fitebor nomē ei'. l. qz vere sit xpian'. y Qui
h̄z aurē tc. expoatur vī. z Et angelo philadelphie
dicunt exppositores cōiter qz iste fuit q̄drat' de qz d̄r. uſ.
Accē hysto. li. uſ. c. qz fuit h̄o sacris l̄ris valde intelligēs
et mīta script⁹ ad fidē r̄pi declaratoez et infidelū zfu-
tatoem: sic ḡ pcedit. qz p̄io ponit ei' om̄edatio. sedo p
s̄p̄m fideliū zuersio: ibi. Ecce dabo. fno p̄m̄ pmissio
ibi. Qui vicerit. Circ̄ primū d̄r. a Idēc dīc sc̄us et ve-
rus. i. xp̄z qz ē sc̄ussoz daf. ir. Et ipa vītas Job. uſ.
Ego sū via ve. et vīta. b Qui h̄z clā. dd. i. p̄tātē. p̄tē
di intellectu scripturaz li. xiiii. Ap̄ me illis sensu. tc.
c Qui apit et nō clau. tc. qz null' p̄t ipedire ab intellectu
scripturaz eos qz vult studiti. nec alijs p̄reas in
sellige nūl iplo reseratē. v

Eccē dedi corā te ostiū aptū ad scripturas intelligē-
dū et p̄diciū ē. f Od nō clau. p̄t. l. te ipedire a do-
ctrina vītate. g Qui modicā h̄s vītate. q. d. qz non
dedi tibi grāz miracloz. sic multaljhs epis illi' tpi re-
cōpensau tibi in intellectu sacras scripturas excellenti.

h Et suasti v̄bū meū. ope et doctrina. i Et nō nega-
sti no. meū. in p̄secutiōe fideliū. k Ecce dabo. Idēc
p̄t̄ xit infidelū zuersio p̄ s̄p̄m: in diocesi enī sua mul-
ti bitabat inde: qz ples per' doctrinā fuerit zuersi et h̄z
est qd d̄r. l Ecce dabo d̄ synagoga sathāne. h. alijs de-

udeis qz p̄ggregatio d̄ synagoga sathāne p̄ illo t̄pē. qz
post resurrectioz r̄pi et ascensionē ad celos ad p̄dicatiōem
ap̄lor manebat in fidelitate. l Qui di. se. iii. eē et nō
sunt. Hebrew ei rocati s̄tudei a iuda p̄tarcha qz qz
scēdit r̄ps s'm carnē. zio postqz negauet r̄pm no remā
sūt i eis res h̄z no iss
h̄z r̄plais p̄fitentib⁹
r̄pm d̄ tribu iuda res
nisse circūciſi h̄pū et si
carne. s'm qd d̄r. Ko.
fi. h̄z enī qz in māife
s̄to iude' ē neqz qz in
māifesto i carne e cir-
cūciſib⁹ qz abſcōdis
to iude' ē. et circūciſio
cordis in spū m̄ta. m
Ecce fa. il. vt re.
et aſi pedeſtuſi.
qz ples de iudeis vt
dictū est pueri ſucr̄t
ad r̄pm h̄uilitates ſe
cora eo et el' mīſtro qz
drato. n Et ſciēt
p illūnatiōem fidei.
n Qvia ego dīteri
te. p̄mouēdo nō ſolit
ad fidē catholica ſed
erīa ad epalē dignita
p. l. m̄ suasti v̄. tc.
parte mee. vbo et ope
q Et ego ſua. te ab
hora tēratiois qz vī-
tura ē i vīnuerisuz od
bē. p̄ ipatōres romas
nos dītantes ton. or.
bi et r̄biqz fidē catho-
lica p̄fēntes. h̄z hoc
videtur. nā iſta p̄fē-

cutio iam fuerat ſub duob⁹ impatoribus. sc̄i nerone et
domiciano. et habet in legenda beati Johānis cuange-
liste: qz de p̄cepto domiciami ſur missus i crīli in iſulāt
qz d̄r. pathmos in qz scriptis h̄c libz. et codē āno domicia
nus infect⁹ fuit. Hicēdū qz h̄z p̄secutio xpianoz p̄ iſtos
impatores trāſiſet. t̄ſi maior erat ſuſa p̄ alijs alios ſe
qzntes. de qz loq̄ ſi hic iohes p̄ modū ſuſuri et anqz vī-
ret: iſte fuit aſſumpt⁹ a dīſo. io subdit. t Eccevenio cē
to. ad te accipiendo. s Lene qd h̄z. l. grāz tibi daid.
t Ut nō acci. coro. tuā. cadentib⁹ enī alijs a iusticia
in p̄ſti. alijs ei' ſubrogātur: ſic p̄z i legeda. pl. martyr: qz
vīo ex eis cadēt clauiculari ſubrogat' iuit ter' corona
v. Qui vicerit. h̄c xit ponit p̄m̄ pmissio (accepit.
iſtud tñ p̄m̄ vī eē augmēnū ḡte in p̄ſti t̄pē: dic iugur
Qui vicerit. malignū x. Facia illū colūnā. a. ſortem et
potēntē in fide ſi ſolū. p̄ ſe h̄z et p̄ alijs p̄forāndis ſu-
ſtentādis: s'm hunc modū p̄t̄. iohannes et iacobus
columne dicuntur. ad Galathas. qz.

y In templo dei mei. id est in ecclesia militantē. et
patebit ex ſequentiib⁹.

z Et foras nō egre. ampli'. p̄t apostolaz nec p̄ excom

a Et ſcribam ſup̄ eum nomē dei mei. (mūnicādēm.

quia tales in ſcriptura dicunt dīſ. p̄s. l. r̄p̄. Ego dīſi dīſ
etis. qd exponēs ſaluator. Jo. x. dīſ illos ad quos facit
est ſmo dei deos dīſit. rephitāt enī in ecclīa pſonā dīſi.

b Et nomen ciuitatis dei mei noue hierusalem. l. eeo
deſte militantis. quod patet ex hoc quod ſubditur.

c Alle delcen. de ce. adeo. med. nā ecclīa militans regit

Liber

et ordinata spissō. Notandum hō q̄ ipso in dñis hōloq̄
hic noīans dñi suū i noīm̄ mesi nouū. q̄ dñi xpian⁹ a xp̄o
qd̄ nomē si h̄uit a principio. Iz vocat⁹ sūt ih̄i circulū
Lū. q̄ sed post baptisimū int̄ boīes vocat⁹ e xp̄os. et simili
ei⁹ fideles a principio si fuerit vocati xpiani. Iz tūn̄ discip̄li
postea fide diffusa r̄s

et in antiochīa; fides
les ibi m̄uplicati pri
mo vocati s̄ xpiani:
vt b̄ Aet. n.

d̄ Qui h̄i au. ic. et
ponat r̄s. e Et
ang. laodice. Hec est
sept̄a ps p̄cipal. in
q̄ scribit̄ ep̄o laodice;
si quē aliq̄ exposito
res aſerūt fuſe ſan,
ſegarē. hoc alleq̄ates
ex q̄to lu. Ecccl. i. i.
byto. xpi. c. h̄i ſalua
eōr reuerentia n̄ noīat
ſbi ep̄s Iz facerdos et
martyr. q̄ ibi d̄r gl̄ao
dicie req̄efat. ples at
q̄ ibidē noīati ſub
noīe ep̄i exprimūtur
dato tñ q̄ fuerit lao
dici. et ep̄. nō b̄. p̄f h̄
pp̄ ſitū. Iz maḡ v̄r̄
op̄oſitū. nā illud q̄
ſeq̄ i t̄tu. Quia te
pidus es et non cali
dus nec frigid⁹ incipiam te euomere ex ore meo. nō v̄
quemēter ſibi applicari: q̄ ex feruore caritatis obtinuit
palmā martyri. nec ēr̄ p̄lo ſibi ſubiecto r̄onib⁹ p̄dic̄i. h̄i
p̄ſiliū articlis. d̄ ſaluo meliori iudicio dico q̄ fuit ali
moris p̄fectoſis exiftis. tūc enī vt p̄dcm̄ ē ſc̄ti ep̄i freq̄nt
occedebant vel in exiliū mitrebat. et ſuccedebat eis aliq̄
min⁹duoti. ſic ḡ p̄cedit q̄ p̄lo p̄oī culpe rep̄hēſio. ſe
cundo ſalubrī monitiorib⁹. Guadeo tibi. tertio p̄m̄ pro
muſio ibi. Qui vicerit. Circa prūnū d̄r. q̄ Hec dic̄ amē
Aduerbiū est hebraicū. et ſignat idē q̄ vere. p̄p̄ q̄d attri
buīt ip̄o q̄ dicit̄ de ſeip̄o Jo. xii. Ego ſuſ ſvia re. et vita.
ḡ Lefb. fidel. p̄tne maieſtati. fm̄ q̄ d̄r. Jo. iq. Qd̄ ſc̄m̄
loq̄m̄ur. et q̄d eidū ſtam̄ur. h̄i Qui ē p̄i. create
dei. nā oia p̄ ip̄m ſc̄a ſunt. et ſine ip̄o factū ē nūl. Jo. i.
i. Hcio opa tua. eſſe ſu. imþfectiō ſubdit̄. Iz Quia
neḡ friḡles. deuītas trāſgredioſes pene tioſe. l. Ne
q̄ calid⁹. i. ip̄les p̄cepta mea ſenuore caritatis. m. Iz
q̄ tepid⁹es. i. tard⁹ ad bonū accidiosus et ocoſius.
n. Incipiā te euomere. i. a me te reiſcere. ſic q̄d aboiabile
nā ocioſitas oīm vicioſ ē ſentina. o. Quia dic̄. te fal
lo iactādo de meritis. p. Q̄ dries ſuſ. ſcia et virtute.
q. Et locupletat̄. ex exercitio doctrie. r. Et nullius
egeo. i. doceri ab aliq̄. s. Et neſc̄ q̄ tu es miser. p̄ ca
retia ḡfe. t. Et muſerabil⁹. p̄ ſratū pene. v. Et paup
bonis ſp̄ualib⁹. x. Et cec⁹. q̄ si vidies tuos defectos.
y. Et nudus. i. virtutib⁹ ſpoliat̄. z. Guadeo tibi. ſc̄i
p̄ſir ponit ſalubrī monitio: cū d̄r. Guadeo tibi. ſc̄i
ſam. alit̄ inſlater p̄ ſup̄biā. h̄i d̄cm̄ v̄r̄ ap̄l̄ dicere Ro.
xi. ſi aut̄ grātā nō ex op̄ib⁹. alioq̄n̄ grātā nō ēt̄ grātā. Ca
ritas at idē eſt cū grātā. v̄l̄ ei inſepabili ānera. et p̄ ſis nō
emif̄ p̄ opera. Guad. ſi q̄ grātā ono mō accipit p̄ h̄iū aiaz
grātā facientē deo. alio mo p̄ mortōe diuia q̄ mouet aiaz
ad bonū ſup̄natūrāle. ſic mortōe ḡfali mouet ola ad bo

na ſibi naturalia. ſimiliter meriti duplē accipit̄. enō mō
p̄ merito p̄digni. alio mō p̄ merito p̄grui. ſi aut̄ accipias
gra p̄io mō et oīo prima. ſic nō cadit ſub merito condit̄
gra. et ſic intelligit̄ d̄cm̄ apl̄ p̄allegrat̄. tū ſis grātā p̄i
mā ex op̄ib⁹ meret̄ de p̄digno ei⁹ augmētatoz. p̄ria tñ
gra b̄ ſi cadit ſub me
rito p̄grui. q̄ ſi hoſ
ciat q̄d i ſe e ſe diſpo
nēdo ad gl̄az. p̄grui
ē et q̄d ſi illi i ſuſat ea.
ſi aut̄ accipias gra ſc̄o
mō ſic non cadit ſub
merito ſi p̄cedit oīe
meriuū p̄digni et con
grui. tal̄ enī influx⁹ d̄i
uir̄ coiter fit oībus
hoſib⁹ q̄dū ſi in vita
p̄atu. ſi aliq̄ ſequitur
hunc influxum p̄ co
natū liberī arbi. ſe di
ſponētes ad ſup̄nata
le bonū. ſic meret̄ d̄
p̄gruo grātā h̄iūalē
ſibi inſudi a deo. q̄d
ea ei⁹ augmētatoz de
p̄digno. aliq̄ ſo nō ſe
quūt. p̄p̄q̄d demeret̄
ſibiupſis relinq̄ et v̄b
teri in p̄ca ſabi p̄ de
ſcribūlūtē liberī ar
bitrī ſeq̄. b. Et
locu. ſi diuītis ſp̄ua
c. Et veſtīmēt̄ ſalbī ſinduari. i. viſtūtib⁹. (libus.
d. Et ſappareat ſu. nu. ſue. coza deo et angelis ſc̄tis.
e. Et colly. in ſuge ocu. tuos. i. gra ſp̄uſſi q̄ illūmāt ocu
los mēt. d̄c̄t. In ſe. q̄ Iz gra ſu a deo data. tū ſi in po
teſtate hoſib⁹ eſt ſibi def̄. q̄ ſi ſe ad ea diſpoñēmō d̄cto.
f. Ego q̄s amo ar. et caſtigo. ſic p̄ ſilios dilectos.
g. Emulare ḡ. i. uitare bonos. h. Et p̄niaz age. de
petis p̄petratis. i. Ecce ſt̄ ad oſtū. cordis p̄uani.
j. Et pulſo. ad bonū ſup̄natale monēdo. l. Hic ſay
dierit vocem meā. monitioni mee ſentēdo. m. Et
aperuerit mihi ſauuā. p̄conatū liberī arbitriū ad bonū.
n. Introbo ad illū. ſi p̄ grātādū ſaciētē h̄iūalē i illū.
o. Et cenabo cū illo. ſi p̄e mecū. nā ſis in tali horie de
lectaf̄ et ip̄e in deo. p. Qui vicerit. hic v̄l̄io p̄tne
prem̄ p̄mifio: cū d̄r. Qui vicerit. i. ſuſt̄ mūdi carnis
et diabolī. q. Vabo ei ſedere mecū i throno meo. ſi
q̄tē ſi celeſti regno. r. Hic et ego vici. p̄ paſſionē meā.
s. Et ſedeo cū p̄ ſeo meo. Dari. vlt. Dſumptus eſt in
celum et ſedet a dextris dei.
t. Qui habet aurem. exponatur et ſup̄ra.

Capitulum. III.

Oſt hec vidi. c. deſcripta viſione be. Jobis. q̄ re
ſpiciit informatōes ſept̄e eccliaz alia ſp̄alt. liſtēz
p̄ſeq̄nt̄ respiciat alia ſeclaz informatōes. et p̄ ſi
dictū ē. hic ſi ſi ponunt̄ viſiones eiusdem telpicientes
direkte informatōes totū ecclie generalit. naſi in ſp̄u ſub
quibusdā ſimaginib⁹ ridit decuſum ecclie ab ap̄loz
tpe v̄ ſeq̄ ad fine mūdi. q̄tē ad tribulatōes ſolationes
et immutabilitates norabiles; quoz tū ſi aliq̄ iam p̄ceſſe
tunt et aliq̄ ſunt future. viſioſes aut̄ iſtas ſimulatōes
beatus Jobānes ſcripsit. intellectū tū ſi earnū nō exp̄ſſis
līcer ad plenū intellexerit. aliq̄ ſi inſpoſuit; p̄ q̄ dat via
ad reliqua aliqualiter capienda. ſicut ſup̄ra. i. cap. dixit
ſept̄em candelabra atra; ſept̄em ecclie ſint et ſept̄em

Apocalipsis

stelle septem angelorum. Et per eam, et sic in sequentibus aliis diebus licet
taro ad apientium aliquatenus intellectum occultorum; ut patet in
locis suis dabo procedere, propter quod intellectus Italorum non est illa
quod voces significantur immedias, sed illa quod per imagines significatur
sic Iudei, p. 82, quod ligna dixerunt ad arborum ramum, vel et ipse
ta nobis sensus latitudo est de arborum ratione.

lignis sed de viris secundum rationem per ligna significatur,
et vox prima quae audiuitur in tubo loquitur mecum
dicens: Ascende huc et ostendat tibi quod optime fieri cito. Post
hec statim fui in spiritu. Et ecce sedes posita erat in celo,
et supra sedem sedens. Et qui sedebat: filius erat asper
ctui lapidis iaspidis et sarcinatus. Et iris erat in circu
itu sedis sicut cristallo, et in medio sedis et in circu
itu sedis quatuor alia plena oculis ante et retro:
Et alia primi sicut leoni: et scutum sicut vitulo, et tertium
alium sicut facies quasi hominis:
Et circa primum scien
tiam et tota trinitas revelauit apocalypsim homini christo.
Christus autem iohannem angelum in eius persona loquenter
christus enim homo superior est angelis, propter rationem ad super
positum divinum et plenitudinem genitrix sit minor angelorum ratione
naturae humanae, secundum quod dicitur hebrei 1, 3. Igis proponit majestas
dei revelata, secundum dignitas hominis Christi revelatoem recipie
tur, c. se. Primum declarat et tribus, et ex impiali throno et
ex nobili portio: ibi. Et in circuitu sedis, et ex reverenti
bus sequitur: ibi. Et reges si habebant. Circa primum dicitur, b. iohannes,
a. Post hec videlicet ostium apertum in celo, sic enim videbat ima
ginarie ac si ostium celum apertum, per quod designabatur et decur
sus ecclesie sibi revelabatur: in celo scripta nostrarum, secundum quod dic
tit Gregorius, Regnum celorum perhunc tempore ecclesia dominus, et
in quo doctor quod mandatum soluit minum vocat te. b. Et
vix prima te, in quo noras auctoritas angelorum loquens: ut dictum est
b. i. c. Ascende huc, ad videndum ecclesie decursum, et
lo subdit. d. Erosidam tibi quod oportet fieri post hec,
secundum ordinacionem dei que non potest frustrari.
e. Statim fui in spiritu, visione imaginaria intelligendo.

f. Et ecce sedes posita in celo, per quam sedem intelligitur
auctoritas et potest dei ecclesiastica regere. g. Et supra sedem se
dedit, secundum trium et unum. h. Et quasi se, sicut erat asper, la, ias, et
sardinus, tales a paritate sunt secundum suam similitudinem ad id quod
revelatur, secundum sic apparebat et gubernans ecclesiastica militare
te, circa quam se habet et solatorum et caritatis incisorum, propter quod in
primitiva ecclesia super apostolos misit spiritum in similitudinem
ignis, secundum quod dicitur hic, Colossi iaspidis, a. viridis quod color est co
fortans, secundum quod sic apparebat et caritatis incisorum, p. quod in
circuitu sedis, per quem designatur sedes dei ad ecclesiam suam, Nam
iris signum est fedelis in deum et terram, et dicitur hebrei, ix.
k. His visioni similitudine, smaragdus autem est viridis
coloris, et hic est unus de coloribus iridis, et sic apparebat ille
iris imaginari quod color viridis interior ceteri videbantur
in quo designatur solatio dei suis electis futura, marie in
tribulacione ecclesie futura, eo quod viridis color est confortans
l. Et in circuitu sedis, hanc describitur deus (unus visus,
majestas ex nobili portio cuius est. Et in circuitu sedis sedi

lia vigintiquatuor, per quod designatur universae cathedrales ec
clesie, quod sunt multe, et sub tali numero designantur propter con
stantiam non certi, ad verum in quo legitur, i. Paralipomenon, quod sanctus
daniel rolem augmentare cultum divinum statuit, xxiiij, sicut
cerdotes in templo per hemeradas successione missantes.

m. In sacra enim scripta frequenter ponit definitionem
tum noster per indefinitum
natum, sicut, secundum dicitur et ceterum,
quod per sepius spissus dei in
telligentia multitudine angelorum scilicet, sic dicitur
Gregorius, xxviii, quod per se
potest demones universi
la virtus figurantur.
m. Et supra thronos
xviij. seniores sedentes, per quos designantur
universi episcopi in quibus
dicitur esse etatis et mortis ma
joribus (turitas, amicti vestimenta, nam in
ipsis dicitur resplendere castitatem
o. Et in capitulo, (tas, eorum cor, aureas, nam in
metibus eorum quod dicuntur
capita respiciunt virtutem
sensituarum dicitur resplendere
sapientie claritas que per aurum frequenter in sacra scri
ptura designatur.

p. Et de throno, scilicet dei, q. Prodebat fulvo, et voces et
tonitrua, et chorus cantatores mirabiliorum et denunciatio prius
pro bonis opibus, et terror suppliciorum per malum. Ita vero tria in
primis ecclesia et per trium multorum procedebant a deo ecclesie plas
tis. Et, vix, lamellaris, et thronus, l. dei. s. Quae sunt, et quod spiss
ritus dei, et exponendo quod per lapides, et quod intelligatur apud alias
qualiter ad alias capienda, dicitur atque hic sepe spissus deus est, do
na scispissata dari disponitibus se, et dicitur alia dei thron
num esse vel p. et quod spissus intelligatur universitas angelorum
parata ad dei beneplacitum exercitum, secundum hebrei, i. Deus
administrator suus est tecum, q. dicitur lapides ardentes: quod
illuminant et accendunt fidèles ad cognitum et amorem celestium,
r. Et in specie se, etiam mare eurens, baptismi sacram.

v. Hunc cristallo, quod non est mobile vel fluidum, sed imprimit
characterem indebolitum, propter quod non est reteribile.

x. Et in medio tecum, ubi, alia, i. quatuor evangeliste, ut dicit
cūtum aliq. sed etiam secundum et in aliq. dissidente ratiōne dicitur. Et alia pri
ma sicut leonis, tecum, et tertium alia sicut hirsuti, et quarta sicut
civis hominis intelligatur Matthaeus, et secundum etiam et doctores. Matthaeus vero non est tertius in
ordine evangeliistarum sed primus, et primum scriptus evangelius
est dicitur Hieronimus, in plogo super Matthaeum, videtur alii probabili
dicere, s. et per quatuor alia intelliguntur quatuor patriarchales
ecclesie, et per primam est hierosolymana, nam ibi cepit ecclesia et as
sunila leonis, propter existentiam ibi existentium, et deinde. Et melius est
in aspectu dei vos portare audire quod deum iudicate, non enim
possimus que audiremus et vidimus non loqui. Secunda
est annochena que assimilatur vitulo, quia fuit parata
obedire mandatis apostolorum in hierusalem existentium, et dicitur Actus, xv
et quia primo in ea vocati sunt discipuli christiani Actus, xi.
Tertia est alexandrina quod assimilatur homini, nam in ea
a principio fuerunt doctores doctri non solum in liris diu
nis sed etiam humanis; et peripherie peribus et athanasius
et plures alii. Quarta est constantinopolitana que alii

multa aqle volati, nā in ea fuerit viri p hēplatōes electa
ti et Breg, nazanzen? et ples alij. a Et q̄tuor aialia
realas senas, illa p̄sa s̄lex natural, s̄go let mofayca.
tertia, p̄tay oracula, h̄ta euāgelium s̄lior, q̄nta doctrīa
ap̄lor, serta statuta generaliū p̄cilioz. Istis enī alijs se
viri ecclastici debet

ascendere surli p xem

plarione diurop, et de

scendē deorsū ad edi

ficationem, prior et ro-

lare ad dexterā p g-

tiariactoem in p̄spe-

ris; et ad sinistrā p pa-

tientiā in aduersis.

b Et i cīc, rint ple

na s̄t ocul, p̄siderādo

p̄stia p̄terita et fusa.

c Et req̄em nō ha-

bebāt. Hic s̄fir osidif

dei maiestas ex obse-

quio reuerēti, et prio-

in patriarchalibz ec-

clesiis cū dī. Et req̄ez

nō hēbat. s̄tuor aia-

lia q̄tuor patriarcha-

less ecclias signan-

cia,

d Die ac nocte dī-

centia sancti ic, nam

in illis ecclis primo

valde devote celebra-

tum fuit diuinū offi-

cium diurnū p̄ter et nocturnū et ponit hic ter sc̄ns; ad

designādū trinitatē psonaz; et subdit. e H̄is d̄s op̄s

ad designādū enitātē cēntie, nā tres p̄sone sunt vñ d̄s et

vñs oip̄otens, f Qui erat t̄ q̄ ē t̄ q̄ v̄etur ē, p̄ h̄ expri-

mit ei? efnitas q̄ nō app̄rehēdat a nobis i via n̄li p̄ apa-

tione ad d̄xistias sp̄is: et. s̄, dictū est. l.c. g Et cū da-

rent. s̄fir describit obsequiū diuile laudis q̄tū ad alias ca-

thedrales ecclias p̄ orbē q̄tutatas q̄ in diuinis officiis ce-

lebrādis seq̄ dī ordinatoem q̄tuor ecclias patriarchalibz

cū ecclia s̄ti romana q̄ principal et caput ē oim, et. h̄ ē q̄

g Et cū darēt illa aialia glam et ei fuiēdo et ipm (dr,

collandādo i plū modis officiop, et misstratolb sacrif.

b Et p̄cidebat, p̄tū, seniores, i alie cathedrales ecclie

se eis p̄formātes, l Et mittebat coroas suas aī thro-

nū, et signū reuerētie p̄ h̄ p̄fētes q̄ h̄fit a deo claritatez

virtutē, et sapie q̄ p̄ coroas aureas designāt; et dēm ē. s̄,

h Dicentes dig.es dñe d̄s n̄t ac, gliaz tc, nō est p̄ h̄ in-

telligēdū q̄ d̄s accipiat aliqd de nouo, et q̄ ei aliqd ac-

crescat ex opibz et laudibz hūanis, h̄ q̄ boies ex h̄fificijs

ab eo recipiētē assurgere ad laudādū et glificandū

excellētia etne sue malestati. l Quia tu creasti omia,

de n̄philo p̄ducēdo, m Et p̄f volū, tu erāt, in dispo-

sitione tua ab efnō atēq̄ creareñ sic dom material aſi

q̄ sit in effectu p̄existit in dispositione artifici, et fm hoc

dr, vñ, metu, q̄ dom in matia sit a domo q̄ ē in aia, oia

vero creata se h̄fit ad deū sic artificiata ad artificē Gāp,

vñ, c. Omnit̄ enī est artifex oēm h̄fis virtutem ic.

n Et creata sūt, l, p̄ducta in effectu in tpe, et h̄ ex diuin-

na volūtate, nō ex nature n̄cētate.

Capitulum. v.

e L vidi in dexterā sedent, ic, Hic s̄fir describit di-
gnitas sp̄i bois revelatoem accipiet. Circa quaz
p̄io p̄mētū pfunditas diuini secretū, sc̄do diffi-
cultas ap̄iendi ibi, Et vidi, tertio s̄serit dignitas p̄pribi-

Et vnu, Circa primū s̄r, a Et vidi in dexterā sedē
tis superthronum, Iste sedē est de trinus et vnu, re
b Libz, liber iste ē diuila scia in q̄ oia scripta (dictū ē,
sunt, Sciendū s̄ti q̄ in deo ponit dupler lciap, vel port
vna dupli mō dicta, s̄ scientia simplicis nouitie q̄ se ec-
tendit ad omnia possi-
bilia q̄ nunq̄ fuerūt
nec erūt, scia vñlois
que respicit existia p
q̄cūq̄ differētia sp̄is
sc̄ p̄teriti v̄l p̄tis v̄l
futuri, ista s̄t in vir-
tute dei opatiua inq̄
tum opat in aliq̄ tpe
talibz ho sūt illa q̄ res
uelata sunt ho i p̄po
i ab eo iohāni aplo,
viri ho dei opatiua
metaphorice de mas-
nūs ei dexterā, q̄ p
mansū dexterā opera
mur, et ibo liber q̄ d̄s
dei noticia de vñpos-
titis ab eo fieri, que-
nient d̄s ee in dexterā
manu d̄ ei,

c Signatū, signatio
ista delignat clausio
nem diuine scie dei
dispositis ab eo fieri
quousq; sit ab eo res-
uelata fieri, vel in effectu p̄ducta,

d Sigillū septē, i,
omimodis obscuritatibz et exponit aliq̄, fm h̄ ponit
hic n̄serit determinat p̄ indeterminato, s̄. septenari p̄ ob-
scuritatū m̄lititudie, sic dīc Breg, ome, x, v, Maria ḡ se-
piē demonia h̄uit q̄ eniuētis ritus plena fuit, h̄ dī-
ctū nō b̄si p̄sonat his q̄ sequūt ca, seqn, de aptōe sigilloz
pedendo a p̄lo sigilloz q̄ ad septum dēminatet, et q̄
p̄t p̄ septenari p̄sigilloz no ponit ibi p̄ indeterminata
multitudine obscuritatū, Tōrid, meli, dicendū q̄ sigilla
ista s̄t sunt aliud nisi volūtas dei claudēs et apertis lucis
secretū, p̄t q̄n q̄ quōsibi placet, q̄ h̄ sit vna in se, dr t̄
multipler ad variis effectū relata, fm illi p̄t, ct, Magna
opa d̄si exq̄sita in oēs volūtates ei, septenari ligū su-
gillorū est septenari revelatois diuile volūtatis ad reue-
lāda iohāni distincra revelatois septē, et fiēda in septē
e. Et vidū, Hic s̄fir describit difficultas ap̄ieni, (tpibz,
di: cūdr, Et vidi angelū fortē, iste v̄t fuisse gabriel q̄ int̄-
pretabit fortitudo dei, f Quis est dignus ap̄ire libz, i,
m̄festare dei secretū, g Et solue signata ei, i, signa-
latū osidere d̄lū singla de q̄b̄d̄c̄ p̄cedūt eti diuina
h Et nō posat i celo, q̄tū ad angelos, (volūtate,
i Regz in terra, quantum ad homines,

l Regz subtus terram, quantum ad demōes in quibz

remanerunt naturalia integrā,

i Aperire librum, quia nullus istop̄ potest ad secreta

divina attingere, nisi deo revelante qui primo reuelas

uit christo homini et christus iohāni,

m Et ego flebam multum, Pet h̄unofletum designa-

tur iohannis desiderium de sciendo ecclie, futurum

processum,

n Et vnu de senioribus dīrit mihi, Hic consequen-
ter infertur dignitas Christi qui solus inuentus est d̄s
grās dicta secreta primo accipere et alij per iohannez
m̄niciare, q̄m dicitur, Et vnu de senioribz dīrit multip

Apocalipsis

consolando me de desideriis mei impletore, q̄d ait erat iste
senior nō dī, c̄dūcūt aliq̄ fuit mathemeuang. q̄ dixit in
psalmo xpi Dat. vi. Data ē in oīs p̄tās i celo*t* i fra*t*io dī
o Ecce vicit leo d̄ tribu iuda tc. nā xp̄us victor fuit in
sua resurrectio*e*, s̄ q̄cqd sit de virtute, tō tñ nō vidi ralere
quia lobānes nō ac*s*

cepit h[ab]ere notam per
mathei scripturā: s[ed] p[ro]p[ter]e
reuelationē ipsū nāle. est
asit d[omi]n[u]s. q[uod] p[er] senio
res it[em] intelligit ecclie p[re]s-
lati. t[em]p[or]e r[ati]o: m[od]el[us] p[er]
iste senior: fuerit petr[u]s
et d[icitu]r enī: i. p[ri]m[u]m inf
aplos eo mō loq[ui]ndi
q[uod] d[icitu]r B[ea]t[u]l. Factū est
respe[r]tūmāe dies enī
i. p[ri]m[u]m. trānsierat ei
iā. b[ea]t[u]l. petr[u]s p[ro] martiriu[m]
ad glam. q[uod] sub nero
ne passus fuit. Iohes
aut̄ postea tpe domi-
ciani h[ab]ec reuelationē
acceptit. t[em]p[or]e sic aia petri
assistens xp[er]o vel aliq[ui]
effigies petr[u]s repūtās
dixit ioh[ann]i. Eide ne sie
ueris ic. p[er] Radic
dauid. i. de radice d[omi]ni
descendēs fm carnē
fm q[uod] p[ro]diperat Esale
si. t[em]p[or]e gredit virga de
radice yesse ic.
q[uod] Sperire li. māi
festare ecclie decursū
a deo p[ro]dūtum.

Et si vnde etiam met
throni tui sagnum tecum,
id est christum in media
eius constitutaris; sic
bucum suis oibz diebz v
leo rote resurrectiois
qd etia dicitur sicut resu
christus resurgens a morte
quidie in ecclesiis imolat
uniorale ut dominum est
tione eucharistie coic
est similitudo repitatur
in mea ameoratoz, illi
upli sicut imago petri
agni imolata, radibz
simplicibz tanqz occisi
testates, tidae designa
sunt qui septe cornua
Domi si in oeclesia qz
scit omni homi ad ea
et accepit tecum libz non
poterit notitia de pcessu
tiosi diviratis aucto
scia tuis oeclesia, anteqz qz p
iobes vidit accipe en
cipio creatoibz ale, ip
enversali ecclie, et
sistente rpo locidit
litante, scdo in triup
mum dicitur,

Ecce vicit leo de tribu iudea
da radix danielis aperte librum
et soluere septem signacula eius.
Et vidi et ecce in medio throni
senior: agnus stante tunc ob-
cisus ante cornua, vii, et oculi
septem: qui sunt septem
spiritus dei missi in oem trax.
Et venit et accepit de de-
xtera sedet in throno liber:
et cum aperuerisset: liber quatuor
animalia et viginti quatuor seniori-
es cecidunt coram agno: huius
singuli cytharas et phia-
las aureas plenas odorar-
metorumque sonorones scopum: et
catabat caticulum nouum dicen-
tes: **D**ignus es domine accipe li-
brum et aperte signacula eius: qui
occisus es: et redemisti nos
deo in sanguine tuo ex oriente tri-
bu et lingua et volo et natore: et

o ecclieiaruz per orbem in nomine
ut ipse dicitur. vlt. Ecce ego ro-
gab ad assumptoz seculi. qd sic dicitur est
vita de hic agn' roe immortalis. ppf
tretus ad vitam immortalem. Ror. vi.
truis la si morib. et tamq; occulus; qz
qz fm carnē. qz resurrexit. ad vitam
qz fm effectus et respiratōz. qz p obla-
af nobis effectus sue passiois. ipa et
a ipi'. fm qz dicitur Lu. xii. Hoc facite
et eni qd respirat aliquid noiat noite
noiat pert. et eadē roe eucharistia
designandum nō dicitur hic agn' occulus
is. s. fuit cornua septem. i. po-
sp. xii. spūs; qz septē dōa sc̄i spūs
ue p̄tates ad reprimendū et tute ini-
cips pat' e dare dona spūs / (mici.
et debita disponēti. v Et venit

est p h̄ intelligēdū q̄ r̄ps tūc acce
ecclie. nā alarpī ab instātī sue crea
habuit notitiā oīm; q̄ d̄cognoscit
esus ecclie: vt̄z er̄ pdic̄z, et id p h̄ q̄
libz d̄signat acceptio notitiie a p̄m
h̄ de nouo ioh̄i reuelāde. et p euz
Et cū aquiss̄. Ilic s̄fir describūf al
as, et prio sibi assistētū in ecclia mu
pāte: ibi. Et vidi et audili. Circa p̄

Et cū apuisset liby ad reuelādū ecclie pcessum q̄m
an ialia. i. quor ecclie priarchales. **1.** Fr. rreut. senio-
res. l. vniuersit. cathedralēs ecclie p̄ orbē diffuse. et p̄ h̄ in
telligēt alie ab eis p̄stitute. **2.** Ecident corā agno. nā
et hoc p̄habuerit materia venerādi ip̄m. **3.** Whites sun

fecisti nos deo nro regnus
et sacerdotes. Et regna-
bimus sup terrā. Ervidi et
audiui vocē angelorū mul-
torū in circuītu troni rāia-
liū et senioꝝ: et erat nūerū
eox milia miliiū dicentius
voce maḡ: "Dign⁹ ē agn⁹
qui occisus ē accipe virtutē
et diuitatē et sapiam et forti-
tudinē et honorē et gl̄iam et
bñdictōem." Et oēm crea-
turā q̄ in celo ē et sup terrā
et subtus terrā: et q̄ sunt in
mari et q̄ in eo: oēs audiui
dicētes sedēti in throno et
agno. Bñdictio et honor et
gloria et prās i secula seculoꝝ
Et q̄tuor aīalia dicebant:
Amen. Et viginti q̄tuor se-
niores ceciderūt in facies
suas et adorauerūt viuētes
in secula seculorum.

f Et oī tribu-rc, nā ecclia e ex omib⁹ getib⁹ collecta,
g Et fecisti nos deo nō regnū, i. regni ei⁹ p̄cipes,
h Et saēdotes, hostias laudis deo offeretēs. i Et
regnabim⁹ s̄ frā, nō dr. In terra vbi sc̄i xculcat: s̄ sup
terrā, i. in celo vbi sc̄i cū r̄po dñianſ. lz Et vidi, & eie
p̄fir ponit locūditas assistentū: r̄po in ecclia triumphatē
cū dr. Et vidi, & audii vocē āgele xmitor rc, in h̄ notaſ
ipsor̄ multitudine maria: fm illib Job, xxv. Uniqd̄ ē nūs
merus muliū eius, & idē dehigrat in h̄ quod subdit.
l Et erat nūs̄ eoz milia milia, sic enīz to p̄pa celestia
totā regionē clementarē excedit q̄i incorpabilis in q̄nti
tate p̄iuua, sic angeli oia corporalia in q̄ntitate discreta:
accipiendo q̄ntitatē discretā p̄ qlibet m̄litudine nūlerab⁹
m. & ign̄ est agn̄ q̄ oc. ē acci. vir. & di. li v̄ numerata.
unūratē rc, omia ista hūit vel saltē plā aſi passionē q̄d
vico, p̄f ḡlam corporis, & bmoi q̄ secura fūt, & iō acceptio
talū dic accipit p̄ manifestatione eoz ad laudē & honore
nominis christi, & conseqnter ponit laus xp̄i in omni
bus creaturis: cum dicit.

n Et omnem creaturā que in celo est qntū ad hōies
qui iam sunt in patria .
o Et super terrā qntū ad existentes adhuc in via .
p At subterrā tc. Hā oēs creare & rationales & vita ca-
rentes dicū laudare xp̄m: in qntū sunt mafia & occasio
laudādi ip̄m: qz intellectuales creature p eas ascēdunt
ad cognoscendū deum: et per psequens ad ipsam lau-
dandum & glorificandū, cetera que lequuntur patent
ex predictis;

Liber

L vidi q̄ aquiss. Postq̄ descript⁹ est mo. **VI.**
d̄l̄us d̄m̄ie reuelatois, hic p̄fir̄ describit̄ decursus
impletoris, et h̄ sub septē ligilloz ap̄tiolb̄ q̄b̄ si-
gillis liber dicebat signat⁹, et iō fm̄. vñ. sigilla diuidit̄ i-
septē p̄les; q̄ patet in l̄ta, igit̄ in p̄ia pte dic̄ a Et vidi
q̄ aperiuiss agn⁹ vñū
vñū. p̄mū eo mō lo-
quēdi q̄ d̄l̄us. Et
factū e vespe et mane
dies vñū. p̄mū. vñū
et p̄fir̄ ibi d̄l̄. Factū est
vespe tñād̄ dies sc̄ds
et sic p̄fir̄ vñq̄ ad se
p̄mū. Eodē mō p̄fir̄
hic describit̄ ap̄tiol se-
cundi sigilli et tertij
vñq̄ ad septumū.
b Et au. vñū t̄c. i.
p̄mū eadē rōr̄ q̄. Et
sigillū d̄cm̄ est, nā p̄fir̄
agit de alijs triob̄ aia

libo fm̄ illos q̄ p̄ aialia dic̄t signari q̄tuor enāgelistas
iste fuit marc⁹ i sūlitudie leōis d̄signat⁹, q̄ sūlitudo p̄oīf
p̄ia. s. c. l. q̄b̄ q̄b̄ d̄cm̄ si p̄sonat ordinū euāgelistar̄
in q̄ D̄athē ponit̄ p̄mū t̄ marc⁹ sc̄ds, iō d̄ri. s. c. vñ.
q̄ p̄ q̄tuor aialia q̄tuor p̄tiarchales ecclie designat̄, t̄ sic
babeo p̄fir̄, dic̄ q̄ ille q̄ p̄ p̄mū aial d̄signat fuit p̄tiar̄
cha p̄ume ecclie p̄tiarchal. s. b̄ierlymitane q̄ fuit. b. Jaz-
cob⁹ appellat⁹ frat̄ d̄si; eo q̄ fuit sunillum⁹ sibi, t̄ hic aia-
ta trāliterat p̄ gladiū sub nerone. vñz p̄ Josephus. x. li. an-
tiq̄tū. Hec ā reuelatio sc̄a fuit iohāni tpe domiciani.
c Eleni t̄ vide, decursum ecclie p̄mūtine.
d Et ec-
re equ⁹ altr̄, p̄q̄ vt dic̄t expositores aliq̄ designatur
gaius ip̄ator q̄ successit imediate tyberio: sub q̄ passus
xps fuerat, t̄ designat p̄ equū albū eo q̄ si fuit xp̄ianis
molest⁹, q̄ mag⁹ p̄solabili, nā pylḡt̄ misit in etiū q̄ xp̄m̄
iniq̄ iudicauit, t̄ silt herodē q̄ collo auerat ioh̄es, t̄ xp̄m̄
in passiōe spreuerat. Iu. xxi. iō subdit. Et eruit vñces
vt vñceret. s. aduersarios xp̄i: vt d̄m̄ ē, sed h̄ si vt mihi
guemēt̄ dicit̄, nā iste gal⁹ int̄n fuit cl̄as, et pueris q̄
p̄ orbē misit statuā suā vt in illa adoraref vt d̄s. t̄ quia
bitates iudea renuerit hec fac̄, misit petroniū cū exer-
citū in iudea vt in tēplo poneret dictā statuā t̄ renue-
tes infiiceret: vt dicit̄ Josephus li. angliq̄, et de iudaico
bello, t̄ si petroniū si dedit h̄ executioni, q̄ gal⁹ fuit mor-
te p̄uent⁹, t̄ in illo tpe ap̄li t̄ aliq̄ xp̄iani hitabat̄ i h̄ierl̄z
t̄ iudea, et sic p̄z q̄ gaius si fuit eis p̄solabili: s̄ magis
horribil: eo q̄ pre ceteri hitatorib̄ iudee horridum erat
eis mādatū gal⁹ de dicta adoratōe, l̄z q̄ ipse miserit i etiū
herodē t̄ pylatū. s̄ t̄ si nō fuit, p̄t xp̄m̄ h̄, p̄ alijs cauf-
totalr̄ disperat̄, vt refert Joseph⁹ q̄s cā bircuitā omitt̄
to. silt q̄b̄ subdit. Eruit vñces vt vñceret, nō vt sibi que-
menter ap̄licari. q̄ romē fuit t̄xp̄is infēct⁹, p̄pter suas
malicias, vt vñp̄o ei⁹ gladio p̄folla, t̄ et̄ vñca filia pieti-
allisa, p̄p̄ q̄b̄ vident̄ aliq̄ meli⁹ dic̄t. s. q̄ p̄ equū albū in-
telliḡt̄ ceteri ap̄loz, dealbar̄ sc̄titate vñre, t̄ q̄ br̄t̄s iaco-
bus p̄ierosolymitane ecclie ep̄s vt dicit̄ h̄ier. in li. illu-
strū vñro d̄ vñs fuisse, t̄cū nō vestib⁹ laneis h̄ lineis
t̄ p̄fis albis, t̄ idē estimari p̄t pb̄abilis de alijs ap̄lis,
vñi t̄ machomer⁹ vocat eos vñros dealbaratos. Per sedē
tem sup̄ equū illū intelliḡt̄ xps sessor̄ t̄ ducitor eoy, fm̄
illū Ro. viii. Quicq̄ sp̄u dei agunq̄ hi filij dei st̄, t̄ fm̄
hoc sic est l̄ta exponenda.

d Et ecce equus albus, sc̄z apostolorum senatus,

e Et qui sedebat super illum, sc̄z christus,

f Habebat arcū in manū sua, t̄vñū p̄dicatiōis in manū

operatiōis: q̄ cepit fac̄ t̄ docere Set. i. t̄ sic fecerit ap̄li
p̄ instinctū t̄ ducatū ip̄li. g Et data est ei corona, in
sua resurrectōe t̄ ascensiōe. h Et exiuit p̄ effec. suos
dando ap̄lis in signo vñibili sp̄iſcēm̄. i Eincens ad
uer. suos, in iudea p̄rio, nā eodē die quersi sunt ad eum
predicante petro tria
milia Actu. j. et alfa
die, v. milia. Act. iij.

L vñceret. Et cū aperiuisset
sigillū sc̄dm̄ audiuī sc̄dm̄
animal dices Eleni t̄ vide
Et exiuit ali⁹ equ⁹ rufus:
t̄ q̄ sedebat sup̄ illū datuz
est ei⁹ vt sumerz pacē t̄ tra-
t̄ vt iuicē se infiiciat̄ t̄ da-
tus est ei⁹ gladi⁹ magn⁹. Et
cū aperiuisset sigillū etiū au-

l̄z Ut vñceret p̄ tos
tū orbē, subiēciendo
sue fidei iugo colla-
getū, nā in breui tpe
p̄ p̄dicatiōem ap̄loz
t̄ aliorū xp̄i disciploz
xp̄o coopante et fm̄o
nē eoz signis seq̄ntiis
bus p̄firmāt̄. Dar.
rl̄t̄ p̄dicatiōi fuit euā
gelū, nā ruente ads
huc brō Nero fides

catholica diffusa fuit vñq̄ ad fines tpe h̄stabilis, put de
clarauit sup̄ illū ps. xviij. In oēm fr̄a exiuit son⁹ eoz, tc.
l Et cū aperiuisset. Idec ē sc̄da ps (t̄ sup̄ eplam Ro. x. c.)
in q̄ describit̄ status ecclie a tpe neronis vñq̄ ad tyrum
impatorē cū dicit̄ m Audiuī secundū aial. fm̄ predi-
cāt̄ iste fuit p̄mū patriarcha ecclie antiochene. sc̄ydrūs
petrus qui p̄rio rerit illā ecclie: vt h̄ li. illustrū vñro
qui tpe hui⁹ visionis iam transferat p̄ martyriū dienics
n Genui t̄ vide, statū ecclie sub nerone. o Et exiuit
alius equ⁹ rufus, i roman⁹ xps q̄ d̄r̄ rufus tpe neronis
dupl̄. eno mō accipiedō rufedine, p̄ rubedine, sic i plu-
rib⁹ locis alijs accipit scripture, eo q̄ nero multos ro-
manoz occidit ex sua crudelitate, nā ē m̄rēm p̄priā vñro
tem fr̄ez t̄ sororē: ac etiā senecā suū p̄ceptorē d̄ occidisse
Alio mō mag⁹ p̄rie p̄ ip̄a rufedine, q̄ nero ciuitatē ro-
manā incēdi fecit i magna p̄ret̄ videret q̄le fuēt̄ an-
tiq̄tū incēdi troie. In tali vñ incēdio ex cōmōxtione
fumi t̄ flāme apparetia rufedinis causaf, p Et q̄ ses
debat sup̄ eū. i. nero h̄is dominū, q̄ D̄atū est eū, t̄
a deo permisum. r Ut sumeret, i. auferret.

s Pacem de terra, q̄ turbata fuit ciuitas p̄ romanū
imperiū, p̄t sua maleficia. t Et vt iuicē se infiiciat̄
Nam ex occasiōe sue p̄fidei ip̄lo infēcto Otto, gabba,
vicellius, voluerit vñsurate iperū; t̄ ex eoz pugna adin-
uicē valde multi fuerit interfici. v Et datus ē ei gla-
diū malign⁹. i. p̄tās infiiciēt̄ xp̄ianos, nā ip̄e p̄mūz
p̄secutōes mouit̄ i ecclie: locēndo de p̄secutiōis mortis
p̄ impatores romanos, nā anteā p̄secutōes sustinuerat
p̄ iudeos, mādatū t̄o crudele gal⁹ sup̄apostolū, nō fuit d̄
recte i ecclie. s̄ h̄itātēs iudea, q̄ p̄ pauci p̄partue erat
xp̄iani, nec ē mādatū illū fuit datū executioni, iō pri-
ma p̄secutōe ecclie attribuit̄ neroni. Claudi⁹ ēt̄ impator
q̄ fuit medi⁹ inf̄ gal⁹ t̄ netonē non legū fecisse xp̄ianis
aliquā p̄secutōem. nero āt̄ ap̄loz princeps, s̄. pet̄z t̄ pau-
lum occidit et alios multos ch̄ristianos rome t̄ per im-
perium occidi fecit.

x Et cum aperiuisset. Hec est tertia pars in qua descri-
bitur ecclie status sub tyro; cum dicitur.

y Audiuī terciū animal. i. p̄tiarchā p̄mū ecclie ale-
panidrie. s. b̄t̄n D̄arcū fm̄ q̄ in li. illustrū vñro h̄etur,
z Et ecce equ⁹ niger. i. exercit⁹ roman⁹ q̄ d̄r̄ niger effe-
ctuē sic sol d̄r̄ calid⁹. Exercitus eni roman⁹ sub tyro in-
stantū afflītū habitantes h̄ierl̄m q̄ fuerunt fame denis-
grati et alijs afflictionibus. fm̄ q̄ refert̄ Josephus li-
bro de iudaico bello, a Et q̄ sedebat sup̄ eū, s. tytus

Apocalipsis

reges illū exercitū. b Hēbat staterā in māu sua, i. dī
tinā iusticiā quā ope exēq̄bas, nā ex ordine dīvīe iusticie
pcessit q̄ exercitū romanū iudeos p̄t̄ occidit, et partum
captivauit in vindictā mortis xp̄sic manifeste p̄dicit
Iu. xix. Ecce veniet dies i te et cōcūdabūt te iūnici tui rc.
q̄ t̄i et exercitū sui q̄ p̄
pter alia cām rehēt
et iudeos sup̄, p̄t̄ re-
bellione ip̄lor̄ et ip̄iū
romānū, vt p̄z p̄ Jo-
sephū li. de iudaico
bello, i. dī hēbat
staterā in māu et si in
metē, nā exēq̄bas op̄
dīvīe iusticie mō pre-
dicto, p̄ manū ei op̄
intelligit; q̄ p̄ ea effi-
citur. c Et audiui
tanq̄ vo. d me, q̄tuor
aīaliū, i. dī throno dei
in cuius cōcūtū erant
q̄tuor animalia, ve-
dictū ē, s. c. iiiij. et p̄ b

designat q̄ factū t̄i p̄ iudeos p̄cedebat ex ordinatione
dīvīa et q̄ p̄cedit malū pene, fm q̄ dī amos. iiij. Nō ē ma-
lū in cūrāte q̄d si fecerit ei dīs. d H̄libris tritici de
nario rno rc. Ad intellectū b̄ sc̄dū q̄ dī sp̄ug, floria
censis de fine belli romanor̄ et iudeos, fessi deniq̄ ro-
mani mīta cede q̄rebāt q̄b̄ mācipia captiua cēderent
s̄; q̄ plurimi venales et pauci iuueniebāt emperores si de-
fuerēt, q̄. iiiij. mācipia vno numismate mercarēt, et sicut
dīsim emerant, xxx, denariis; sic econuerso denario vno
triginta venderentur iudei. Hūnt autem numisma et
denariū vñā et idē. e. dī. xxij. dīctēdīo, Dīfide mībi nu-
mīsma cēsis; subdī. Et illi obtulerūt et denariis, dicebat
aut̄ denariū eo q̄ valebat, et nāmos vñales. Itē notādī
q̄ bilibris nomē p̄positū ex his libra, q̄t̄ duas li-
bras, q̄nq̄ vo iudei hic p̄ vñā libra designat, eo q̄ q̄: q̄
libri moysi ab oībo iudeis recipiūt, alios at libros iudei
nō recipiunt q̄ saducei dicūt, est igit̄ sensus. d Bi-
libris tritici denario vno rc, q̄ sic de venalib⁹ iudeis
vñib⁹ q̄ p̄ ordēnū q̄d ē vīle granū dīsignant, xxx, p̄ vno
denario dabāt; vt dīm ē, ita, i. de fortiorib⁹ et apriorib⁹
ad fuiēdū p̄ vno denario vñebāt, e. Et vñū et oleū
ne lesēt, vñū q̄d est letificatiū intelligūt xp̄iani qui
replebāt gaudio sp̄uāl, fm q̄ dī Act. viii. Discipuli vo re-
plebāt gaudio i sp̄uāl, et sile p̄ oleū p̄t̄ pietat̄ et mutue
caritas obsequiū, fm q̄ dī Act. viii. Quotq̄t̄ enī possesso-
res domoz et agro pererat, vñebāt afferētes p̄cia eoy et
ponebat ad pedes ap̄lor̄, q̄ diuidebāt singul̄ put cūq̄
op̄ erat; et isti si fuerit lesi p̄ exercitū t̄i, nā ast ei aduen-
ti xp̄iani h̄bitantes hierālm̄ et in iudea monitu angelico
trāsierit vñra iordanē in ciuitatē nomis pellā in regno
agrupe exītē q̄ federat̄ erat romānis, f. Et cū apūiss
h̄bit icipit ps q̄rā vbi describit̄ stat̄ ecclīe t̄p̄ domīciā
q̄ sc̄dā p̄secutōez mouit̄ ecclāz, et mīta alia mala fecē
in impio romāo: dīc igit̄. g Audiri vocē q̄rti aīal., i.
patriarche; seu epi. p̄t̄atīnopolitā iā defuncti, si ē dīm ē
de alijs trib⁹, h. Et ecce equ⁹ pallid⁹, i. p̄ls roman⁹.
domīcian⁹ enī magnā p̄t̄ senatoz et alioz nobiliū i exi-
lū misit̄, et infēcūt ipōnes eis crīmā, vt sic rapet eorū
bona, p̄t̄ q̄d ceteri rome et alibi erat in maḡt̄ore positi-
ne sile eis fieret, timor at fac̄ extērora mēbra pallida, et
potissimum faciē, p̄t̄ q̄d romanū ip̄iū p̄ t̄p̄ illo significat
et equū pallidū, i. Et q̄ sedebat de sp̄ug, i. domīcianus

mpator, b Romē illi mōs actīue et passiue; q̄t̄ mul-
tos īnocētes infēcūt; vt dīm ē, potissimum xp̄ianos h̄q̄s
mōiū sc̄dam p̄secutōez et finalē infēcūt fuit a senatu co-
māo, p̄t̄ suā crudelitatē, vt h̄b̄ legēda, b, Joh. euāge.
l. Et iser, seqbāt eū, q̄ post cursuz vite p̄secutātē captus
est ad penāgebēne.

m. Et data ē illi po-
sup̄ q̄t̄m̄ p̄t̄s terre,
in q̄b̄ p̄lātātūz erat
romanū sperāt.

n. Infīce gladio, nā
in oīb̄ illi p̄t̄b̄ mīt̄
xp̄iani gladiati fuit
dī mādatoe, o Fa-
me, q̄ mīt̄ in carceri
b̄ fame cruciati mor-
tui fuit. q Et be-
stīs fre, q̄ p̄ls eoy d
uorādi bestīs trades-
bāt, sic p̄z i legēdis
pluriū martyr̄ et quā
p̄t̄b̄ altis modis al-
q̄ martyrizabāt, s. sus-
pensio, submersio

combustione et huiusmodi, ideo interponit̄.
p. Et morte, et oīs modi affligēdi martyres includat
et p̄dīt̄ vo p̄z q̄ sic zach, vi, p̄ eq̄s q̄drupl̄ in coloie va-
riaros dīsignata fuit, iij. regna; vt dīm fuit ibidē sic ut
isto loco p̄ equū albū dīsignat regnū xp̄ip̄t̄ fuit in cētu
ap̄lor̄ et credēt̄b̄ primis, p̄ alios tres eq̄s romanū im-
penū cuius status fuit variat̄ in tribō t̄p̄b̄. r. Et cūz
apūiss, sigl. q̄ntū, h̄ic icipit q̄ntū ps in q̄ dīscribit̄ ecclīe
persecutōa et traiano ip̄atore q̄ dīmīciano succēdit̄ vñg
ad diocletianū, iste enī traian⁹ tēmā p̄secutōez exercitū
tra ecclāz; marcus anthōnī q̄ntā, sever⁹ q̄ntā, marian⁹
qui ē maximian⁹ sexā, detius septimā, valerian⁹ octānā
aurelianū nonā, h̄z aut̄ mīt̄ ip̄atores infēcūt̄ fuitū
inf̄ istos q̄t̄ p̄t̄b̄ mīt̄ xp̄iani fuit̄ martyrizati. Istē
eti sp̄al̄ dicunt̄ xp̄ianor̄ p̄secutōes exercuisse, q̄t̄ fecerūt̄
et revōlauerūt̄ educta et xp̄ianos, Aliq̄ vo nō sic, iō q̄ al-
q̄ t̄p̄b̄ suis fuit̄ martyrizati, h̄z fuit̄ ex dīcī p̄cedētū
impatorū q̄ nō erat renouata, p̄t̄b̄ igit̄ istor̄ ip̄ator̄ nō
erāt ecclīe nec altaria stabilitā s̄ i locū occultū et potissimum
in martyr̄ crip̄sū q̄b̄ s̄f̄ corpa eoy ibidē sep̄lta, portas
bāt et erigebat altare lignēū p̄o celebrationē missaz, et
hoc est quod dicitur.

s. Et cum aperūisset t̄c, animas ītersector̄, i. martyres
infēcūt̄, eo q̄ erant ibi corpa eoy, i. est silis modis lo-
q̄ndi sic Ero, i. Om̄s anime q̄ egredi sunt de femore ias-
cob, i. hoiles q̄uis ale eoy nō fuit̄ egredisse de femore ias-
cob q̄ nō sunt extraducēt̄, h̄z a deo p̄ creatōem infuse cor-
porib⁹ egressis de iacob p̄ generatioem.

t. Propter vñb̄ dei, quātū ad doctores qui fuit̄ mar-
tyrizati, p̄ter p̄dīcationē verbi dīvīi.

u. Propter testimoniū quod habebant q̄ntū ad simplicē
ces christianos qui martyrizabāt̄ eo q̄ nolebat̄ nega-
re christū sed maḡt̄ prestabāt̄ se credere in īp̄m.

v. Et clamabāt̄ voce magna rc. Iste clamor nō ē alīa
q̄ manifestatio neq̄t̄e tyranōz corā deo merito puniēda
et īnocētā martyr̄ p̄mīda; sic dīcī dīs ipl̄i cayn, Besi,
iij. Ecce vor̄ sang, h̄is tū abel clamat ad me de terra, i.
eius īnocētā declarat tuā neq̄t̄a p̄niendā in mōr̄hei
vindictā, ideo subditur.

x. Usq̄quo dīs sup̄le qui es,

y. Sanctus, verus non iudicas rc, de vis qui h̄a, i.
terra, i. de tyranīs dīstantib⁹ super terram,

Liber

3 Et date s̄ filiis singlē tc. q̄ cū libz data ē gl̄ia anime.
a Et d̄cīn ē ill' vt req̄escerēt corp̄a eoz in monumētis.
b Lps adhuc modicū. s. vſg ad iudicū. qd̄ d̄r modicū
eternitati cōpatu. p̄p̄ qd̄ ioh. i. canōica. c. qd̄ d̄r. Filioi no
uissima hora ē. tūc eni resūrgēt in corp̄ib⁹ gl̄iosis. t̄ sic
hēbūt scđam stolaq̄
est gloria corp̄is.

c Donec p̄pleat tc.
nā postea xp̄i nomen
xp̄i mlti s̄ inficiet et
adhuc ples inficiet
in p̄secutioē antip̄i.
d Et vidi cūz ap̄e
triss. h̄ic p̄fir descri
bit status ecclie sub
diocetā q̄ decimaz
p̄secutor̄s mouit cōta
eccliaz cū collega suo
maximiano. ut p̄se
curio fuit atrocior. p̄
cedētib⁹ int̄n q̄ ista
p̄x. dies. xvi. multa p̄
mīscu. s̄p̄ legūf mar
tyro coronari. t̄b̄ est
qd̄ describit ioh. sub
apertoē sigilli p̄pt̄. t̄
diuidit i duas p̄tes.
q̄ p̄to describit ima
nitas p̄secutor̄s. scđo

suauitas diuine p̄solatois; ibi. Post hec vidi. Circa pri
mum dicitur. e Terremor factus ē magn⁹. q̄ in oī
bus p̄t̄ iperis romāi et ipio diocletiani et maximiani
mon sunt iudices et potetes ad infectorē p̄p̄i xp̄iani.
f Et sol fa. ē niger tc.i. xps q̄ e sol iusticie denigrat. est
q̄tū ad famā nois. t̄t̄ in mēbris suis q̄o imponebat
q̄ essent malefici et magi. t̄n h̄b̄ a xp̄o edictu. p̄ apl̄os ali
osq̄ disciplos q̄s docuerat de talib⁹ et dicebat ifideles
et lic q̄tū erat i se nomē xp̄i denigrabat. g Et lita to
ta sc̄a ē sic sang. q̄tū ecclia tota fuit sanguine martyri
h Et stelle ce. de celo. i. mli eminētes in Cribicata.
ecclia tioē mori inclinati fuit ad idola trādū. v̄l t̄ mar
cell⁹ papa tuctiore mori idol Thurificauit. t̄ p̄ h̄b̄ cōficit
q̄ ples alij silt fecerit. verūt̄. b. Darcell⁹ p̄nia duci.
postea martini p̄ xp̄o sustinuit. cessauit ep̄at⁹ roman⁹
septē annis et sex mēsib⁹. p̄p̄ imanitatē p̄secutor̄s illi.
i Hic fucus emit. gros. suo s̄ cū a ma. re. mouet. dicunt
aut̄ grossi sic primi tpis et imaturi q̄ds. scili cadet a ma
gno vēto scissi. sic at flayit i ecclia turbo tēpestuoē p̄se
j Et celū recessit sicut liber iuolut. celū hic (entōis.
d̄r ecclia p̄t̄ tpis. sic t̄ matt. xiiij. Eile ē reg. ce. the. ab. i
agro te. put exponit. Bre. ome. xxiij. q̄ xp̄iani t̄sc se oc
cultabat. q̄tū poterat. excep̄i v̄l paucq̄ ex mario fer
uote se martyrio offerebat. l Et oīs mos et insule d̄ lo
cis suis mōtes et rupes q̄i inaccessibi
les et insul̄ maris clausi vbi fugerat xp̄iani q̄rebant et ex
termībanſ. et sic d̄cū ista loca mota p̄p̄ motōes h̄itan
tiū. sic d̄r p̄lus fac̄ vel pati q̄ p̄ls inhibuit agit vel pa
m Et reges fre. et principes tc. in oīb⁹ eni p̄t̄b⁹ (tit.
orbis) lā diffusa erat fides catholica et. s. d̄cīn ē. et de oī
statu hoīm maior minor et mediocrū alij crediderūt:
q̄ rabie p̄secutor̄s mōte p̄ diocletianū et maximianū no
ferentes q̄rebāt se abscondē in loc̄ cauernosis sub mōtib⁹.
mōtib⁹. ideo subditur.

n Absconderūt se in speluncis. et aliqui etiā eorum ti
mentes ibi capi et longo cruciatu ad mortem deduci de
siderabant mōti breviter. supposita tamen dei volūtate

ne ri tormentor̄ inclinarent ad xp̄m negandū. t̄ h̄b̄ deli
derū exprimit cū d̄r. o Et dicūt montib⁹ tc. abscon
nos a facie sede. t̄ thronū arati s̄ nos. l̄ i deo nō cadat
ira p̄p̄ie. dicit t̄b̄ irasci methaphorice p̄alich̄s q̄i flagel
lat eos. q̄ ad modū irat̄ se b̄z. t̄b̄ q̄i flagellat electos h̄b̄
facit maḡ ex sua bes
mignitate ad augmē
tū merū ipoz ac p̄ze

p Et ab ira (m̄q.
agni. i. bois xp̄i q̄ vi
debat irasci s̄ luas ec
clesiam mō dico.
q Am̄ venit dies
magnus ire ipsor̄. i.
t̄pus p̄secutōis mas
gne ab eis pmisse,

r Et q̄s poterit stas
te. q. d. valde pauci.
Sciderat eni marcel
lus papa q̄ caputerae
eccie: et p̄dictū ē. p̄p̄
qd̄ videbat difficile
q̄ alij inferiores pos
sent stare. Alter aut̄
expōit ab aliquo illō:
Et dicūt mōtib⁹ et pe
tris. cadite s̄ nos tc.
q̄p̄ montes et petras

intelligūt sancti q̄ h̄a erat in patria dicunt mōtes. p̄p̄
suam eraltatōem ad celestia. et p̄te p̄p̄. p̄firmatioē in
bono: q̄z suffragia postulabat fideles in p̄secutioē poss
tu. et sic ē sensus. Et dicūt montib⁹ et petris. i. sancti t̄a
dite sup nos. i. p̄descendite nobis. et abscondite nos a
facie. t̄c.i. p̄te nos orōnib⁹ v̄ris erga deū et agnum:
et cesser a nobis rabies huius p̄secutōis. sed alia expo
sitio rideat magis litteralis.

Capitulum. VII.

Post hec vidi. Postq̄ descripta est acerbitas p̄se
cutor̄is; hic s̄ir describit suauitas p̄solatois q̄
facta est in ecclia dei tpe Constantini et helena
flati. Et dividit in duas p̄tes. q̄ p̄to ponit hic p̄solatio
quātū ad ex̄tes in ecclia militātē. scđo q̄tū ad ex̄tes
in ecclia triphanteib⁹. Post hec vidi turbā. p̄t̄a ads
huc in duas. q̄ p̄to p̄mitit p̄secutōis breuitas. s. q̄tū
tyrannor̄ in diversib⁹ p̄t̄b⁹ imperiō romani d̄stantū. scđo
ez rep̄ssio p̄ constatīnū. ibi. Et vidi alter. Circa prūmū
sciendū q̄ sic d̄r in Ecclastica historia. ii. li. Postq̄ dyos
clēianus et maximian⁹ depoñerūt insignia imperiō con
struti sunt impatores duo. s. galerys et constatīn⁹. Bas
lerius aut̄ duos cesares instituit. sc̄z heuey in italia. et
maximian⁹ in oriente. Constantīn⁹ at ex helena genuerat
filiū noīe Constantīnū: q̄ mortuo p̄e fact⁹ est impator. et
assump̄t in p̄lo: tuū imperiō licinū. qui lic̄ p̄to fuerit
pacificus xp̄ianis. si cito postea fact⁹ ē p̄secutor. Darē
tius vero romē tyrānizabat. et sic erat q̄tū p̄secutores
ecclie in q̄tū p̄t̄b⁹ imp̄. s. Darīman⁹ in oriente. He
uerus in italia. Darēt⁹ rome. Licin⁹ alerādrieq̄ ē in
egyptio. Itē notādū q̄ boies marie potetes: et in digni
tate p̄sumti in h̄ libro freq̄t notiant angeli. sic d̄cūt s̄
s. c. i. de ep̄is. v̄q. ecclor̄ q̄ angeli notant. et si sunt boni:
sunt angeli dei. et si mali maḡ sunt angeli satane. salis
p̄ illo tpe q̄ sunt mali. sic d̄cūt est. s. i. c. de angelo sac
dis. Romē b̄es q̄ riwas et morū̄es. Doc̄ ḡ mō q̄tū
p̄secutores ecclie dicti nomianf hic angeli: t̄u dicitur.
z Post hec vidi q̄tū angstan. et dominantes.

Apocalipsis

b Sup quatuor angu. terre. i. q̄ttuor ptes imperij. et dictū ē. c Lenētes tē. i. impediētes doctores ecclie ne ḥbū dei p̄dicarēt. de q̄ flatu dī Lafi. uī. Surge aq̄loz et veni auster p̄fia horū meū et fluēt aromata illi. q̄ p̄ flatu p̄dicatiois fecudat horū ecclie militā. d **Bip** ter. neḡ su. mare. tē.

xpianoz em̄ aliquā b a

bitabāt i arida aliquā i

insul' mar. et aliquā i sil-

uis p̄secutionē fugiē-

tes et oēs isti designā-

tur noībo locoz istor

sic h̄lantes parvūs

designant noīe ipius

vñ coī mō loq̄ndi dī

paris? seē tale festū.

Lxpl̄s habuās ibi.

e Et vidi. Hic p̄fir

descendit dixor q̄tu

or tyranoy represso.

Circa quā p̄io ponif

reppōsionis acr. scđo

subdīs seq̄ns fructus

ibl. Et audiui. Circa

primū p̄mittit repr

mētis p̄dirio cū dī.

e Et vidi alte. an. i.

ipatorē p̄stantinū.

f Ascēdētē ab or-

tu sol. nā ex ordiatio-

ne sol iusticie ascen-

dir ad dignitatē impiatē. et daret pacē ecclie. g

Haibente signū dei viii. l. signū crucis r̄pi. scribūt em̄.

Ecce hysto. l. ii. q̄ p̄statinū

veniēt romā i maxentiu i ibi tyra-

nizatēm. et freq̄nter cogitatet de dispositiōe bellī. t p̄ ri-

ctoria exoraret deū celī. q̄uis nōdūm eēt baptizat. aspi-

cies in celū vidit signū cruci r̄nūlās et cū miraref de in-

solita visiōe. vidit angelos assūstes et dicētes sibi. In si-

gno h̄ vīncēs. tūc de victoria futura secur. signū crucis

sic viderat depingit fecit in militari. r̄p̄illis. et sic p̄ce-

h. Et cla. (dēs i maxentiu obtinuit plēnū triumphū.

ro. ma. q̄ttuor ange. i. q̄ttuor tyranis p̄dicts. l Quibz

datū est. a. p̄missum ē. l Noētē terre et mari. i. xpianis

habitatiōi in terra arida et in insul' maris dī.

l Noli te noē tē. nā istos. uī. tyranos rep̄ilis a nocumēto chri-

stianoz. aliq̄s debellādo sic dictū est de maxentio. et idē

postea accidit de licinio i xpianos crudelēt insurgeēt in

alexādria et egypto. alios aut̄ duos suo mādato deterre-

m. Quoad. (do. et hec habet ecclastice hysto. lib. ix.

usq̄ signem fuos dei tē. Cōstatinū em̄ a be. Giluestro

baptizat honorauit et exaltauit eccliam et potissime sa-

cerdotes et alios ecclie mīstros et multa priuilegia xpia-

nīs dedit. et sic exēplo et vībo mīstros ad baptis̄mū indurēt

et sic p̄ mīstriū sacerdotū fuos eos r̄pi signauit. Scien-

dū aut̄ q̄ hec dictio q̄adusq̄ nō tenet hic finit. sic intel-

ligēdo et signat̄ fidelibz tpe p̄statinū quattuor tyranī pre-

dici debet redire ad p̄secutiōe ecclie sic cū dī. sed eas

hic q̄adusq̄ veniā p̄ q̄ designat̄ q̄ me adueniētē nō de-

beas ampli? sedere. l̄ nunq̄ penituit. q̄ post mortem

n. Et audiui nūez signat̄. Hic (penitere nō potuit.

p̄fir describit dicte reppōsionis fruct̄ q̄ est multiplicatio

credentiū r̄po. et dicit̄ expositores q̄ hic p̄io ponif nūez

r̄s p̄uersoz ad r̄pm de iudaismo. et oē subdīs. Et oī tribu

filioz isrl. et postea cuī subdīs. Post hec vidi turbā mas-

gnā tē. ponif multitudi p̄uersoz de gētilitate q̄ fuit mīs

tomaior q̄si incōpabilis q̄ de iudaismo. Et saluo melior

ri iudicio primū nō virō rōhabilit̄ dīcū. q̄ afi tpe ostan-

tū. iudei iam erant in sua infidelitate obstinati. ppter

quod non videf q̄ tpe cōstantini tot fuerint baptizati

sic dī dī hic. s. cluj. milia. Ihes q̄ ex qualibet tribu eres

pta tribu dan loco cu-

ius noīatur tribu io-

seph dīcūnū duodeci

milia signati et tī fm

Debē. et latinos. et tri-

bus fuerūt captiuate

et incluse ultra mon-

tes caspios. sic de il-

lis nō vident̄ tūc ali-

q̄ fuisse baptizati. sile

scđm de p̄uersione gē

tilū nō virō p̄babilt

dīcū. q̄ textus disso-

nare vīdī in pluribus

qd magis ridebit p̄

seq̄ndo. si iḡ q̄ntū

mībī vīdī ad p̄is. In

hac p̄uma pte defē-

bīt multitudi p̄uerso-

rū ad r̄pm tpe ostā-

tiū de q̄cunq̄ gēte vel

natiōe. q̄ p̄ baptismū

rem noīs isrl. et equū

trū. fm q̄ p̄diri & sī.

cluj. Effundā sī irītū

meū sup semē tuū. et

bsidictōes meas supstirpē tuā et germiabūt. et q̄f. Hīste

dīcet dīf ego sum. et ille inuocabit in nomē iacob. et hic

scribet in manu sua domino. et in nōle isrl. assumulaf. q̄d

intelligit de gētū p̄uersis ad r̄pm sic ibide plēnū fuit

dīcū h̄ etiā dīcī apls Rom. ii. s̄o em̄ q̄ in manifesto in-

de est. neḡ que in manifesto in carne est circūs. sed q̄

in abscondito iude est. s. p̄ fidē r̄pi et circūs cordis i svī

ritu. s. p̄ recisionē vītor. et sic patet q̄ nomē israelis fm

rem et veritatē trāfīt ad plūm in r̄po regeneratū. et per

p̄is noīa. et tribu israel. ad. et r̄pm noui testa. q̄ cor

respōdēt. et p̄s p̄sarchis vīte. testamē. tribu vo Han hic

omittit. eo p̄ de ipa dī antirp̄s nascitū. Eciēdū etiā q̄

cū dī hic. cluj. milia signati ponif numer̄ determinat̄

p̄ indeterminato. nā multop̄les r̄p̄is illis p̄ diuerſas

p̄tes orbis fuerūt baptizati. sic. s. un. cap. p. cluj. senio-

res intelligit enīversitas plātor et ecclie que est multoma-

ior sicut dīcū fuit ibidem. his vero dīcīs patet lī.

o Post hec vidi. Hic p̄fir describit p̄solatio q̄ntū ad ex-

istentes in ecclie triumphante. nam sicut post p̄secu-

tionē acerbissimā tempibz dioceſiani et marumiani fa-

cta est consolatio magna in ecclie militante per ostā-

tinū pacem et attribuentem. sic in ecclie triumphante

de martyribz illius tempis facta est leticia magna p̄ chri-

stū animas eorū suscipiente. igitur hec leticia primo des-

cribit. scđo iohes de h̄ plēni instruit. ibi refidit. Cir-

o Post hec vidi turbā magnam marty. ca p̄mū dīc

p̄. Quā dinumerare nō poterat. tempibz em̄ dioce-

ciani et marumiani tot fuerūt martyrizati p̄ per homines

nō potuerūt ad certū numer̄ reduci. nam infra. xx. vi-

des legunt̄. et r̄pm milia martyrizati. et dīcū est. enī etiā

vice marumianū interfecit legionē thebeoz in qua erat

ser milia. dclxi milites xpiani. iudices enī in diuersis

partibz de mādato istoz imperatoroz tot fecerūt christias

nos p̄ non poterant sub certo numero redigi. nam dio-

ceſianus legitur. et annis imperasse.

Liber

q. Et omnibus gentibus te. Et hoc videt quod non agitur hic de
quersis ex generalitate tuis. sicut dicitur alio. sed de martyri
zatis per dyocletianum et maximianum inter quos fuerunt ali
qui de iudicio suo ad tempore et de omni populo et gente.

r. Stantes ante thronum, per gloriam divinitatis aspectum.

s. Et in aspectu agni

quod sicut beati reficiuntur

tur interius in aspe

ctu divinitatis. ita

exterior in aspectu hu

militantis Christi. quod

dicit Aug. super Iohannem.

e. Amicti stola. al. per

gloriam aie. quod stola

alba designat. ut di-

cit est causa pccae.

v. Et palme in ma-

nibus eorum. in signum per-

fekte victorie. quod non

habet in pectore vita.

i. qui hoeres crucifixus san-

cti sunt semper in pu-

gnia et sic non loquitur

ut videat de baptiza-

tis episcopis in via. si

de martyrisatis i pa-

x. Et clavos. tria-

magna. nam in celis est

laus dei continua.

y. Dicentes sa. deo

ufo. uaf" quā hēm?

uesti nobis a deo et

z. Et oes an. agno.

stabat in circuitu throni. et quoniam parati ad exercitium voluntatis

Et senior et quoniam aequaliter. et honor et patiar (tate dei).

etiam in celo regnauerunt.

a. Et ceciderunt in aspectu

throni te. glorias agentes deo de triumpho martyrum.

b. Dicentes ame. post laudem martyrum supra positam. Fa-

lus deo nro te. et subdedit eorum laus eis deo. c. Benedictio

d. Et clavis. diuulgavit nols et certera quod se (id est laus.

quoniam. sup attribuantur. e. Deo nro in secula scolorum.

non est per hoc intelligendum quod ex creaturis aliqd accrescat

deo in seipso. sed in effectibus suis. f. Et residit. Hic

est iohannes dictis martyribus instruit plenius. cuius deo. et in

dit vnde de senioribus. sed illos quod dicitur quod ita immediate pre-

cedens loquitur de quersis ex generalitate tpe per statuim. iste se

mor fuit beatus silvester. sed hoc non videt quemque dicitur.

quod iohannes non fuit instructus ab eis. silvestro per multa tpa post

nascituro. quod floruit tpe per statuim. quod cepit impare anno

dsi. ccxii. et iohannes videt melius quod iste senior fuit beatus. Petrus

quod de vnde senior. i. primus inter platos ecclie. sicut dicitur

est. s. ca. v. g. Hic quod amici sunt stola. al. quod sunt te. q. q.

h. Et dicit illi domine mihi tu scis. quod re (d. tu debes scire.

gnas in scola cuius es. nam ante revelationem iohannis factam

per martyrum transierat ad gloriam. ut ossum est. s. ca. v. q. d.

iohannes. Tu quod scis potes me docere de ipsis.

i. Et dicit mihi hic sunt quod ve. sed tribus magna. exercutes de mun-

do per dyocletianum et maximianum ipatores. quod

tunc fuit tribulatio maxima ut dicitur est. ex hoc etiam vi-

det quod iohannes loquitur de quersis ad fidem tpe per statuim. quod tunc si

fuit ecclie tribulatio. sed maria solario. propter quod loquitur

tunc sic dixi de martyribus tpe procedenti iohannes subdit.

k. Et lauerunt stolas suas et dealba. eas in sanctum agnum. pp

quod eorum sanguis fuit effusus et iohannes merito de sanguinis agni

quod est sanguis membrorum ipsorum. in quibus dicitur se persecutionem

pati. Act. ix. Gangue saule quod me persecutus. martyres autem

predicti acceperunt primam stolam. i. aie gloriam. vi. s. dictum est per effusionem sui sanguinis. l. Ideo sunt autem thronum dei videtes eum facie ad faciem. m. Et seruus eius ac noctis in templa eius quod ibi est laus iugis. ps. xxviii. Beati qui habitat in domo tua domine in secula scolorum laudabit te.

n. Et qui sedet in throno. s. deus.

o. Habitabit super illum.

quod non potest ab eo euell.

p. Non enim. neque licet.

littera ap. x. tc. i. nullam

la tribulacionem aut in

detudine patet amplius.

q. Omnis agnus qui est in

medio throni. l. p. p. r.

regeret illos imme-

dia te. fideles autem in

terta exultes regatur

ab eo per ministrorum.

s. Et deducit. ecclie.

eos ad vite fontes aquarum.

et continuando in

eis gloriam aie quousque

quod cum habuerit gloriam

corpis in futura

resurrectione et trunc

erunt in fontibus aquarum.

v. Et deducit eos ad vi-

te fontes aquarum et absti-

get deus omnium lacrimam

ab oculis eorum. VIII.

tra non habebunt aliquam tristicie materialis sed plena et perfecta solatione. Contra haec expositionem quam posui extenuum posset argui. prior quod dicitur. Post hec videtur turbam magnum te. et quod videt quod non loquitur de martyribus tpe per statuim procedentibus. de quod ait fecerat mentionem. sed magis de quersis ex generalitate tpe ipsorum sic dicunt expositores alio. secundum quod infra. xxi. Iohannes. loquens de civitate celesti dicit. Et templum non videt in ea. sed autem deo. Et fuit die ac nocte in templo eius erat enim quod non loquitur de martyribus episcopis iam in patria. sed de fundibus quod sunt adhuc in via. Ad primum dicendum quod cum dicitur post hec videtur te. ly post non referit ad ordinem rei geste. sed ad ordinem viatorum seu descriptio. illa enim quod sunt prius facta frequenter sunt posteri officia prophetarum et descriptiones sicut manifeste per scriptura re. ac no. testa. ppter quod non valer argumentum. Ad secundum dicendum. quod post illud ubi videtur subdedit inmediate. dicitur ei deo omnipotens templo illius est regnum et quod per ubi videtur non excludit a ciuitate celesti templum oimode. sed tunc templo materiale et figurale. quod fuit in re. te. respectu noui. et in novo respectu cieli cultus enim dei in re. te. et quod figura et representatione cultus ipsius sine laudis ab angelis sanctis et beatis in celo. quod cultus ei non est ad aliud ordinatum. non nullo modo est figuratum. quod ibi deus colitur et laudatur. et clare et proficiens visus sine figura et tenacitate. et sic negatur ibi templo figurale et deus omnipotens de templo eius sicut plenus officium quod erit ibi. deus coedenter. II. In causa vii. ubi dicitur in postilio. Et dicit expositores alio quod hic primo ponit numerus quersorum te. Cetera opinio expositorum quod repeto. Additio.

I. bat post ille. rationabiliter videat impugnari. posse tunc sustineri. nam secundum Iohannes. i. l. d. summo bono septem regulas sunt seu claves circa expositiones sacre scripture. quas etiam postul. in secundo prologo super Beati. regula quartam regulam seu clavis est de pte et tuto. si.

Apocalipsis

¶ sacra scriptura tractas d pte qsiq; traxit i totu; et ecō
uerso vt ibidē exēplūcas de qdā pphetia ffa. rū. vbi
ppha tractas ad lcam de ciuitate babylonica. d. Qn;
babylonis traxit ad intelligendū verbū de rōto nūcio
et postea reuertit ad loquendū h̄ babylonē spāliter put
ibidē plenū p̄tinet.

vñ et in pposito bea.
iobes tractas de cō
uersis ad ipm de iu
daismo tpe oīstānni
traxit ad loquendū de
tota synagoga anti
q̄ q̄ fuit sub fide xp̄i
futu; i quā pprie de
signat p nūc signa
tor de xq̄ tribub; q̄
q̄ a tpe abel iusti. a
q̄ ic̄epit synagogafū
delib., multi fuerunt
sub fide xp̄i et de q̄li
bet tribu. q̄ in h̄ spa
cio includit tps an
transmigrationē. x.

tribub; et id q̄ libet tribu facit mētionē pter tribum
dan q̄ obmittit excā p̄tē i possib; sūt cū sequit. Post
hēc vidi turbā magnā. u. p h̄ intelligit multitudine auer
soz d̄gētilitateq̄ fuit multo maior q̄ multitudine fide
lii d̄ filiis iſ. et id p̄t de ea q̄ numerari non pot. fuit
etia sine distinctione tribub; d̄q̄ multitudine be. Job.
loquēs traxit ad multitudinē celestis ecclieq; est ma
ter oīm. et fm̄ pdictā expositionē lector p̄t applicare
singula singulie p̄petēr. nō obstantib; oblicationib;

Cū apuisset. **Lap. VIII.** (polillatoris.
Postq; supius in apōlōne sex sigillorū descr̄ p̄a
est ecclie pugna h̄ tyrannoꝝ. et p̄t ex pdictis.
bic p̄t describit ecclie pugna h̄ hereticos sub aptione
septimi sigillū. ista tñ diuinitio nō est p̄cisa. nā a tpe apo
stolorū h̄ ecclia insurrexit heretici. p̄t ex sup̄: cietis
in apōlōne ep̄lis. et post tps oīstānni fuerūt et erit aliq̄ ty
rani. si hec distinctione accipit fm̄ illud q̄d p̄cipiat d̄e
scribit in p̄cedētib; et subsequētib; heretici vñ futuri
sunt iter xp̄ianos r̄seq; ad finē mūdi. sicut osdit salua.
Dat. xii. p pabolā zizanie seminate in medio tritici
quā noluit eradicari v̄log ad messem. p quā intelligit
tpe iudicū. ppter q̄d ps̄ iā i generali durat r̄seq; ad fin
ē seu terminū h̄i libri. et diuidit i tres ptes nā p̄i
mo describit stat̄ ecclie iudicū p̄cedēs. sc̄do iudicū
zcomitās. xii. ca. ibi. Et vidi thronū magnū. fm̄ sub
seqns. ibi. Et ego iobes. q̄. p̄ia ps̄ diuidit i duas ptes.
nā p̄io describit pugna iter ecclia et hereticos dictos
pprie. sc̄do iter ip̄az et hereticos dictos extēso noie ea.
q̄. Primo adhuc in duas. nā p̄io agit d̄ inuēto: ibi he
resim. sc̄do d̄ fautorib; et p̄ia adhuc i dnas. q̄
primo st̄nuat se p̄dictie. sc̄do exēplū de hereticis. ibi.
Et septē angeli. q̄n p̄cedēt vñ pre duo sunt dicta d̄ sta
tu ecclie. p̄secutio tyrannoꝝ. et solario sequēt p̄ oīstānni
nū. p̄. io ḡ le st̄nuat primo. post sc̄do. ibi. Et angelus
Licea p̄imū ponit qdā brevius p̄secutio post tps oīstānni
trini exērata plurimū apostolā q̄ interfecit paulū et io
bānē et plures alios et multa mala et dāna intulit xp̄ianis.
et de ipso dicit hic. b Factū est silentū in celo
id est in ecclia militātē que frēquētē i libro hoc celū
noīat vt pdictū ē. iste em̄ iulianus p̄cepit ecclias clau
di phibens diuinū officium solēniter celebrari et sic fa
ctum est silentū in celo. quia tamen iulianus apostol
a parum impauit se anno r̄no et sex mensibus fm̄ hie

to. ideo subdit c Quasi media hora. nam ipso in
bello persarum interfecto a parte fuerunt ecclesie. et ce
pit religio xp̄iana ḡndere. vt haberur in legenda san
ctorum martyrum iohannis et pauli. sequenter ponit
tur continuatio ad sententiam cū dicitur.

d Et vidi septem
angelos tc. de istis
vero septes angelis
et eorum tubicinis
dicetur in sequentia
bus sigillatim.

e Et aliis angelus
hac ponit continua
tio ad scdm p̄cedēs
quod fuit ecclie lis
beratio per cōstantis
num ad quā secura
fuit eccliarum edis
ficatio. et diuinorum
solemnis celebratio
ad hanc autem cele
bratē addidit da
matus papa. qui sa

tis cito post tempus iuliani apostole prefuit ecclie
romane et ordinavit per omnes ecclias psalmos die
noctuꝝ canere. et in fine psalmorū dicere. Gloria pa
tri et fisco tc. ppter qd̄ de ipso dicitur. e Et ali⁹ an
gelus sc̄z papa damasus. qui fuit ali⁹ a septem pdictis
f Venit et stetit ante altare. quia prefuit ecclie roma
ne. g Habens thuribulū aureu m id est cor deo de
uotū fm̄ illud ps̄. cr. H̄rigatur oratio mea sicut ince
sum in conspectu tuo.

h Et data sunt ei incensa multa. que sunt orationes
sanctorum. nā p auctoritatem apostolicam a deo sibi
data orationes sanctorū augmentatae sunt et multiplicatae
sunt per orbem. i Si daret de orationib; san
ctorū oīm tc. ad summū em̄ pontificem p̄met teferre
denotionē. q̄li in deī cū sit caput uniuersalis ecclie.
k Et accepit angelus thuribulū tc. nā a deo accepit
donū seru de charitatē.

l Et misit in terrā. q̄ ex favore charitatis a deo acces
pte induit ad servorē denotionis habitatores terre et
dicti est. m Et facta sunt tonitrua. sancte pdicas
tionis. n Et voces diuinae laudi. o Et fulgi
ra choruscationū in miraculis. nā illo tēpore multi p̄
lati et alii deuoti habuerunt gratiā miraculorū in ecclia
p Et terre motus. nā p ista mota fuerūt corda terres
na ad operationē boni. sūt p̄istā continuitate ad sequen
tia cū dicit. q Et septem angelis tc. de quib; statim
dicet postea. r Et primus angelus. Hic cōsequens
ter exequitur de hereticarchis. et licet multi fuerunt. tñ
de quatuor tantū facū expressim mentionem contra
quos quatuor generalia concilia et p̄incipalia fuerunt
cōgregata. et fm̄ hoc diuidit in quatuor ptes que p̄ite
bunt p̄sequēdo. in hac prima sit mentio de arra q̄ sus
pbia inflatus et rorem afferuit cōtra articulum sancte
trinitatis dicens q̄ sicut pater et fili et spiritus sanctus
sunt distincti in psonis. ita etia in essentiis. et sic solus
pater et et ver' de fili et spiritus sanctus c̄reature. et neuf
posset dici deus nisi tñ participari. cōtra hūc erro
rem congregatum est generale cōsilii. ccxviii. ep̄or in
iudea cui i te bithynie et dēnatū est ibi dogma puer
sum arrū. nō tñ ab errore deslituerūt plures ei discipu
li. sed ei renouātes infecerūt etiā plures p̄icipes et im
pariores p̄secutionē cōtra catholicos mouētes. vt in
sequib; apparebit. de hac igif artio dicit.

Liber

a Et primus ager, i. artus, nā hoīes mali ita noīant in libro ageli sic et hoc, ut dictū ē in p̄t. ca. p̄ce, a Luba cecinit, cū magno boatu et lupula dicta heresum publicā b Et facta ē grādo, i. grādis tēpestas q̄ noīe grādo, dis freq̄nter et vulgari locutioē designat in ecclia q̄ p̄ h fuit ita se diuīsa. Ubi
b. r. l. Ecce hysto, ea tēpestate facies eccie fedā et admodū turpis erat, nō enī sic prius ab extēmis s̄z a p̄ p̄hs vastabat fugabat ali⁹, et ali⁹ fugabatur et vterq; de ecclia esse se dicebat.

c Et ignis mixtus sanguine, i. ignis emulatioē ex q̄ secuta est effusio sanguis et portissime tpe valētis i patois q̄ lapsus i heresum attīanā p̄sequebatur catholicos eoz, aliq; cōbūrēdo, et ali⁹ gladio occidēdo, talis modis varijs affligendo.

d Et ter, pars terre cōbūsta ē, dicitur autē hic

tertia ps terre xpianī, alie due ples iudei et pagani, q̄ le gē moyli nō habuerūt, nec fidē xp̄i receperūt, igit̄ de ter tia pte q̄ xpianitas dicitur, q̄d h̄c iohes q̄ igne attīanā p̄fide fuit corrupta i laic⁹, q̄ p̄ terra dignat̄ eo q̄ terrenis actib⁹ sūt intēti, i platis et cleric⁹ q̄ significant̄ p̄ arbores, eo q̄ p̄ cognitionē scripturaz sūt sup altos elevati p̄ senū viride intelligūt nouelli ad xpianitatē dilpolitū, et hi fuerūt p̄los gothor, q̄ volens xpianos fieri misit ad valētē ipatoē p̄ sacerdotib⁹ xpianishidis, q̄ docerent eos de fide catholica et ecclastic⁹ sacris, i ipē misit eis p̄syteros attīanos sic ipē attīan⁹ erat q̄ corrupti eos h̄cī attīanā, iō dicitur. Et ter, ps terre te, i patz ex dict⁹ ē. Et scds angel⁹, hic agit de scdo heresiarcha (lta, s. macedonio q̄ differebat ab artio, d. filii eē eiusdē nature cui p̄fe s̄z auenebat cū ev. d. sp̄nscētū eē creaturā et seruū filii, iō de ipo dicitur. Et scds angel⁹ macedoni⁹ q̄ dicitur sathan⁹.

f Luba cecinit, i. flatu superbie mot⁹ erroē docuit, g Et tanq; mōs magni, i. heres magna. h Ardēs igne, s. p̄fidie. i Dissūs ē i mare, i. ecclia rōne baptisimū p̄ mare designatā eo q̄ mare est receptaculū om̄m aq̄z, et ecclia vñica ē p̄ baptisimū sa, l. Et facta ē ter, ps mare sanguis, i. deturpa (cramētū, ta ē tertia ps aq̄ baptisimū, accipiēdo p̄tētū valō large, baptisimū enī p̄fert i noīe trinitatē cuius tertia psona est sp̄fūsanc̄, q̄ fm̄ erroē macedoni⁹ dicitur, p̄ quem assert̄ creatura eē fulis aditōis et dicta ē. l. Et mortua est in eo, i. in errore dicto, m. Tertia ps creature, q̄ multi p̄ baptisimū regenerati et noua creatura facti n. Et ter, ps nauī (corrupti fuerūt p̄ errore macedoni⁹, um interi⁹, q̄ maria ps platoz et curator p̄ q̄s duci debet atq; ad salutē portū, corrupti fuerunt p̄ errore dictū, s̄ sic vo macedoni⁹ aggregata fuit scda enīuersal̄ finit⁹ i astātinopolis, ep̄or in q̄ dict⁹ error fuit adēmnat⁹.

o Et ter, ange, hic agit de tertio heresiarcha, i. p̄ela gio q̄ tpe archadis et honoris errauit circa grām sp̄fūstī assert̄ q̄ sine ea poterat hō ex puris naturalib⁹ mererī eterna, dicebat etiā q̄ pueri nascūt sine culpa originali

t p̄p̄hs q̄a culpa nō purgat̄ aq̄ baptismali, de h̄g dicit, o Et ter, ange, i. pelagi⁹, Luba cecinit, exponat et p̄t̄ p̄. Et cecidit de celo, i. de ecclia militatē q̄ freq̄nter celū noīat in scriptura noī. test. et. s. dictū ē, de h̄g enī celo ceci dūt pelagi⁹ i errorē p̄dictū de q̄ subdit⁹, q̄ Stella magna, fuit enī hōlēta?

r religiosus, s. mona, r Ardēs (chus, tanq; facula, multos enī corrupti rōne lēture et rōne appetitie scītas i bitu religioso et queritioē,

s Et cecidit ter, p̄. flu, i. p̄ fontes et flu mina designat̄ ecclia baptismalib⁹ aq̄s cōgregata et sacrificata

t Et nomē stelle dicitur absinthiū, q̄d dulce dīnē sp̄fūstī p̄du

v Et facta (cabat, ē ter, ps aq̄ in absinthiū, q̄ magna pars ecclie corrupta fuit p̄ ei dogma puerum,

r Et mīli ho. mori sunt spiritualiter,

y De aq̄s, i. de eius voginatib⁹ pueri. z Quia amare facie sūt, i. vñre dulce. Et h̄c agit de q̄rto heresiarcha, i. euticie q̄ i dīo nō iesu xp̄o afferuit ee vñra naturā, sic et vñra psonā, d. ḡ ex natura vñra et hūana i incarnationē facta ē vñra nara p̄ qndā p̄fusionē seu cōmutatōe, sic ex elemētū suo mō resulat vna mīcti natura, qd ē impossibile, cōsiderat̄ natura vñra nō sit alteri cōmīscibilis, nec aliq̄ mō trāsmutabilis igit̄ de ipo dicitur. Et q̄rt̄ angelus, scilicet eutycē,

b Luba cecinit, expōas vt. s. c Et p̄cussa ē ter, ps sol, i. deitatis q̄ dicitur sol. Bap. v. Et sol intelligentie noī luxū nobis tñi hic ps accipif valde large inq̄ntū filii ē vñra de tribu psonis i vñriū, q̄ fm̄ errore eutycē, d. p̄cussus, q̄ fm̄ ipuz si et hō negat̄ de, sic mītū si ē aliq̄ elemētōe, i. alia natura et eis resultat̄. d. Et ter, ps luī, ecclie cui mīli et

e Et ter, ps (simplices ifecti et p̄cussi fuit dicto errore stellarz, i. ep̄or, q̄z aliq̄ eutycē senset̄ et scriptest̄, et sic obsecutari tenebit̄ erroris fuit, f. Et dicitur si te, per quē intelligit̄ noī. test. i. p̄ noctē vñr. x. xij. Mor p̄cessu, dies at appropiātib⁹ te, f. Et i ḡ sens⁹ q̄ iste eutycē cui suis sequib⁹ obscuraneft scripturas veteris et noī. test. q̄ loquuntur de natura vñra et hūana xp̄i, tanq; de distinc̄ et incō-

g. Et vidi, p̄ ostē be. iohes (fūt̄ eas exponēdo pueri, locutus est de heresim inuentorib⁹, hic p̄fiter loquitur de eaz fautorib⁹ et primo sumittit breuem p̄fationem, secundo p̄sequitur intentionē cap. seqn. Circa primū dicitur,

g. Et vidi et audiui vocem vñriū aquile, id est ipsius met̄ iohannis qui per aquilam designatur, loquitur enī hic de semetipso tanq; de alia persona sicut collet loquitur in euāgelio suo, vnde ca. vñrō dicit de seipso, hic est discipulus ille qui restimonium perhibet de his tc, h. Molantis per mediū celi, q̄ vidit ecclie decursum, et p̄dictū est, q̄ qdē ecclia ī h̄g, freq̄nter celū noīatur

i. Et dicētis vñr. mag. p̄ qdē designat̄ magnitudo tribū l. Vñre re te, i. p̄ qdē designat̄ et sub (lationis future, tribūcino trium angelorū lequentium describit̄ maiori tribūlūtio q̄ sub tribūcino, vñq̄ p̄cedētūm, dicit autē,

Apocalipsis

3 Habitabū in terra. qd est cōe bonis t malis, nam
etiq sunt habitatores terre, fm cursum vite p̄fūtis, tribu
latoes eū descripte sub tubicinio triū angeloz sequē
tū, prim fuerūt catholicoz t prim hereti. oꝝr viderib
psequēdo, pōt aut ps ista, alt exponi, vt voraglo de q
dr h fuerit vox cuius
dam sancti p̄tarche
astanopolitani per
aqla designati, vt di
ctū est. s.ca. iiii, quē
assūtē deo vidit io
bānes t dīcētē que
b p̄munt ceteroz ex
positio nō mutat.

Lap. Ix.

e **L**qnt ang. b
be, iohes p̄
sequit intenti de be
resum fautorib qui
dicunt p̄rie heretici
t dīvidit i tres p̄s.
qr primo agit de be
teric dicit p̄rie q̄tū
ad euandalos, scđo
q̄tū ad italicos, ibi.
Et sex ang. terrio q̄z
tū ad gothos, s.ca.
ibi. Et i illa hora p̄ri
ma in duas, qr p̄io
iohes erexit p̄p̄ si
tū, scđo declarat qd
dā dictū, ibi. Et silt
tudines. Lirca p̄i:

mis sciendū q̄ vales iparoz ad terrā gothoꝝ valētis re
cipe fidērpi misit sacerdotes arrianos. vt. s. dictū est
p̄ q̄s lfecta ē gēs illa hereti arriana, t silt gēs vuādal
ca q̄ magnā tribularionē fec i aphrica, t postea i italia
tētia i galia, vt h̄. tti. li. spec. hist. o. t̄ plurib̄ chroni
a. Et qnt ang. i. vales q̄ cepit ipare anno (cis, dic ign
dhi, ecclerij. b Et rudi h̄. el. b̄ ce, cecidisse, i. valētē
q̄ ex p̄fūsione exorū sue d̄ altitudine fidei catholice
cecidit i heresim arriana, vt dictū ē. q̄ dr angel. b t stel
la, sicut s.ca. q̄dē hoies s̄ elle dicunt t angeli. Septez
stelle angelii sunt, vñ. eccliar. c Et da, est ei cla, pu
abyssi. i. p̄tā renelādi t expalādi heresim arr̄i adēnara
nā p̄ p̄tā impiale misit sacerdotes arrianos ad infi
ciēdi plōs multos, iō subdit. d Et apui p̄tēum
abyssi t ascēdēt sum? tci, doctrina erronea vitatis ob
scuratua, iō subdit. e Et obscurat ē sol. i. xps qui
fm heresim illā negat esse ver̄, dēue, vt dictū ē ca, p̄ce.
f Et aer, i. ecclia q̄ illuminat a xp̄o, sicut aer a solevi
sibili tib̄ aut illis ecclia errore arr̄i fuit ob̄curata i
tū q̄ maior ps ecclie facta fuit arriana. g Et de fu
mo p̄tēu exerit locuste, i. vuādalī hereti arriana infē
cti, q̄ dicunt locuste, qr sicut locuste saltat d̄ loco ad lo
ci, sicut vuādalī d̄ hispania trāsierit i aphrica, t ide po
stea intrauerit italia t gallia eas vasiādo, iō subdit.
h Et data ē illis p̄tā, s. nocēdi hoib̄ cautelis dece
ptionib̄ t armis. Hēm p̄missum est eis a deo suo indi
cio occulto. i Et p̄ceptū ē illis, i. pp̄hetā a deo.
l Et ledērent fenū rc. Ad cuius intellectū sciendū q̄
aphrica aī ingressum vuādaloy erat hitata p̄m a xp̄ia
nis t p̄m a paganis, sicut t multe terre tib̄ illis pa
ganos aut occiderit nō aut xp̄ianos, q̄ xp̄iani q̄tū ad
minores significant p̄ fenū terre q̄tū ad mediocres p̄
ov̄ritide, q̄tū ad maiores p̄ arboreos. l Hēl tñ ho-

q̄ nō h̄fit signū dei, i. paganos q̄ nō sunt signo crucis cō
signati. m Et datū ē illis ne occiderent eos, istud
referit ad xp̄ianos d̄ q̄bus p̄dixerat, sub vno em p̄tertu
lie sacra scriptura transit aliqui de aliquib̄ p̄sonadis
alias, loquēdo acsi essent eedē sic p̄t̄ ps. lxxvij. Lū oc
cidet eos q̄rebant

ei, t s̄i certū ē q̄ alis
erat occisi, t alii que
rētes eū p̄usa duci t
eodē mo loquit hic
d̄ habitatorib̄ aphri
ce, p̄m erat xp̄iani
t prim pagani, et sic
de vna pte trāsūt ad
alā sub eodē tenu.
n Et cruciaret
eos, s̄ em nō occides
rēt xp̄ianos et dictū
ē, em affligerunt eos
m̄tiple t sp̄al̄, ep̄os
t doctores expellen
do t alijs corporal̄ af
ligendo, vñ honori
c̄ euandaloy rex m̄t
ros ep̄os exiliū mi
sit, t silt trāscemun
dus q̄ post eū regna
uit t gilloineq̄ aliq
b̄ epis orthodoris
liguas fec̄ extrahi et
radicē amputari q̄
s̄i postea dono de
loqban̄ t p̄dicabān

tur. fm q̄dicit Breg. dyalo. li. iiii. o Dēlīb̄ q̄nq̄
p̄ s̄ designat q̄ regnū vuādaloy duravit tib̄ quinq̄
regū t tūc fuit exterminatū p̄ bellariū patriciū a iusti
miano ipatore in aphrica missuz. p Et cruciat eoꝝ
t cruciat' sco. p̄t. nā aliq̄ t̄ or regū p̄ uno simulaue
rūt beniuelētā t xp̄ianos, t eos postea graniter affūre
tūt int̄i q̄ multi eoꝝ magis vellēt mori q̄ videre tale
p̄culationē eccliaꝝ t ministrator̄ et, sic d̄. l Dach.
iij. Dēlī est nobis mori in bello q̄ videte mala gētis
nre t sanctoz, iō subdit. Et in dieb̄ illis querēt hoies
mortē. r Et similitudines. Hēc p̄t̄ declarat qd
dā dictū, vuādalos em̄ dixerat locustas, iō dictiōes ali
q̄s vuādaloy exprimit noīe locustas dices. r Et si
mi. locustas similes eq̄s paratis i plū, p̄ s̄ designans
q̄ vuādalī fuerit hoies bellicos. s Et sup̄ capita
eoꝝ tāq̄ corone siles auro, t aux i scriptura signatur
fulgor sapie, vuādalī hoꝝ inter ceteros barbaroꝝ sp̄us
hē videban̄ d̄ fulgore naturalis Idūstrie, q̄ si ordinet
ad bonū sortit nomē sapie, q̄ dr sciētia sapida, si autē
ad malū sortit nomē cautele, sicut aut̄ erat i eis, et iō
nō dr q̄ haberet coronas aureas, s̄ siles auro, nā p̄ quā
dā similitudinē bonū t malū trāfferrim". v. Detha,
sicut dr Gapiés latro vel bon̄ q̄ p̄cedit in furris suis
t. Et fac̄t̄ eoꝝ sicut facies hoim, qr rō q̄ (cautelose,
distinguit homo a ceteris aīalib̄ plus rigebat i eis
q̄ in ceteris barbarici sḡtēlib̄, t̄ dictū est.

v Et habebat capil, sicut capil, mulierū, q̄ nutritiebat
capillatuā, sicut fit adhuc in aliquib̄ gētib̄.
r Et dētes ear̄ sicut dētes leo, erat i quo designat fe
rocitas eoꝝ. y Et habebant loricas aureas, nā at
mari erat ad gentes alias impugnandū. z Et vor
alaz ear̄ sicut vor currūt eis, qr cū magno strepitu, p̄
cessit eoꝝ exercit̄ p̄ italicā t galliā, vt p̄dictū est.

Liber

a Et habebat cau. n'es scor. p[ro]t[er] s[an]ctia ex dicti. s. v[er]o q[uod] ibi
b Et habebant sup[er] tc. Ad cuius intellectu sciendu[m] q[uod] si m[od]io
ny. i d[omi]no b[ea]tissima naturalia rimaserit integra et p[ro]p[ter]is remiserit
in eis ordines distincti pur sequitur distinctione nature. tene[n]t autem coiter a doctorib[us] q[uod] aliq[ue] ceciderit de singul[ar]i ordi-
dinib[us] et s[an]ctosa sin-

guloy demonu[m] rema-
net i demoniis. Pr[et]er-
missat o[ste]r[ius] inferio-
ris hierarchie no[n]at[ur]a
ordo principatu[m], q[uod]
p[ro]sunt diversi regni
et sic angeli sceti p[ro]mo-
uerit diversa regna si-
bi commissa ad bonu[m],
sic p[ro]positu[m] s[un]t an-
geli mali ea spelle[tes]
ad malu[m]. Ig[ue] de ange-
lo malo p[re]sidente reg-
e vandaloy d[omi]n[us] hic
b Et habebant sup[er] se
regem angelu[m] abyssi. co-
pellente eos ad vasta-
tionem bonu[m]. lo subdit.
c Qui nom[en] hebrae,
abaddon. i. disp[er]gens
vel exterminans. et po-
nit h[ab]itum nom[en] i tribu lin-
guis principalib[us], q[uod]
p[ro]les hoies de linguis
iusti extermiauerunt,
vel q[uod] iohannes scribe-
bat vniuersali ecclie

q[ui] fundata est in o[ste]r[ius] linguis p[er] tres p[ri]ncipales hic signi-
ficari. d Ne vni abh[er]t, i. vna grauis p[re]secutio. s. euas-
tationes. e Et ecce re. adhuc duo re. due graues tri-
balatores alie. f Et sext[us] an. hic p[ro]st[er] agit de sautorib[us]
heretum q[ua]ntu[m] ad italicos et p[ri]ncipes stratiopolitanos
Ad cuius intellectu sciendi q[uod] anastasi[us] p[ri]ator hereti eury-
ciana corrupt[us] cepit iperare anno d[omi]ni ccccxxvii, et impauit
anis. xxv. et tunc regnabat i italia theodoric[us] rex arrianus
et tunc ipsi electi s[un]t duo pape i x[tra]etio. i. symmachu[m] et lau-
ren[tius] p[ro]b[us] facta est x[tra]etio magna in p[ro]p[ter]o xp[ist]i, et i cle-
ro p[re]cedens v[er]o hoicidia multa. finaliter tunc ecclia laur[et]i repulit et symmachu[m] approbavit. Pascasi autem dyaconus
cardinalis als[er]et sanct[us] et deuor. m[od]i i s[an]ctu[m] etrauit. q[uod] lau-
retu[m] q[ua]ntu[m] potuit sustinuit. p[ro]p[ter] q[uod] post mortem sua innen-
tus fuit i pena purgatori[us] a germano ep[iscop]u[m] capuano. et re-
fert Greg. d[omi]nal. lib. viii. ex his autem mota est tribulatio ma-
gna in ecclia pl[et]tu[m] hoies p[re]dictos. s. laurentiu[m] et sym-
machu[m] p[ro]p[ter] papatu[m]. et anastasiu[m] et theodoricu[m] p[ro]p[ter] zelo heret-
sum suu[m]. nam videtes cler[es] catholicu[m] ostendentes resq[ue] ad
hoicidia reputauerunt eis peiora q[uod] as[ci]si et s[an]cti doctrina ca-
tholica p[ro]p[ter] q[uod] incitati fuerunt ad ei[us] p[re]secutionem et isti q[ui]
tuor p[re]dicti no[n] s[an]cti hic angelii. q[uod] nom[en] angelii in h[ab]itu
indiferenter attribuuntur et malis. et p[ro]p[ter] ex supradictis.
H[ab]it[us] igit[ur] p[ro]missis sic p[re]cedit. q[uod] p[ro]p[ter] ponit ecclie tribula-
tio. sedo ei[us] p[ro]solutio. c. s. p[ro]p[ter] adhuc i duas. s. in p[re]te prin-
cipale et sic etale q[uod] incipit ibi. Et ceteri ho. Circa primu[m]
f Et sept. an. tu. cecil. laur[et]i q[uod] conatu ipso[rum] et b[ea]t[us] (d[omi]n[u]s)
bo sup[er]bo ad papatu[m] anhelauit. g Et audiui vocem te-
s. vocem paschalis cardinalis de collegio ecclie romane eritis
q[uod] in electio[n]e dedi[re]t vocem suu[m] laur[et]i et ei[us] p[re]te sustinuit et
ecclie imunitate. h Dicente sexto angelio. i. laur[et]io.
i Vole[re] q[ui]tuor an. q[uod] ali[us] s[un]t in flu. ma. euphrate. i. i ro-
mano impio. q[uod] vocat flumen magnu[m]. p[ro]pter multitudinem

p[ro]p[ter] in[te]ro existentiu[m]. s[un]t q[uod] d[omi]n[u]s i xvij. q[uod] in multe p[ro]li mul-
tu. no[n]as eti[am] euphrates. q[uod] sic euphrates est q[uod] flumen
padisi Beil. q[uod] sic inter q[ui]tuor regna p[ri]ncipalia regnu[m] ro-
manoz d[omi]n[us] utq[ue] d[omi]n[us] q[uod] in h[ab]itu impio q[ui]tuor angelis. scis
laureti symmachu[m] anastasi[us] et b[ea]t[us] theodoric[us] tenebant ligati

q[uod] electione laur[et]i.

in q[ua]ntu[m] cessabat ab ec-
clesie turbatoe q[uod] ei[us] p[er]
electione ad turbatio[n]e ecclie excitati fue-
runt mo[re] p[er]ito. lo sub-
dit. Et soluti sunt. c. l.
Qui parati erant i
hor[um] et diem ac. s. p[er]
me eccliam perturbare
Sciendu[m] q[uod] paschaz
si[us] stas p[er] laur[et]io no[n]
intendebat h[ab]ac turbas-
tionem q[uod] secuta fuit
l[et]z p[er]ter ei[us] intentio[n]em
ad electione laur[et]i
cui vocem suu[m] dedit. lo
d[omi]n[us] hic diruisse laur[et]io
Vole[re] q[ui]tuor angelos
et q[uod] p[er] ei[us] ambitiones
ip[er] et alij tres p[er]esse
tut ad ecclie turbatoe
l Ut occi. tertiu p[er]
hoium. h[ab]it[us] ps d[omi]n[us]
p[ro]p[ter] catholic[us] et di-
ctu[m] est. s. u[er]o cap. q[uod] in
magna p[re]te fuit occi-
sus p[ro]p[ter] malos ad

heretes laur[et]io et s[un]t p[ro]li adherentes symmacho. et p[ro]li p[er]
anastasiu[m] imperatore hereticu[m]. q[uod] millos epos i xlii m[od]i
sit. et multos catholicos affixit. et p[ro]p[ter]um p[er] theodoricu[m] re-
ge arrianu[m]. q[uod] tota italia q[ua]ntu[m] ad orthodoxos gladio p[er]de-
re voluit et san. iohannem papam et symmachu[m] et boetiu[m] viros
fclarissimos. et s[un]tules matterizauit. et habef in legeda
m. Et numer[us] eq[ui]tri erat. (san. iohannis pape et martyris.
citus. i. adheretiu[m] p[re]dic[er]et q[ui]tuor et mouetiu[m] eos ad turba-
tionem p[er] piano. ii. Vices milies dena milia. hic
ponit numer[us] determinatus p[er] numero indeterminato. sic
s. usq[ue] ca. et designat q[uod] ibi erat magna multitudo.

o Et ita vidi duos eq[ui]s. i. subditos predictis q[ui]tuor et
obedientes eis in malo et sp[irit]ualiter anastasio et theodorico
p[er] Et q[uod] se[re]d. sup eos. s. q[ui]tuor p[re]dicti angelii eos docen-
q H[ab]ebat loricas. sicut in bonis horrib[us] iusti (tes-
cia d[omi]ni eorum) lorica p[er]ph[er]e. vi. Induti loricam iusticie. sic p[er]
oppositum in iusticia dicitur hic lorica malorum.

r Igneas. per a p[er]petui feruisti nocedi. s Et hyas
cithinas. i. celestis coloris in q[uod] designat a p[ar]ades zelus
fidei. nam heretici afferentes lebre fidei veritate exib[er]e
excitat et vere catholicos persecutionem. t Et ful. p[er]ce-
fudit et r[ati]onem existem i eis p[re]cedente extra i opib[us] mal,

v Et ca. eq[ui]z. i. p[ri]ncipes malorum ei[us] obedientium.

x Erant tanq[ue] ca. leo. in quo nota crudelitas eorum.

y Et de ore eorum p[er] ignis. s. emulatois q[ua]ntu[m] ad symma-
chii et laur[et]i. z Et fu. vanitatis q[ua]ntu[m] ad anastasiu[m].

a Et sulphur fatoris. q[ua]ntu[m] ad theodoricu[m] arrianum.

b Ab his tri. pla. tc. tertia ps ho. i. magna ps piano

c Ps[alm]s eni[us] eq[ui]z in ore eorum est. i. in q[ui]tuor (tunc mo[re] p[re]dicto.
et p[ri]ncipalib[us] p[re]dictis sic i[us] os est pruna ps capitis.

d Et in caudis eorum. i. in m[od]istris seq[uen]tib[us] eos ad malis

e Nam caude eorum simili serpentis. p[er]ter astuciam serpen-
tinu[m] q[uod] erat in eis ad catholicos persequendum.

Apocalipsis

a Habentes capita, nā in exercitib⁹ sūt tribuni ⁊ cen⁹ turiones ⁊ homoi⁹ sūt capitanei respectu subditori⁹ sibi⁹. Et in his nocet, incitabat eñi s̄nos subditos ad persequendū vere xpianos. c Et ce. ho. h̄ est pas incidens talis, nā ioh. in h̄ lib. describit statu⁹ ecclie, tpe v̄o theodori reg⁹ de q̄ imēdiate aſi dixerat: t̄n⁹ gut q̄dam occisio magna i paganus q̄ si sūt de ecclia. ⁊ sic describit hic iciderat, t̄c em̄ saxon̄ ⁊ turigos pugnauerat ⁊ plures eorū fuerūt occisi hinc ⁊ inde q̄d xpianis in pdicta anastasis ⁊ theodorici psecutione. t̄h̄ est q̄d dr.

c Et ceteri hoies, s. saxonū ⁊ turgorū q̄ no p̄ficeban⁹ xp̄m. d Qui nō iunt occisi in his plagis, i.p. si de xp̄i sup. sunt occisi morte corporali ⁊ eterna, ⁊ est hic mod⁹ losquendi q̄ apud hebreos decurtauit sic. q.

Reg. v. Proposuerat daniel in die illa p̄mi um ei q̄ p̄cussisse gebusū t̄c. Et si dr̄ q̄le sit illud premiu⁹, sed est su plendum q̄ es-

set princeps militie sic suplef. i. Paral. xi. ⁊ sic subtilite ligendū est hic, q̄ isti non solū erāt mortui morte corporalē. Neq̄ penī. (l. sed enā gehēne, ⁊ subdit⁹ causa cū dr̄ ege. de ope ma. suay. a. de p̄cūs comissis. ⁊ norans. v. genera p̄cōr. s. m̄ltiplex idolatria ⁊ m̄ltiplex homicidū. multiplex beneficū. luxuria ⁊ furtū. ⁊ p̄lra. 11 ap. x.

 L vidi. Postq̄ descripta est ecclie multiplex tribulatio. Hic dicitur describitur? initialis solatio ⁊ primo ponit acy p̄solutionis, scđo fructus devotiois ca. seq̄n. p̄ia in duas, q̄r p̄io ponit dicta p̄solatio p̄ imperatore Justino, scđo ei⁹ extinuit p̄ iustiniā nepotē sūsi. ibi. Et vocē quā audiui. Circa primū scđedū q̄ iustin⁹ senior post anastasiū hereticā impauit annis. p. ⁊ cepit impare anno dñi. cccccxxij, q̄ amore religionis xpiane feruēt voluit in p̄ib⁹ orientis ecclias arrianū eis auferre. ⁊ p̄ epos catholicos secrari. s̄z nō p̄fecit impedit⁹ p̄cib⁹ ioh̄is pape. ne occasione hui⁹ oēs xpiani de u. illa occiderent gladio p̄ theodoricū regē arrianū, qui t̄i postea interfecit san. Ioh̄em et pdictū est igit̄ de Iu-

a Et videlicet angelū forte, p̄pter impe (stino dr̄ hic. rialē p̄tatem. b Descendentē de celo. s. militantis ecclie per regenerationem bapt̄. simile. c Amictū nubē. bapt̄. similis grē. d Et iris in capite ei⁹, q̄r nūcias uit pacē ecclie, est cūm iris signū fedoris Beni. ix. e Et facies ei⁹ erat et sol, p̄pter fidelis spēdōrem. f Et pedes ei⁹ tanq̄ colūna ignis, p̄ pedes intelligunt affectioes, q̄r sic corp⁹ mouet pedib⁹, sic anim⁹ affectibus habuit aut iste iustin⁹ affectioes accēsas igne caritatis ad p̄motionē xpianitatis. g Et h̄ebat in manu sua libellū apertū, q̄r scripsit ⁊ misit ep̄las per totū iperū suū in fauore xpianor̄. h Et posuit p̄. su. der. su. ⁊ mare t̄ suū, sup terram, q̄r scripsit habitabili⁹ in terra ⁊ in insu-

lis maris, v̄l aliter p̄ mare q̄d est loc⁹ aq̄ intelligit p̄lē xpian⁹ per quā bapt̄. simile reḡ. nerat, p̄ terrā v̄o pagani terrenis desiderijs fuisse v̄trisq̄ v̄o m̄lti erāt de ipso iustini, sed fuit maḡ favorabilis xpianis, p̄pter q̄d dicit. Posuit pedē suū dext̄ supra mare t̄c. i Et clamavit voce magna, dās inspiāli auctoritate mā data.

l Quēadmodum cū leo rugit ad terrā arrianor̄ v̄i dr̄ Propter uerbiorū, x. Sic tu gitus leonis, ita ⁊ terror regis, ⁊ sic clamor iste fuit terribilis arrianis, ita fuit solabilis catholicis, ideo subditur.

l Et cū cl. locu. sūt septē, coniuncta ro. sus. ⁊ venientias ecclie ⁊ septenarij nūmero designat eo q̄ vniuersitas septenarij designat, vt dicte Grego. omel. xv. Et clamauit ī voces laudū diuinaz, venienti⁹ q̄r Justin⁹ nō p̄fecit arrianos q̄d intendebat rōne pdicta, io p̄ hibet Jobes ea scribere, vnde subdit. Higna q̄ locuta sunt t̄c.

l Et angel⁹. Hic dicitur describit ecclie p̄solatio p̄missa p̄ angelū iustini. Circa q̄d sciendū q̄ ipatores ⁊ regeis h̄sit duos angelos custodes, enī rōne singularis psone, sic ⁊ ceteri hoies. Datib⁹. xviij. Vide te ne p̄tenatis vnum ex his pusillis, dico eñi vobis q̄r angeli eoy q̄r vidēt facie p̄ris mei q̄ in celis e, ⁊ illi angeli iunt de ordine inferiori, alteq̄ v̄o rōne dignitatis seu offici, singulis eñi regnis p̄sumt angelī q̄d dicūt principat, ⁊ sunt de superiori ordine inferiores hierarchie, illi sunt custodes p̄sumt regū in q̄ntū in eis v̄tūt p̄sumt regna, p̄pt q̄d noſant p̄incipes in scriptura Dan. viii. Nemo ē adiutor me⁹ in oib⁹ his nisi michael p̄nceps v̄i, ⁊ ibidē. Cū egredere apparuit p̄nceps grecor̄ veniens, ⁊ iō isti angelī aliqui accipiūt p̄ regi v̄o seu regnis q̄b⁹ p̄sumt, ⁊ sic ē in p̄posito, vt maḡ videbitur p̄sequendo, dicit igit̄.

l Et angelus t̄c. id est angelus Justin⁹ rōne imperij. m Lenauit manum suam ad celum ⁊ iurauit ad maiorem rei future assertiōnem.

n Quidam tempus nō erit ampli⁹ non est per hoc intelligenda cessatio t̄pis sumpt̄, q̄r post tubicinū septimi angelū in h̄ libro describitur magn⁹ decursus t̄pis v̄t̄q̄ ad finem m̄ndi, sed cessatio tempis q̄ntū ad v̄tūtē heresis arriane, et videbit cap. leanti, q̄d fuit impletum iustiniū iūnioris tempore, qui fuit tertī⁹ imperator ab isto iustino seniore, ex quo patet q̄r illud q̄d dr̄ hic de angelo stante supra mare ⁊ sup terrā q̄r lenauit manū suā et iurauit t̄c, non potest intelligi de iustino seniore, quia non habuit noticiam de fiendis post mortem suam, sed angel⁹ suis coguit p̄ diuinā rcuelationē, ⁊ volūtas iustini senioris de destructione arriane heresis que t̄i fuit imperatrix, rōne pdicta tpe iustini iūnioris foret cōplēta, ⁊ sic precognovit sic iurauit. o Cum ceperit tuba canere,

na in principio iperis iustini unionis fuit h̄ cōpletus ut
a Consūmabit oēmystériū, secrētū a deo (videbūt,
pūlūm. b Hic euāge p. f. su. pphas. q̄ p̄dixerit dñm
iūm r̄pm c̄ suis fideliō regnatur, sic tēpe septimi
angeli p̄ualuerit xp̄iani ī h̄éticos infideles tūc audiuit
iōhes de celo voces.

d. factus ē regnū b̄
mōi dñi n̄i ieū xpi
et h̄ ca. seqn̄t.
c Et vocē quā audi
ui. h̄ s̄r̄ ponit s̄ola
tiois ecclie x̄minianū
p̄ ip̄atorē x̄minianū.
q̄ i principio sui regni
fuit vere catholic⁹ et
cepit ip̄are anno dñi
q̄ngentēsim⁹. r̄vītū.
Fuit aut̄ h̄o l̄far⁹ et le
ges romanās abbres
uiāuit, et in vno volu
mīe cōpilauit. qd̄ di
ctū ē cōder iustina
ni. in q̄ multas leges
xp̄ianis fauorabiles
posuit de q̄ loq̄ hic
iohannes dī.

c Et vocē quā audi
ui. d̄ celo. ista fuit eor
angeli p̄ quā p̄os loq̄
baſi ioh̄. et h̄r̄ in p̄i,
huius libri.

d. Hade et accipe li
bx ap̄t̄i. i. codicē iusti
nianū q̄ d̄ bic accipi
end⁹. a iōhe. q̄ fau
rabiles erat ecclie ut di
e de manu (ctū ē.
āgeli st̄t̄. s. mare. s
terra. hic fuit āgelus
iustinianī tone iperis et videbūt. f Et dixi mi. acci. et
deuo. illū. tanq̄ r̄i ore dlectabiliē. g Et faciet amari
care ven. tuū. q̄ iustinian⁹ i fine vite sue fuit h̄eli deprava
uat⁹. et sic ei⁹ mēoria i libro x̄tēta facta fuit fideliō ama
ra. q̄ i principio vite sue erat dulc⁹. ex h̄ p̄ angel⁹ iste q̄
tradidit libz ioh̄ nō fuit iustinian⁹. q̄ lapsum suū in he
resim si p̄uidit h̄ angel⁹ ei⁹ q̄ etiā addidit loq̄ns ioh̄.

b Optet te itez pphaz p̄plis t̄c. q̄ postea de mltis ḡ
tib⁹ t̄p̄lis ioh̄. pphetice scriptis in h̄ libro. **Lap. XL.**
e **Dar⁹** est mibi calam⁹. Post actū ecclastice zōo
latōis ponit hic fruct⁹ deuotōis. et scđo revertit
iōbes ad describēdī pōdus cuiusdā ecclastice
tribulatiōis. ibi. Et ciuitatē sanctā. Circa primū sc̄ieduz
q̄ felix papa q̄ t̄p̄bz ill̄ p̄fuit ecclie romāe instituit festi
uitatē dedicatiōis ecclie p̄ annos singlos celebrari. In de
dicatiōe vo eps circuit eccliam dedicādā. et sic se h̄z p̄ mo
dū mēsurātū muros ei⁹ exteri⁹. et p̄auimento ecclie ab
angulo ī anguli trāsuersalt scribit̄ alphabetū grecum et
sic q̄dāmō mēlūtū spaciū inter⁹ et fm h̄ dic̄ ioh̄. I p
a Et dat⁹ est iōica. s̄lis (sona ecclie loq̄ns pphetice.
b̄g. nā dedicās templū. in mā sua portat aspergiū.

b Surge et metire tēplū. abū ē felic⁹ pape ad quēlibet
ep̄m p̄ dedicatiōe ecclie. c Attū āt exteri⁹ eſce foras
t̄c. ip̄e em̄ instituit q̄ nō celebzare missa nūli in loco cō
d Q̄n datū est ḡtib⁹. q̄ offerūt sacrificia (ſecrato,
sua nō solū in locis p̄secratis. h̄ etiā in pphaniis.
e Et ciuitatē. h̄ic p̄st reuertit be. iōbes ad describēdā

tribulationē q̄ndā ecclie excitata p̄ anthemū priarchā
x̄stantinopolitānū. q̄ ppter h̄elū eutycianā q̄ erat coru
p̄tis p̄ agapiti papa fuit deposit⁹. et loco ei⁹ mēnas lec
tūs dei moach⁹ institut⁹. h̄ theodora sp̄atrit infecta ea
dē h̄eli. p̄t̄t̄ a silueno papa anthemū restitui sic pat̄
i legēda fāc. Gilhestri
t̄ q̄ renunt hoc face
re theodora indigna
ta. et iustiniannus eius
marit⁹ heresi eutycia
na per anthemū de
prauat⁹. mouerūt p̄se
cutionē ī mīstros ecclie
ies. ita p̄ siluerius
fuit deposit⁹. t̄ erili
um telegat⁹ p̄ belizai
ru patriciū mēnas
seru⁹ deī carcere aſ
fici⁹. et h̄ ē qd̄ dīc iō
hannes.

e Et ciuitatē sanctā
i. eccliam q̄ d̄ ciuitas
sc̄tā. nā ē vnitā ciui
um sp̄lēcō ŋgregata.
f Calcabūt anthemū
iustiniann⁹ theo
dorar̄ belizari⁹. ecclie
mīstros grauitē
opprimendo.

g Densib⁹. xl. duo
bus. tanto em̄ p̄p̄el
circiter dicit̄ illa p̄ses
cuto durasse. s. p̄ tres
annos t̄ dimidiū.
h Et dabo du. testi
meis. x̄stātā t̄ sapia
sup. t̄ isti fuetūt̄ ilue
rūs mēnas dei p̄uus
q̄ x̄stātē stereft̄ ī fāu
tores heresis eutyciane x̄itatē p̄dicādo. t̄o subditur.

i Et pphabūt dieb⁹ mille. ccl. q̄ faciūt idē tps qd̄ p̄p̄
sc̄t̄ tres annos t̄ dimidiū vel circiter. l Amicti sacq̄
l. v. libo v̄estimētis. nā Filieri⁹ papa sp̄olia⁹ fuit veste
l. H̄i sūt due oliue (papalia) induit⁹ veste monachali.
pter plenitudinē p̄etas. m Et duo candelabra. p̄p̄
ardozē caritatis. n In x̄spe. dñi terre stātes p̄stanti
o. Et si q̄s voluerit eos nocere. sicut facti (ciā vñatis.
fuit per predictos persecutores ecclie. p Ignis exp̄
et de ore eoz. id est t̄ba ex fetuore fidei. p̄cedēt.
q Et deuorabit inimicos eoz. eos feriēdo inīia eroī
cātōis. t̄o subdit. s Et si q̄s voluerit eos ledere. glas
dio materiali. s. s. H̄ic optet eii occidi. gladio sp̄ualit
e. H̄i h̄s̄t̄ p̄tātē claudēdi celū. p̄ claves ecclie.
v Ne pluat dieb⁹ pphetie ip̄oꝝ. nam beneficia ecclie
sue nō p̄ficiunt eroīcatiſtūste. r Et potesta. habet
sup aquas. i. hereticor̄ doctrinas de quibus de p̄ouer
biꝝ. Et que furtive dulciores sunt.

y Conuertēdi eas in sang. osidendo eoz fallitatem.
z Et p̄cutere terrā. i. hereticos in terrenis fītos. v̄i dī
a Om̄ni plaga (cit Aug. Vi terram diligis terra es.
sc̄s. spirituali sententiā excommunicationis agrauando.
b Et cū fini. testi. suū veritatem x̄stātē defendēdo.
c Bestia que ascendit de abyssō. i. belizarius patric⁹
eo modo loquēdi q̄ crudelis h̄o d̄ leo vel canis rabid⁹.
n Faciet aduersus illos bellum. modo predicto.
e Et occidet illos. morte ciuili per relegationem etiū

Apocalipsis

a Et corp.eoz iacebūt,i.reputabunt̄ vilia.sic cadaver
iaces in terra. b In plateis ciuitatis mag.i.in ifide
liū ɔgregatōe q̄ tūc erat valde magna. c Que vocat̄
d Et egypt? (spūal; sodomoma, p̄f ritior vilitate,
apt error tenebrosita te, e Ubi i dñs eoz s,p̄s,
f Crucif? est. ex h̄

em̄ p̄dicabat ɔvirtua

scribarz i phariseorū
ɔcepti iuidiā todii
̄ eu,etq̄ ɔfir obscura
ta ē illa cognitio quā
habebat d̄ r̄po p̄scrī
pturas p̄phaz sic ple
ni? declarauis, illud
Matth. xii. Agricole
aut̄ dicerūt hic est he
res tc, et sic obscurati
p̄cesserūt ad e? occi
sionem.

g Et videbūt de tri
bubz i plis tc, nam
mors eoz ciui, et eis
ctio mltis plis i di
uersari linguaꝝ fuit
nota.

h Per tres dies et

dimidiū, hic accipit
dies, p anno fm Ezech. uſl. hie p anno dedi tibi. tm̄ em̄
durauit deiectio corp̄ et p̄dictū ē. i Et cor.eoz nō fu
po, in monumētis, i.principes eutyciani nō p̄mittēt eis
h. Et inhabitans eutyciani aliqd bſſiciū bſſanitatis.
terra, s.eutyciana q̄ tūc obſtabat in terra. l Haude
būt sup ill? de eoz deiectōe. m Et munera mittēt in
uice, in signū leticie. n Qm̄ hi duo, p̄phe cru.eos, ex?

o Et post tres dies i di (cōicatōb) i aggrauationib
midii, i. post tres annos i dimidiū. p Spūs vite a
deo intra, in eos, q̄ restituti fuerunt ad statū p̄fūtū.
sic viuificati fuerūt a morte ciui, silueri? em̄ anno dñi
ccccxxviii, sedit itey i sede papali. q Et ti, ma, ce, sup
eos, s.eutycianos. r Et audi, vo, de ce, magnā, i. de mi
litare ecclia eos restituēt ad gradū p̄fūtū honoris,
verūt̄ be, silueri? in exiliū remissus ibidē mortu? fuit, et
sic p̄fūtū martyrii ad celū ascēdūt, et idē tenēdū de ser

r. Et au, vo, (uo dei mēna, et sic alif p̄t exponi qd̄ dr
magnā, s.dei vocat̄ eos ad gl̄iam. s Et videbūt illos
inimici eoz p̄ miracula suā gl̄ificationē testificati, scri
bit em̄ in legēda be, Silueri? q̄ ipo mortuo i loco exiliū,
occurrit multitudine male bſſitum, et salui siebat.

s Passus aut̄ iste supra posit? cōiter exponi de enoch
et helya q̄ dicāt futuri testes xp̄i ad pdicādū, p̄ fidia an
ti xp̄i tribō anis i dimidio. Amicti facci, i. in habitu ab
iecto, q̄ dicāt due oliue, p̄ peribertati pietatis, et duo can
delabra, p̄ ardore caritatis i stātes in p̄spectu dei, p̄stā
tiā i anti xp̄i maliciā, d̄ eriā hic q̄ ignis eriet de ore corp
i, v̄bū seruide pdicatōis, q̄ malicia antirpi i suoy p̄te
ḡ tur, et v̄bum deuote orōnis quo meritorie antirpus i
magna ps sui exercitus fulminabil, sicut dictū fuit ples
nius, q̄. Thef. q̄. Faciēt i tūc miracula vera i signia anti
xp̄i imēdacia, q̄o anti xp̄s cū suis affiget, i. subdit. Si
būt p̄tatem, t. finalit tūc anti xp̄s q̄ d̄ hic bestia, p̄f suā
crudelitatē. Ascendēs de abyſlo, p̄pter demonis sibi pri
uati ptātem, occidet eos i iacebūt corpora eoz in sepulta
ad terrorē xpianor. In medio ciuitatis magne, i. ɔgrega
tionis anti xp̄o adherētis q̄ erit alde magna. Et d̄ sodo
ma i egyptus, i. v̄lis i tenebrosa. Et videbūt de plis i
tribubz, q̄ de cūctis gētibz mlti adheserūt anti xp̄o. Per

tres dies, s.naturales i p̄fē q̄nti diei. Et inhabitantes ter
ra gaudebūt, i.adherētis anti xp̄o. Et post tres dies i di
midiū spūs vite tc, q̄ resūtabūt, i. ad celestia trāse
runt in testimonij vitatis sue pdicatōis. Et hec ep̄posi
tio magi? scordat l̄e q̄ p̄cedes, etraqz si pot̄ dici, l̄alis,

Ed cui? evidētia scie
dū q̄ illō qd̄ est, altes
ri? figure necessario ē
in se res aliq, q̄ qd̄ ni
hūl ē non pot̄ aliqd fi
gurare vel significā
re, p̄f qd̄ figura tri
pli p̄t accipi vno mō
et res in se tm̄, alio
mō et figura alteri?
tm̄, tertio mō vt res
i se i figura alterius,
et hic triplex mod? in
uenit freqnter in sa
cra scriptura, ubi grā
qd̄ de salomōe dñi.
Reg. vi. Deprauatū ē
cor e? p̄ mulieres tc,
dicit de eo fm se tm̄ i
nillo mō et fuit figura
xp̄i i sic sensus l̄a
lis ē tm̄ de salomone

t illua qd̄ de eo dñi ps. Ix. Si sole p̄manet nomē ei?, nō
pot̄ intelligi de salomoe fm se, sed tm̄ vt fuit figura xp̄i.
pter qd̄ sensus l̄alis tm̄ est de ip̄o sic ibidē fuit plenū
declaratū, istō aut̄ qd̄ dñs dicit d̄ eo, q̄. Reg. vii. Fgo ero
sili in p̄rem, t ip̄e erit mibi in filū, itelligit de salomone
fm se i fm q̄ fuit figura xp̄i, q̄ fuit fili? dei p̄ adoptiōis
gl̄iam saltē in principio regni sui, vt p̄z. ii. Reg., t fuit figu
ra xp̄i q̄ ē dei fili? p̄ naturā, q̄ filiat̄ p̄fectio ē q̄ alia et
sic ē ibi duplex sensus l̄alis en? de salomōe rōne filiatō
nis adoptiōe. Ali? de ip̄o rōne filiationis natural? p̄ il
la figurat̄ i h̄ scđo mō induc̄ ap̄s dictā aūtem. Hebr.,
i. ad pbandsi diuinitatē ip̄i, q̄ pbatio nō fit p̄ scripturaz
efficaciter nisi accipiat̄ in sensu l̄ali. sic dicit Aug. 5 do
natistas, sic aut̄ ē i p̄ ostro duplex sensus l̄alis, t vñ est
impler? in siluerio papa, t mēna dei suo, q̄ fuerūt figu
ra Enoch et helya, et al? ip̄lebif in enoch et helya cui mas
gis scordat l̄a vt visu ē, t p̄fecti? in eis ip̄lebif, ppter qd̄

t. Et i illa hora (de ip̄is est sensus p̄cipiāl intētus.
Decripta p̄secutōe ecclie a Wandal? p̄cipiōb p̄statino
politam̄ titalis, hic sif ponit etiudem p̄secutio a go
this q̄ fuerūt arriani et dictū ē, s.c. viii, t dividit i tres
ptes, nā in p̄ia ponit gothor p̄secutio, scho eoz destru
ctio, ibi. Et septim? angel?, tertio deuotiois augmentatio
ibi. Et aptū est templū, ē circa primū sciendū q̄ eo tpe q̄
iustian? theodora et anthemi? p̄seqbaf mltros ecclie
sie vigili? papa sume i collo e? missō fuit tract? p̄ ciuitas
tē p̄statinopolitanaz, t cler? q̄ cū eo erat adduct? fuerat
dānat? ad metallā sciendēa p̄ diuersa loca, t ter qd̄ dei
iudicio Tortila rex gothor collecto maḡ exercitu invasit
ip̄i, multas puicias puagat̄ italiā vastavit, t san, her
culanū ep̄m perusinū cū iplo ciuitat̄ interfec, t multos
t. Et i (alios xpianos p̄ diuersas puicias, t h̄ ē qd̄ dr,
illa hora, i. tpe iustianiani heresi arriana deprauat̄ cito
p̄ morte silueri? t mēna fui dei de qd̄ i medietate assi fece
v. Fact? ē terremot? magn? i. comotio (at mētione),
magna bitantū in terra p̄ tortilā regem et dictū est,
t. Et decima ps ciuitatis cecidit, i. magna ps pli chri
stiani ita vt ad decimā p̄tē vel circiter possit estimari.
y Et occisa sunt i terremotu noīa ho, i. hoīm hoīatorz,

5 Septē mīlia. i. in magno nīstro. q̄r ponit hic nīster
determinat p̄ vñ. termīato. s. c. u. q. a Et reliq̄
in tī. missi sūt. s. p̄ls roman⁹ q̄ mīlī tuuit q̄s totale cī
urātē cepit. vērit̄ q̄ p̄lm nō ōtidū nec cūitatē incē
dit. iō subdit. b Et de. e. glo. deo ce. de sua evasione.

c Vē seū. abīt. i.e.
est tribulatio p̄acta.
d Et ecce tētū ve
niet cito. s. gothor
destrucō. p̄t qd istō
ve no fuit sup carpo
licos. Idē dūtū fuit
s. vii. c. Vē re ve bi
tātib⁹ i terra qd ē cōe
catholīc ⁊ arianis.
e Et septim⁹ ange
lus. dīc̄t̄ s̄c̄ript̄
tur gothor destrucō
Justinus em̄ unior
succesit i ūmpio. ip̄l
iustiniano. n̄ cepit im
perare āno dñi. ccccc
lxvi. hic alt̄ cōstituit
narserē patrici⁹ ro
manor viri in armis
strenuū. mūtēs eum
ad repūmēdū gentes
gothor. q̄ collecto ex
ercitu magno gothos
erugnauit ⁊ regē eo
rū occidit. sic itala
ab eis liberata. xp̄o
absq; tunore fuit.

f H̄ est qd dr. e Et septim⁹ angel⁹. i. p̄ator iustin⁹.
f Cuba ceci. q̄ aucte sp̄iali narlerē in italiā misit.
g Et facte sūt vo. ma. in celo. i. i ecclia militante. q̄r go
thos occis⁹ ecclia p̄ upit in voces diuile laudis.
h Dicētes. factū e re. b⁹ mūdi. t̄c. tūc em̄ talia in q̄ est
roma q̄ caput ē regni xp̄i in terra liberexp̄o fuit. a go
thos ⁊ ceteris arianis liberata. i Et. xiiii. t̄c. i vni
uersitas ep̄or ⁊ ecclia suay et dictū ē. s. u. ca.
k H̄as egēt de. de liberatōe ecclie ad q̄s rumor hui⁹
l Et irate sūt gē. i. gothi de reḡ eoy in (facti) deuenit,
perfectione ⁊ sila debellatōe. m Deuenit ira tua. i.
punitio tua sup gothos. q̄s em̄ de⁹ punit ad modū irati
se h̄. et freq̄nter dictū ē. s. n Et tps mortuoy. i. tpus
punitiois gothor p̄ catholic⁹ interfectis ab eis.
o Et redde mercedē. t̄c. q̄ inter illos interfectos a go
thos fuerūt aliq̄ p̄dicatores magni q̄ dñr. p̄p̄he annūci
antes penas ⁊ p̄mīa futura. ⁊ aliq̄ valde sancti ⁊ aliq̄ in
seculo magni. ⁊ aliq̄ mediocres ⁊ parui. p Et extermi
q̄ q̄m corrupe (nādī eos. i. gothos ⁊ alios arianos.
rūt̄ terrā n̄ram. corpori⁹ armis ⁊ sp̄uall. false doctrie p̄
bis. r Et aptū ē. hic tertio ponit deuotiois augmētū
nā ill̄ tylū. n̄git maḡa mortalitas in st̄atīnopolis ad
quā rep̄imēda iūstitutū fuit festū purificatōis he. Da
rie x̄ginis scđa die feb̄. uarii solēniter celeb̄an i q̄ brā ⁊
go obulū filiū sūt tēplo. q̄ dr archa testamēt. nā i eo
est plenitudo scie ⁊ vitas p̄tabulas designata. ⁊ p̄tānis
p̄ vñā. ⁊ p̄ietatis p̄ mām. q̄ tria fuerūt i archa. ⁊ tēc ces
sauii mortalitas ⁊ h̄ est qd dr. t Et aptū ē templū dī
in celo. i. in ecclia militātē i q̄ templū materialē fuit ap̄
s Et vñā ē archa (tū ad dictū festū solēniter celeb̄adū
testa. i. tpus de cui⁹ oblatōe i tēplo ⁊ manifestatōe p̄ sc̄m
symconē ⁊ annā xp̄henissam fit mēoria i purificatōis fe
l. o. qd festū a p̄stātinopoli ad alias ecclias p̄ orbē ē deni

nati. iō subdit. t Et sc̄a sūt fulgura. i. accēsa lumīaria
ad modū fulgur⁹ lucēta q̄ a fidelib⁹ portat in festivitas
te dicta. v Et voces. diuile laudis. x Et tonitrua.
sancte p̄dicatois. y Et terremot⁹ q̄r mīlī tētē ad
deuotionē fuerūt moti. z Et grādo mag. q̄r p̄tās deo
monis dīcta pestilem
tiā p̄curāt̄ sūt rep̄issā

L Capitulum. XII.

E L signū ma
gnū. descripta
ipugnatōne
ecclie ab hereticis dī
ctis p̄p̄ie. H̄ic s̄c̄t̄ de
scribit̄ eiusdē ipugna
tōne ab hereticis large
dictis. p̄ quē modū
pagani. saraceni. sc̄i
matici. discipli. anti
xp̄i. ⁊ infideles alq̄. be
retici dīci p̄f̄. ⁊ s̄m h̄
p̄t̄ p̄cipales būt̄
libri in seq̄ntib⁹ a p̄a
rebūt̄. Igit̄ p̄p̄o agit̄
de ipugnatōne a p̄aga
nis. ⁊ p̄ primo sub cos
droe ps̄arū rege. sc̄do
sub ei⁹ successore s̄e
q̄n. ca. p̄ia adhuc in
duas. q̄r p̄p̄o describt̄
tur ecclie dispositio.
sc̄do cosdroe p̄secut̄
ibi. Et vñs ē alid s̄u
gnū. Circa primū sc̄ie
anno dñi sexcentesimo
q̄nto. p̄s̄e sub cosdroe rege grautissima bella gerētes mul
tas romanor⁹ p̄uincias. ip̄am hierosolymā invaserūt̄.
⁊ destruēt̄ ecclias sanctar⁹ loca p̄banantes. inter
ornamēta sacra q̄ abstulerūt̄. rex illi dīc̄t̄ crucis exp̄o
fauerūt̄. et h̄i legēda exaltatōis sc̄tē cruci. iḡt̄ ecclia sic
afficta cruciabat donec paret filiū xp̄ianū q̄ liberaret̄

a Et sig. (ea de affictiōe cosdroe ⁊ suoy. ⁊ h̄ est qd dr.
mag. a p̄p̄. i. celo. militantis ecclie. b Dūlier. i. ecclia
generali ⁊ hierosolymitana sp̄. liter. q̄ diuincta ē cb̄ isto.
sic mulier viro. c Amicta sole. i. xp̄o q̄ est sol iusticie.
Gal. iiii. Quicūq̄ in xp̄o baptizati est. xp̄m induit̄. ip̄e
em̄ est sp̄os⁹ ⁊ paranymp̄hus ecclie. d Et luna sub
pe. ei⁹. i. omnia mirabilia ⁊ defectiva p̄ lunā significata
q̄r dispositio prīnere debet ad vñtia ecclie mebr̄. a. i. Loy.
vi. secularia iḡt̄ iudicā si habueritis p̄ceptib⁹ q̄ sūt
i ecclia illos iūtit̄ ad iūdicādū. e Et i capi. ei⁹. co
stel. r̄. i. p̄dicatione. r̄. ap̄lor q̄ resplēduit in primitiva ec
clia q̄ dī caput ei⁹. eo mō loq̄ndi. q̄ principiū alīcu⁹ re
communiter dicitur caput eis. f Et in vñtō habens
⁊ clamabat parturiens. nam in angustia posita clamabat
bat ad eum. et cito daret sibi filium qui liberaret eā ab
op̄ressionē infideliū.

g Et vñs est. H̄ic consequenter describitur cosdroe
p̄secut̄. sc̄do ecclie liberatio. ibi. Et peperit. Circa p̄v
num dīcit̄. Et ei⁹ est alid s̄i. in celo t̄c. cosdroe rex persa
tūm q̄ dic̄t̄ in celo militantis ecclie fore vñs tanq̄
grauis p̄secut̄ ip̄s̄us de quo subditur.

b Et ecce draco. p̄pet̄ asturias eius ⁊ dolositatem.
i Magnus. p̄pet̄ potestatis magnitudinem.
k Rufus. id est rubens. p̄pet̄ multi sanguinis effusio
nem. q̄ autem rufus accipiatur alioq̄ p̄ rubeo. paret. l
Regū. xvi. vbi dr̄ dāvid q̄ erat rufus ⁊ pulcer aspectu

Apocalipsis

ses rubicundos finis expositores. Et etiam cosdroe rufus p*f*
incendii eccliaz locorum scitorum. I. Hunc capita, viij. Litterae
reges sibi subditos et ipse erat septimus, qui postea subditus
n. Et in capitibz suis, viij. diademata quod sunt signa regia,
m. Et cornua, x. i. c. acies in suo exercitu, viii. Dacha,

Acies ordinata ad belum vocata cornu ubi
d. b. b. b. d. a. t. e. r. a. t.
i. d. e. x. t. r. o. c. o. r. n. u. t. c. e. l. i.
a. l. i. s. t. e. r. e. x. p. o. n. i. s. a. b. a. l. i. q. u. d.
v. t. p. v. i. j. c. a. p. t. a. s. t. e. l. l. i.
g. a. f. v. n. u. e. r. s. t. a. s. p. r. u.
c. p. i. p. s. i. b. i. s. b. u. d. i. t. o. r. p.
d. e. c. e. c. o. r. n. u. a. v. n. u. e. r. s.
t. a. s. s. u. o. r. b. e. l. l. a. t. o. r. n. a.
p. s. e. p. t. e. n. a. r. n. v. n. u. e. r.
s. t. a. s. a. l. i. q. u. i. t. e. l. l. i. g. i. t. u. t.
e. o. q. t. o. t. u. t. p. s. v. i. j. d. i. e.
b. o. r. e. p. l. i. c. a. d. c. o. p. r. e. h. e.
d. i. s. . t. i. l. t. p. d. e. n. a. r. i. u. z.
e. o. q. s. e. q. u. n. t. e. s. n. u. m. e. r. i.
s. u. n. r. e. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. d.
e. n. a. r. i. t. e. r. p. t. u. v. t. d. r.
i. j. p. h. y. s. i. c. o. r.

o. Et cauda eius, i. e. exerit se quis eum. Trahebat tercia preterstellaz, i. fideliu quod dicunt stelle in scriptura Heute, i. Estis hodie sicut stella plurimi celum, exercit enim cosdroe de

egypto et libia et terra sancta et alijs locis. multos valde christianos interfecit et alios captiuos duxit, intum et estimarentur, q. ad terram preteropianorum in terra illi existit, cosdroi moloque d. v. i. j. de antiocho epiphane quod deiecit de stellaz et calcavit eas, i. de filiis isti colentibus deo quod interfecit p. Et draco sterit ait mulierem tecum, q. in iudea et hierusalem, cosdroe oibz modis insidiabat ad interficiendum quemcumque principem etopianum insurgentem ad ecclesiam defendendum.

q. Et pepit filium. Hic p. fir describit ecclesie liberatio, et dividit in duas pries, q. primo facta est postulatio, sed declaratur quod dictum, ibi. Et date sunt, prima adhuc in tres, q. primo ponitur imperatoris eracli creatio, sed cosdroe debellatio, ibi. Et factum est pluia, terruo subditus oppressio, ibi. Neque q. Et pepit filium, s. eracli (terre et mari). Circa primum dicitur, ut catholicus quod post foca impavuit annis, xxx, et cepit ipsa regno domini sexcentesimo, xij. I. Dascalus, h. autem ad denotandum quod erat vir strenuus et armis exercitatus et dicitur in s. Qui rectus erat (legenda exaltatio sancte crucis, oes genitivus ferrea, q. rexim impium romanum cui rebellantes dominavit per gladium, t. Et rapere est fieri ad deum tecum, i. p. p. t. e. c. t. i. o. n. e. d. e. i. p. o. l. i. s. t. i. s. m. a. c. h. i. n. a. t. o. e. s. et y. Et mulier fuit (vulnus cosdroe quod querebat occidere eum, in soli, non ecclia quod erat in asia tumore cosdroe transito maius quod dicitur b. z. a. c. h. i. u. s. f. a. n.) Beatus fugit in greciam quod dicitur hic solitudine, non quod erit inhabitata, sed dicitur solitudo fugitiw, eo modo quod fugitiui ad aliam terram dicunt ibi esse quod in exilio seu deferto, t. Ibi passus est etianam hitates ibi, y. Dies b. mil. cclx. quod faciunt tres annos et dimidius, t. h. eo. cap. dicitur de hac muliere ubi alter per tempora et tempora et dimidius tempora, i. p. tres annos et dimidius tempora enim sumptu singulariter in scriptura significat unum annum, pluraliter vero absque numero significat duos annos, sic dictum fuit plenius d. v. i. s. i. l. Ista tempora sunt iuncta, viij. annos faciunt, et cum durauit bellum inter partas et eracli a. Et factum est, h. c. p. fir describit cosdroe ubi

lacio, et sedo ex his gratiis actione, ibi. Et audiunt vocem. Circa primum dicitur, a. Et factum est pluia infelixas et eracli. b. Magnus, s. inter se, qui multi bellatores erant et utramque parte, et textus est, qui durauit tempore logio, et dictum est, c. Michael et angelus eius, quod exponit aliqui de michaels archangelo dicitur priusceps ecclie, si tempore vere, fuit priusceps synagogae, d. v. i. s. i. l. p. q. d. c. u. a. s. t. a. b. a. t. a. d. p. r. e. c. t. i. o. n. e. et directionem eracli et exercitus eius quod seducit vniuersum orbem et p. i. e. c. t. est in terra et angelus eius cum illo missi sunt. Et audiunt voces magna in celo dicentes. Nunc facta est salutis virtus et regnum dei nostri et patrum Christi eius: quod p. i. e. c. t. est accusator frater mortuorum qui accusabat illos aucti spectu domini nostri die ac nocte et ipsi vicerunt eum, propter sanguinem agnum, et propter verbum testimoniū suū et non dilexerunt alias suas vestes ad mortem

no valuerunt neque locum inueniunt ut eorum amplius in celo. Et p. i. e. c. t. est draco ille magnus serpens antiquus qui vocatur diabolus et satanas, qui seducit vniuersum orbem et p. i. e. c. t. est in terra et angelus eius cum illo missi sunt. Et audiunt voces magna in celo dicentes. Nunc facta est salutis virtus et regnum dei nostri et patrum Christi eius: qui intelligit cosdroe et sui exercitum finis expositores venienter est et sicut p. i. m. i. c. h. a. e. l. e. et angelos eius intelligunt eracli et bellatores eius Michael enim intercessit quod est deus et eracli enim in bello p. ecclia erat dei vicarius, et super predictis etiam p. i. s. q. in libro boni et malorum homines frequentiter noventur angelos, d. Et si valuerint, s. cosdroe et viri eius, sed plures debellati fuerunt, e. Neque lo. in ue, est eorum anima in celo, i. in ecclia, non eracli p. secundus cosdroe fugauerunt eis de ethiopia et libia et terra sancta in quibus ait vi. gebat ecclia, et copulit eis turpiter redire in terram suam, ideo subducit, f. Et p. i. e. c. t. est draco ille magnus serpens antiquus, t. h. q. ipso est cosdroe erat antiquus etate, postea quod exponit satis cito tradidit regnum filio suo, et postea dicitur g. Qui vocatur diabolus et satanas, p. nimis ei nequam sic de hoie nequam dicitur quod est enim diabolus vel satanas h. Qui seducit vniuersum orbem, non ab illis quod subducuntur faciebat se sic deum adorari, p. i. s. q. d. c. u. a. s. t. a. b. a. t. a. d. p. r. e. c. t. i. o. n. e. et directionem sanctorum crucifixorum, fecerat turre argentea in qua intercessit g. gemis rhomborum extruderat aureum ubi solis quadrigam tulit et stellarum imaginem collocauerat atque per occultas fistulas aquae meatus adduxerat, et quasi de pluvia desuper in fundere videref. Per hanc autem quod dicitur vniuersum orbem non est intelligendum, et ipse subducitur orbe subducitur, sed est locutio hyperbolica ad designandum quod magnam preter orbis sibi subducitur, et dicitur modo seducitur, sic coiter dicitur rotta civitas currit ad i. Projectus (tale spectaculum), t. h. maior pars remaneat, est in terra tecum, quod cum exercitu suo copulatus fuit in terraz suam refugere, h. Et audiunt vocem. Hic p. fir ponit gratiis actione a filiis ecclesie per cosdroe deiectionem, cum dicitur, l. Et audiunt vocem magnam, ad gratiarum actionem, l. In celo dicentes, id est ecclesia militante, m. Nunc facta est salutis virtus tecum, quia fideles potuerunt christo libere servire liberatio cosdroe oppresione, n. Quia p. i. e. c. t. est accusator frater mortuorum, i. christianorum quod faciebat accusabiles coram deo ad malum eos impellendo cogens eos ad latrare cultum sibi impendendum, et dictum est, o. Et ipsi vicerunt eum propter sanguinem agnum. Istud non resurget ad eosdem christianos in numero sed ad illos qui non acquiescebant ei magis eligentes mori, et sic erant videntes per palmam martyris, ideo subditur, p. Et non dilexerunt alias suas,

Id est ritā suā corporeā. sile h̄ p̄. h̄ t̄. h̄ occideret eos q̄rebāt eū. nō em̄ de eisdē nō dero p̄t intelligi q̄ eēnt oe-
cī. t̄ r̄ter eū p̄nūtētes. cū p̄nā nō sūt post mortē. h̄ de
a Prop̄fē letam̄ celi. de martyz (alq̄s eiusdē p̄lī.
glificatoe t̄ de cosdroe electioe. b H̄ terre. h̄c p̄fir
describitur subduoꝝ
cosdroe opp̄sioꝝ q̄ co-
pulsus redire ad ter-
rā suā fuit valde ira-
tus et cepit grauare
subditos suoꝝ p̄ ex-
tūdes t̄ extorſionēs
m̄l̄plices ad multi-
plicādū sibi bellato-
res ut regnū suū pos-
set dñendē ab eracio-
nate. h̄ q̄ d̄. b
b H̄ terre. i. mari.
q̄ nō solū dn̄abat in
arida. s̄ etiā in pluri-
bo insul̄ mar̄. t̄ q̄ de
mercimonis p̄ mare
portatis augmētauit
exactiones t̄ pedagia
c P̄nia d̄scēdū dia-
bol̄. i. cosdroe fugat̄
q̄ noīaf diabol̄ i pte
p̄ce. sicut vñsum est.
d H̄cēs q̄ modicū
tps h̄t̄. erat eīn iā se-
nēt̄. s̄ si h̄bāt tps
vite. in q̄ se poss̄t de-

eracio vidicare. p̄t q̄ tradidit regnū filio suo e. Et
postq̄ vñdit draco. h̄ eīn alī p̄secut̄ fuisset eccliam maxi-
me extra terrā suā. t̄ tūc cepit grauamē ei⁹ augmentare i
terra sua. in q̄ hitabat m̄ltipliam̄ et̄ tributarī. q̄s ce-
pit n̄ solū i reb̄. h̄ et̄ i psonis graui⁹ p̄seq. s̄ic lēnnachē-
rib fugies de iudea. p̄t p̄cussionē exercit̄ sui. t̄ pte regis
Ezechie cepit graui⁹ afflīgē iudeos hitatēs i sua terra q̄
f. Et date sui. h̄cē declarat q̄dā (as̄ et̄ h̄cē Hobie. i.
sup̄ dictū. s̄. q̄l̄ter m̄l̄er amīcta sole fugit i solitudinē.
nā h̄ fuit p̄ aurilū eraci. iō d̄. f. Et date sunt mulie-
rie due aq̄le magne. aq̄la vō signū ē ip̄n̄ romiani. idō v
ip̄m̄ itelliḡt̄ eraci. ale vō et̄ sur acies sūl̄ exercit̄. v̄n
t̄ ala i vna significatiōne ē acies militari. t̄ dicūk h̄ due
pp̄t̄ metaphorā fūdā. nā aus si volat vñca ala h̄ dñ-
b̄. d̄ aut̄ eraci. eraci iuuisse eccliam sub rege p̄sidis
cōmorat̄. q̄ eraci misit milites ex pte grecie ad recipiē-
dū. p̄ianos fugietes de p̄side. v̄l̄ q̄ regnū p̄sidis sic fo. ni
ter inadēbat i extremitatib⁹ suis q̄ cosdroe bellatores
erāt ibi totaſt̄ occupati. q̄ ip̄iam̄ de p̄side facil̄ potuerūt
i ḡtam̄ t̄. s̄. v̄l̄ v̄t̄. oḡ mo. g. Ubi alt̄ p̄ ty. t̄. d̄. per
h̄. Et misi p̄p̄s ex. tres años t̄ dimidiū. v̄l̄ dictū ē. s̄.
ore suo post mulierē aquā. i. ḡtē multā. km̄ q̄ d̄. j. t̄. q̄.
Aq̄ m̄l̄e p̄ i m̄l̄i ad interficiēdū p̄ianos fugietes.
i. Et adiuuit terrā mulierē. h̄. h̄t̄atores grecie. v̄l̄ mil̄i-
tes. eraci mo p̄dūto. b. Et absor. flu. q̄ tūc ges a col̄
l. Et irat̄ ē draco i mulierē (droe missa fuit debellata.
h̄. h̄ catholicā plebe. m. Et abit̄ face plū cū reliq̄s de
semie ei⁹. i. cū ill̄ p̄ianis q̄ nō potuerūt fugere cū alt̄s.
vel cū eracio t̄ ei⁹ exercitu. ne irrāret regnū p̄sidis. idō
n. Et steri sup̄ barena maris. p̄ mare q̄d ē cō (subdif.
gregatio aq̄z itelliḡt̄ cosdroe regnū. q̄d erat valde p̄lo-
sum. aq̄ em̄ m̄l̄e p̄i multi. p̄ barena q̄ ē in littore maris
intelligi extremit̄as regnū p̄sidis in q̄ steri exercit̄ cos-
droe. ne eraci cū suo exercitu posset trāſire. // Sa. XIII,

Et vidi d̄ mari. descripta p̄secut̄ ecclie sub cos-
droe. h̄c idē describit sub ei⁹ filio sibi succedens
te t̄ dividif̄ tres p̄tes. q̄ p̄lo describit successio
regni scđo p̄cessus p̄lī. ibi. Et vidi. tertio termino belli
p̄laz t̄ eraci. ibi. Si q̄s h̄z aure. Circa prūndū dic̄ Job.

Et vidi de mari. i

d̄ regno p̄sidis rōne
predicta. // An. 4.
b Bestiā. i. filius cos-
droe bestialtrūetē
scēdēt̄ ad regnū p̄s
dis potestatē.
c h̄sitez capira. v̄l̄.
t̄ cornua. t̄. exponat̄ s̄
cut p̄ce. ca. de p̄te suo
d. Et sup̄ cornua ei⁹
p̄. diademata. q̄ capi-
taneis suaz aciez um-
p̄edit̄ q̄s bonoz̄ regi-
um. et forti⁹ decerta-
rent̄ i eracium.
e Et sup̄ capita ei⁹
noīa blasphemie. q̄z
dicti capitanei prūm
pebāt i blasphemias
p̄pi sic t̄ p̄ceps eoz.
et h̄ p̄te sequenti.
f. Et bestia quā t̄. c.
p̄f varietate vñtior i
d̄b̄ obstinat̄ erat h̄m
ill̄ h̄d̄ h̄d̄. Si p̄t
ethiops mutare p̄ls

le suā t̄ pard̄ varietates coloris sui. t̄ vos poterūt bñſfa-
g. Et peds ei⁹ sic pedes v̄l̄. (cere cū didicerū) malū.
bñſtes plātas magnas ad calcādū. s̄ic iste anhelabat ad
calcādū eccliam. h̄. Et os ei⁹ sic os leo. p̄t̄ credulit̄
i. Et dedit illi dra. v̄. suā. q̄ cosdroe p̄ ei⁹ tradidit̄ (t̄.
illi regnū suū. sedēs i turre sua argētea. vt̄ d̄ i legēda ex
altranois san. cruci. k̄. Et p̄t̄ez m̄ganā. i. exercitū for-
tē ad pugnādū i eraci. l. Et vidi. h̄c p̄t̄ describit̄
p̄cessus p̄lī. Circa q̄d sciendū q̄ expōsitores aliq̄ dicū-
bic q̄ exercit̄ eraci q̄ exercit̄ fili⁹ cosdroe occurserūt su-
bi uita danubiu. et̄ sensu virtusq̄ p̄ eraci. t̄ cosdroe
fili⁹ pugnauerūt ad singularē certamē. tali pacto q̄ vict̄
subiūcerē victori cū toto p̄lo suo. eraci. t̄t̄ vict̄ exti-
tit̄. t̄ sic fili⁹ cosdroe cū toto suo p̄lo ei se submisit̄. t̄ h̄m
l. Et vidi enū d̄ capitib⁹ ei⁹. i. p̄. imū. t̄ p̄. h̄ d̄. Job.
cipale caput. enū eīn in scriptura sacra aliquā ponūt p̄o
p̄io Ben. i. Et facta ē vesp̄ t̄ mane dies vñ. i. p̄. prim⁹. t̄
istud caput enū fuit fili⁹ cosdroe q̄ fuit enū de. vñ. capi-
tib⁹ bestie. sic p̄dicū est ca. p̄ce. de p̄te ei⁹ cosdroe. Qua-
si occisum in mortem. id est deuictū t̄ subiectū eracio.
t̄ q̄ p̄ hoc non fuit mortu⁹ sumpl̄t̄. iō nō d̄ occisum abſo-
lute. sed q̄s occisum. t̄t̄ plaga mortis eius curata est. q̄
postea rebellauit eracio. t̄ sic curat̄ fuit ab ei⁹ subiecti-
one. h̄ ill̄ q̄d seq̄t̄. Et adorauerūt bestiā d̄. Quis simi-
lis bestie t̄ q̄s poterūt pugnare cū ea. q̄. d̄. nullus. non cō-
cordat cum dicta expositione. q̄ enim deuictus ab eraci
rebellaret non est argumentum q̄ est inuincibilis.
sed magis ad opositum. sicut ip̄se iam fuerat deuictus
ab eracio. t̄ pater eius pluries debellarus. Item quia
q̄ isti expōsitores dicunt q̄ hec rebellio fuit post recep-
sum eraci de p̄side. i. imperfecto cosdroe et reporta-
to vñp̄lo crucis dominice. hic autem dicitur. Et admi-
rata est vñiuera terra post bestiam. propter eius cura-
tionem. Et adorauerūt draconem. per quem itelligit̄

Alpoca.

cosdroe, nō eī adorauerūt eiī posī mortē suā, sī ante et
dictū eiī, sī ppter qd̄ aliter exponit hec līa d̄ vulneratu
one letali fūi cosdroe i vno s̄fictū eraciū, a q̄ vulne
re d̄ sp̄ hūanā fuit satis curat̄, ppterqd̄ gētes su
bi subdite crediderūt in eo esse aliqd̄ numis, cuī viu
te fuerat, sic sanas sic

z ptem suū adorauet̄

rāt vt dictū est, fm b

l. Vidi vnu de dr,
capitib⁹, filium cos
droe rōne iā dicta
m. Quasi occisum
in morte, i letalt vul
n. Et plaga (nerat⁹
mortis ei⁹) curata est
inopinabiliter.

s. Et admirata est
vniuersa fra polt be
stia, ppter talē curaz
p. Et adora (rōne
uerūt dracone, i cos
droe qz dedū p̄tates
bestie tradēdo regnū
q. Et ado (filio suo
rauerūt behiā, i fil. i
cosdroe credētes in
eo aliqd̄ numis esse.
r. Ecclētis q̄s simi
lis beī ie, t̄c, q̄d, nul
lus, qz sī p̄lio vulne
raret curabit sic pri⁹,

s. Et datū ē eī os lo, mag. p̄iactantia blasphemias
z rpm̄ recclā. t. Et data est eī p̄tās facere menses
pli, q̄ faciūt tres annos i dimidū, dictū eī i supra q̄
bellu eraciū p̄las durauit, r̄h, annis, i sic medietas il
ius t̄pis ascribit cosdroe i alia medietas filio eius.

v. Et pa, c̄st illi bel, fa, cū san, t̄c, q̄ sanctū ana, aliū cū
lxx, monachis i multos alios iterfecit, x. Et da, est
illi po, in om, tri, t̄c, q̄ multe gētes i diversar̄ linguar̄
erant sub p̄tate sua, i eli h̄ypbolica locutio accipiendo
oēm pp̄lin i gētē p̄ multo pp̄lo i gēte, sic fr̄quēter fit
in scriptura i col mō loquēd̄, sic dr̄ tota ciuitas est in
tali fei, o, ad denotandū q̄ sunt ibi multi de ciuitate, et
sunt qd̄ subducit. Et adorauerūt ea oēs t̄c, y. uoy no
sunt scripta no, i li, xi, ag, i lib, o p̄destinatiois diuine
q̄ dr̄ liberute agni rōne deitatis, renā rōne hūanitatis
iniquātū oēs p̄destinati saluantī s̄ide mediatoris.

z. Qui oc, ē ab ori, mū, qd̄ di, p̄t pot itclligi, vno mō
disposuue, q̄ sic de⁹ ab eterno disposuit mūdi facere
q̄ quidē disposuio pot dici qd̄ mūdi origo, iniquātū
ad exēplar mūdi p̄cepti eternalit a deo p̄cuet̄ eli mū
dus t̄palit i effectu vni Boet⁹, li, de consolatione. Tu cū
eta supno ducis ab exēplo, Dūciū mēte gerēs similes
imagine formās, Alio mō figuratio, i sic ab initio mū
di ipsi abel fuit occisus, nā occisio abel inocētis fuit
figura occisionis hui⁹ agni, vni dicit aug⁹, q̄ fuit i abel
occisus i in pp̄his exonorat̄, a. Biq̄s hz. Hic el
timō describit finis bellī psaz i eraciū cū dr̄. Si q̄s hz
aurē, i itcllectū, b. Iniciat, supple finē bellī eraciū
z psaz, q̄ p̄ se q̄ multos xp̄ianos duxerant captiuos, ab
eracio i ei⁹ exercitu fuerūt captiuati, c. E uigla,
occident, t̄c, q̄ cosdroe q̄ multos occiderat ab eracio
est occisus, d. Hic ē patiētia i fides sc̄tor̄, q̄ zacha
rias patriarcha hierosolymitan⁹ q̄ cū alijs p̄ urib̄ san
ctis duc⁹ fuerat in p̄side capri⁹ habuit mentū patiē
tie i p̄ eraciū cū eis fuit i h̄ierolim reguct⁹, e. Et ri,

aliā be. Descripta ecclie p̄secutiōe a cosdroe i ei⁹ filio,
hic s̄firidē describit sub machometo i ei⁹ pp̄lo, i dñi
dī i tres p̄tes, nā hec p̄secutiōe p̄imo incipit, sc̄do ali i
tercipit sequēti ca, ibi. Et vidi i ecce nubē, tertio p̄ia
resumit, xvi, c, ibi. Et sex, p̄ia adhuc in tres, q̄ p̄io po
nit adiō septe sara

cenor, sc̄do p̄secutiō
xp̄ianor i principio se
quētis ca, t̄to p̄mū
tio p̄secutor̄, ibi. Et
ali⁹ angelus, p̄ia ad
huc i duas, q̄ p̄imo
ponit dicte septe zdi
tio, sc̄do eniūdā s̄nie
secrete relatio, ibi.

Diclapia est Circa
primū sciendū q̄ h̄ d
inchoariōe seculi mas
chomen varia dicant
tū a diuersis t̄hi zue
nienti⁹ tenet q̄ unce
pit circa finem t̄pis
eraciū de q̄ dictū est
i p̄t p̄cedēti, hic, aut
machomet⁹ d̄ paup
tate ad diuinias ele
uatus co, iruit fieri
ter ysmaelitarū de q̄
pp̄lo erat q̄ p̄prie di
cunt agare, nā ys
mael fuit filius agar

ancille sare, Besi, xxi, dicunt t̄hi v̄surpatiue saraceni a
sara libera, Id obtinendū x̄o p̄positū v̄sus fuit z filio i
auxilio ciuisdā monachi heretici nois sergj p̄cedō le
ge falsaz i carnalē i q̄busdā auctoritatib⁹ veteris ac no
ni tesi, coloratā, vt sic nō solū a gētilib⁹ ad carnalia p̄
mis, h̄ etiā a sim̄plicib⁹ xp̄ianis i indeis d̄ q̄bo aliq̄ bas
bitabāt cū ysmaelitarū faciliter recipet, sinxit et legē illā a
deo reuelatā tanq̄ pp̄hēdei summo iuḡ de ip̄o dr̄.

e. Et vidi aliā bestia, i machometū ritā voluptuosaz
ducentē q̄ bestialis dr̄, i. Ethī, nā fuit luxuriosus i lit idī
nis ardore succēsus sup oēs hoies orētālis regiōis iaz
ctas se solū sup, xl, hoies ex diuīo munere v̄tutē genera
tiū i coēdū p̄tate habere, vt scribit orētāl ecclie, li, i.
ca v, q̄ alif nois, s, liber epi aconētis, q̄ fuit actor hu
f. Ascendentē d̄ fra, q̄ p̄ mercatioes i rapi ius libz, i
nas ascendit de pauptrate ad diuinias, vt dr̄ ibidem

g. Et habe, cor, diuīi, agni, i pp̄t cui⁹ duo cornua di
cunt h̄ypbhetia inq̄tū fuit viator, p̄ut declaratū fuit
Luc, vij, sup illud Propheta magn⁹ surrexit i nobis t̄c,
i lator le, no. Machometus fuit se esse pp̄hetā i kḡ
diuīe latorē vt dictū ē, pp̄t qd̄ dr̄ habere duo cornua
silia cornib⁹ agni, q̄ nō fuerūt talia fm v̄tate, h̄ fm hu
h. Et loq̄bat sic draco, s, astute mēda (manā fictionē
cif i dolose i. Et p̄tate p̄tōris bestie oēm faciebat,
qd̄ exponit aliq̄ d̄ p̄tate filii cosdroe q̄ supra nois⁹ est
bestia, nā machomet⁹ i ei⁹ sequaces p̄tate regni psarū
trāstulerūt ad latacenos, i sic dr̄ h̄ fecisse oēm p̄tate p̄t
oris bestie, h̄ bulice exposinōi v̄t̄ d̄dicere qd̄ sequit̄, Et fec
trā i habuantes i ea adorare bestia primā, nā auſcrend,
p̄tate a psis nō fecit adorare regē eoz, h̄ magi p̄tū pp̄t
qd̄ mihi v̄saluo iudicio meliori q̄ h̄ p̄tior bestia su ip
se machomet⁹ q̄ dr̄ bestia rōne vite bestial, vt dictū ē, i
p̄ia q̄ p̄im⁹ rex fuit saracenoz bestiale v̄tētū. Dos
d̄ aut p̄im⁹ regi i aliq̄ regno ē regime suū firmare i di
latare quātū pot, qd̄ fec ip̄e machomet⁹, iō dr̄, i. Et

Liber.

poteſtateſz prioris beſtie oem faciebat. qz quicqz uid ſo-
let facere priuim rex ad tu mādū t dilatandū ſua pīatez
l2. In pſpectu ei⁹, ut ſibi ad hinc diligēt⁹ agebat
intēū expeditus videt⁹. I Et ſec teria re ac orare
beſtia priuim a. u. ſcīm qz dī. teſtia pīa iohē dictiā, i. o. tñ
ſcc ſe adorare tñ qz
deum ſic fecerat coſ-
dioe, ſz ſic xp̄ham
m. Lut⁹ (deſum⁹
curata ē plaga mor-
i. Dachomet⁹ em⁹ i
qz dā bello fuit grauit
vulnerat⁹, ſz poſie ea
curat vt dī pīo li-
hiliorie oriental⁹ ecclē-
ni. Et ſe. (ſie ca. v.
fig. mag. falſa tñ.
o. Ut etiā ig. fa. de-
ce. diſcēi. tra. Hic ac
cipit ignis metapho-
rice ſic t alia qz dicunt
b. machometus em⁹
poli qz tā magn⁹ erat
effect⁹ cepit radere
epileptica paſtiōe pp̄t
qz ne ex b. rilificare
dixit ſe b. pati ex ap-
parato. Subvicio archonceli. et nota h. curz x. z. n.

parētia Gabrieles archangeli, ut pote hō pur? nō pos-
tēs sūlinere resulgentia ipi?, sic Dasi,r.ca,dixit angelus
sibi apparetu, & sic mihi in visioне tua dissolute fuit: p. i. gel-
mice & nibil i me temalitiriu, & gel & igne voca. f.
cij. & mihi facti angelos tuos spūs & misericordias tuas ignem
recreas, sed qd ut id erat falsum, id subdit. p. In asper-
hoim, i. i opinione falso sibi credetis, dixerunt et lūi di-
scipuli qd lunā a se exortare fecerunt descendere qd rōne lumis co-
venit cū igne, & sic fīm opinionē hoim fecit ignē descen-
dere, qd Et seduxit habitates i tra, p se & discipulos
suos. p. Propt̄ sig. qd fallo dīca fuit dī dico. s. In
aspere, be, i. suūp? Sieebat em qd erat signa inēdacia, & l
alit i aspectu bestie, i. pp̄l bestial t de facili seducibil
q̄lis erat pp̄lus p̄fīm: elutaz habitas i defīs, t Di-
ces habitatibz i tra, sibi subiecta. v. Ut fa, una, be,
qd h̄z, pla, tc. h̄ addid ad signadū qd bestia h̄ accipit p ip
so machometo & nō p pp̄lop ipm deceptio, dī aut ei
imago lex ab eo data, i qd rep̄sentat eius: dīno & vita,
quā p̄cepit firmū tūt. odīr, t h̄ est qd dī. v. Ut fa,
imagi, tc, i. ope adimpleat ei? legē, p. Et datū ellī
id p ip misiuz a dīo. y. Ut daret sp̄m imaginil, vi-
gorēsuelegi. Lex ei dī rūna qdīm rīget, & mortua cum
z. Et vīgo, imago be, i, smiuz sua ondat sic (abrogati)
dī. Lex talis loquit i tali catu, nā oīa fere accipit h̄ me
a. Et faciet qdīg h̄o adēruerit tc, nā taphorice
p̄cepit sub pena mortis legē sua h̄ēti i magna reuerētia
b. Et fī. oēs pusil, & mag, tc, i. oēs holes cuiusvis qd
c. Habere charac, circūlitionē et dicunt aliq (editiois
nā faraceni sunt circūlisi sic & iudei, sed h̄a sequens disso-
nare vī. vī dī. In dextera manu aut i frontibz suis, qd cir-
cūliso nō sit i pribz suis, tō p carachtere vī h̄ intelligi
determinat' mod' viuedi fīm legē machometu, qd fara-
ceni ab aliis genitibz dī. Igitur nō dī. v. In dextera
manu, qdī ad operationē. e. Aut i frō, syr, p aptā
f. Et ne qd posseme, aut vē, i. cū faracenis (professionē
i suis legati) municare. g. H̄ili qd̄ h̄z charac, be, i.
modū viui dī dictū. h. Aut no, sic faraceni facti, nā
sic iter xpianos sunt, aliq facti, p p̄f, qd p̄mittunt colica
re xpianis vī, sic ē iter lamencios. i. Aut nūez nō

mis ei^s sic sunt sui saracenorum alteri tñi eg^r q̄ cōican-
cū eis i h̄bānis, eo q̄ sunt d̄ nō cro familiē tom^m sara-
k Dic sapia ē. Dic ponit relatio cuiusdā segrē (cen-
te nies, s. nuer^t) annoz tēpice s. m. ac homētū, id dicit.
Dic est sapia, lures occulta ad intelligēdū, quā capere p-
p̄ te etc. sapiētū.
1 Cum h̄z itellectū,
vivacē & penetratū
ū occulto: um+
m. Cōputet nūc
be. a., machomen q̄
bestia d̄. et p̄t ex p-
n. H̄uer^t, a. (cicis
ē sexēti sexagita sep-
sez āni & ad qđ refe-
rat determinate vie
nūc^t p̄t q̄ si refert
ad nūc^t annoz vite ip-
si^t. q̄ nō tñi vixit. h̄z
lxii, ānis et h̄e in his
llo: iali speculo, p̄pē
qd aliq̄ dixerūt q̄ te
fertao durationē le-
ḡ ip̄t q̄ tñi d̄ dura-
re. h̄ no vī vez naz
lex illa fuit data cī-
ca finē t̄pis erachytre

Hipoca.

uz ē ſtri? qd prie uenit machmeto, qd fuit ſtri xp̄o ne
ḡis el̄ diu nitare, vt p̄dictū ē, et p̄ p̄fis xp̄ianos, vt di
ceſ i preſequenti, ſignatū aut̄ dicte dicitioſa accommoda
tū ē huic n̄ero ſexceſi ſeragitasex. Ad cui' in tellecū
ſcieđū qd ſic i latino aliq̄ lire accommodare ſunt ad ſigna
dā n̄eros, ſic l̄ta, c. +
poni p̄ cētu r. l. p̄
iñq̄gitā, et hic de aliq̄
b̄ alio, ita ſili i gre-
co l̄fe aliq̄ ponunt p̄
n̄uer, ille qd̄ ſcri-
bit b̄ nomē athēos
in greco ſignat b̄ mō
i latio ſerceptos, ſera-
gitasex ppter qd̄ i ali
qd̄ bibiſ ponit ſic
n̄uer ei hois i n̄uer
el̄ ē diclux, qd̄ dictio
ſignat apud latinos
n̄uer p̄dictū p̄ l̄ſas qd̄
b̄ ſcribiſ qd̄ l̄ſa d̄ po-
ni p̄ q̄nges, i. p̄ uno
e p̄ cētu, p̄ q̄ngin-
ta, v p̄ q̄nges xp̄ dece-
i hec ſit uicta faciūt
ſerceptos ſeragitasex
q̄ numer⁹ ſperit ma-
thometo mō dicto
tq; iſta ponunt val-
de obſcure, vt p̄t, io
p̄mittit b̄ ſapia cc.

Laudiū. **H**ic sequēter describūt. premiū pse-
cutionē machometi susinetū, et dividit in
duas ptes, si p̄e p̄cipale t̄ cīcītālē q̄ inci-
pit, ibi. Et vidi altez āgeli. Circa primū sc̄i dū q̄ sic
d̄ i crōnica hugonis floracesi, circa finē ipēt̄ erat q̄
agareni q̄t̄ saraceni dicit̄ a machometo duce, ceperūt
egyp̄tū t̄ ethiop̄ia grauiſ iudicare, silt̄ hominār̄ macho-
meni discipul̄ damascū, t̄ regiōne phoenic̄ t̄ ur̄m ro-
taḡ syriā occupauit, t̄ antiochia p̄phēdit, et i his ter̄s
erāt multi religiosi xp̄iani i cenobitis magnis ducēto-
rū t̄ recētor̄ t̄ apl̄i monachor̄ i castitate r̄vētiū, q̄n̄
maiōr ps vel militētāt̄ t̄ ḡnes, t̄ illa p̄secutiōe p̄ gla-
diū saracenor̄ trāstierūt ad regnum celor̄, n̄ h̄ e q̄d̄ dic b
a Et vi, t̄ ecce ag. i. xps q̄ d̄ agn̄ dei. Joh. i. (iobes
b Erabat sup̄ uō. Ix. i. i ecclia triūphateq̄ d̄ mōs
s̄jō. Heb. xii. c. q̄ describūt h̄ s̄s, eo q̄ adiuvt̄ dictos
martyres i toleratiōe martyrii. Actu. vii. d̄ s̄iepha
no i agone posito q̄p̄ vidit ih̄m stātē, q̄ stare pp̄iū est
adiuwt̄ i plio, sedere t̄ o p̄p̄iū iudicat̄, pp̄iū q̄d̄ Mar.
c Et cū eo cētū (vi. describūt vt sedes a dectis dei
q̄dragitaq̄tuor milia, i tāto ei n̄iero vel circif̄ estimat̄
d Habetes no. el t̄ no. pa. (pdicii occisi pbabilit̄.
el t̄ pp̄is sp̄us sancti q̄ e neq̄ abor̄. d Scriptū in
e Et audiū vo. d (nō suis p̄ aptā t̄ liberaſſiōne,
celo rāq̄vo, aq̄, mul. L mltitudis sc̄iōy fm q̄ d̄. j. xvii.
Sque mltre ppl̄i multi, multitudo ei cētū q̄dragitaq̄
tuor milii magni ſice laudat deū d̄ sua r̄victoria t̄ gla-
f Lēq̄yc̄e tom̄i magni i q̄ designat̄ ma (adeptra
gnitudo laudis, nō ſolū et laudat̄iū mltitudie ſz etiā
g Et vo. quā au. ſi, etha, ac. (ex mō laudis t̄ q̄litate.
h Et cātabat̄ q̄ (nē hec laus ē corā deo t̄ āgel graciōsa.
ſi cātū nouū. q̄ dici. audiāt̄es ſunt d̄ n̄iero sc̄iōy no-
ui tei ameti. i Ali ledē ſi. dei. l Et aſi qua. aia.
et ſenio. i p̄tia ſciōy p̄tarchay t̄ eſop̄ i celis ep̄iſtū

sicut dictū ē. s. i. i. ca. I Et nemo pōt dicēte cāticīl.
ex voto eū iūnētē habuerūt aliqd spāle i merito & sūl
habēt i p̄mio. sic & d q̄libet sancto & fessore canit ecclia.
Nō est iūnēt̄ filii illi. tōne sp̄cial̄ meriti. m Qui
n̄ h̄i sunt q̄ cū mu. nō lūt (emp. sūt d̄ ter. sanguine xp̄i.
coinq. vel simplici i
segritatē carnis tenē
cio. vel salte post eo;
tū castitatē frādo.
o Virgines ei sunt.
viginitas ei i scriptus
ra aliqui accipit̄ lūt
ctep i segritatē carnis
aliq̄si maḡ large p̄o
stūtētia matrē voto
p h̄i se (secreta.
quāt̄ agnū q̄cunq̄ ie
nrq̄ sequunt̄ p̄mī s̄
solū p̄ vīa mādator.
q h̄i (h̄i enāsillor
cpti sunt ex holō p̄i
mine. i. granos. sic
primi fruct̄ sūt maḡ
r Et (delectabiles
i ore eoz nō ē iūnētū
mēdatiū. nā vītate fe
dei fessi sunt oino &
s H̄i (costāter.
ma. n̄ sūt afi tho
dei. nā s̄l alonq̄ rāz̄

Et vidi alterx agelū. **H**ec ē ps incidentalis i q̄ de (tq). scribis qdā inndelu puerlio mirabilis q̄ stungit circa il la rps. **E**ccl̄s ei bonefaci missus fuit a pōtifice roma no ad pdicādū fidē catholicā gentilium turingie austrie frisiae, in q̄ legatioe mltos valde puerit ad xpm. **t b** est qd dr. **E**t ei, alterx an. i. sc̄tū Bonifaciu. nā agel' i terpraf inūci'. **I**p̄e xpo fuit inūci' & bi diuini, vt dicitur est. **v** **G**olatē p me, ce, nā velociter xpmp̄te execut' fuit officiū sibi iniūctū. **E** habente in corde t ore. **y** Euāgelū eter. i. euāgelū xp̄i qd dr etiū, nā ei aliuud **z** Ut euāgeli. se. sup ter. tc. i. pp̄lis p̄di (nō succeder. cīl in qb̄ diversificant lingue saltē i aliq. tqr nō solus pat' erat pdicare dicti pp̄lis, s̄z oib̄ getib̄ generaliter eū audire volētib̄, ideo subdit. Et sup oēm gente tc. **a** **D**ices magna voce, i q̄ notaē efficacia p̄cicationis stre. **b** **L**imete dñm, timore filiali. **c** **E**t date illi hono tē, sic filii p̄r̄. **d** **E**qua ve, ho, audi ei', generaliter i fine mudi, t singulanter in morte cuiuslibet, nā in ql̄ statu q̄s morit in tali inducio p̄fitabit. **e** **E**t adora te eū tc, q̄ è creator oīm, t nō ydola rana. **f** **E**t ali' **Z**icxir describis puntio p̄ equitū xp̄ianos. Et diuīdit i duas p̄tce, q̄ p̄io describis coz puntio, sc̄do hui' occasiōe bonoz p̄matio, ibi. **E**t auctui vocē. Circa pri mū sc̄iēdū q̄ p̄stas nepos erati cepit iperare āno dñi sexcentesimo q̄dragessimo, t p̄suasos a paulo s̄fani, nopolitano epo icidit i heresim monacholitar̄ duplis cē naturā i xpo negatiū, t mltos ecclie missiros si assen ciētes heresi dicte grauiſ afflīpt, t i exiliū telegaui, p̄ pf qd sc̄tū martin' papa zuocato p̄cilio dictā heresim cū suis fautorib̄ dñanuit, p̄pf qd in p̄latinopolim fuit duct' vt assentiret dicte heresi, qd renues in exiliū fuit missus t ibidē morit', t b̄ exponut aliq locū istū cns dr. **f** **E**t ali' an. i. papa Dartun'. **g** **H**ecur' elt **b** **L**ecidit ce, ba, i. ipe (dices dictā heresim) p̄denādo.

Liber.

nū grecorū sūt magnū cū ipatore in heresim caden-
te v̄t dictū ē, multi alij silt eciderūt, q̄ h̄ erat fusii
lile, iō vocat impīu illud babylō, i. p̄tislo, dī aut h̄ bis
eccidit, ppter duplice easuz, s. v̄iarche t̄ ipatoris. Itē
scien̄ q̄ sic dī in cronica liguberti, leo q̄ possit L̄cos
dosū sumpsit iperū

cepit ipare anno dñi
septuagesimo dec
moctauo t̄ ipauit
ānis, xiiij, rāno ipē
r̄ et, xiiij, papa Grego.
iij, p̄fuit ecclie et
lecone heresi depra-
vatu redarguit t̄ de
cōsilio romanorū ei
vectigalia dñegauit
t̄ ne peccyra sui nus-
trismat recipet or-
dinavit, t̄ q̄ eis effi-
gies d̄ ecclia tollere
tur, t̄ ne nomē eī in
missarū solēnt̄ reci-
taret, t̄ fm̄ h̄ exponit
q̄b eis quod subdutur
i. Et tertii angelus
id est papa greg.
l. Dices voce ma-
gna, i. q̄ notar̄ ordina-
tiōis sue auctoritas

1. H̄c̄s adō, bestiā, leonē bestial' r̄ viuētē deferēdo ci-
m̄ Et r̄ma, eī, quā fec̄ d̄ ecclia rē (honor ē impiālē,
moueri v̄t dictū ē. n̄ Et accepit chara, s̄ fō, sua, cō-
fīdo eū manifeste ipatōrē. o. Aut i manu sua, ac-
cipiendo inūsma eī charactere figurati p̄ h̄c̄ bi-
bet d̄ vino ire dei tc̄, pena excommunicatiōis t̄ accagna-
tiōis lurrēdo. Ij aut̄ hec expositiō pbabil' v̄ideat, q̄ t̄i
an̄ ipatōrē s̄lātē fierūt imparatores alij t̄i vel magis he-
resi depravati, v̄t p̄t̄ ep̄ supradicti, v̄t min̄ zuemēter
expositū q̄b dī supra, s̄, de et̄ casu. Lecidit babylō, i. im-
perii ḡcor̄ mo p̄dicto, marie cū eī filī s̄lātān̄ ec-
clesias diuuptas repauerit, t̄ heresim monacholitar̄
isuri extit, s̄, t̄ vniuersalē syhodū i s̄lātinopoli agrega-
uit duces octingētanū epor̄, q̄ duas naturas esse
i. dño nro iehu xp̄o p̄obanerit t̄ considerit, silt q̄b subdi-
t̄ur d̄ bre, pa, t̄ leone imparatore q̄ accipies leontis nu-
mulma. Bibet d̄ vino ire dei tc̄, excoicationē sc̄rēdo
v̄t min̄ zuemēter dcm̄, q̄ subdit, q̄. Et cruciab̄t
ig, t̄ sulphur, p̄qd̄ intelligi videt pena gehēne, q̄ ē eterna.
v̄t subdit. t̄ Et sum̄ tormētox eoz in sclā sclōz alcē
cer, t̄ sic nō v̄loq̄ d̄ pena excoicationis seu corporis i
cēdū, quā stigisse dicit s̄lātino filio leonis, q̄ mīstros
q̄ū ecclie fuit maximū p̄secutor, ppter q̄b saluo melio-
ri iudicio v̄t līa ab illo loco. Et alt̄ "āgel" tc̄, d̄ macho-
meto t̄ eius seccib̄ exponēda, d̄ q̄b p̄secutione p̄p̄ia-
nos aī fecerat mentionē t̄ eoz pena nō dicerat, t̄ iō
iob̄s describit his̄fir eoz punitionē, t̄ p̄lo q̄tū ad
penā tpale. Icdo q̄tū ad penā eternā, ibi. Et tertii an-
gel. Circa primū dic̄. Et alt̄ "āgel", s̄, sanct̄ iob̄s
loquēs, Debet c̄, h̄ nō referit ad p̄te immediae p̄cedē-
tē, ij ad p̄cedētē in qua locut̄ fuerat de cētū q̄dragin-
ta q̄inor̄ nullib̄ iterfect̄, p̄ xp̄o a saracenus dices eoz
punitionē tpale. Lecidit babylon, i. ḡes babylonica.
nā, let eī est p̄fusionib̄ plena, q̄r̄ ibi lata vita volu-
ptuosa, q̄ vita p̄e. vndū d̄, i. Ethī, t̄ etiā pp̄f̄ s̄fūsuz, p̄ce
cēdi modū, nā inordinate tradit̄ t̄ idē frequēter t̄ inti-
liter repetit, nec tōne vel scriptyra syntētica fylci, t̄t

p̄t̄ illā intuēti. Illa magna, nā gens illa in breui fuit
nū ultū multiplicata, t̄ dilatata, d̄, aut̄ cecidisse, q̄r̄ cir-
ca tpa illa st̄xit cū romanis in q̄ p̄fītu tres amicē
saracenoz cū multis alijs sunt p̄p̄tu, t̄ h̄i chronica
ligib̄t̄, t̄ ue a vino fornicationis sue potauit oēs

ḡtes, hyp̄. Ole ē ad
designāt̄ magnam
in multitudinē gentiū
errore machometi ē
fecta, p̄cedit eī car-
nis delectabiliā ad
q̄ mīltitudo hoīm ē
p̄na. Et t̄t̄. H̄ic p̄t̄
describis pena eoz et
na cū d̄. Et t̄t̄. Ages
l., s̄, ad līam vel alijs
q̄s p̄dicatoꝝ sclū s̄
machometi sectant̄.
Eijs adorauerit be-
fūia, i. machometus
v̄t dictū ē ca, p̄cedē-
rbi dīcrū ē d̄ el̄ una
gie t̄ d̄ el̄ characteris
acceptioꝝ. H̄ic b̄
bet d̄ vino ire del, i.
p̄nueſ a deo grauit̄
t̄ d̄ mīrtū est mero,
t̄t̄ p̄t̄ p̄nitio dei ri-
nū meꝝ q̄s q̄s p̄nit̄

spalt ad el̄ co, rectionē, mīrtū v̄o q̄s post p̄nitione
tpale seq̄t̄ etna, sic ē i. p̄ posito, q̄r̄ saraceni p̄nit̄ fues-
tūt morte tpali, v̄t p̄actū ē, t̄ cū h̄ eterna, iō subdit.
Et cruciab̄t igne t̄ sulphure, i. pena gehēne. Et sum̄
tormētox eoz tc̄, nā illa pena ē eterna a p̄te post.

2. Nec ha, re, die ac no, nā est primua tc̄, p̄t̄ p̄t̄ dīc̄
ca, p̄ce, t̄ q̄ fin q̄ dīc̄ auḡ, v̄na cā t̄ p̄mit̄t mali
in h̄ mīlido, ē eternū bonoz i v̄tute patie, aō subdit
t̄. H̄ic pa, san, est, q̄r̄ patia xp̄ianoz multociēs t̄ mul-
tipliciter exercitata ē p̄ saracenos. v. Et audiui.
Pars ista ab aliquib̄ exponit, de morte q̄s moritur
mīlido p̄ religiōis igrēsum, nā illis tpib̄ qdā v̄r̄ po-
tēs denō rōe duc̄t̄ reedificauit cēnobū sc̄ti bīscie
apud casib̄ cassini q̄b p̄ lōgobardos p̄ mīlos ānos aſt
fuerat deſtuctū t̄ ibidē fuiēs suo exēplo mīlos iduc-
it ad fuiendū xp̄o, t̄cū etiā tpis mīli nobiles i divers
sis p̄t̄b̄ relicta ad fuiēdū xp̄o p̄p̄a sclāri habitū, res-
ligiōis assumētes fuerūt mīlido moruti, d̄ q̄b fūt̄os
d̄. Beati moruti tc̄, t̄ etiā q̄b subdit̄ t̄ dic sp̄us. Ut
req̄escat a laborib̄ suis, nā a labore vite actiue trāslie-
rūt ad requie t̄ēplatiue, s̄iz q̄r̄ sic moriētes mīlido nō
morunt̄ i dño xp̄ie, s̄, mīaḡ iūtp̄ iūwēre i ipo, nec
a labore bōis q̄escut̄ h̄ maḡ eos amore xp̄i assumūt̄
s̄ez vigilias, oratioes, leūnia t̄ p̄fīla, iō, mīl̄ v̄t dīc̄
dū q̄ h̄ post p̄nitione malor̄ etna describūt̄ retibus
tio bonoz etna sic dictū est, s̄, v̄t sic opposita iuxta se
posta maḡ illicescat, iō d̄, h̄ iobi. t̄ Cribē tan-
y. Beati mor, q̄ i do, mo, i. i. p̄f̄ (q̄r̄ notabilissimā,
s̄lō dñi n̄i iehu xp̄i p̄ palā martirij, q̄les fuit̄ cen-
tū q̄dragita q̄atuor̄ mīla d̄ q̄b dictū ē ca, p̄cedēt̄.
3. Amo iā d̄, sp̄us, s̄, sclūs q̄ cū p̄te t̄ filio ē v̄n̄ deus
expum̄t̄ iī h̄ sp̄alt̄, nā opa sunt meritoria p̄ charitate
p̄ quā sp̄allanc̄ h̄it̄ i nobis, t̄ secretib̄ mercedē
a. Ut req̄escat a laborib̄ (q̄dāmō sp̄il̄ attribuit̄ ei
b̄. Opa suis, nā i beatitudie appetit̄ totalī q̄erat,
ei il̄, meritoria vite etne. c. Bequāt̄ il̄, i beatitu-

d̄. Et v̄t̄ zinchōata p̄scū (diequa recipiūt̄ p̄ ipsi

L'Epoca.

et de saracenoꝝ h[ab]et terponis alia, s[ed] lögabardorum, et p[ro]pt[er] successionem ipsius, cuius ordinem iohannes p[re]sequitur in h[ab]itu libro Et diuidit[ur] duas pres, na p[ro]prio nomine a lögabardo ecclie liberatio, scđo plurimū aliorū p[re]sequētū p[ro]cessio, ibi. Et p[er] hec vici. Circa primū scđeū q[uod]āno dñi septigētimo quinquagesimo tertio

Allistrupb^o lögobarco
tū rex i italia mltum
affixit eccliam p pf
qd sicphan^o papa trā
sq̄t i fraciā qres auxi
luā dicitū regē qd i
petrauit t b describi
tur i hac pte q diuidi
tur i duas ptes, q pri
mo de scribif h au
luz tpe pipini, scđo
tpe karoli magni fi
lii sui, ibi. Et alii an
gel^o. **L**irca primū d^r
d Et vidi t ecce nu
bē can, p quā itelligi
etur regnū fracie cādi
datū p ceteris morib
e. Et sup nū t fiae
bē seden. s. pipinū re
f. Eilem fi. (gem.
lio hois, i. aformatū

pro i fidei & iusticia, h[ab]ec assilatio fuerit valde loginque
g[ra]dus habet in ca[u]co, au[n]a reges fracie ad iram aurea
corona coronantur. **h** [ab] Et in manu sua i[ps]e p[otes]tate sua.
i Falce acutam, i[ps]e exercitu valde bellicosum per quem p[ri]pi
nus milites magnas victorias habuit. **l** [ab] Et ali[us] an
l Exiuit de templa romane ecclie (id est papa Stephanus)
m Clamans vo[m]i magis, i[ps]e dep[er]cas ex magno affectu.
n Ad se[ct]etatem lupi n[ost]ri, i[ps]e pipinus regem. **o** **D**itte fal
tuam & mete, digredere exercitum cui potenti[us] est asliruphus tyran
nizante. **p** Quia re, hora et meta, ut et tyrannia per tuam potenti[us] tollat. **q** **Q**ui aruit messis, i[ps]e & exper
tus. **r** Et milit[us] q[ua]d sede (citus obdurati sunt i[ps]a iniqtitate,
bat lupi n[ost]ri, falsa i[ps]a terra, nam pipinus) valida manu intra
uit i[ps]a italia & messuit terram, nam asliruphus viriliter pugna
uit & reddere copulit beato petro quecunque sui urbis erat
s Et ali[us] angelus. **h** Igitur describitur a filio ecclie longo
gobardo tempore karoli magni. Et dividitur i[ps]a duas pres, quae
prior ponit auxiliu karoli, scilicet dilatatio cultus divinit
atis, sequitur. **l** Luca primus sciendus quod anno d[omi]ni septuaginta eius
mo septuagesimo quinto, karolus rex fracie ac p[otes]tates adria
ni pape itinerauit italia cum exercitu forti, sed desiderius logo
bardorum regem eccliam multipliciter affligens, quem ipugnans
tandem cepit & secum in fracie duxit in quo longobardorum regnum
defecit. **t** H[ab]et est quod de hic. **s** Et ali[us] angelus karolus magnus
t Exiuit de templo s[an]ctomonie, in quo coronatus fuit, et
habet i[ps]a chronica ligulib[er]ti. **v** E[st] uod est in celo, mil
x His & t[em]p[or]is ecclie frequentier celum noscat i[ps]a scriptura,
ipse falce acuta, i[ps]e exercitu fortis, immo exercitu pris suis
fortior. **y** Enalius angelus, i[ps]e papa hadrianus. **z** Ex
iuit de altari, ad quod accesserat per missae celebratio[n]em, et de
vellet eccliam pregeret. **a** Qui h[ab]et post suum regnum, i[ps]e ad inferos
duo excrucios & aggrauationes penam quilibet enim pena no
mine ignis aliqui designat, aliqui libet habent. Et aqua, sed
non e ore textu, ut habet i[ps]a libris correc[ti]o[n]e, ab aliis
magis, ut ex affectu magno de peccatis karolus sacerdoti sibi
c Ditte falso, tuam acutam, i[ps]e exercitum cuius potentias auxiliu
d Et vindemia borros, i[ps]e longobardos eorum auferendo
potentiam, **e** Qui mature lunt r[ati]one ei, i[ps]e longobardi sicut

de*st* *ext* *io* *dign*. f *E*t misit an*i* karol^r g *F*al
c *su*a*.i* *exercit*^r *p*ot*er*ti*a* *Ali* *qui* *libr* *habet*. *A*cut*a* i *ter*
b *E*t *v*indem*ia* *au* *ri* *cine* *a* *terre*. au*(r)* *s* *n* *o* *é* *de* *textu*.
fer *edo* *p*ot*er*ti*a* *l* *ogobard*^r *o* *de* *terra* *italie*. l *E*t mi
lit i *la* *ure* *de* *l* *ma*, n*á* *rege* *de* *du* *xit* *captiu*^r. z *E*t *cal*

³exiuit de altari, ⁴q̄ habebat
bat p̄tātē supra ignē, ⁵et
clamauit yoce magna ad
eū, qui hēbat falcē acutā
dices ⁶Oitte falcē tuam
acutā et vīdemia borros
vinee terre, ⁷qm̄ mature
sunt yue ei? ⁸Et misit an-
gel⁹ falcē suā acutā ī ter-
rā, ⁹et vīndemiauit vineā
fre, ¹⁰et misit ī lacū ire dei
magnū. ¹¹Et calcar⁹ ē lac⁹
extra ciuitatē ¹²et exiuit sā-
guis d lacu^m vſcq ad frēos
eqzⁿ p stadia millesexcēra

¶ surgit ex dictu binarum q̄ se ipsum, nā bis duo sunt quinque, & sicut nouenari? ¶ surgit ex dictu triarum, nā ter tria sunt nouē, & sic ē in populo, nā mille septēta ē nūer? & surgēs ex dictu quadragenari? q̄ se ipsum, quadragesies enim q̄ dragata faciūt mille septēta, vt p̄t̄z considerāti, & sic p̄ nūc p̄dictum designantur quatuor orbis ptes.

Sanctum eam tuum, ubi sit in postilla. Et vidi aliam bestiam, de scripta ecclesie plecutioe sub colaroe eius filio, hic est fir-
Sarcia secta saracenor et eius sacri. **A**ddidit.

Circa lecta latencie^z et facti
legū actore^z d^o q^ob^z bear^z iohes fm poli illatores
incipit agere ab illa risioe vbi d^o. Et videlicet alia be
stia ascēdētē de tra^z hēbat cornua duo t^c, q^da occure
rūt attēdētē, q^d ad maiosē informationē fideliū p^ser
tim simpliciū sunt notanda. **P**rimū de ei^z secte initio
seu ichoartōe, scdm de fallis^z et ficticis^z hui^z secte fun
damēt^z, tertiū d^o errorib^z et viciis^z multiplicib^z i ea p^retē
q^dtu de rōne et cā q^dte mltitudo gētū ad fatus errorē
p^ffluuit, q^dtū d^o diuturnitate duratiois eius. **C**irca pri
mū scidū q^dz oēs historiographi ueniat i h^z q^d tpe era
cl^z ipatōz circa finē rite sue. **H**ec secta nephanda ha
bitur inītū, nō tsi oēs quētūt de mō cā seu occasione
hmoi inītū. **F**it forte iō postillator^z p^termisit hmoi cām
seu occasione declarare, vt tñ q^d h tradit sufficiēter i q^d
dā histōria b^z; eū fratr^z ptolomei d luca, q^d de histōris
xifidori et richardi et martini mīta collegi ad h p^funētia
in q^ddem hūi oria br^z cā seu occasio ex q^d hmoi error
sumpsit p^rincipiū, sūt magnar^z fāuides eratq^d ipatōr^z
q^d posī vīctoriā d p^sis hitā, i supbia eleuat^z et humia cui
peditate accēsus nimis pīnebat psas et arabes et chal
deos et alios p^funes eiuscē, i tribus et alijs etractionib^z
grauiib^z et iordinalijs, ex q^d p^lli illaz regionū inclinari fue
rūt ad resiliēdū etractionib^z ipatōr^z, qd tñ nō audebat cō
mittere timētēs el^z tyrāndē et magnā pītē, h macho
mer^z q^d marie audiatte et versutie erat, et etiā magis arti
bz erudit^z se eis adiūxit, q^d inueniēs dispositionē gētū
p^dictat^z ad rebellādū romā ipso eos i^trauit ad pīne
tēdā p^dictat^z rebellionē spālt^z i denegād^z tribus sub
colore libertādi illas geret et p^dictat^z etractionib^z resi^z et

Liber.

gētes ille accepérūt eū i ducē t caput sub q̄ sepe debel lauerit collectiōes t gētes impq̄. d̄ q̄bō p̄dicti macho met' obtinuit mltas victorias, t vt firmi h̄mōi p̄cī patū seu ducatū sibi v̄surpare. conat' ē dare eis no uū cultū t ritū, sub q̄ in dicta rebellio pleueraret, vñ p̄silio seu suggestioe cuiusdaz heretici monachi serḡi noie accipit qdā q̄li p̄ia sacra leḡ mosaice t euāgeiū xpi, vt. i. patebitur, vt sic crederef a iudicis p̄plos ipm ee p̄suatoꝝ v̄triusq̄ leḡ seu tei. i. vñ recte considerati hec se eti nephāda xp̄ie assilat secte leu ydolatrie hieroboā i suo initio. d̄ q̄ agit, ut. Reg. xij. vbi h̄t q̄ ppter fauita te roboā, q̄ respues philiū lenioꝝ minat' e p̄lm aggra uare i suis exactiōibꝝ. Hieroboā cepit occasione re bellādi regi, t deide puerēd p̄plm a cultu diuino. q̄ q̄ de error p̄seuerauit i dece trībꝝ v̄sq ad eaꝝ totale tra smigrationē seu pditionē et plam' h̄t, ut, t, un. Reg. Poit t o h̄mōi in iutiu i p̄duch regionibꝝ habitū, mltie alie gētes sunt, mtoꝝ adherēdū p̄dicti sub colore p̄ dicte libertatis t sp̄st d̄ radice morti cauasi egressa ē gēs p̄fida t eracui, q̄ qdē gēs nabathēa vocat, q̄ fm Hiero, a nabaoth priogenito ysmāel descendat, q̄ qdē gēs venal aut regiōes ip̄ertrībꝝ ad syria t iudea, dei de p̄mittētē deo, t malitia h̄uana crecēte, totā aphri cā t deis h̄lpania fere occulpaerūt, t lz ab h̄spania diuia miserationē opitulātē t pb̄itare regū h̄spanie p̄ deo militariſi p̄ maiori pte sunt electi. Adhuc tñ ho die ad exercitū bonor̄ alia radix germinās fel, rema net. Circa scdm. s. d̄ falsis t fictiōibꝝ h̄u' secte funda mēt scidū q̄ seductor p̄dict' attēdēs q̄ tpe illo iā ido latia fuerat ab orbe exclusa p̄ doctrinā aploꝝ t disci pulorꝝ xpi, put pp̄ batū fuit. Ffa. q̄. c. d̄ tpe xpi. Et ydo la penit' pteref, silt t cosdroe q̄ se fecerat vt deū adora re cū ei, seq̄ibꝝ fuerūt p̄ eracui deuicti t supp̄si, nō i ueit aliū modū introducēdī ritūt culta nouū nisi fingē do se leḡ diuise hacten' approbate p̄fuatorē t executo re, t q̄ lex diuia edificata ē sup̄ fudamētū aploꝝ t p̄ phaz, vt d̄ ad xph̄e, q̄. io finxit se eē aplm t, pp̄haz, vñ his duobꝝ noibꝝ cōter apud oēs q̄hūc errorē fateſe ductor ille appellat, vocat ei eū pp̄haz simplici q̄li an tonomatię, t itelligat etiū pp̄haz, vocat ēt eū nū cū seu aplm dei coit i suis oratoriis eferat, t v̄trius q̄ leḡ p̄fuator atq̄ eruditōr estimaret, p̄ pp̄heticā, s. respectu atiq̄ testa, p̄ aplatūro respectu nouū. Recte igitur i ruelatiōe sita b̄o ioh̄i figuraꝝ p̄ bestiā ascidētē d̄ fra, q̄ bestiālēt vñēs, t itra patebit d̄ gētibꝝ t cogitationibꝝ frenis ad sublimē potētiā mūdanā ascēdit, d̄r ēt h̄re duo cornua silia agni, q̄ sic vitas euāge lica p̄ duo cornua fuit diuulgata, s. pp̄heticū t apostolicū, p̄pp̄heticū, s. p̄nūciātē t p̄ apliū declaratē seu te stificate, sic falsitas saracenia fuit āp̄liata p̄ dictū se ductore fungēte se h̄re p̄dicta duo cornua sit vt dictū ē. Ali notat d̄r duo cornua silia agni, ad osidēdū q̄ nō erat, t agni cornua, s. pp̄heticā t aplat̄, h̄ silia, t, ficta seu silia. Et notadū q̄ saraceni hec duo cornua falso nitūt fidare i dicti v̄triusq̄ testi. De cornu eip̄pheticō allegat illud Deut. xviiij. ca. Proph̄a suscitabo eis tc, q̄d dicat de p̄dicto adipleri. De scđo vo allegat illud Jo. xiiij. ca. Paraclit' aut̄ sp̄üssanc' quē mitret p̄ in n.c.e meo ille vos docebit oia, h̄ falsitas v̄triusq̄ alle gatiois eidēter h̄t, nā i p̄ia manifeste h̄t, de medio fratribꝝ tuorꝝ, q̄d nō p̄t d̄ p̄dicto seductore itēlīgt, quē ip̄i p̄fiteſt fuisse ylmaheſita, i sedā aut̄ manifeste h̄t, q̄ uile q̄ mītēd' erat h̄ebat docere oēm, v̄trate t suggerere oia q̄xps p̄cepit. Cōstat aut̄ q̄ doctrinā euāgelici p. e dicit' seductor quātū i se fuit subuerit, vñ d̄ illo si p̄t aliq̄ mōrificari vba p̄dicta, silt illō q̄d legiſ. Luc. xxi

ca. Fgo ei dabo vobis os t sapiaz cui si poterūt resistere aduerſari vñ, nō p̄t itelligi d̄ p̄dicto seductore qui nullo mō docuit v̄tratē nec ip̄e t el̄ seq̄ces p̄ sapiam resūlit, h̄ solū p̄ violētiā t armoy potētiā vt p̄ expiētiā h̄t, t in suo alchorano tradit ex p̄sle q̄ de' mādauit sibi, vt p̄ glaciū cogeret p̄plos ad recipiēdā fidē suam. Ad delighādū aut̄ leu h̄ingēdū q̄ ip̄e erat v̄triusq̄ testē p̄fuator t sic haberei tāc p̄phā t aplus p̄cepit fuare p̄mū facim̄ atq̄d teli, i. circūcūsionē t p̄mū noui, t baptismū oēs ei iub p̄dicta secta errātes maschi circūt clām̄t t lā v̄ri q̄ feūie baptizāt aq̄. In v̄trioꝝ tñ erat manifeste ab v̄trioꝝ testō, nā circūcūsionē q̄ i octa, ua die p̄cipit h̄er, vt. Leui, xij, ca, i etate adulta iuueni li t v̄lta p̄ ip̄os fit, t sic p̄dicta circūcūsionē ī mōsaica put voluit fungere, h̄ ylmaheſita seu nabaothp̄ica, ba p̄mū aūt q̄ fm v̄tratē aplice doctrine si iterat cū sic generatio p̄ual corris generationi carnali nō est nisi vñlca, vñ ad xph̄e, ut, vna fides vñlca baptismū, secreta ip̄i vñlca, glo, vna xpi mōs vñlca baptismū, secreta ip̄i vñlca, tñ corporibꝝ, nā d̄ ip̄ualibꝝ īmūdīcūs minie curat, t sic dolētes le p̄fuatorē v̄trioꝝ legē v̄triusq̄ se ma nferat corruptores, t sic p̄t q̄ h̄ secte fidamēta sūt fallissime factiōes. Luca xxi. i. d̄ erroribꝝ t ric̄is multiplicibꝝ i ea p̄tēs. H̄ciedū put h̄t i qdā tractatu tñ s̄n Nicolai d̄ ordine p̄dictator, q̄ icipit. Quot sūt dies futuri te, q̄ qdē fri ciuitate famosissima saracenoꝝ q̄ d̄ baldacū i p̄tibꝝ orientalibꝝ remoti sita, vbi generale sūt dūl saracenoꝝ h̄t ligūa t lēam arabicā didicit, legē seu sectā eoz diligētissime studuit t cū ingrō ip̄oz freqūt p̄ferēs magi ac magi p̄uersitatē p̄dicta legi app̄hēdit. Ille ei seductor vt p̄mū secūt' ē i credēdis errores monosy hereticōz, vñ negat trinitatē i diuīs i q̄ seq̄ arrianū t sebelianū errore, negat ēt deitatiē xpi lz p̄cedat ip̄m fuisse creaturā supremētē oībalh̄s creaturā t lētissimū t v̄tuoſissimū sup̄ oēs hoīes, iutūn q̄ ip̄m noiat vñlca dei t sp̄m dei t aiaz dei, negat ēt ip̄m eē deuz p̄ vñionē psonalē, silt p̄cedit q̄ fuisse p̄re t d̄ vñlca neuar, asserit ēt q̄ indei nō occiderūt xpm. I h̄ quedā silem, t q̄ de' trāslūt ip̄z ad le, lz apparebit circa finē mūdi t occidet trāslūt ip̄m t postea de' faciet ip̄m mori tradit ēt q̄ demōesp̄it saluari palchoranū, t q̄ mlti ex eis feti sunt saraceni, ponit ēt in deo corporeitate narrat em q̄ cū ip̄e iusset ad deū q̄ eū vocauerat p̄ gas brile, q̄ de' ip̄oluit ei man' t senit tātā frigiditatem tacit' ladeo itēhūeros q̄ puenit frigiditas vñq̄ ad medullā spine dorli, q̄ qdē sup̄radicta t mltā alia falsa t ēt absurdā q̄ i suo alchorano tradit p̄cedapūt i p̄dicto tractatu h̄t, cā breuitatis omittit, q̄ oia ūdīcūt euāgelice v̄tratē t aliq̄ ēt rōni naturali t p̄t intuēti. Circa sperāda ēt falsa t heretica tradidit, vñ put i p̄dicto h̄t tractatu, p̄dict' seductor p̄nūciosus asserit q̄ vñtia beatitudo hoīis s̄sistit i comedēdo t luxuriantē t in vñlco p̄cōsis t horis irriguis t h̄mōi, q̄d ē veri p̄bi fide catholica carētes minie p̄cedūt, ex dictamie ei naturalis rōni cogūt p̄cedere q̄ felicitas h̄uana ne dū ūtēplatiua, h̄ tñmō i bono honesto q̄d ē bonū rōnis, nā fm Boetii in, iiij, solariōe. Si voluntates be atos efficere possent, nihil cāe est quin pecudes beate dicerent, d̄ q̄ plenit' i. i. Ethic, istebo fatu' itēn attribuit vñtia vñtūmā beatitudinē delitīs carnalibꝝ, q̄ i p̄mū vñtūmā h̄ p̄mitit beatis asserēs q̄ i padiso celesti h̄bet edere t bibere epulat̄ t vñt vñginibꝝ t h̄mōi q̄d ridiculōsum ēt ferēt sensatos. Circa vñtia agēda p̄cedit plurā litatē vñtia t cōcubinaz t cōcillaz quātas q̄s̄q̄ cepit i bel lo t p̄t nutritre accepit ēt ip̄e idifferētēt vñtia es alioꝝ

Apoca.

in q̄ v̄t auenire cū nūcolais heretic̄, v̄t ēt p̄cedere sodo
mā rā cū v̄to q̄jicū mūlere, l̄z ip̄ pallier q̄būldā expo
sitionib⁹ extort⁹. H̄ v̄t ib⁹ aut̄, v̄t de humiliat̄, pa
ciēt̄, misericordia, v̄l d̄ pace v̄l d̄ charitat̄ dei t̄ p̄
xim⁹, nūhl dicit dignit̄ relatu nūl q̄p̄e multa cōmen
dar psalteriū t̄ alios p̄phas. Job t̄ legē D̄oyli t̄ su
p̄ oia alia cōmentat euagelij xp̄pi. Et dic q̄ xp̄s i euans
sclo p̄phetauit d̄ ip̄o filijs israel, dices, Annūcio vos
bis denūcio dei q̄ post me renūt t̄ nomē ei' ē Dachō
met', qd̄ qd̄ nomē assent̄ eē scriptū ab eterno i th̄o,
no dei in superiori p̄tead d̄xterā, q̄ t̄ mlt̄ alta fabulo
sa t̄ derisione digna i suo alchorano ad l̄ram cōtinent̄.
Ez q̄ nūhl hoy i lege diuina atq̄ nec noua p̄tinet v̄t est
manifestū, t̄ ip̄e p̄cepit frēquēter legē t̄ euagelij oīno
obfuan. Iō fūr̄ p̄t̄a la falsitatē notoria, s̄q̄ iudei corrū
perūt lege D̄oyli t̄ pp̄b̄z, a xp̄lani corrupeūt euāge
liū, t̄ q̄ nō remalit de v̄itate legis t̄ euagelij nūl t̄m in
alchorano, falsitas aut̄ h̄l̄ fictiōis lat̄ ē manifesta, l̄z
ad b̄ p̄t̄ adeuci iōres q̄ pdicta falsitatē clari' demon
iran. P̄t̄a eāt̄ talis corruptio scripturaz pdicta nō
potui esse generalis t̄ manifelia, q̄ sic alie nationes se
uissent t̄ illa corruptio fuisse notoria q̄d̄ ē falsuz noto
ria. Nec potuit eē p̄ticularis v̄occulta, q̄ sic aliq̄ codi
ces icorrupti remalissent qd̄ ē falsuz. Nā iō lingua t̄ oī
regiōe inēnt̄ lex t̄ euagelij v̄niformit̄ scripta. Irē t̄p̄
v̄t̄ legis apud hebreos ē i lingua p̄p̄ia t̄ l̄ca q̄ sunt in
mōre synai data patrib⁹ p̄ D̄oyli. Et p̄t̄q̄ fuerūt ex
p̄lisi a fra pm̄st̄ois t̄ p̄ orbe v̄lsp̄i cāgē legē tenet v̄bi
q̄s terraz sine aliq̄ variatiōe. Et qd̄ ap̄l̄ ē t̄p̄ tepli sc̄di
post trāsmigrationē decē tribuū p̄ regē Assynor, t̄ dua
iū tribuū p̄ regē chaldeoz, d̄ q̄b̄ h̄l̄ i q̄to R̄i ḡu fuerunt
p̄gregati i egypto septuaginta ieruptes de p̄tiorib⁹ eoz
q̄ iusli. P̄t̄olomei regis egypti fecerūt septugita trāsla
tiones. Et iusquisq; eoz sc̄di sum̄ v̄na, q̄d̄a septuaginta
irālationes sucrity informes ac sy no oīe t̄ calamo fu
issim̄ scripta, v̄t h̄l̄ h̄ly oria scolastica, t̄ apud hebreos
q̄ h̄c trālationē chalcicā h̄l̄ ēt̄ ē nouissim̄. Vñ talis
corruptio nō p̄t̄ veteri tel̄ d̄ app̄ icari, t̄ multominus
nouo tel̄ d̄. nā q̄tuor sacra euāgeliā q̄ p̄ eāb̄ terraz fue
runt diuulgata t̄ aliq̄ hebreiace t̄ aliq̄ grece t̄ aliq̄ latine
scripta, postea fuerūt a pseudo splis t̄ hereticis multū
plicet ipugnata suffraganib⁹ nōnullis i patozib⁹ t̄ aliq̄
viris potissimum variis heresib⁹ infecti, q̄ t̄i sacra dei
euāgeliā diuia gl̄a op̄itulat̄ p̄ sacrz quatuor generalia
sc̄lia fucrūt firmiter approbata, nō sine signis vel diu
nis imitaculis. Vñ t̄ hodie nō solū apud latinos, s̄ ēt̄
apud grecos q̄ nobis aduersant̄ t̄p̄ euāgeliō v̄nfor
mis h̄r̄ nem̄is disp̄ctare. Et q̄p̄z q̄ pdicta fictio nō
solū ē cuidecer̄ falsa l̄z p̄t̄ z eū facit, q̄uo em̄ mādat
obfuan legē t̄ euagelij, nā nō illa q̄ apud nos sunt, kū
ipa dicit esse coriupta. Necetia aha ab il̄ i s̄ cū nulla ta
lia iueman̄ i tota orbe v̄t̄ ē manis̄. U, t̄ se q̄o xp̄iani
po iuet̄ cū iudicis zuet̄ ure i tali corruptioe, i q̄b̄ tam
aliquod odio diuicunt̄, quo ēt̄ zueniret xp̄iani t̄ iudei in
corruptioe ei' i q̄ marie discordat̄. S̄ i ip̄o q̄ne iudei dis
cūt̄ no ēt̄ dei nec boni h̄oīem, xp̄iani i o nō solū dicit
ei' ēt̄ sancutissim̄ helem, s̄ enā v̄z dei, multe ēt̄ alie
tōnes ponunt̄ i pdictio tractatu, ex q̄b̄ bat̄c̄ manife
t̄i. q̄ pdictiū alc̄, oranzū ē plenū ericib⁹ t̄ v̄t̄s. Es̄ i p̄
p̄z figurat̄ fuit i r̄uelatione beati zol̄i p̄ bet̄ iā et
mereticē, v̄t p̄ bestia it̄lligant̄ errors i cognitioe, q̄
sicut bel̄ia caret i cognitioe ratione, t̄ soū sensibiliib⁹ ad
heret̄, ita zili. Et mereticē v̄t̄ it̄lligit, q̄ illa z grega
tio pestima i libidinib⁹ carnalib⁹ effrote t̄ inuertere
implicat̄. Vñ hebreo tertio ca, siōs multe is mereticis
facta ē iib⁹ nolunt̄ etubescere. Et iō l̄z postula ō

h̄q̄ dicit̄ bestia t̄ mereticis applicet diversis r̄onib⁹ co
tu l̄z Lurchis t̄ egyp̄ihs. Aut̄ v̄traq; natio fin̄ mas
gis t̄ min⁹ v̄t̄as p̄cipiat viciū modis pdictiū, t̄ h̄ de
terro. Curca q̄tu q̄rendū v̄t̄ q̄lio ad sectā q̄ tot ero
res tr̄cia enormia p̄tinet r̄ata multitudi boīm t̄ genit
diversitas p̄fluxi, t̄ etiā firmicer adh̄eret. Et iō natu
ralis hoīm put̄ i p̄mo xp̄bi semp ad optima dep̄cas
t̄ p̄n̄s hoies ex ductu r̄onis h̄moī fūlūtates t̄ errores
abhorret. Ad qd̄ dicendū q̄ put̄ p̄t̄ haberi a sancto
Thoma i l̄numa p̄ gentiles libro, l̄ca, septo. Dachō
met̄ it̄roducēdo errorem lūu p̄cessit, via zna illi' v̄le q̄
v̄itas euāgelica p̄ p̄m̄ t̄ ei' d̄iscipulos fūr̄ i orbe it̄ro
ducta. Meritas eīi euāgelica nō p̄t̄ano mō seu mādano
szsoli diuino sunt i mūdo it̄roducta. Secta v̄o h̄u' D̄a
chomeni mō totallt oppositeo, qd̄ sic p̄t̄, nā i v̄itate euā
gelica oēm̄ humanū intellectū excedēta pdicant̄, v̄t tri
nitas p̄sonaz cū v̄nitate essentie i diuino t̄ natura diu
na t̄ h̄uāno i xp̄o p̄t̄e v̄nitate p̄sonē t̄ h̄moī, quē co
gnitionē naturalis intellectū h̄uāni excedēt. In secta v̄o
pdicta nūhl tradit̄ credēta nūl q̄ d̄ facili a q̄libet mes
diocriter it̄lligente naturali īgenio cognosci possit, v̄t
v̄nitas dei t̄ excellētia xp̄i hoīs. Et q̄ multi hoies sub
stātias sp̄uāles separatas nō agnoscit̄. Ideo i deo asse
tuit̄ eē corporeitat̄, v̄t dicti fūr̄ i tertio articulo. Itē
in v̄itate euāgelica voluptates carnis maxime colibē
tur, t̄ oia q̄ i mūdo sunt stemini docent̄ q̄ a tota h̄uāna
multitudine fere appetit̄, v̄t sunt libidines t̄ delecta
tiones gule honores t̄ p̄incipiat̄ t̄ h̄moī, quib⁹ animi
mortaliū maxie efficiunt̄. In secta v̄o pdicta voluptas
ti carnaliū habene relaxant̄, t̄ etiā fāl̄ t̄ pompe h̄uāne
t̄q̄ maxime v̄t̄osa docent̄, v̄t p̄izer dicit̄ luxi'. In
v̄itate etiā euāgelica p̄mirunt̄ p̄mia nō solū insibilita
sed etiā ab hoībus mortalib⁹ incōp̄hensibilia. Unde
Esa, lūu. Oculus nō vidit̄, t̄ aplūs p̄io Lorūb̄. Sc̄do
Quod oculus nō vidit̄, nec aures audiuit̄, nec i cor ho
minis a sc̄dit̄. Ad illa em̄ nō inclinan̄t naturalis cor
da h̄uāna, que t̄m̄ sibi cognita fm̄ naturā pot̄ amplex
etunt̄. In secta v̄o pdicta bona sensibilia, imo t̄ carna
lia p̄ p̄mio finali, p̄mittunt̄, v̄t iā dictū ēt̄ ex quib⁹ p̄z
t̄o quare multitudi magna īmo maria hoīm̄ huic ses
tētē adh̄elit̄. Et ultor̄ infinit̄ est numer̄. Eccles. p̄io,
Et fm̄ h̄c p̄siderationē ad maximū miraculū euāgeliā
ce legis reputandū est, q̄ animi mortaliū p̄ fidē euāge
liū ad iātū deuenient̄ v̄t̄ cōceptis v̄sibilib⁹ sola inuilibi
lia finaliter cupiāt̄. Et attendēdū etiā q̄ secta pdicta in
armoz potētia t̄q̄ p̄signa a deo data fuit it̄roducta,
cū t̄i talia sepe latronib⁹ t̄ tyranis nō desunt̄, cui' s̄
nū fuit i v̄itate euāgeliā q̄ nō p̄ armoz coactuā po
tētia, sed p̄ terribilū p̄secutionuz patiētia p̄ aplōs t̄
alios d̄iscipulos eīt̄roducta. Notādū etiā q̄ ne sap̄
entes i reb⁹ diuinis seu h̄uānis a principio pdicta se
cta reccperūt, sed hoies bestiales in desertis morātes
omnis doctrine diuile proflus ignari, p̄q̄m̄ multitudi
nē alios annos violētia ad h̄c legē coegit. Vñ l̄z in p̄
cessu t̄pis aliqui philosop̄hi in arabia, t̄ i alios p̄ibus
huic secte subiectis surtererūt v̄t̄ Alphorabius, Alzaze
lus, Alcenna, t̄ auerois t̄ alii, illi t̄i nō fuerūt in pri
ma receptione, sed post magnū t̄pis p̄cessum, qui licet
in publico timore humano coſenserūt pdicta secte si
cut multi philosop̄hoī idola publice exterius collebāt̄
tamen intus ea vana esse crediderūt, sed hoc qd̄ dicit̄
q̄ secta pdicta delectationes habenas relaxavit fortis
posset dici oppositū. Nam phibitū est eis v̄nu omnis
no qd̄ est de reprehētiorib⁹ delectabilib⁹ eule, simili
ter fuit eis inimicū ieuunis, x̄t̄, diuīnū in anno, qd̄ v̄
det h̄is afflictū. Licendū ad p̄mū dupl̄citer, p̄mo

Liber.

quæ secta ista initia habuit et fundans eum in regionibus ca-
lidissimis, ubi viuū nō est tātū desiderabile, ppter est u-
tēd in illis p̄tū frigidū sunt magis appetibilia, et ideo
machometus fūges q̄' nā dñi corporaliter eū tergit
asserit q̄ fuit a deo infrigidatus resig ad medullā dor-
si, volens deo attribuere frigiditatem, q̄ marie appetit
q̄b clauans. **E**cclio dicitur q̄ seductor ille sic, et alii ryā
ni tumebat gētes sibi subditas, ne ē eū tumultuose in-
surgerent, et q̄ p̄ vnū s̄ueuerit nre et multa orū tur-
bationū scādala, p̄serim inter hoies brutales, sic erat
gētes illaz regionū ut dictū fuit supra idcirco ad talia
peccādū vnū p̄p̄būt oīno et similiētā rōne hincit,
et xps nō fuit occul̄s a iudeis ne pp̄ls crederet q̄ pos-
sent suū p̄p̄bam occidere, cū lā xps quē p̄fitec̄ excellētio
rem se occisus fuerat ab alijs. **A**d tertium q̄ o dicitur q̄
iēunū illud ab co institutū potius facit ad repletio-
nē rēris et crupulā p̄curandā q̄ ad abstinentiā sustine-
dā, comedūt enim tpe iēunij, et colter semel xpe aurozā
et itex post solis occasum et de omni cōmētio ilū, et sic
manūctū ē q̄ noē iēunū ad abstinentiā prīmē, sed
poti⁹ ad gule obsequiū, et b̄ de quarto. **M**erita dñi
duratiōe illi⁹ secte at tēcēdū, q̄ nonnulli mirant de hoc
q̄ secta ista tamērōne et viciōsa ut dicitur est radicatur
ne durat, cū tpe decūlū veteris ac noui testi⁹ vſq; ad ip-
sam exclusiua nulla secta falsa seu ritus erroneus ta-
te fuit durationis. **A**dem⁹ enim q̄ assyri⁹ et chaldei p̄si
et greci q̄ p̄p̄lm dei p̄ interualla tēpoy affligerūt fuit
pue durationis respectu durationis ut̄ secte, silt romā
nō et ydolatrax secta modicū durauit respectu illius.
Nisi dicat q̄ b̄mōi durationis nō est cā querenda, cū
sit ex voluntate dñia b̄ p̄mītētē cui⁹ voluntatis cā nō
est, querēda b̄ nō videt sufficere. **H**ā lā d̄ volūtate dei
q̄ est et̄ essentia nō ē cā querēda cū sit p̄ una cā oīm,
m̄hloīm̄tā de et̄ effectib⁹ a sanctis et̄ iustis virtus q̄
runf cause sp̄lāt in s̄libo v̄bi hieremus ī ea, q̄ d̄eo di-
cit. Quare via impio p̄sp̄tāt et̄ infia, sp̄lāt, illi eos et̄
radicē miserūt et̄ p̄ficiūt tpe. Et̄ abachus d̄co alloq̄uis
ui, i, ca, sic dicit. **D**ādi sunt oculi tui ne videas malū
et̄ respicere ad iniqtitatē nō potes, q̄re nō respicis super
unique agētes et̄ tales d̄ ignorāte impio iūtiorē se, que
v̄ba p̄p̄ie possent applicari ad hoc p̄positū, nā d̄e vide-
tur tacere p̄mittēdo q̄ p̄p̄ua tatis errorib⁹ et̄ viciōs ī
plicat⁹, p̄p̄lm iūtiorē se deuoret, s̄. xpm̄nū, et̄ p̄ tamū
suēta durationis diuturnitatē, nā ut dicit postillator
infra eo, ca, lā trāsuerāt plusq̄ septingēti, xxi, anni ab
initio b̄ul⁹ secte vſq; ad tps in q̄ bāc postillā scrips-
erat et̄ hodie, s̄, anno dñi. **D**. cccc, xxxi, lā trāsuerāt oci⁹
geni⁹ et̄ quatuor fere anni ab initio b̄ul⁹ secte vſq; nūc
nec t̄i adhuc apparet signa consumatiois ip̄m̄is de quo
nō solū multi mirant tātē durationis cām̄ nō inueniē-
tes, sed etiā quidā alii claudicāt murmurātes d̄ dei p̄
indēti⁹ et̄ eius equissima iūticia. **A**d cui⁹ aliquale res-
pō ionē salua semp̄ incōphēnsibilitate iūticior⁹ dei
et̄ viar⁹ ei⁹ ininvestigabilitate videt dicitur q̄ inter secta, et̄
faracenā et̄ sectas alior⁹ paganoꝝ p̄cedētū sunt alioꝝ
differētiae, nā lā oēs tā ista secta q̄ p̄cedētēs zueniunt
in rōne infidelitatis, oēs enim tā lā lā illi cūtēt fide re-
ra, differēt t̄i in multis et̄ sp̄lāt, in trib⁹ que ad p̄positū
faciūt, quoy p̄ imū est q̄ hec secta p̄ mala et̄ pessima,
et̄ dicitur est, nō t̄i est idolatria nec cultū idoloz p̄publi-
ce ī suo dñio p̄mittit sicut alle secte p̄cedētēs coīer
faciebat et̄ est manūctū, nā tpe assyri⁹ et̄ chaldeor⁹
vſq; ad tps cosdroe inclusione cui⁹ dñiū p̄p̄m̄q̄ fuit
ipi machometo, semp̄ viguit cult̄ idoloz inter getes
qui p̄p̄m̄ dei ver. iōā, et̄ p̄p̄ in veteri te. tō et̄ in histo-
rio ecclesiasticis et̄ in legēdis sa. iōā, Constat aut̄ q̄

inter oīa p̄ctā quib⁹ de offendit p̄cm̄ idolatrie est po-
tissimum, antātū q̄ de se ostēdit feruēt̄ seu ardētus il-
lud punire q̄ alia p̄ctā, vñ xpo, x, solū su p̄ p̄ceptū de
p̄hibitiōe idolatrie et̄ no sup̄ alia de' d̄r̄z elōes s̄, nā cū
dixisset. Non adorabis ea s̄, idola nec coles, subdit
Ego lūz dñs de' tū for̄z zelotes et̄ ibidē, xxiij, cū dicit
nō adorabis deū alienū, statū subdit, q̄m̄ dñs zelō
tēs nomē ei⁹ t̄c, et̄ dñt̄, xxix, loquēs de hoie idolatra
dicēs. **L**ūc q̄ marie furor, et̄, i, fidei funet et̄ zel⁹ p̄ ho-
minē illum, et̄ sic in multis alioꝝ sacre scripture locis
cū rō est, nā ze us importat intelione affect⁹ ex quo
q̄s rehemētēr quent excludere illud q̄b subi repugnat
s̄im Aug, libr. o, lxxij, q̄, et̄ q̄ cultū idoloz inter cetera
p̄ctā magis repugnat cultū dñiū, nō circa hoc pecca-
tū d̄r̄z zelotes et̄ zelare singulari⁹ q̄ in alioꝝ peccatis, vñ
et̄ nō tantā tolerat durationē ei⁹, sicut alioꝝ peccator⁹,
eo modo quo viri dicunt zelare sp̄tēe, ne p̄ p̄lōtū
alioꝝ impediāt singularitas quā in v̄tore querūt, vñ
de nō rādiū tolerat zelotipā sicut alia rīcia q̄ de v̄tore
rūp̄ suspicant̄, et̄ q̄ ista secta nō īcurrat p̄ctā idolatrie
p̄mitto nec p̄mitto, nō num̄ys d̄e' eā lōgori tpe
tolerat q̄ alias sectas p̄cedētēs quāz quelibet publice
idolatrabat, si aut̄ dicas de b̄ et̄ idolatria multo ma-
iorib⁹ tpe p̄misit, incepit enim fm̄ quodam a tpe
enos q̄ huit tertii ab ada, de quo Besi, iij, fin et̄ oīo
a tpe nemroth, de quo Besi, l, et̄ quicq̄d s̄ir de b̄ manu
fētū ē q̄ tpe moysi egypti idola colebant, xvi, xii.
In dñs egypti faciā iūtiam, et̄ in tpe david legit in
psalmo, Omnes dñ genti⁹ demona t̄c, vñ rō pdicta
nō videt habere locū, cū sit manifesū q̄ deus p̄ multa
maiōra tpe spacia idolatriā ī gentib⁹ p̄misit. Ad b̄
dicendū q̄ idolatria est nō nomē generis sub quo p̄tinē-
tur multe et̄ varie species idoloz et̄ cultū eoz, vnde di-
verse gētes seu nationes diversa idola colebant et̄ sub
diversis rīib⁹, vñ Iudi, x, de filiis Israel dicebat q̄ fui-
erūt dñs aram, et̄ dñs syđo, et̄ dñs moab, et̄ dñs amon,
et̄ dñs phūstūm i hīmōi. **C**ū aut̄ aliqua gens alia sup̄-
rabat deos illius genti⁹ deuictē destruebat et̄ cultū co-
rū, vñ Esr, xxvii, ip̄s̄ces in noīe sennacherib⁹ q̄ mul-
tas gētes deuicerat, dicebat, H̄bi sunt dñ amath, et̄ ar-
phat, et̄ v̄bi sunt dñ saphar et̄ bām t̄c, q̄, d̄, q̄ sicut vice-
rat gētes illas, ita et̄ deos eoy, Et̄ quo p̄t̄ q̄ sicut nūl-
la fuit p̄t̄as mūdāna, que t̄m̄ durasset, sicut p̄t̄as b̄ul⁹
secte d̄ q̄ loquunt̄, put̄ in historiis p̄t̄ haberūta nec
fuit alioꝝ idolatria int̄m̄ durās, nā vñ species idolatrie
superata seu destruēta per aduersarios sue genti⁹
alia species idolatrie, salteri⁹ gētes superatēs insurge-
bat, et̄ sic licet deus multo tpe idolatriā sub rōne gene-
ris p̄mitteret, nullā t̄i specie idolatriā dñī tolerabat
sed vñ p̄ alia puniebat, t̄i q̄ romanū ip̄erū et̄ oīo
nes nationes sibi subiungaret, oēs species idolatrie re-
cepit, et̄ in historiis schol. ast̄ ic̄is legit de phano p̄an-
theon, t̄c de' omnes b̄mōi idolatrie species p̄ rpm̄ et̄
ei⁹ doctrinā destruit, put̄ fuit xp̄barū, Daniel, ii, q̄ la-
pis fz xps abscessus sine manib⁹, id est absq̄ p̄lāna po-
testate statuā id est idolatriā diminuit quo ad omnes
eūs species, put̄ largius fuit declaratu in additione.
Basi, ca, sup̄adicto in respōsione ad primū argūtēt̄
et̄ sic p̄t̄ tertio quare ista secta ne phēbāda de qua loquū
mur in xps̄a specie et̄ ritu in tot tpe p̄dictis plus q̄
alioꝝ species idolatrie tolerat, nā in ista est in fidelitas
sine idolatria, in alioꝝ p̄cedētib⁹ fuit idolatria cū infi-
delitate, idolatrie aut̄ punicio zelo diuino subiacet, q̄
deus feruēt̄ et̄ celētū puniit q̄ alia p̄ctā, et̄ dicunt
est, scdm̄ vo in quo differt ista secta ab alioꝝ p̄cedētib⁹
est, q̄ p̄cedētēs et̄ cogēt̄ fideles ag adorandū

31 poea.

seu churificandū idolis, et p̄t̄z in Dasi, de trib̄ pueris
 et in libris machabeor̄, et multo frequenter et clari in
 legendis apostolor̄ et martyrii qui p̄ tȳanicā p̄t̄atem
 multipliciter torquebant et cultū idolis p̄ estaret sup
 quo innumerabilia tormenta paciebat v̄sq; ad sanguis
 effusione, tellentes v̄o illa sectā saraceuca, corere et
 in p̄ib⁹ no cogit fideles ad apostatacū, nā in alchora
 no cipif put h̄e in p̄dicto tractatu q̄ oēs hoies no te
 cipietes legē suā occidatur nisi soluat tributū. Et quo
 p̄t̄z q̄ p̄ solutionē tributi solunt ab hac coactioē, so
 luctio aut̄ tributi superiorib⁹ etiā si sint in fideles licet, i
 est dicēte xp̄o Luc. xx. Reddite q̄ sunt cesari cesari t̄c.
 Quod aut̄ saraceni no cogit fideles ad apostatacū
 in fide ē manifestū p̄ expiātā, nā in p̄ib⁹ egypti t̄ ill
 dee t̄iu ceteris p̄fimib⁹ comorat̄ fideles xp̄ian⁹, et
 etiā in p̄ib⁹ turchie et alijs regionib⁹ orientalib⁹ p̄mit
 tunt fideles xp̄i no solū ad habitandum, s̄ etiā ad habeo
 dū pua monasteria et aliq̄ oratoria, manifestū ē enī q̄
 in sancto sepulchro hierosolymis, et ciuitate bethleē
 sunt monasteria frat̄i minori⁹ deuote viuetū, et in tur
 chia et alijs pribus oī etiā sunt monasteria p̄dica
 tor̄ religiose viuenti et in mōte synai vbi lex mōsaica
 fuit v̄ra et corp̄ beate katherine requiescit, sunt mul
 ti monachi deo fūtiētes sub regula sancti basilii, et ego
 vidi aliquos habentes breuiariū et alijs libros cano
 nis in lingua chaldaica, et celebrantes missas suas sub
 rītu ecclie, iž cū aliq̄b⁹ alijs ceremonialib⁹ differētq̄
 q̄ no variat iubilatia celebratioēs, Patriarcha et alep
 andrin⁹ q̄ fidē catholica tener, iž ab ecclie vnitate per
 vias discrimina aliqualiter devier, et in illa ciuitate
 magna que dicit alchauria fungēs officio patriarchatus
 put oēs venientes ab istis prib⁹ testant, c̄t̄ in illa
 magna ciuitate colter p̄sider soldan⁹ qui in xp̄i⁹ est i
 ter saracenos, et no solū p̄mittit patriarchā p̄ciūtū in
 p̄dicto officio, siq̄ etiā ipm honorat et p̄mittit q̄ regat
 omnes fideles comorat̄ in p̄ib⁹ egypti alexiadrie et
 damasci et urū, qui quidē fideles sunt in magna mul
 titudine, et sic p̄t̄z ro quare ista sectā bz̄mala et p̄niriosa
 no tñ fidelib⁹ r̄a nocua nec piculosa, sicut alijs secte p̄
 cedētes, que conabant cogere xp̄ianos ad apostatacū
 de fide et negadū xp̄m diut⁹ tolereb̄t q̄ secte erronee p̄
 cedentes. H̄z forz̄ p̄dicta dices q̄ lucet ista secta com
 muniter no cogat fideles ad receledū a vitate fidei,
 ramen sup̄: imit̄ eo vehementer, ita q̄ viuunt inter
 eos, q̄ sub iugo capiuitatis et seruitutis. Item p̄dicate
 quotidie mouent bella contra xp̄ianos et multis occis
 dunt et captiuant et terminos eorū et terras deuastāt, et
 quibus videt q̄ p̄ honore nois dei no tantum debili
 sit tolerari. At p̄sumū dicendū q̄ viuere abiecte et sub
 iugo seruitutis no dominunt aliquid de veritate ecclie
 sahice dignitatis, nā et ait bylarius in vij. de trini
 tate haber, p̄: u ecclie v̄to p̄secutionē pat̄ flore
 dū op̄primit crescit v̄l cōtemnit p̄sultit, v̄l ledif vincit
 v̄l arguit intelligit, t̄c̄st̄ cū supari vident, hec ille. Et
 quo p̄t̄z manifeste q̄ veritas ecclie astice dignitatis no
 plūt̄ in p̄sp̄erit atib⁹ mūdanis dicente xp̄o zo. xvii.
 Regnū meū no est de hoc mūdo, s̄ potius in aduersit
 atib⁹ mūdanis, p̄ no se xp̄i tolereb̄t, q̄d euā er p̄cessu
 primitu ecclie in bonus sp̄ialibus p̄t̄ haberi. Nam
 rebus em̄ est q̄ in ecclie primitu a tpe aploz v̄sq; ad
 tps illestri pape q̄ nullā p̄t̄ mūdana etat apud fide
 lees, t̄c̄ ecclia maxime p̄sp̄erabat in sp̄ialib⁹ floreb̄t
 em̄ in frequētib⁹ triumphalibus martyrib⁹, quādo p̄ fide
 xp̄i sumū eda sumū pontifices talij plati et viri religi
 osi etiā simplices v̄tusq; terus p̄ christi noīe gau
 denter tormenta et rabiem cyānor̄ v̄sq; ad mortē acer

bisimā sustinebant. Et quibus manifestat̄ q̄ virtutē
 diuinis, fidei et sp̄i et charitatis, p̄tunc in ecclia q̄ sunt
 vera et marina bona sp̄ialia marime abundabant, q̄i
 aut̄ in p̄cessu tps fideles magnas p̄t̄ates sclares obri
 nuerit tūc p̄dictestutes et si p̄ in sericordia diuinā no
 ex toto deficerūt, nō tñ sub eodē vigore colter rep̄z i
 tur, sicut in primūta, et ē in manifestū inter fideles etiā
 comorat̄ his tps in prib⁹ vltamarinis multi et
 perunt deuotiores q̄ in istis prib⁹, qđ satis p̄.z ex
 magna p̄t̄etia eorū intolerādis obprobrijs t̄ iniquis
 saracenoz frequēter p̄ xp̄i noīe. Ad scdm v̄o dicens q̄
 fin. Aug. in. vii. de tri. ca. xlvi. et allegat a magno i p̄io di
 xlvi. Adala que ab inq̄s infidelib⁹ fideles, pie p̄ferunt
 ipsi, fidelibus v̄sq; p̄sunt ad emēdenda peccata v̄i
 exercētā p̄bādāq; iusticiā, hec ille v̄n in h̄moī debel
 lationib⁹ saracenoz q̄s deus op̄at̄ infligēdo penas
 xp̄ianis p̄pter multa peccata que ab eis comitunt, et
 in talibus saraceni reputati sunt ut flagellū d̄r̄ t̄ v̄ga
 furoris ei put̄ Es. x, et sic talia p̄rie fiunt ad emēdā
 da peccata. Nog v̄o ab exercētā p̄bādāq; iusticiā, nā
 de q̄ sine testimonio sue bonitatis nullū tps reliquit
 languētib⁹ seu tabescētib⁹ p̄dictis p̄cipiūb⁹ virtutib⁹
 p̄uidit ecclie d̄s ei et reges et principes q̄ viriliter et
 fortissime sepe 3 aduersarios fidei p̄ modū bellicū et m̄
 litatē strenue pugnat̄ put̄ p̄t̄z in h̄ytorijs germanop̄ et
 gallop̄, et alijs orthodotor̄ europe p̄cipiū, et p̄serum
 in h̄ytorijs hyspanie, in qđ h̄abef q̄ serenissimi reges
 antiqui bone memorie multa certamina et varia bella
 dñi p̄ saracenos h̄moī exercuerūt, et multas ciuitates
 et regiōes de manib⁹ postū crucis recupauerūt ad lau
 dē dei et honore ecclie, v̄si t̄ h̄odiernis tpsib⁹, s̄ in p̄ia
 iulij. s. anno. Ad. ccccxi. anni p̄.it̄is supra scriptu. Illu
 strissim⁹ rex noster iohes cū magna p̄t̄ate regni sui, iž
 no tota intrauit terra saracenoz v̄sq; ad ciuitatē me
 tropoli. s. grauata, vbi rex eoz residebat vbi p̄pe illum
 bellū iniuit cū magna multitudine saracenoz, in q̄ bel
 lo suffragāte diuia clemētia et beata v̄gine intercedētē
 cū beato iacobō patrono nostro tota illā multitudinē
 deuicit, et v̄sq; ad portas ciuitatis fugauit occisis d̄
 inimicis crucis xp̄i plus q̄q̄ quinq̄z milib⁹ et nulli solis
 occasiū supuenisse multo maior fuisse eorū ruina, ex
 q̄ magne deo laudes referētē sunt et grātūactioēs, spe
 ratēs de sui clemētia circa h̄s mājora teclūtōa salutē
 p̄ serenissimū regē n̄m p̄stū fiedā. Et qđ p̄t̄z q̄ sicur
 olim 3 idolatras feroces q̄ cogebat fideles ad recedēt
 dū a cultu diuino et ad idola adorandū, deus dispoluit
 martyrii p̄stātā p̄quē ostēderef firmitas fidei ecclie
 erga dei, si 3 falsos saracenos in armor̄ potentia p̄fis
 detes, p̄uidit de potētib⁹ et fortissimis principibus p̄
 deo strenue militabitib⁹, in quo diuina prouidentia
 que in sui dispositionē non fallit se ostendit fidelitē
 iuste et p̄ie gubernatiūam, tertium vero in quo differt
 ista sectā a precedentibus est q̄ precedentes sece ido
 latrarū dignitatē christi in omnib⁹ et per omnia
 denigrabant, negantes non solum eius veram deitatis
 tem, sed etiam eius bonitatem seu virtuositatem hi
 manam asserentes ipsum fuisse seductorem et malefī
 cum et huiusmodi, vnde cū viros iustos et fideles ad
 recedētē ab eius fide cogebat derideb̄t eos p̄ cri
 cē et passionē xp̄i dicētes quomodo inter deos debet
 computari et tanq̄z deus coli, qui seipsum non potuit
 salvā facere, in quo cōueniebat cū iudeis christum
 impropereb̄tibus que quidem blasphemia christi cō
 muniter inueniēt in legēs sanctorū martyrum quisub
 tyrannica p̄t̄ate romanor̄ et psarum et aliorū in tyran
 norū post passionem christi martyrio sunt coronati

Zilber

Pecta & o ista h̄ nō fac, nā et dictū ē suprā p̄n. iiii. articu-
lo. h̄ de tate xp̄i negat q̄ ē summa & iestabilis excellētia
dūne p̄se, s̄cedit tū ip̄m fuisse excellētissimū sup oēs
creatiū ras mīlīcias & dūctū ex̄si nūmīz si s̄ ista secta tolē
rabilius se h̄eat dūtia mīlīcia dūctus cā s̄ȳlunedo q̄
alitas p̄cedētes xp̄m
hoīem vīrupantes.
Et attēcēdū q̄ circa
finē mīdiāntip̄s sur-
get put. q̄. chel. h̄. q̄.
te. q̄ oēs p̄secutōes
om̄i sectar̄ p̄dictar̄
excedet, nā fācēs n̄
solū cogēt ad recēdet
dū a culū. p̄. h̄ enā
ad acorā dū ip̄m ātū
ip̄m s̄aq̄ deū et ibi-
te, t̄ iō n̄ solū d̄r an-
tiapl̄s & antirop̄ba
sicut machomer̄, et
dictū ē. h̄ et antirop̄s
ta. n̄q̄ ceteris magis
xp̄o d̄rīne. Et iō sicut
de' disposuit s̄ p̄se-
cutionem idolatrāz
q̄ maior fūi q̄ sara-
ccīoz et dīctum est

marctes q̄ fortissimi fuerūt i fide, int̄tis q̄ misericōdī rice-
uit, cia mudana tormēra p̄ fide xp̄i sui mēdo, iuxta il-
lud. Hecē victoria q̄ r̄linicit mūcū s̄. fides n̄a, i. Job,
r̄ sit p̄secutionē saracenoy disponuit reges, q̄ l̄ in fu-
de firmitate nō rātē gradū attingeret sic martires, su-
erūt t̄ s̄ i fide habiles i armor̄ potētia deo strenue mi-
litares iustitū q̄ d̄ ip̄is p̄t̄ dici q̄ p̄ fidē vicerūt regna
l̄ h̄odū vt h̄rin additioe ad hebre, n. 7, i. Job, v. 7, hec
fuit sufficiēs p̄usio ad saracenoy maliciā refrenādam
sic et disponuit p̄ maximā p̄secutionē at̄ xp̄i scđm ad-
uetū s̄u p̄ficiēdū vt p̄ summū p̄secutorē. summus sur-
geret liberator, E uib⁹ p̄sideratis p̄t̄ 10 maioris i mu-
nioris duratiois h̄az lectaz, q̄ sumeda est ex maioriitate
s̄eu minoritate p̄secutionū eaz, nā q̄ p̄secutio antip̄pi-
erit maria, iō erit breuissima, iurta illud. Dar, xiiij.ca.
Et nisi bicusiasse d̄is dies illos nō fuisse salua ois ca-
ro, et pat̄ rōne, q̄ p̄secutio saracenoy iter ceteras ē mi-
nor, vt p̄t̄ ex p̄dictis trib⁹ differētis, iō erit duratio est
valde longo: ceteris. Et q̄ p̄secutio idolatraz fuit q̄si
media iter eas, iō erit duratio ē q̄si media inter duratio-
nes p̄dicas, t̄ h̄ loquēdo de duratioē in cōi nō attunge-
do ad mēsurā t̄ym exq̄itā, q̄ h̄ esset inq̄rere de t̄p̄ori
bz i momēt̄, que pater posuit i p̄t̄ate sua, Act, i, ca, i q̄
bz oib⁹ marie reliquer sapia diuina, q̄ vincēdo malitiaz
dyabolica pariter t̄ h̄uanā attiguit fine r̄sq̄ ad finē for-
tuer t̄ disponuit oia suauiter, Cap, xiiij.ca, q̄ q̄dem sapia
nos dignet suauiter disponere nunc p̄ ḡam, t̄in suu
iō p̄ gloriā amē.

Ridi aliud signū. **P**escripta **L**ogobartorū de
signatiū, hic s̄r decribit psecuio plurimū pse-
cutorū ecclie. **F**it dividit in duas p̄tes, q̄r primo
ponit hec psecutio, scđo subdī psecutōis executio,
ibi. **E**t post hec ridi. **P**riā in duas, q̄r p̄io decribit p-
secutio dicta, scđo subdī ex h̄ laus diuia, ibi. **E**t ridi.
a. **I**t vitaliū signū erat rei future. **C**irca primū dī
signatiū, b **D**agnū t̄ m̄, nā psecutōes inimico-
tū ecclie p̄ h̄ signate facte fuerūt diuia p̄ntē. c **E**t
yng. sep. d̄ q̄y, polte singulariter dicct caſe, e **H**a-
bētes sep. pla. i. v̄t̄les a d̄o l̄erēdi eas. f **N**onissi

mas nō simplicif s respectu tuis p̄teriti, sic Befi, etc. &
di. L̄ogregamini et rannuciē que vētura sūt vobis in
nouissimus dīctio, et tñ illa sunt lā spleta a magno tpe-
f. Qm̄ i illis cōsuēta deit. p illos posita ē ridicula
dei de reprobis i effectu. Ira em̄ ē appetit̄ vindictæ, io-

bilia sūt opa tua dñe de^o
oi potes iuste et he sūt vie
tue dñe rex scloꝝ. Quis
ni timebit te dñe et magni
ficabit nomē tuū. Q[uia] via
sol⁹ p[er] ip⁹ es. qm̄ oēs gētes
veniēt et adorabūtī p[ro]spes
ctu tno. qm̄ iudicia tua
maifesta se. Et post hec vi
di et ecce aprū ē tēplū tab
naculi tesūn h[ab]et i celo. Et
exiēt septē ageli h[ab]entes.
vñ plagiā de tēplō vesti
ti lapide mūndo et cādido

g. Et v. 14. cu[m] ponit
dilectio[n]e scrib[er]e laus
divina q[ua]d secuta fues
tu p[ro]secutio[n]es rep[re]s-
ento[r] tu h[ab]es p[ro]missio[n]em
cognitioni ex i[n]me[n]as-
te, frequenter enim pri[us]
facta ponuntur post in-
scriptura. et q[uod] sancti
in celo p[re]uidet[ur] p[re]-
cutiones istas locu[s]
tu sunt a[n]ticipatio[n]e e[st]ent i[n] es-
fectu. Dic igit[ur] iohes
g. Et vi. 1a, ma. vi.
id est eccl[esi]a militat[ur] q[ui]
sic no[n] a[re]t r[ati]one be[ne]ficiis,
vt dicitur eli. 6.
h. Dicitu[r] illi, ca-
ig, sancti sp[iritu]s q[uod] d[icit]ur
i. Et I[ust]i p[ro]utu[m]
v. 1. p[ro]utu[m] ha[bit]at i[n] t[er]ra

faracenici b p bessia. designata. eo q machomet cui
lz. Et ima. ei i. (secta tenet sic noia supra. ca. se. qz.
file's saracenis. l Et nitez nois ei' sacheretes eis.
vel p nitez nois ei' stelligunt ifidelcs. qz. qz. ho xrian
tes ecclie. na nomenderi ei' supra positu e antbemos
qz de pscipali significato signat stiu. scz rpo. et dicti
est supra. c. xii. i fine. Ecptre em plage seu pseuntiones
sequeres sunt saracenoz reis limiliu. rpo rceccle z
riatiu. vt patebit iferi' psequedo. m **H**abates p v
te sanctutatem.

Habentes cytha. dei tc. Et per hoc intelliguntur
gfaractioes i vniuersa ecclia d ricorq; sequentib; p
reprobos & ifideles, tqz ecclie orationes ptim accipitun
o. **C**artates (tur d veteris t. o. & ptim de nouo. io br.
catt. tc. dicentes magna & mirabilia sunt opa, na dictas
victorias attribuerunt potentiæ diuina. p. **I**uste tc. & sue
rie tue tc. oblinatos puniendo, e penitente suscipiendo
q. **E**uia so. pi. es. pctores renocando. io (io sequit.
subdit. & **E**nī oēs gē. se. s. ad fidē r̄hi asī finē mū
di. multi ēt infideles vidētes victoria xpia noꝝ mū
biles q̄ infra describunt. veratione stellecul eis dāte.
crediderūt in xp̄m. et dicetur in ca. se. specialiter de
saronibus & batus medi.

s Et post h. Hic seque^rter describitur septem plaga-
rū execratio, et dividit i duas ptes. qz pto. ponit psecu-
tiois dispositio. scđa ipa psecutio. ca. se. Littera primā
dicit. **s** Et post hec v. et ecce ap. è tē. i. diuinū secre-
t Eterierunt sc p. ang. i. dei (tū p imploracionē i effectu.
nūc q postea i omnibus psequendo.

v **H**abentes septem plagas, id est habentes potestam infiigendi septem vindictas.

Pecunia lapide mundo id est christo qui dicitur lapis ab scissis de monte sine manibus, Danielis.ii. Et mundus, quia peccatum non fecit nec est inventus dominus in ore eius. **L**etitiae Petri.ii. quo dicuntur indumenta homines sancti, Romano.xiiij. Indumentum dominum nostrum iesum christum per imitationem operum suorum. Ex hoc patet quod protos sepe angelos de quibus sigillatum postea dicit boles catholici, et sancti intelliguntur.

APOCA.

p Et p̄cicti circa pectora zonis aureis. p̄ h̄ designat castitas mēris q̄ p̄cipit i no. tēlo sic p̄ reiles accictos castitas corporis p̄t̄ies ad v̄t̄ test. **Dicitus**. v. **Audi** stis q̄ dictū ē atq̄s nō mechaberis. **Ego aut̄ dico v̄o** bis q̄cūz r̄iderit m̄uerē ad p̄cupiscedā eā tā mecha s̄ ē ea i corde suo.

s Et vñū de q̄tuor aīalibꝫ. i. d̄ q̄tuor euā gelissis vt dicunt aliq̄ dicētes q̄ iste fuit lu cas q̄ magis loq̄ de puniōe reproborū l̄ s̄ fin ea q̄ dicta sunt supra. c. p̄ iste magis vt fuisse mate vt di crum fuit. q̄ p̄ q̄tuor aīalia itēligunt q̄tuor ecclie priarchales siue q̄tuor priarcheis p̄fidētes. **Dicte** vo fūrere priarcha a p̄d̄it (alerādrin⁹ sep. ang. sep. phialas tc. i. p̄t̄ate p̄uniēndi reprobos ex ordinis b. **E**t i. terio divisa.

pletū ē tē. d̄ fumo tc. p̄ q̄d̄ d̄esignat divisa p̄descēsio. sic iij. Regū. vij. d̄r̄ q̄ nebula impleuit domū dñi ad dñi gnādiū dei p̄stia acceptā d̄enotionē salomonis et p̄pli sic i. p̄posito d̄ p̄curiōe reprobos p̄descēdit ele c. **E**t ne. po. itro. i. tē. tc. q̄d̄ exponūt aliq̄ de (cris. ecclia hierosolymitana quā fideles s̄ it̄ r̄ierūt donec septē plague seq̄ntes p̄sumant fuerūt. q̄d̄ p̄pletū fuit tpe godfredi ducis lothoringie capta irl̄m p̄ xpianos. l̄ s̄ h̄ dictū nō v̄t̄ vez nā aīi p̄slationē septē plague hitata su ut irl̄m a xpianis. vt ridebit ca. se. p̄p̄t q̄d̄ aliq̄ ē dicens dñi. s. q̄ iohes d̄icēdo q̄ nēo poterat tc. al udit ei q̄d̄ dñi. iii. Reg. viii. Nebula ip̄leuit tēplū dñi. i. subdit ibi. Et nō poterat sacerdotes stare. q̄r̄ r̄erarerūt sepp̄t re uerētia p̄stia dei. vt diffusū dictū fuit i. idē. p̄ h̄ q̄d̄ d̄. Et nēo poterat tc. d̄esignat q̄ missi in ecclie reue tēti solito se bēant ad deūt̄ ip̄leant plague sup inimi cos ecclie vt sic liberi possint ecclias ingredi ad cele brādū officiū divisū sublato ip̄demēto infideliū.

L audiu. **Descripta** disposi. **¶ Caplin. XVI.** tione ad septē plagas īferēdas. **H**ic sunt descri bit executio eay. t primo i generali cū d̄r.

a **E**t au. vo. mag. in q̄ d̄enotat magnitudo anctorita tis divine. **b** **D**e tēplo. sigille dei. **c** **D**icētem r̄h. ang. ite tc. ad erequēd̄si divisa mādat. d̄ reproboroz **d** **E**t abijt. **H**ic sunt po n̄t̄ executio i spāli (p̄mitioe t p̄t̄ dividū i septē p̄tes s̄m nūz septē plague q̄ pate būt̄ p̄sequēdo. **S**ira prūnū scendū q̄ statūtū q̄ cepit impare āno dñi septigētimo q̄ dragefimo scđo tu ut pessim⁹. nā s̄c̄ d̄ic̄ sigibert̄ imaginē xp̄i t sanctoz ab ecclīs remouit. eoliḡ q̄ dei genitricē i uocabāt. t q̄ vigilas i ecclīs agebat t q̄ a uoramē. t ab īmūdis ab stūnebat p̄monijs priuauit t multiplē cruciavit. monachos et i moniales p̄here m̄imonia coegit. q̄d̄ m̄lēti ritates ab eo marririzati sunt. postea v̄o ip̄ante h̄tene r̄roze leonis cū filio suo statino. q̄r̄ ip̄iū incepit anno dñi septigētimo octuagesimo scđo. **I** d̄rlan⁹ papa ad illātā priarche p̄statinopolitā p̄gregauit sy nodū i nicea in q̄ d̄enauit heresim exēratū imagies xp̄i t sanctoz. q̄r̄ sunt libri laicoz monētes eos ad deuotionē v̄si t beat⁹ lucas imagies xp̄i t beate marie v

ginis p̄io d̄r̄ d̄ep̄inisse. d̄enauit et heresim felician i q̄ ponit i xp̄o duplēce dei filiationē. s. yetā i natura d̄i una t adoptiūa i humana. ad q̄d̄ sequit i xp̄o duplēce e psonā. enā in natura divini. ali. in humana sic dicit neitor⁹ t ad h̄ sequit p̄beatav̄ a nō sit mater dei sed

gotin hois. iste v̄o heres habet similitudi ne cū pfida macho meti. nam saraceni imágines exērant. dicit etiā iehu filiū marie v̄gini esse hominē pur. igne de d̄i natione hui duplēc heres dicitur.

d **E**t abijt prim⁹ an gel⁹. u. papa hadrias n̄ sc̄tūs t bonus.

e **E**ffudit phiala suā i māre t fact⁹ ī saguis tāq̄ mor tui. t ois aīa viuēs mortua ēi marī t tūi effudit

f **E**t factū ē vul. se uū t pessimū. nā ex̄ omunicatio q̄ ē spi

ritualis plaga peior ē q̄ spalis pena in obstinatis.

g **U**n hoies q̄ p̄acha. bestia. i. similitudinē machome h̄. **E**t eos q̄ ado. bestia t imaginē ei⁹ (i. mō p̄dicto. reuerēdo p̄cipes machometo p̄formes. i. **F**it se) **D**icēt̄ plaga scđa. Circa q̄d̄ scđūt̄ op̄ aliq̄ ciues romanū. leone papī q̄ p̄fuit ecclie āno q̄nto h̄irene t cōstatin i ciues filiū courauerūt ei lingūa bis p̄cindētes t oculos eruētes. tēū i suo sanguine volutatū q̄ si semimorū reliquerūt. **H**e hoc igit̄ exponūt aliq̄ lēam itā dicētes q̄ ille ciues roman⁹ q̄ alios idūci ad dictam enormitatē dicit̄ hic angelus scđus. q̄ effudit phiala suā i māre. i. eccliaz rōne baptisimi māre noīata. **I**lle nāq̄ ciues effudit maliciā suā t tā i papā q̄ erat caput ecclie t fact⁹ ē sanguis tāq̄ mor. cui q̄ pap̄ i fuit c̄tēta t suo sanguine t q̄li mortū relict⁹ h̄ i stud no v̄t̄ rōnabili dicit̄. q̄r̄ sicut p̄t̄ er p̄dictis p̄ septē āgelos itelligunt viri septē catholici t sancti istevo ciues roman⁹ fuit pessim⁹. **G**te q̄d̄ subdit̄. **E**t ois aīa viuēs mortua ēi i mari. nō bñ s̄lonat p̄dictis. nā aliq̄ de ecclia nō fuerūt occisi cū leone papa. q̄r̄ p̄secutio illa fuit p̄sonalis. iō alr̄ p̄t̄ exponi t meli⁹ vt v̄t̄ d̄ harolo magno rege frācie. q̄r̄ p̄e illo saxonē debellauit q̄ p̄ mare h̄ d̄esignant p̄pt multitudinē illi⁹. p̄pli er mō loquēdu. q̄ d̄ infra se ca. **A**que mūlte p̄pli multi. māre nāq̄ ē p̄gregatio aīq̄ multaz. **G**te q̄r̄ saxonē p̄ māre nāq̄ plures frat̄ xpianos afflixerūt dicit̄ iohes. i. **E**t secū. ang. **E**ffudit phiala (id ē harol⁹ rex deo t ecclie dēnot⁹) suā i māre. exēcēdo divinā vindictā i saxonē.

l **A**t fact⁹ ē sanguis tāq̄ mortui. q̄r̄ multi valde d̄ sanguino fuit occisi h̄ q̄r̄ de remanētū aliq̄ vidētes v̄cto. i. p̄roli fact⁹ v̄tute dei baptisimū sūlēperūt. iō nō dicit̄. **E**t fact⁹ ē sanguis mortui simpliciter sed tanq̄ mortui. Cereri v̄o obstinati fuerūt occisi. nā d̄ illis vna die harolus quatuo: māla t quingētos fecit decol m. **E**t ois aīa viuēs mortua est in lari. ideo subdit̄. mari. quia qui capti fuerūt vnu in infidelitate saxonē obſtinati occisi fuerūt vt dictum est.

a **E**t tertius. **H**ic est tertia pars que simuliter exposuitur de harolo magno impatore. tamen facto ideo nominatur hic bis angelus. sc̄ilicet secundus t tertius

eo mōq̄ dī. i. Reg. x. de saule sc̄tō rege q̄ mutat⁹ suit in
vix alter⁹ karol⁹ eis. p.ā. ām̄s regnauit sup frā. c. et post
imperio fūnsat⁹. p.ā. q̄ n̄is, et dī in chronicā signatur
ti. tāno. q̄. imp̄ suū mauros q̄ thū dicunt⁹ et m̄itas
terras sp̄ianas affigētes depopulauerat totalit⁹ debel
lavit⁹ et eos q̄ remāse
runt hinc caholice
lubieci ideo dicit⁹.
a Et terd⁹. s. karol⁹
lus imp̄or urat⁹.
b Effudit phialam
suā. i. dei vindictā.
c Q̄ up fū. et sup fō.
aq̄. i. sup mauros si-
ue hūos q̄ sic uoiant⁹
eo q̄ hitabāt primū
iurta paluces meo-
thidae. et b̄bi sunt mul-
te et ulliuōes aq̄ p̄
modū fontū et q̄ cū
asi paluces ille puta
renfumineabiles hu-
ni eas trāsierūt et go-
thos q̄ vītra paludes
illas hitabāt in schi-
tia debellauerūt. ex q̄
victoria eleuati alias

terrās vīsq̄ i gallia sub athila rege ferro et igne vastau-
d Et facē laug. q̄ karoli exercit⁹ multos iterfe. ruit
cir hūnos. e Et audiui āgelū tc. ad intelligentiā hu-
ius sciēdū q̄ āgeli boni q̄ sunt dī ordīe p̄cipitatu⁹. p̄fūt
diuersis regnis et getib⁹. et ō pcūrāt bonū gētū ubi cō-
missari. ppter q̄d vīgent sibinūcē resūstere. q̄si īrīant ad
iūncē gētes sibi cōmisse asiq̄ sciāt determinationē di-
uīe volūtati. de futura illi⁹ gēt⁹ vel illi⁹ subiectiōe. et h̄
mō. dāsi. p. dīrit gabriel daniel. Pr̄ceps regn⁹ p̄faz re-
fūst̄t mū. l. rī. dieb⁹. sic ibidē fuit exposito diffus⁹. s̄z
q̄si scūt diuinā volūtati p̄ reuelationē. vel effect⁹ posi-
tione. cordi aprobāt diuinā smaz. nā volūtates eoz
sem̄ fūt cōrcdes diuinā volūtati et h̄z dī b̄. e Et au-
di. an. aq̄. i. t. unoy p̄ fontes et flumia significator. et p̄
f Dicētē illi⁹ es tc. aprobādo diuinā smaz. cīctū ē
de cīmīla libi gēte deuicta g. Cūa sang. tc. ef. uice-
rūt. hūi nāq̄ asiq̄ debellarent p̄ karoli m̄itos xp̄ias-
nos iterfecerāt iter q̄s erāt aliq̄ p̄dītī sanctitate et dono
h Et sang. dedit. i. eis bi. cos pūniēc ō sīl p̄. p̄phetie
na. vīl vulgaruerūt dī de sic pūnito. ille bibit cū. tali ci-
pho cū q̄li alios potauit. i Et audi. al. s. āgelū frā-
lz Dicētē etiā dīne tc. nā abō āgeli diuinā smaz (corū
ap̄. obauerūt p̄corditer. l Et q̄t̄ āgel̄. Hic ponit
plaga q̄ta quā exponit aliq̄ dī qdā noīe crescēt̄ q̄ fas-
ct̄ patric⁹ roman⁹ debuit eccliam p̄tegere. s̄z eā eōrio
īpu. naut̄ gregō. papā sanc̄t̄ deycēdo et loco ei⁹ quē-
dā noīe iohem nulli⁹ aut pūmeriti boiem itūdēdo
et fm̄ h̄z dī hic. l Et q̄t̄ ang. i. crescēt̄. m Effū-
dit phialā suā. i. idignationē et ira. n In sole. i. gre-
goriū papā. p̄pi ricarū. t. sic locū solis uīlicie tenente
h̄z diciu. i. ō rī et ver. q̄ sicut diciu. e. s. p̄ hos septez
āglos intelligunt̄ septē hoīes iūsi et sancti. Crescen⁹
aut̄ uīe fūt pēslim⁹. ppter q̄d mēl⁹ exponit dī leone pa-
pa sancto. q̄ recdūt̄ libi diuinā smaz. vīl. et loq̄la misit nū-
cios ad karolū magnū. p̄tēdo ei⁹ auxiliū. et fm̄ h̄z dī.
Et q̄t̄ āgel̄. i. leo papa bon⁹. t. cīctū et p̄t̄ ex p̄dict̄.
Effūt̄ phialā suā in sole dēnūciāto amūi suū amar-
tūcīnē. karolo imperio. eo q̄ mū. e et in dei p̄tēp̄tū
fuerat exēcat⁹ et lingua priuat⁹. et dī petri sece delect⁹.

viciſ aſt karol⁹ ip̄ator ſol. q̄ ſic ſol p̄cellit planeras
alios. ſic karol⁹ fide et magnanimitate refūges p̄celles
o Et datū ē illi eſtu affū. bat cīctos reges terrenos
ho. et. q̄ data ſibi a deo virtute romā adiūt cās exami-
nauit. et deo rebellcs et ecclie iḡ. uit et ſiliū et puniuit

leone papa in ſede
ſua itez co. locauit.
et habeb̄ in chronicā
ca ſigilbertū.
p Et ſigilbertū ho-
mīes. ſ. malu.

q Effū mag. dolor⁹
et trāſudie. eo q̄ non
poterāt karolo refū-
t̄. Et blaſphem̄ ſtere
mauerūt nomē dei.
hōc dī q̄tū ad ob-
ſtinatos q̄ tuū i p̄cī
ſuis fuerūt mortui.
s Et q̄nt̄ ang. dīc
ponit q̄ta plaga i q̄
revert̄t iohes ad p̄
ſecutionē ſaracenoꝝ
et puniūt̄ eoz et
dictū ē. ſ. ſi aliq̄ ex-
ponit p̄t̄ iſtā de ot-
tōne ip̄atore. qui vt

dicūt. Gregorii papā electū p̄ Crescen⁹ in papatū re-
poſuit iohem intrūſum expellēdo. et fm̄ h̄z dī hic.
s Et q̄nt̄ angel̄. i. Oſto dīc. t Effudit phialaz
ſuā ſup ſedē beliū. i. iohis pape ſtruſi ſuētis vita be-
ſiali. ſed q̄ ſupiorib⁹ noīe beliē ſtelligif machome-
t̄. et p̄t̄ ex p̄dict̄. i. ō ps iſta meli⁹ exponit videt de ſa-
racenis. Circa q̄d ſciēdū ſicut dicit heluādūs. p̄t̄ias
cha h̄ierosolymitanus de ciuitate depulſus. a karolo
imperatore p̄t̄ ſubſidiū. denūciāt̄ ei ſtē ſanctē diſci-
diuz. q̄ collecto exercitu maiori q̄ ſi vīc̄ habuſſer. et
adīt̄ terra ſanctā. et infidelib⁹. p̄ im occiſis p̄m fugas-
tis p̄fīarchā in ſede ſua collocauit et ſanctā ſp̄ias
nis reſtūt̄ ſuētis in bono ſtātu reformauit. et fm̄ h̄z dī hic
Et q̄nt̄ angel̄. i. patrīarcha h̄ierosolymitan⁹. Effudit
phialā ſuā id est. karolū impatōrem qui fuit inſtrū-
tum dei ad puniēdū gentem machometi. ideo ſubdi-
tut. A uīp̄ ſedē beliē. dicit aſt hic patrīarcha h̄ieros-
olymitanus hanc phialam effudisse. quia karolum in-
cītātū ac puniēdū contemp̄tū dei et ecclie.

v Et faciūt̄ ſtē ſanctū eius. ſcīcīt̄ machometi.

x Tenebroſum. quia ſaraceni partim fuerunt occiſi et

partim de terra ſanctā conuifabilitet expulſi.

y Et cōmāduauerūt. lingua ſuā ſuā p̄ dolor e. mod⁹
eīm est homīs multū uāt̄ et afflīcti mordere labia
ſua et frēdere dentib⁹. quā manducans lingua ſuā.

z Et blaſphemauerūt deum celī. ex nimia impatiē-
tia mori vel. Deum celī. id est xp̄in qui vere deus est

celēt̄ ſtē ſaraceni tamen dicunt eūm eſſe hominem

purum. et ſic blaſphemant eūm.

z Et nō egerunt penitentiā. in ſua p̄fidia obturati.

a Et ſerius. Sic ponit ſexta plaga et exponit aliq̄
partem iſtam de Grego. papa qui primo fuit nomina-
t̄ ildebrānus. et p̄fuit ecclie anno impatoris henrici
quarti q̄ cepit impare anno dīi millesimo. i. vīl. inter
quē et gregō. papā mōta fuit diſſenſio. eo q̄ gregō. pa-
pa excoīauit ōc̄ electos in ecclia qui inueitūtū p̄c-
anulū et baculū acciperent de manu laici cuiuscunq̄
cū tamē impatores et p̄incipes vīl ſuīſſent hac po-
late. et ſic exponunt iſtam litteram.

Apoca.

a Et scripsit angelus apapa Gre. b Effudit phialam
c In fin illud mactum cuprata. i. i. (sua. i. idignatione.
romani ipius quod de magnis flumine ppter pplici subiecti si-
bi magnitudine et multitudine, vñ dicitur. i. ca. se. Quid mul-
ti pplici multi. noias ephratus eo quod est quatu regnum quod
de ferreum. Dasi. q. Si
cuit ephratus est quatu
fluum padisi.

d Et siccauit aqua ei auferendo pte
meliendi quatu ad ele-
ctos modo dicto.

e Ut ppares via re-
gibus ab ortu soli. i. vt
electi qui dicuntur reges
eo quod habent ecclias reges
re possint igredi libe-
re ecclias. Dicuntur eti-
am reges solares quod
sunt vicarii Christi sol
iusticie i dyocesis bus
Ius. si papa in vni-
uersali ecclia. alit tamen

Etscripsit angelus effudit
phiala sua in flumine illud
magni euphrate et sicca-
uit aqua ei. ut ppares
via regibus ab ortu soli. Et
vidi de ore draconis et de
ore bestie et de ore pseundo
pphe exire spus tres ini-
dos in modum ranarum. Sunt
enim spus demoniorum facie-
tes signa et procedunt ad re-

pote epomi et magis pprie ad Iram. et vnde de karolo ma-
gno qui inuitauit a beato iacobo purgauit viam ad ei se-
pulchrum prius ignoratum. eo quod tota Hispania erat a saracen-
is occupata. et vasconia et navarra quod cum multis labo-
ribus et bellis karolus primus occidit. primus fugauit et primus
fidei christiane subiecti. veratione illius intellectu prebebat. et hunc
est quod dicitur. a Et scripsit angelus. i. beatus iacobus. b Effudit
phiala sua. i. karoli magni potentiæ que inuitauit ad pu-
nici genitare saracenica. quod flumine magni ppter ipsius illius.
d Et siccauit aqua eis. auferendo sara (multitudine
cenorum potentiæ). e Ut ppares via regibus. i. pegrinus
scilicet iacobi. iter quod frequenter fuerunt et sunt multi reges
principes et potentes. etiam et ipse karolus locum illius devote
adiret. pfit enim aliquis pegrini deuotus reges dicuntur eo quod vi-
tum suum regimur romane recte et legem diuinam. f Ab ortu
solis. sepulchrum beati iacobi est in occidente fine habita-
bilis. et iuste via venientia ad ipsum est ab ortu soli simpliciter
quatu ad illos qui veniunt ab oriente vel finem quod quatu ad ve-
nientes a meridie et ab aquiloni. non respectu occidentis de-
clinant ad ortum solis.

g Et vidi. Hic ponitur septima plaga cuius primo
ponitur notiuaratio. secunda eius executio. i. Et
septimus angelus. Circa primum sciedum quod a pte cosdroe re-
git plaz p maior pte ipsius catholicus in terra promissionis
bitas et circa hunc in asperio et futuram diutinam usque ad ei liberatorem p principes occidentales christianorum. et pte god
fredi. obillo ducis lotharingie. non alie liberatores dicti
ipsius per etiam et karoli magni. ob illo supra dictum est fave-
tum. quod momentaneum. quod cito transierunt. non recedente era-
clio ob ipsum post cosdroe iteratione et scite eructe repor-
tatione. arabes hominum duci terram sanctam et ples alias
sibi subiungauerunt et sicut post recessum karoli magni ob ter-
ra sancta saraceni dominantes in egypto. iudea sibi subiungauen-
tum et postea ea turchi ob manu caliphie egypti auferentes
ea tenuerunt usque debellati fuerunt p principes peditos
i ptribus antiochenis. tunc enim debilitata turcorum virtute
egypti absulerunt iterum et iudea ob manus eorum ut dicit
epis tyrensis. i. vñ. ca. xij. hunc infra annum vel circuitus christiani ob
manibus egyptiorum ea absulerunt vi armorum. Notandum est
quod sic iter christianos sunt pdcatores eos excitantes ad
ipugnandum saracenos sic iter saracenos sunt aliqui lati-
excitantes alios p christianos. quod iobes pudentes dicitur.
g Et vidi de ore draconis. i. summi p. i. epis in regno
pisticis quod vocatur draco. vt. i. ca. h Et de ore bene. ca.

liphe seu summi principis in egypto. i. Et de ore pectorum
do. pphe. i. pdicatorum saracenos et pcolas exercituum. et
ponit hunc singulare p plurali. s. pphe p. pphe sic frequenter
fuit in scriptura. i. Et exire tres spus iniudicos ubi
ei prophetarum dictorum etiam p. i. ipius dicitur spus iniudi. quod in
ducit ad iniudiciis.

i In modum pectorum
saracens. non suo garnitu
in altos inquietat. in
hunc enim spus
demoniorum. quod demonio
nes ad hoc excitantur.
n. Facientes signa
non iter fideles pmit
tunq demones aliqui
facientes signa iusto dei
iudicio ibi nobis oca-
o. Et pte culto.
dat ad reges totius
terre in quo habitat ut
fideles lupra dicti et
dicuntur reges admira-
ranti satrapes et potes-
tes et alijs sub summis principibus distinguitur. p. Logre-
gate illi. in pli. Dicitur hic epolitores aliq qui saraceni
ta de egypto quod de alijs ptribus transmarinis circa annum dicitur
milleluna sexagesima sextum. pgregate fuerunt ad deuastationem
dui. pli christiani non solum in iudea. sed etiam in grecia. hunc non
vnde rex. quod etiam qui dicit epis achos. et etiam epus tyrensis. in
libris quod scripsit p historias transmarinis. post mortem
machomeri saraceni in duas sectas fuerunt diuisi. nam
una pte ledetum posuit in egypto. alia vero in pside regno
et non solum fuerunt diuisi locis. sed etiam in aliquibus pueris
sue legis. ita quod isti vocantur alios subuersores et icumati-
cos. ppter quod ex tunc iterum ipsos fuit collectio et guerrae
quod ad ipsos saladini qui cepit regnare anno dui millesimo
centesimo septuagimonono. post liberationem terre
scit p. principes supra dictos p magni ipsos. hunc in salas
durus induxit saracenos hitatibus in egypto ad tenetum
ceremonias alios in psilde exstiti. et sic reduxit eos ad
cordiam. nec ahi nec polt eorum diuisiones leguntur in aliquo his-
toria notabili in rurum exercitu pueris et ppter christians
p. Logrategate illos in pli. quod ppri quod illud quod hunc dicitur
non est intelligendum sicut quatu ad oes. hunc successione sic dicitur
quod Ad die maiorum. dei. quod p aggregatestas in e. s.
fidelium puerum diuisas ptribus pte christianorum ut dicitur
Ecce rex. sic. fur. tales enim (epi meorati. vñ subditus
punitioes imurit dominus repetit pte ptores in suis ipsietate
hunc qui vigilat. at nubo dormientes ppri quod subditus
tenebro diuinam iustitiam. t. Et cu. ve. sua. s. virtutem.
v. Ne n. am. non ipsi spolia p mortale pte. p. Et
rit. mur. ei. s. de. t. ageli ei. y. Et pte. eos. successione
mo pdcio. 3. In lo. q. vo. he. her. et fm. biero. iter p-
rat resurrectio. hunc in tra. pmissiois ipsos p. i. fuit et sur-
z. Et sep. an. Hic pte describitur septima plaga p. texit.
secutio. et pte ignali. scdo. magis in spali. ca. se. Circa
primum sciedum quod aliqui expositores dicitur quod iste. vñ. age
l. fuit alexius ipator statim opere. qui scripsit leas urbano
pape p. tuelatioe fratre. hunc non vere. nam ille alexius p
latinos fuit fallax et dolosus et multipliciter machinatus
voluit distruere exercitus principum occidentalium ad dictam ca-
uetationem duodecim pceditum. hunc qui scribit dominus epis tyrensis.
talius qui pugnatioe illius diligenter descripsit. ppri quod
dicitur quod angelus iste fuit pte hermita ob dyocesis abbas
nisi nat. qui deuotioe morte cum multis laboribus et pculis
iuit ultra mare ad vestigium loca sancta. et cum intrasset in his
iustis dato tributo p. i. gressu turchis ibide dianum.

Liber

dies aliquod m̄ sit cō patriarcha et alijs catholicis in r̄be
maniculū. et sic: d̄ solū ex eoz relatu s̄feria ex vīsu: gno
uit miseriā i q̄b̄ rat pp̄ls xp̄ian⁹. nō solū i v̄bēz etiā
i alijs loc̄ iudee. q̄b̄ op̄ies dixit eis q̄ possent h̄re te
mediū si supplicio l̄cibet sūmo p̄fici q̄ fideles
ad h̄ poterat exhorta

ri. et se obtulit ad
eoz l̄ras deportādū
cui gr̄as ageret sibi
negocia p̄misit q̄l
le aut q̄cito potuit
reit ad papā v̄banū
l̄ras ei p̄mitit et plura
alia q̄ viderat enar-
rās q̄cōdolens sc̄ē
terreano d̄sū millesi
mononageſimodq̄n
to reit i galliā et cele-
brauit zilū ap̄d cla-
remontē v̄bi multa
bona statuit et fine
miseriā exponēs ter-
re lante ad succurē
dū. fideles efficaciter
alauit platos ecclie
negotii cruci p̄dica-
ri mādat. Petrus
enā p̄dic̄t p̄ p̄cipes
et platos discutēs
negotii fideliter pro-
mouit. ita q̄ anno do-

minū mille mononageſimodero. multivalde tā d̄ p̄l
cipio q̄ de alijs d̄ frācia h̄spānia anglia alemania uā
lia et alijs p̄tib̄ occides. cruce suis humeris afficerit vno
aio xp̄iane in futurē detēs succurrere int̄dētes qd̄ q̄
3. Et sept̄m̄ an. i petr⁹ heremita (vidēs iohes dic.
a. Et studiū phialā luā i aerē. q̄r v̄bis efficacib⁹ pape et
p̄cipib⁹ terre dicte miseriā exposuit. v̄ba em̄ ex aere re-
spirato formant̄ et p̄ aerē diffundunt̄. et habet. q̄. d̄ aia.
b. Et exiit v̄p̄mag. de tē. i. d̄ ecclia. c. A throno
idē ab auctoritate suwmi p̄fici. d. Vicens fa-
est. et audita ē petr⁹ p̄p̄li xp̄iani i bierlm̄ habitatis.
e. Et facta sunt ful. et voces et sonitua. p̄ voces et soni-
tua intelligunt̄ cruci p̄dicationes. et p̄ fulgura signa et vi-
siones mirabilis. q̄b̄ mon fuerit p̄les ad cruci nego-
f. Et ter. fa. est mag. multis valde ter. (cū assūmedis-
tas p̄p̄le reuinque ib⁹ p̄ dicta expeditio. g. Euā
nūq̄ fuit. et q̄r sicut d̄ in chōnicā. Bul. nūq̄ tot gen-
tes i v̄nu zuenre. h̄ opinionē hoīm vincebat nūet̄ q̄s
h. Et facta ē cū. (uis estimaret seragis cēta milia.
magna. i. exercit⁹ ille q̄ d̄ curias q̄si ciuii enitas. nam
i. In tres p̄tes. nā pp̄f (aio vno hierosolymā p̄gebāt.
hospitia et v̄ctualia recipienda vñ̄ exēcūt̄ p̄io lecur⁹
et petr⁹ heremita. ali⁹ aut p̄p̄lis secutus est uncapes
goafredo duci se iungentes. ali⁹ exercit⁹ exiit p̄ nārigū
k. Et cū. gētū. i. sarace (cū boamūdo duce appulit̄
norū. l. Leciderūt̄. q̄r a nicea bithynie et atiochia q̄
sunt integro p̄sidis resq̄ in bierlm̄ et v̄tta v̄sq̄ ad tuū
egypti ciuitates ab infidelib⁹ detēte fuerit p̄ dictū exer-
ciū subiugate et describit̄ ep̄s tyres. m. Et babylō
magna. i. lecta saracenica q̄ d̄ baby. i. fusio q̄r legib⁹ et
n. Venu i me. aſi d̄cū. ad (mādat̄ p̄fusib⁹) ē plena.
ip̄an. puniēdū. d̄ subdū. Date illi calicē. o. Et
o. s. isula fugit. q̄r saraceni habitātes in isulis p̄p̄te trā-
gū xp̄ianoz p̄ mare nauigātū fugerit̄ timore ip̄or⁹.
p. Et moles nō s̄nt iūeti q̄r mīta fortalicia i mōlib⁹

sita p̄p̄ianos fuerūt expugnata. q. Et grādo mag.
sic talēt̄. et i bellū l̄porab̄i et saracenis nō tā v̄tute hu-
mana q̄ diuia. multotēs ei fuerūt a xp̄ianis debellati
r. Et blasphemā. hoīes. i. saraceni. s. Deī. i. xp̄m
q̄ ē ver⁹ de. t. Propter plagā grādimis. eis inflūta et

v. Cū ma. (p̄p̄ia)
gna sc̄ē ē v̄chement̄
q̄r nō poterat eā suū
nere. ilc̄ describit̄ v̄s-
fusi. tyres. ep̄us iu-
p̄a memorat⁹.

¶ Capitulū XVII.

e. d̄ sept̄m̄ agl̄is q̄ h̄
bāt sept̄m̄ phialas
et locut̄ ē mecu dices. Ele-
ni et ondā tibi dānationē
meretric magne. q̄ sedet
se aq̄s mītas cū q̄ fornica-
ti et reges frē et iebāti et
q̄ i habitāt frā v̄vino p̄sti
tutois ei⁹. Et abstulit me
i spū i desētū. Evidi mu-
liet̄ sedēt̄ et bestiā. cocci
neā. plena noīb̄ blasphe-
mie h̄nt̄ capita. vij. et cor-

e. d̄ v̄tē v̄nus
scribit̄ plaga
sc̄ptima magi in spā-
li. h̄fū op̄ione il-
lor̄ q̄ dicit̄ q̄ tota lis-
tera ab hoc loco seq̄
ad illū. Et cū summa
n̄ fuit mille ani. ic-
cūca mediu. g. ca. sic
iū implera de p̄terio
fīnq̄a p̄io exponā
totā l̄tām. istā. poher
dūcā q̄d mūbi sup̄a b̄
videat̄. Et dimicat̄ in
duas p̄tes q̄ p̄io de-
scribit̄ i spāli per pl̄-
sa. sc̄bo xp̄iae reli-
gōis p̄moto noue-

c. xx. Circa p̄mū dīc q̄m iſa plaga saracenoy ē et p̄t̄
et p̄dicit̄. uo p̄io describit̄ saracenoy vilitas. sc̄bo xp̄ias
nō ip̄os p̄cūtēt̄ p̄bitas. sequē. ca. p̄io describit̄ sub
qdā metaphora. sc̄bo expōni. ibi. Et dirū mūbi. Luca
a. Et re vñ̄ d̄ sep. an. ic. p̄ q̄r v̄tē dicit̄ te (p̄mū d̄.
nētes op̄ionē dīcta. designant̄ alexī ip̄ator̄ d̄ fm̄ eos
sup̄a de āgel̄. r̄q. h̄s h̄t̄ ib̄c̄ reprobatiū. nec p̄t̄ que
met̄ dīc q̄ phūc̄ āgel̄ designat̄ p̄ter̄ heremita que
vñ̄. s. fuisse sept̄m̄ āgel̄. q̄. h̄ āgel̄ d̄ h̄ iohes euage-
lūt̄ p̄cūt̄. vñ̄ i subdit̄. Et locut̄ ē mecu vites veni-
et ostendā tibi. x. Petrus aut̄ heremita p̄. dec̄. annos et
āpl̄ fuit. postq̄ iohes scripsit h̄c l̄brū iō meli⁹ d̄ q̄
beat̄ iacōb̄ q̄ lupia d̄ vñ̄ de sept̄m̄ angelis habēndib⁹
phib⁹. fuit angel̄. Iste q̄ aq̄s iohes videret h̄c r̄lio
nē p̄ palmā mārtiū trālierat ad glam. Actu. xij. t̄ sic
poterat̄ docete de futuris ex diuia ordinatione.

b. Hānatiōnē mere. magne. et sekte saracenice v̄t pos-
c. Que sedet sup̄ aq̄s mul. i. dīfāt̄ (stea magis diceat̄.
pp̄lis multis. et exponit̄ ista. d. Lū qua fornicari
sunt reges terre. q̄r multi reges receperūt lege macho-
e. Et inebriati sunt q̄ habitāt terra. vñ̄ pp̄li. (met-
sub dictis regib⁹ exīstētes similit̄ et receperūt lege sara-
f. Et abstulit me in desertū. (centā in mīdūt̄ plena.
ad vidēndū et fatūm saracenici a deo p̄pter peccata sua
derelictū. g. In spiritu nam hec v̄tio nō fuit cor-
poralis sed imaginaria et intellectualis

b. Et vidi mīliet̄ l̄ident̄ sup̄ bestiā. p̄ hoc intelligis-
tur saraceni in duas p̄tes diuini. et dictū est supra. tū-
chi p̄ mulierē. p̄pter eoz maliciā et astutia serpentinas
egyp̄tis vero p̄ bestiam. q̄r sunt intellectu minus vigen-
tia. et per consequens magis bestiales. dicitur autem
mulier sedere sup̄ bestiam. nā turchi ab egyp̄tis absolu-
terūt̄ iudeam et synam. i. Loccūeām. u. languine
xp̄ianoy rubricatā. li. Plena nomunib⁹ blaiphēs
me. quia saraceni dicunt̄ xp̄m esse hominem putum

Apocal

et sic blasphemat eum, et sicut beatam virginem negates ea esse
I. Habet enim capita viii, et cornua iiii, de quo (dei matre),
quod significat infra dicitur, in Et mulier erat circumdata
purpurea, quod turchi fuerunt opulentissimi in isto, et alios re
ni habebant portauit, et quod multas gemitus in (b) pectoris
dixerunt, et traxerunt ad imundiciam sue legem.

O. Et in fronte eius non
merito scriptum mysterium
babyloni, et per hunc quod
dixit mysterium ostendit iobes quod non loquitur
in civitate babylonia, sed magis de
secreta saracensis gentium
ad turchos.

P. Mater fornicationis et abominationis
nunquam terrena orientalis
populus per maiorem partem
traxerunt ad erroris suae secte.

Q. Et vidi mulierem
ebriam in sanctiorum locis,
quod sunt inter et mensura
essudierunt christianum san-
guinem. Ebria enim est
qui extra viam, et men-
suram turchi ei credi-
tores fuerunt christiani
egypti et saraceni
qui dicitur tyre epus.

E. Et (libro priori)
miratur suus rex paci-
entia dei erga secretam
nequitiam machome-
s. Et dixit mihi (ti-
hi) hic sibi ponitur ex-
equio pabole, circa
quam angelus prior proponit
nunquam iterum dices iohanni.

T. Quare miraris
quod totum cedet ad
dei gloriam et electorum, dum interitum accrescit ex persecuzione
v. Ego tribus di saeculari significatione occultam (malorum).
R. Mulieres et bestie, et regni turchie et egypci et prior
Y. Bestia. Hic pseudesternum exponendo pabulum est.
L. et prior circa regnum egypci designatum per bestiam dicens.
Y. Bestia quam vidi, fuit et non est nam egypci prior occupa-
uerunt dominum hierosolimam et iudeam, et postea prediderunt tur-
chis terram illam occupantibus et dictum est summa, id est quod be-
stia fuit prius dominus in iudea. 3. Et non est inde per tur-
chis. Et ascensura est de abysso, et ex proto quod (chos electa
etenebria testipotest, et hunc fuit qui debilitate virtute turchorum
per christianos egypci recuperauerunt iudeam et hierosolimam, et di-
b. Et in interitum ibit, nam egypci per christianos fuit (ctum est, et
erunt occisi, et residui sibi electi, et referunt episachonenses
fis et tyrenses describentes historiam regni turchie scilicet, c. Et
mira, sibi, rex, qui rex, et saraceni qui non sunt destinati, sibi
piscari, mirabantur ei saraceni quoniam rex rapaces et magni
a populo christiano peribit erraneis et tamquam venienti
d. Et hunc est senatus, et scilicet, e. Qui hunc sibi (est debellat)
pictus, et circa occultam scripturarum intelligitur. f. Ge-
pictus, et circa occultam scripturarum intelligitur. f. Ge-

a. Et filius egypci (b) tunc tunc subiungatur. h. Tunc est, et
dictum in iudea et syria et iudea est rex turchie qui sibi servum
l. Et ali, et rex egypci qui sibi servum tunc subiungatur. (caput bestie, et
priorum. l. Hoc autem venit ad recuperandum sibi manu tur-
chorum in iudea, m. Et cum rex debilitatem turchis,

n. Sportul, bicephala, et
ma, et hierosolima tunc
tunc ablata si temnit
rex egypci nisi per annos
et dicitur byzantini, et
o. Et (phi) hunc dicitur
bestia, et etat et et est, et
rex egypci et exposi-
p. Et ipsa occidit tunc
est, et tunc septem capitibus
q. Et dicitur (p) dicitur
ptem est, et tunc septem capi-
tibus est ei capitum septem
m. et dictum est, et sic
spurcatis bis, eo quod hie
rusalem bis obtinuit, sicut
sic ut magis dicitur, et
rol (magis) dicitur angelus quoniam
tunc regni frumentum
septem ppter adeptus
t. Et in interi (ipsum
tunc vacat, quod plures fa-
it debellat) ppter
nos, et dicitur episcopus suus
pra memoratio.
s. Et de coram, et vi-
decere, et sunt, et ppter
pes sub rege egypci.
t. Qui regumen, et
v. Hodius ac (ptare
ceperat ab eo, et postea
et reges, qui si fuerint
reges simpliciter, sibi te-
ctores accepit exercitum.
x. Una (regis) egypci
hora accepit, et illo tempore
quod fuit ordinatus illi
lo exercitu.

y. Post beatus, sub rege egypci, quod bestia nostrarum, et dictum
est, et post non dictum ordinem tunc sibi subiectiois.
z. Hoc enim omnis haec pugnandi christiani per rege egypci.
a. Fortitudo et potest, et postea, et exponendo p (io subdit
rege egypci) b. Hoc cum agit, pugnat, membris suis, et godif-
fici de billon et altis principibus et bellatoribus christiani.
c. Et agnus regis, illos, nam egypci fuerunt per christianos plus
d. Omnis dominus domus est, et sic nullus potest ei (ries debellari,
resistere, e. Et qui cum illo fuit, per fidem charitatem forma-
f. Vocati electi ad gloriam (ea visus ad mortem stabiles
g. Et, fideles, et ppter per gram, h. Et dicitur mihi, Hic
exponit pabulum quod ad regnum tunc tunc specialiter.
i. Tunc quod vidi, vidi me, se, et tunc regnum et dictum est
li. Populi sunt rex, qui regnum tunc tunc subiungit sibi sy-
ria et iudea et orientales populos per maiorem partem. l. Et de-
ce cornua quod vidi in bestia, et decem principes exerci-
ni. Hoc odietur fori regnum (et regis egypci) et dictum est
turchie, inter egypciis enim et turchos erat odium, et prior
pter dissensionem eorum in usurpationem suis de lege se-
cundo quod turchi absulerant ab egypciis syriam et iudeam.
n. Et desolata faciet illam, per primos per christianos, ab ob-
sidione antiochiae exercitus calypba egypcius misericordia
lytationes et iniurias, et aduersarios ei ipugnabat.

a sacerdotiorum exercitu fortuitus turchos ut scribunt in his orationibus hic esolymitana. sedo propter eos quod debellatis turchis prius antiochenis egi per hunc et pulsarunt eos dum ille et d'indea et dictum est. a. Et caro eius in aetate metaphori ex locutione sic deo per viaturum et comedit illum cuius bona surripit per viaturam.

b. Et ipsa ergo aetate haec aliquis turchos in fortalibus existens sicut ei eis subiunguntur. c. Deinde enim dedit in cor eorum et hoc de non sit actor mali culpe. est si actor mali penitentia turchos per egyptios purgavit.

d. Ut de te, sum beatus et id est ut recuperaret regnum nuncce regi egyptius quod possederat per multos annos ab turchos et. Donc perfidient et ba dei. et recuperatio ne fratre per exercitum xpianum quod factum nuntiatur per annum, postquam egypti per seculare incursiones et dictum est.

e. Et mulier supra qua vivit etiam in turchorum multitudine valde numerosa.

f. Enebz re, super reges

sibi subiecti in pugna orientis et praecinctu est.

Capitulum XVIII

Sed post hec vidi. Descripta saracenos ruitate sub metropolitana meretricum et besiebat. Et sicut describitur plures in piano sub angelica subitudo, et primo quatuor ac viros ecclesiasticos, sedo quatuor ad principes laicos ibi. Et sicut ultro angelus, pria in duas et duas notabiles personas, seda ibi. Et auctoritate vocis. Luca primus a. Et post hec vidi alium angelum, et ad eum postulare dicitur se episcopum angelice misericordie virum qui in exercitu principum occidente talium taliter xpianorum suscepit legationis officium ad directionem exercitum xpiani b. Descendente de celo, et procedente a sublimitate sedis apostoli, c. Habeat pietatem magnam, et spissalibus marie tanquam legem missus a latere.

c. Et frater exercitus xpianus. d. Illuminata est a gloria eius, et exercitus vita et doctrina. e. Et exclamatione fortior, et vocem per egyptium, et habet in historiis frequentissimam notitiam, huc autem saracenos causus denudicatus dicitur egyptius xpianus, si in viriliter agerentur de bello adiuto.

g. Et secundus est haec democritus, qui ad occisos quod non credentes pierunt in aia et corpora et fugitivos, quod risus dei vincit, iacta rem seruit in oblituni in tua insinceritate, et sicut a demonibus fuerunt magis possessi quam nisi, quod demones per voluntates et ipsi imundos designantur et huius punitorum causa subditur h. Quia de virtute te liberatur oes getes, et multe et per prophetica locutione ad designandum magna multitudinem gentium infectarunt per fidia machometae, et currunt per hanc ita vel.

i. Si reges terre cum illa fornicati sunt, multi enim reges dicta perdidit receperunt sicut etiam multi qui per pale luxuriam

frequenter sunt terra saracenos per hanc prauitatem sunt, et ego audiui a fratre fidelidigno, quod viderat naues in pleno de pueris xpianis quae mercatores emerant a parecibus eorum paupibz et venerabat eos soldano per magno pericolo, quod faciebat informari i lege machometi, quod de xpiana nihil adhuc sciebant, et adulti fecerunt et xpianos pugnareto subditur.

l. Et mercatores esse videlicet per dicitur lira. Et audiui, hunc pugnareto nota bili ecclastico, cuius proprio ponit se monitione, sedo genus saracenicus percussio, ibi Reddite illi, et facio pacem, et miscetis ad celum. Et recordantur eorum iniqtatibus eius. Reddite illi sic et ipsa redidit yob, et duplicate duplicia per me opa ei. In populo quod miscuit yob miscete illi dupli. Quartus glorifica uitetur in dilectionibus suis, et de illi tormentum et luctum, quod in cordis suo dic. Redde regi na et vidua nisi luctum non videtur. Ideo in una die venient plagues ei, mors, et luctus et famel et ignis, et buret, quod dicitur iohannes.

l. Et audiui etiam ratione de celo quod celum fac

era est dicta revelatio. m. Erat illa, ut in iniustitia saracenica n. Quoniam pueri, peccati, et regis ad eum, et coram deo ad puniendum o. Et recordantur do, et in deo, et in cacumini obliuio nec per se recordatio, pprius, et de re, et ordinis principiorum metaphorice, quoniam ea puniri, nam tunc ad modum recordantis per Reddite illi sicut et ipsa reddidit yob (eis afflicti, et obiis, et patet lira et subdit huius pensionis ratio).

q. Quia in corde suo dicitur, quod gressus saracenica superbiendo est sua potentia, et Redde regina, super alios populos et postea. Et vidua non sum, nam gliabat (missione super xpianos), in regibus cum ea fornicantibus predicto modo. r. Et luctus non videbo, quod nimis continebat in sua potentia ipsius.

s. Ideo in una die, et nocte, et teneat plagues ei,

t. que sunt ille subdit. t. Mors, et ignis ad occulos.

z. Et luctus, et ignis ad fugitivos. a. Et famel, et cunctum.

b. Et ignis, et buret, nam multi incendiis per ignem positi in ciuitatibus et villis.

c. Quia fortis est deus qui inveniavit illam, id est condemnavit ad hanc penam scilicet deus cuius non potest d. Et sicut pugnareto lametario, et prior regis, sedo mercatorum, ibi. Et negotiatorum fratio nautarum, ibi. Et omnis gubernator, Luca primus scientiam quae sicut dictum est, ibi. Dulti reges in pugna orientis receperunt legem machometi, ad quos non peruenit exercitus cuiusdam, qui sicut unabar et sus hiesalem, et ideo dicti reges dolebant de saraceno, quos non interficiebant nec poterant

Liber

p cibor preparatione idco subditur. Et vox mole tc.
 i Et vox spōsi et spōse q. v. nō erit inter eos materia
 gaudii. s. luci. et subdit cā cū dī. l. Quia mercato
 res tui haurientes bona aliaꝝ gētū. l. Erat p̄cipes
 terre. et sup gētes alias elegiati p̄supbiā. et subdit alia
 m. Quia i re (ca.)

neſichs tuis. multi
 em p̄li vidētes ſara
 cenoy pſperitatē tpa
 le receperit eoz legē
 erroreꝝ et itex ſubdi
 tur terra cā.

n. Et in ea ſanguis
 pp̄haz tc. Hā multi
 doctores et fideles
 christiani a ſaracēis
 fuerit interfecti.

¶ Capit. XIX.

Ost hec audiui
 p. Ost. Descripta
 xpianorū vſ
 etoria. h̄fir describit
 eniuersalis ecclie le
 ricia. et diuīſiſi du
 as p̄tes q̄ primo de
 ſcribit hec exultatio
 ſcōdō b̄ti Jobis grāz
 actio ibi. Et dixit mi
 hi. Circa primū dī.
 a. Post hec audiui
 q̄ſi vocem magnā. i.
 gratiuationē.

b. In celo. militariꝝ
 ecclie de tāta ſarace
 noꝝ deiectione et xp̄i
 anoy ſubleuatione. et
 enā in celo triumphā
 ſecclie in q̄ ſancti
 gaudēt et grās agunt
 deo de b̄ficiis i ter
 ra fideliſi collatis.

¶ Dicētū allā. due
 dictiōes ſunt in he
 breo. nā alle idē q̄d
 laudate. ia. vñi laus
 et glā. nā dictavit o

tia est deo attribuēda. b. Quia ya riusta ſudi. ei
 ſunt cui duplex rō ſubdif. p̄ia dī dī. e. Qui ſudi
 cauit de metetrice magna. i. de gēte ſaracenica q̄tū ad
 turchos ſpāl. vt dicitū eſt. s. ca. vñi. eā p̄uñedo

f. Que corrupit terrā tc. q̄r multos p̄ſlos inſecit pſi
 dia machomet. et ſit ponit rō ſcōdā cū dicit. g. Et
 vindicauit ſanguinē fuor ſuorū. a turchis et egyptis
 b. Et iterū dixerūt allā. primo p̄ debellatio (occisor
 ne turchor. ſcōdō p̄ debellatio egyptior. et aliter ſcō
 primo p̄ deuictis ſaracenis. et ſcōdō p̄ recuperatione ſan
 cte ciuitatis. i. Et ſum ei. s. gētis ſaracenice.

b. Aſcēdū i ſcōdā ſcōdor. Hā oſcili deſcederūt ad ignes
 l. Et ceciderūt ſeniores. grāt. i. vñiuerte ca (gehēne
 thedrales ecclie. m. Et quoꝝ alalia. q̄tuoꝝ ecclie
 priarchales cū plāt ſiſi. et dicitū e. s. ca. uſi. n. Et
 adorauerūt dei. et rāto b̄ficio xpianis collato.

o. Et vox d̄ th̄ or. i. de ſede ap̄lica. p. Eriuit. excil
 tādo oſ ſpiānos ad laudādū dei de rāto b̄ficio re
 ſa. i. cēta cognito. q. Et au. ſi vox. i. h̄ierofa
 lymitani p̄iarche. r. Et ſic vox aquaz mul. et p̄plorū

multoz gratulātū. ſicut dicitū e. s. ca. Q̄que mul
 s. Et ſicut vo. ro. mag. tc. i. p̄dicator (te p̄li multi
 inducētū alios ad laudādū dei. t. Om̄ reg. dñis
 ſc̄ iefus xp̄s q̄ dī tūc in terra ſancta regnasse. q̄ ſi ſara
 cenis deiectis xp̄iani ſibi ſui erūt ibide libere.

v. Baudeam men
 te interior.

x. Et exul. ſigno ex
 teriori. exultare ei di
 cī ſi extra ſalta
 re qd̄ ſit q̄ ſi gaudius
 cordis manifestat ex
 teri ſeſibilib⁹ ſignis

y. Quiavene. nup
 agni. tūc em̄ oſdit ſi
 gnū dilectionis ecclie
 collecte in p̄tib⁹ hie
 roſolymitā ſic ſpo
 ſi recociliaſ ſpōſe.

z. Et vox ei p̄pa. ſe
 ad ſuēdā ſibi duote
 a. Et datū eſt illi. a
 b. Et coope. (deo.
 ſe byſſino ſpē. p̄ in
 teriore ſanctitatem et ex
 teriore honestatē qd̄
 p̄z et hoc qd̄ ſubdit

c. Bifiniū em̄ tc. t
 d. Et dixit. (p̄z lia
 mi. Hic ſit ſubdit
 ip̄ius iohis grātū
 ctio. et primo cā p̄z
 mittit cū dī. Et dixit
 mihi. angelus rene
 lās mysteria diuina

e. Scribe. (iohāni
 ad futurā memorā.
 f. Beati q̄ ad cenā
 nuptiar agni. i. ad p̄
 ceptionē eucharistie

g. Vocari. (ſacri
 ſunt. p̄ fidē charitate
 h. Dec v. (formata
 ba dei. cur nuncius
 etat āgel. loq̄ns iohi

i. Vera ſū. nā a deo

l. Et ce. ad pe. ei. s. āgeli (nullū falſum pcedere pō.
 loq̄ns ad faciēdū ſibi reverētā. quā ſi āgel rennuit.
 q̄r post incarnationē filiū dei p̄ quā huāna natura affū
 pta ē a ſuō ſibi. angeli reformidat ſic venerari a
 natura huāna. quā vidēt ſup ſe elevatā i filio dei. q̄ eſt
 euſde nature nūero cū p̄te. l. Deū adora. adoratio
 m. Testionū ei. i. e. ſpi. p̄phie. i. oſ ſpi. p̄phe (ne latrie.
 testionū phibet iohu xp̄o ſim q̄ dī. Act. x. n. Et vi
 ce. ap. h̄fir describit victoria xpianor ſpe baldiunite
 ḡ ſcōdō q̄ ſuccellet godfredo ſri ſuo āno dñi. D. c. cui
 p̄io describit ſeditio nobil. ſcōdō qdā ei. victoria nota
 bil. ibi. Et vidi ſpū āgelū. Circa primū dī. n. Et vi
 ce. ap. q̄r iohi reuelatu fuit celū. qd̄ erat dei pſcia clau
 o. Et ec. equi al. i. regnū h̄ierofalymitanū deco ſuꝝ.
 re ſanctitas de albatute p̄dicū ū. p. Et q̄ ſe ſup ſuꝝ
 ſc̄ baldiun ſe reſiſtut. q. Vocabat ſi. v̄e. Hā ad
 lēas fideliſi fuit i faci. et verat i. v̄bis. t. Et cū iuſti
 ſudi. p̄lm. ſibi ſubdit. s. Et pug. Hā retiſtitut
 ſtatiſ cepit dilatare nobil regnū ſuꝝ p expugnatō
 nē ſaracenoy. t. Qcl̄ qūt ei ſic fla. ig. nā aspectus

Apocalipsis

et erat terribilis saracenis. v Et in capite ei⁹ dia demata multa, nā i terra phylustinor⁹ et tyri et sydonis ples obtinuit ciuitates in q̄b⁹ antiquis⁹ erat reges.

x Ihs⁹ nomen scri⁹, qd⁹ nemo nominis nisi ip⁹, bona ei⁹ opa sua quātū poterat celabat a laude h̄ana, ! Et vesti⁹ erat ve⁹, asp̄a sang⁹, saracenoz ab

s Et eo occiso, ro, no, ei⁹ v̄bū dei, v̄bā ad honestatē v̄bi dei fr̄a natuā dimisit et ultra mare uiuit.

a Et exercit⁹ q̄ sit in celi tēplati⁹ et hospitalari⁹ q̄m tūc or dines fuerit iſtituti ad militādū aduer farios xp̄i ut dicunt expositores dicti.

b H̄ebanf⁹ eū i p̄, c In eqs al. C̄q̄s, id ē in corpib⁹ castitate dealbat, nā d. p

fessione eoz ē rotuz d. Besti⁹ (castitar⁹, et bys, p interiorē et exteriorē mūdicavit e. Et d. (dictū ē, s. ore ei⁹ pce, gla, acu, Mā v̄bis efficacibus hortabat et excitabat bellatores suos p̄ ges infideles.

f Et ipse reget eas i vir, fer, eaz pluries supbia frangēdo,

g Et ipse cal, tor, vi, tc, q̄r suis executor diuine iſticie in saracenici sanguinis h Et bz effusio.

in vesti⁹, et i fe, suo scriptū rer regū et dñis dñantū, et p̄ dicit⁹ em p̄t q̄ habuit odiōes regis valde excellētis ppter qd⁹ dī rex regū p̄ tpe luo, eo mō q̄ rosa dī flos flor i. Et vidi, Postq̄ descripta ē balduni⁹ reg⁹ odiōis nobilis, b p̄t describit⁹ qd⁹ ipsius victoria valde notabilis Ad cui⁹ intellectū sciendū q̄ anno, v. regni ba dui ni p̄cipes egyp̄i dixerūt suo caliphe, q̄ r̄ps et at ap̄tū ad recuperādū terrā xp̄iās occupatā, tū q̄r p̄les r̄pi ani p̄cipes ad terras natuūtatis sue redierant, tū q̄r remanētēs bellis frequētib⁹ afflīti, et de paup̄tā erat vt dīc̄ ep̄s tyrenens, x, lib, ca, u. Addūt etiā expositores aliq̄ p̄ ad hecerat et exēltati p̄ q̄scā falsos, p̄phas saracenoz, q̄ asserebat i breui petrā seti sepulchrī fructa cum stereā, et crucē sanctā, p̄fundū mar, submergen dā, et xp̄ianitatē d̄ terrā illis penit⁹ delēdā, qd⁹ assenties dicit⁹ calipha p̄parauit exercitū magnū p̄ terrā et mā read obtinēdū qd⁹ erat ei suggestū q̄ audito xp̄iani pau ci eris̄tētes spatiue fuerūt territi, s̄z priarcha hierosolymitan⁹ eos fortas p̄mittebat eis, si d̄ dīo, et fideret tātā victoriā assuturā q̄ aues celi de carnib⁹ saraceno r̄i essent saturāde p̄fētēs q̄si de vexillo dñifice crucē lignū, sic iſḡt n̄t̄i cū q̄ngētis eq̄tū et duob⁹ milib⁹ peditū p̄ hostes, q̄z nūt̄ erat q̄ndecim milii⁹ absq̄z illis q̄ in classē venerat̄ aiosius pcedētes, pstrauerit ex hostib⁹ maximā multitudinē, et residui queri sunt ad fugā, de

classe etiā illa magna ps a n̄t̄is suit retēta, dīc ḡ iohes

i Et vidi, enī ang, i, priarchā hierosolymitanū,

lz Erantē in sole, p̄ eminentiā rite et doctrine fin il lud Eccl, l, Eicut sol refulgēs sic ille refulsit in templo dei. l Et cl, ro, mag, i, exhortatiō p̄dicta,

m Dicēs oib⁹ aut

bo tc, q̄r p̄gressus ad ei⁹ exhortationē faciā aues sat, habuerit ad comedendū,

n Et vidi, bestiā, i, egypti soldanū,

o Et te, ter, sibi sub p Et exer, iectos, eo, ogre, i mari, i ter

q Ad faci, pli, tra, cū il, cc, i, cū rege bal

dūmo et exercitu suo r Et apphēsa ē be, tc, i, rex egypti, apphē falsi q̄ in aiutia sua fuert⁹ phēsi, nātūrū ei⁹ qd⁹ cogitauerant

s Et q̄ fe, ieuuenit, signa falsa,

t Lorā ipo q̄b se, eos q̄ acce, carakte, bestie, i, arma et veril

la secrete machomen

v Et q̄adora, ama, ei, i, calipha egypti repitare psonā ma chomet,

x Vnu missi sūt bi duo, s, calipha et pro

yphera q̄ nō fuerūt in dīcto bello, et accipi

tur h singulare p̄ plu rali, s, pph̄a p̄ phēsi

sicut Fro, vii, Heic

musce, y In stagnū ignis ar, q̄r manētes in ifide

litate descendēt ad ignē gehēne, z Et ce, occi, sūt

tc, s, illi q̄uerūt ad pugnādū ē regē baldunū, et p̄t p̄

e L vidi angelū, de, / Cap, XX, (dicti s̄lfa

scripta in generali, et spāli septima plaga, h dūr

describit ecclie p̄motio noua, et diuīdit in duas

p̄tes, q̄r primo describit hecp̄motio, scđo xp̄ianoz ite

rata p̄secutio, ibi, Et vidi sedes, Sciedū tñ q̄ primā p

tē, et scđam i pte exponūt aliq̄ de calixio papā, et benti

co impatore hui⁹ nois q̄nto, q̄ cogēte eū papā sub in

teriectio anathemā, renūclauit p̄suēndū q̄ vñ fue

rāt impatores, s, inuestiēdī ep̄os et abbates p̄ baculū et

anulū p̄ trecentos anos et ap̄l, s, a tpe karoli magni, q̄

p̄tās ei⁹ cessā fuerat ab hadriano papa in ecclio to me

celebrato, et habeat in chronica sigisberti, et sic exponit

hāc līam, a Et vidi ang, i, papā balixtū,

b Ihs⁹ bente clauē abyssi, i, p̄tātē excōmunicādī, q̄ segregat

q̄s a sortio fideliū,

c Et catheā magna in manu sua i, multitudinem cardinalū et plator̄ in hoc facto

sibi assistentūt d Et apphēdit draconē, i, rom, nū ipato, e

f Et ligauit eū, p̄ cēsūrā ecclasticā ne

sp̄l⁹ dīcto mō r̄surparet sibi ecclasticā iurisdictionē

g Per an, mille, i, p̄t̄ps xp̄iq̄d currit vñq̄z ad antichri

stū, et ponit hic nūt̄ determinat⁹ p̄ ideterminato, sic

p̄pauq̄, seniores designat vñuersitas ep̄oz, s, ca, u,

tc q̄

g Et signauit sup illū vt nō seducat tē. i. sub pena exco*cationis* restrinxit eū ne ampli^z se intromittat de iurisdictione ecclastica. iō subdit. h Et vidi sedes. i. summi i Et se (impatoris & pontificis) distinctas iurisdictiones. derunt sup eas tē. vñ exercens ecclasticā iurisdictionē. & ali^z tpalem. h3 huic expeditio nō plonat

sequens lēa q̄ seq̄ in eodē vñ. Et alias decollatoz tē. qd̄ expoñit aliq̄ de pfecture saladini. in qua mlti xpiani fuerūt occisi. Tr̄ de h sathanā alligato p mille ånos d̄ hic. q̄ Post h optet il lñ solui modico tpe. Et vidi sedes & sedet sup eas. & iudicium datū ē ill. Et alias decollatoz pp̄ testimonium iesu et pp̄ vñ delit q̄ n̄ adorare rūt bestiā neq̄ imaginē ei^z nec accepēt characterē ei^z i

ånos mille: & misit eū i abysmum clausit & siguit sup illū vt non seducat aplius gētes donec psumet mille åni: & post h optet illū solui modico tpe. Et vidi sedes & sedet sup eas. & iudicium datū ē ill. Et alias decollatoz pp̄ testimonium iesu et pp̄ vñ delit q̄ n̄ adorare rūt bestiā neq̄ imaginē ei^z nec accepēt characterē ei^z i

apter qd̄ erponēdo līam istā tanq̄ spletā de pterito saluo iudicio maiori vñ. hec lsa meli^z exponi de papa innoçēto. q̄ approbavit ordines fratz minorz & pdicatoz. p quoz doctrinā & pdicationē ecclia est qd̄ dammō renouata. & p̄t̄s demonis est restricta. vñ multe demonū illusioes q̄ aſi fiebat cestauerūt. & h̄ est qd̄ d̄c̄ iohes. Et vidi angelū. i. iñnocētiū papā tertii. Descendētem de celo. i. de apice pontificali ad descendētem sc̄is frācisco & dominico. H̄item clauē abyssi. p̄t̄m approbadī dictos ordines ad repromendā p̄t̄m diaboli. Et cathenā magnā. i. fratz vtrusq̄ ordinis multiplicitatē. Et apphen dit draconē tē. q̄ p̄ eoz vitā & doctrinā p̄t̄s demonis ē rephsa. & reprimet vñq̄ ad antixpi tpa. iō subdit. Et ligavit eū p annos mille. q̄ tñ tūc p̄t̄s ei^z larabi. iō subdit. Et post h optet illū solui modico tpe. nā antixpi pfectio brevis erit respectu pfecture pcedenti. s. iudeoy h Et vidi sedes. (tyrannor hereticor & saracenoy. H̄c ponit xpianoy renouata pfectio. quā aliq̄ exponit de pfectuō saladini. vt dictū est h̄z mlti vñ. meli^z exponi de tartaris q̄ anno dñi. D. eccl. de terra sua exentes multos xplos tā xpianos q̄ paganos occiderunt. & sic d̄. h Et vidi sedes. i. plurim regnor metropoles ciuitates. i. Et sedet sup eas. supple tartari eas subij h. Et iudicium datū ē illis. i. p̄t̄s interficiē (ciēdo sibi. di holes fin demerita illi^z tpis. i. Et alias decollatoz tā. tē. h̄ d̄ qntū ad xpianos ab eis occisos nomen iesu xpi fitetē. & machometū q̄ supra bestia d̄ & legē eius & mores & cultū totaliter denegatē. m. Et vixerūt vita glie in alab. n. Leteri vñ mortuoy. qntum ad pagā o. Nō vixerunt. (nos infideles occisos a tartaris. supp. vita glie. h̄z mortui fuerūt in alab morte gehetne. p. Donec s̄lument mille ånni. tps xpi. nā relurget cu alijs in fine mudi. vt puniant sil in aia & corpe.

q. Hecē resurrectio p̄t̄a. h̄ referit ad illō qd̄ d̄ de xpianis. Et vixerūt supple vita glie i anab suis. q̄ glie vita h̄. hic resurrectio p̄t̄a. sc̄a vñ erit q̄s resurget in corpi bus glorios. & q̄ isti iā sūt securi de sua britudine quā iā h̄sit in aia. & postea habebūt cu h̄ in corpe. iō subdit.

q. In his sc̄da morū pena gehetne. r. Nō h̄z p̄t̄ez h̄z etūt sacerdot̄s dei tē. i. colētes eū caritate pfecta.

s. Et regna. cu illo mille ånni. h̄ vñq̄ ad resurrectionē

generalē. & sic p̄z q̄ loq̄ de glia quā h̄st sc̄ti aſi viē indis- cī. p̄z igf̄ q̄liter hec lēa a principio. xvi. ca. vñq̄ ad istū lo- cū p̄t̄ exponi vt iā cōplēta. verunt̄ hec expositio ipso p̄t̄a vñ. in pluribz extorta. primo q̄ ca. xvi. vñctū est qd̄ p̄ bestiā h̄ntem capita septē intelligit rex egypti. & p̄ mulierem forniciaria ret turchie. & postea dictū est q̄ vñ de se pte capitibz bestie. s. sertuz est rex turchie qd̄ dissonat p̄cedenti bus. marie q̄ rex egypti & rex turchie erāt adiuuicē inimici vt i eodē ca. dictū ē tē. s. Item ca. xvi. vñ agis de punioe lecte saracenice sub nomine babylonis. plura dicūt. et q̄b̄ vñd̄ in telligi totalē ei^z destrūcio cu d̄. Cecidit ce- cidiu babylon magna & facta est habitatio demonior̄ tē. Itē ex eo qd̄ postea subdit. In vñ die veniēt plage ei^z mors & lucis & famē & igni cōburen̄. Itē ex eo qd̄ postea subdit in eodē ca. Hoc ipetu mittet babylon & ultra iā non inuenis. et q̄b̄ vñd̄ intelligi eius destructio totalis fm̄ expositionē dictā. cu tñ saraceni remāserūt in regno egypti & turchie. q̄ tūc nō fuerunt p̄ christianos acq̄sita nec postea. sed solū vñ pars syrie & iudea. & cu h̄ ista loca p̄ diderūt xpiani. p̄ maiori pte tpe saladini. q̄s p̄ octoginta annos postq̄ fuerāt a xpianis occupata. & postea illa q̄ remāserāt xpianis. s. achoron tripolis. & qdam alia fue- runt a saracenis parti destructa & partim possessa. Itē qd̄ postea. xix. cap. exponit de Balduino rege. Et in capite ei^z diademata multa. ppter aliq̄ ciuitates regias q̄s acq̄suerūt vñd̄ unproprie dictū. q̄ regnū ei^z nunq̄ sic cre- uit q̄ remāserit satis parū. Itē qd̄ ibi subdit. H̄is nome scriptū qd̄ nemo nouit nisi ip̄e. q̄ nome dicti re- gis & ei^z d̄itorēs fuerūt alijs note. talētā occltatio nois vñd̄ quenire tñ diuis psonis Matth. xii. H̄eo nouit si liū niss p̄. nec p̄t̄s q̄s nouit nisi fili^z tē. p̄t̄ qd̄ hec lra no vñd̄ intelligi de rege balduino. s. tñ d̄ ip̄o. vñ ibi sub- dit. Et vocabis nome ei^z vñ del. qd̄ nome quenit soli fliu i diuinis et p̄t̄s Job. i. Uerbū caro factū ē tē. Itē qd̄ postea subdit. Et h̄z in vestimentō suo & i sc̄more suo scri- ptū. ret regū & dñs dñiantium. de xpo exponit ad līam a sc̄is & doctoribz catholic. Itē illud qd̄ ibidē interpolis. Et exercit^z q̄ sūt in celo seqbant eū tē. qd̄ expositū ē de tēplarīs & hospitialeis nō vñd̄ bsi dictū. nā illa victo- ria notabilis. q̄libi describit fuit åno q̄nto regni baldui ni. vt dictū ē. s. q̄ regnare cepit åno dñi. D. c. ordo vo- teplarior̄ a probat^z fuit åno dñi. D. carvij. & exēplo tēplarior̄ hospitalarij cepit in armis exerceti. Iz ante eos fūsset instituti. vt dicēps achonens. c. lxx. & sic si vñd̄ q̄ fuerūt i exercitu dicti Balduini reg. q̄ regnauit. xvi. ånis tñ. & dicē idē ep̄s achonens. ca. xciij. Itē. fm̄ expositionē pdicta oia scripta i tribu dicti ca. h̄ libri ab ånis dicitis & ampli^z sūt cōplēta. vt p̄z ex pdicti. lēa vñ- seq̄ns imēdiate exponit ab oibz de tpe antixpi & aut d statu ecclie qntū ad st̄ngētiā i fatto intermedio tpe cuž adhuc aduētus antixpi xp̄iniqu^z nō appareat nihil scri- ptū iohes. si vñd̄ quenies. marie cu dicat colter a docio libri q̄ iohes i h̄ libro scripsit notabilia circa eccliam

Apocalipsis

Sttingētia vñq; ad mūd. s terminū. Prop̄ hec talia plu-
ra q̄ dici possent s expositioñē pdicatr̄. Saluo meliori
iudicio q̄ tota līta a p̄rin. exq. c. vñq; ad locū istū nō dū
sit ipleta. Et qz nō p̄phā sum nec filii p̄phē nolo s futu-
ris aliqd dicere nisi illud qd a scriptura sc̄tā vel dicit̄
sc̄tōy r̄ doctor̄ autē;
Expon elici p̄nt. nō qd.

ticor elici pot. pp qd
erpositione lte dicte
sapientioribz dimitto
si v circa h dñis de
derit mihi itelecñ
kbeter alis cõicabo
r. Et cù plumati. h
describit persecutio
antirpi. d qua sacra
scriptura r sancti lo
quunt i pluribz loc
cù br. Et cù plumati
fuerit mille annui.
tps ecclie vsg ad te
pp antirpi.

Propterea dicitur
Golias est lachanas
cui p̄f̄as fuit restri-
ctio p̄ xp̄i p̄dicationē
z ei⁹ passionē, z per
ap̄loz z sanctoz p̄di-
catoroz doctrina s̄ re-
latabantur atque p̄e
Et se, (io subdit,
gen. q̄ sunt sup̄ q̄tu-
or angulos terre, q̄
de oībo mūdi p̄tib⁹
aliq̄ adh̄erebūt anti-
xp̄o seducti a suis p̄-
dicatorib⁹ dyabolo
coopante mēdaciib⁹
signis, q̄, Thes. ii. c.

sic euangelii Christi publicatio fuit per apostolos deo cooperante et confirmatione sequentibus signis veris. *Pat. cl.*

Vog et magog, p gog q interpretat rectu, intelligit an-
tixps q erit demonis habitaculū, p magog q interpretat
tur de tecto intelligunt adherentes antixpo, sicut dicitu
z. **E**t agre, eos i plū, h̄cetū (fuit pleni) Ezech, xxix, xxi.
fideliū, a. **E**t ascederunt sup lati, terre, ad cogendū
oēs antixpo obediens, loquit h̄c de futuro p modū p-
teriti, ppter certitudinē pphtie, qd frequenter fir in, p
b. **E**t circu, ca, seto, i, cpianor ad eos destru (phis,
endū, c. **E**t ciuitate ducetā, i, irlm q tūc a cpianis
habitabit, vt dictū fuit, Ezech, xxix. **d** **E**t descedit
ignis a deo d celo, qz antixps fulminabit p michaelez
archāgēlū xpo pcpitē, et magna ps sui exercitū pbit
cū eo vt dictū fuit, qz, Ihes, qz. **e** **E**t dyabolus q sedu-
cebat eos tc, qz tūc restringet sicut prius, et apli p̄tas
f. **A**bi, b, u, besiali riuetes, (sua religabit i iferno,
g. **E**t pseudo pphe, antixpi q eos decipiēt, h. **C**ru-
ciabunt die acno, tc, i, sine fine, p h̄ aut q d hic, Et
circunferunt ciuitatē ducetā, et descendit ignis tc, ptz q
iobes no loquit h̄c d tartar, vt voluerunt aliq dicere, qz
nō iueniunt tartari irlm a cpianis habitata obduse,
ne iognis d celo descendēt em exercitū deuorasse.

ne dignis & cito decentes eoz exercitu devorare.
i Et vi. thoro. Pupus iohes descripsit statu ecclie ge-
nerale iudicium pcedere. Hxir describit ipsi iudicium. d.
i Et vi. thoro. mag. in q̄ designat iudicari; xp̄i ptas iñ.
lz Lædidiū. in q̄ designat iudicij claritas. qd (mita-
notu erit oibz esse iustu. I Et se. sup eū. xp̄m hōles
& deū. m A cyl? spe. fūter. & celu. Mā tūc īmuta

n. Et vi. mortuos magnos τ Chvnt̄ a statu i q̄ sunt.
pusul. q̄r sic dic apls. q̄. Corin. v. Eportebit nos oēs
o. Et li. ap̄t̄ s̄nt. sup̄ (manifestari aī tribunal xp̄i-
ple sc̄iēt̄az. nā oīa merita τ dementia oīb̄ erūt nota
et sic appareat oīb̄ iudicaz. iusticia. p. Et ali. li.
en. q̄d. q̄r. q̄l. lib.

os magnos et pusillos stat
tes in spectu throni, et lib
ri apti sunt et alii liber ap
tus esse vite. Et iudicati sunt
mortui ex his quod scripta
erant libris finis opera ipsoz.
Et dedit mare mortuos
quod in eo erant, et mors et infer
num dedecunt mortuos suos
quod in ipsis erant et iudicatum est
singulariter finis opera ipsoz, et
infernum et mors missi sunt in stagnu
ignis hec est mors secunda
et quod inuenitur in libro vite
scriptum missum est in stagnu ignis

A vidi celū. **XXI**
nouū ⁊ trā nouā.^b
Drimū em̄ celū ⁊
prā tra abŷc, ⁊ mare iā n̄
est. **E**t ego iobes vidi san-
ctam ciuitatem iulm̄ no-
uā, descendente de celo

ad corpora, Iz iā sint mortye morte culpe t gehēne. io d
hic. s Et in se de mor. suos, t indicatiū ē d singulis
reperiū ē el^o qd dictū ē supra ad malorē assertionem
t Et in se, t mors missi sunt i flagig. u i pena gehēne
t p mortē hic intelligit dyabol^o, cui iudicia mors intras
uit i orbē terrar. sic sol d effectue calidus t nō forma
liter. demones em̄i sunt imortales. Per infernū aut in
teligunt p̄tōres dānati cū demonib. sicut em̄i. 2 senti
untes i culpa. sic associabunti pena Math. xxv. gte
maledicti i ignē eternū q̄ pat̄ ē dyabolo t angel ei. xc.

Lvidi celū nouū, descripto **L**aplm, **xxi.**,
finali iudicio, sic describit ecclie stat' post u-
dicū, et primo i generali. scđo. magi in spāli. ibi
Et venit vñ? Circa primum p̄dicit iohannes in quaitionē
a **E**t vidi cc. no. t̄ter. no. zp ista (mūdi sensibilis. d.
duo intelligunt elemēta media ignis q̄q̄ r̄act. Decem
oia in quaitionē c̄ i meli' p̄turbant. q̄d subdit.

b P:um ei ce, et pri:ter, abit: tc, nō ē p: h: intelligēdū
q: mutet eoy substātia. s: ea manēte meliorabunt in q:
sibib: apparetatib: ut in claritate diaphoneitate et in
sibib:, et totū cedet ad gloriā electorū q: ex creaturis
c Et ego iohānes. Hic scđo iohānes de laudāt dell.
scribit innovationē hilane nature q:stū ad electos. d.
d Vidi ciuitatē san. i:rlim. & electorōz societatez p:fecta
charitate vniū. e Nova. q:stū ad corporoz ḡtā co-
pora em̄ scđo q: mō sunt corruptibilia grossa p:oderosa
& obscura. resurget imortalia. subtilia. agilia & clara. et
q: h: fieri p: glam aliaz ad corpora redūdant. iō subdit
f Delicēdētē de celo emp̄ego vt corpora resumāt et
x̄c 14

Liber

indigo adareat. g. Deo patā. dotib⁹ aie ⁊ corpo⁹
ris. iō subdit⁹. Hic spōsam te. b. Et audiui. Hic
tatio describit iohes finalē sumationē. ⁊ p̄io dīctū
ad electos. scđo qđū ad reprobos. ibi. Limidis autē
lūca prūnū dicit. b. Et audi⁹. ro. mag. d. throno. s.
diuine maiestatis.

i. Dicente. Ecce ta
bernaculū dei cū ho.
id ē cohabitatio dei
cū hoib⁹ inseperabil⁹
quia beati habebit
sem̄ eā p̄stē p̄ ap̄a
visionē ⁊ pfccā fui
tionē. ⁊ qđ p̄ h̄ erclu
dit oē malī culpe et
pene. iō subdit⁹. Et
mors vltra si erit tc
lī. Que p̄la abierit
p̄a i ecclia militate
qđ terrestris ultim
ista sunt ⁊ erit vſig
ad iudicium.

l. Et dix. qđ se. i tho
no. s. de⁹ trin⁹ ⁊ vn⁹
m. Ecce no. fa. oia
sc̄ celos elemēta et
electorū corpora. et
ptz ex p̄diciis.

n. Et dir. mi. scribe
te. ad informationē
ecclie te.

o. Et dixit mi. fa. e. i. s̄lunatū est gaudiū electorū.

p. Ego sum alpha ⁊ o. qđ exponit cū subdit⁹. i.

q. Initū ⁊ fi. Alpha ei est p̄ia līa greca ⁊ o vltia. de⁹
em̄ ē p̄cipiū effectiū a qđ oia p̄ducunt⁹. ⁊ finis in quē
oia ordinat⁹. ⁊ Ego s̄tici⁹. i. debito mō desiderat⁹.

s. Dabo d̄ fonte. aq̄ r̄i. p̄ticipationē vite beate.

t. Brat⁹. Izci h̄stites grām mereant⁹ d̄ digno beata ri
ta tñ ipa afa p̄ quā oya sunt meritaria d̄ d̄igno. grāt⁹
dat. altoqñ grā tñ nō eser grātia Ro. xi. v. Qui ri
caruē mūdū ⁊ dyabolū. x. Posside. hec. hereditate
p̄pria. y. Et ero illū d̄. d̄as glīa. z. Et ip̄e erit
ma. si. p̄ assimilacionē p̄fectiū. i. Joh. iii. Lī. a p̄paruerit
a Limidis. b. (siles ei erim⁹. qđ v̄debum⁹ eū sicut ē.
p̄fir ponit finalis sumatio qđū ad reprobos cū dicā.

a. Limidis autē timore mūdano deūlūtib⁹ ad p̄tā
mortalia ⁊ eis p̄fueratib⁹. b. Et iudiculis. i. us
deis saracenis ⁊ ceteris fidē catholica respuerit⁹.

c. Erecrat⁹. i. reuertētib⁹ ad p̄tā enornia post eoz⁹
cōdonationē sicut canis ad vomitū. d. Et homi

e. Et for. ⁊ p̄ for. (cio). factō vel volūtate delibera
nitionē intelligunt cetera carnis vicia. f. Et vene
fici. i. magis ⁊ sortilegī. g. Et idolatris cultā deo

h. Et oib⁹ mēdaci⁹. (debitū tribuentib⁹ creatur⁹.
mēdaci⁹ p̄nitioso. ⁊ p̄hec vīta intelligunt oia alia vi
cia mortalia. i. Pars illoz. i. retributio. l. Erit
in stāgar. i. pena gehēne qđ mors scđa. l. Et ve
hic dīctū describit stat⁹ post iudicū magi inspālū. Hicē
dū tñ qđ aliq̄ aliter exponit de tpe aſi iudicū. ⁊ etiam
an̄ adūetū atr̄p̄i. qđ nitū oſdere er h̄ qđ d̄ iſra se. c.

f. ui nocet noceat adhuc. ⁊ qđ in forib⁹ ē ſordelcat ad
nuc. ⁊ iſſiſtificē adhuc. post iudicū vo nō erit tps
nec loc⁹ menti vel demerit⁹. dīctū igū qđ p̄ angelū hic
introducūt intelligūt iſſocēt papa terri. ⁊ qđ aprobaz
uit ordines fratru minorū ⁊ p̄dicatoz. qđ dicunt hic ci
vitas h̄ierālī noua. fm. illud Propter. Frater qđ adiuxa

tur a fratre qđ ciuitas fir̄na. ambo ei ordines ad idē
opus sunt ordinati. s. ad p̄dicationē euāgelij. Dicunt
igit qđ fundamētu hūr⁹ ciuitatis sunt beati frācīcūs
⁊ Domini⁹ horū ordīniſ fundatores. dicunt ſi in nū
ro duodenario hec fundamēta. qđ sunt duodecim apo
ſtolorū imitatores

mut⁹ vo regularib⁹
fūntia p̄ p̄cepta ⁊ ſta
tuta porte vo religi
onis ingressus qđ dīctū
tur ad qđuor obis
ptes. nā er oib⁹ mū
di p̄tibus aliqui ſigre
dūnt illas religiōes
angeli. vo in portis
erūtētes ſunt mini
ſtri ⁊ p̄uinciales pri
ores qđ p̄ ſe vel alios
recipūt ad ordines
veniētes ⁊ ſic alia h̄
dicta adaptāt ad ſu
um p̄pōtū put pos
ſunt. Licet at hec ex
poſitio ſaluarti poſ
ſet in aliq̄ ſeuſu my
ſico. nō tñ ſuſ ſenſi
ſtali ſicut credo. pri
mo qđ d̄ h̄ qđ ē get⁹ i
troduc⁹ dōcūt jō
hānē dīcē. H̄i et
osiedā tibi te. qđ i. o

p̄t̄ verificari de Innoſētio papa. cū post Johānē fue
rit i le p mille años ⁊ ampl⁹. Itē qđ uſtra dīc de hac ci
uitate. Et tēplū nō vidi in ea. dīcti aut̄ ordines ecclias
habent. Itē qđ subdit⁹. Et ciuitas nō eger ſole neq̄ luna
⁊ poſtea. Nec intrabit in eā aliqd coinqūnatū ab om̄i
nationē faciēs ⁊ mēdaci⁹. dīcti aut̄ ordines indigēt il
luminatione ſolis ⁊ lune. nec om̄ies int̄tantes ſunt
immaculat⁹. nec om̄ies bene intrantes. perfeuerat in
bono. ſed multi ſunt apostate et pefſimi. v. dīc dīc
Aug⁹. Hic ut non inueni meliores his qui in monaſte
ris pſecerunt. ita nō inueni deteriores his qui in mo
naſteriis defecerunt. ppter que ⁊ plura alia que poſſunt
induci contrā expōtione ſolicta. inq̄tū dīctū eam ſras
lem eſe. videt mihi qđ ciuitas hic dīcīp̄ra. eſt h̄ierālī
ſuperma. vnde poſt p̄muſa verba de in ingressu ciuitat⁹
ſubdit⁹. Hui qui ſcripti ſunt in libro vite et agiū. he
ſunt predefiniri. qui eriū h̄ierusalem ſupernam ingre
dūntur ⁊ nullalq̄. ⁊ ideo ſicut iaz p̄muſi dēcribit⁹
hic ſtatus ecclie triūphantis magis in ſpeciali. ⁊ pri
mo quo ad ſirum ſublimū p̄mittit tñ persona allo
queis be. Johānem. cum dīctūt.

l. Et venit vnu de ſeprem angelis te. per hunc enim
intelligitur qđ beatus iacobus. qui ſupra. p̄t. c. dīct⁹
eſt vnu de ſeprem angelis habentibus phialas. ⁊ p̄
cūſiſt be. Johānem in gloria ppter qđ ex dei volūtate
potuit ei reuelare ſecreta celeſtia.

m. H̄i. i. ſtēdā tibi ſponsam. i. h̄ierusalē ſupnā. vt
dīctum eſt in principio ea. que dīcīp̄or agni modo
ſpeciali. quia p̄ungif ei inseperabilit̄ ⁊ eternaliter.
nō ſic aut̄ ecclia militā. qđ cēſſabīt in fine mūdi. ſicut
imperfūt ſenſe p̄fecto. ⁊ figura figurato aduente
ſicut em̄ lex retus ſuperma ſuit. ⁊ figura respectu no
ue legis ſic ecclia militā ſuperma triūphantis. cui ſta
r̄ oīno p̄fect⁹ erit i resurrectō generali. extūc ei ele
cti ſepabunt a reprobis ⁊ erit ipaia ⁊ corpe p̄fecti beati

Apocalipsis

resurgent enim in corpore gloriose per aie gloriam ad corpora re
ni. Et sustulit me in spiritu, et dicit ad ostendendum (dixit ante,
quod non vidit tunc gloriam electorum) puerum in se, sed in aliis eam
reputante, sicut ciuitate quam describit quae vidit imaginaria visione, et cuius significationem intellexit, aliter non fuisse
se visio prophetica, sic declaratum fuit diffusus

us in principio libri psal., et in principio libro Daniel.

o In montem magnum et altum per quem designatur celum empyreum quod est locum beatorum, et in corpore huius sumrum.

p Et ostendit mihi, Hic post describit quantum ad pulchritudinem aspectus cum dicitur,

q Ciuitatem sanctam hierusalem, supernam.

r Descendentem de celo, nam aie beatitudinem descendit ad resumendum corpora, et condicunt eis

gloriam, ut dictum est, scilicet ibi incipiet status pfectus beatitudinis electorum. Potest etiam aliter exponi, quod beatitudo celestis non potest ab electis haberi nisi per quoddammodo ad eos descendat in personam, nam donum gratiae per quod efficiuntur digni regia beatitudine est quoddam inchoatio et participatio glorie, propter quod in omnione dulicior scda petitio ponitur. Aduentus regnum tuum, iad nos veniat, quod non possumus venire ad ipsum nisi prius ad

s Beatitudinem claritudinem dei, nam clavis nos veniat modo dicto, ritas beatorum quantitate ad gloriam aie et etiam corporis est quoddam participatione diuinae claritatis, per quam beatissimi sibi confirmantur. Iohannes, xiiij.

t Et lumine eius (scilicet quantum cum apparuerit filius eius), sile lapide preciosum, et xpo quod est lapis preciosus, Petrus, iiij. Ecce ponam in lylo lapide summi angulare electum preciosum in

beatitudine namque celesti per gloriam corporis et aie formabunt hois christi, sicut membra caput, v. **L**anum lapidi iaspidis sic crystallum, noisiatus casus est, et neutri generis, secundum acceptum est antiqvum, copias autem Christi iaspidi, tum Christi pluralitate colorum, et Christi sunt tres nature, scilicet divisa et aia intellectua et corpus, sum quod iaspis portat visum, et beatissimi delectantur in visione Christi, nam aspectu sue diuinitatis reficiuntur inter se et aspectu sue humanitatis exterius, secundum quod dicitur Augustinus, exponens illud Iohannes, x. Ingredietur et egredietur a pascua inuenientem,

x Hic crystallum, quod valet per similitudinem ardorem, et sile Christum est remedium per similitudinem ardorem cupiditatis, eo per tenuitatem paupertatis, y. Et habebat, Hic postea describit superbia hierusalem quantitate ad ciuitatis edificium, et primo in generali, secundum magis in spatiis, ibi. Et quod loquatur mecum, Circa primi

y Et habebat murus magnus et altus, et spissum et al. (murus vero, quod per quem designatur securitas diuise protectionis, quod maxime relucet in statu supne beatitudinis quam nullus huius potest amittere)

z Item portas, et quod sunt obseruationes mandatorum, per quos habebat ingressus ad beatitudinis statum Matthaeus, xix. Visus ad vitam ingredi sua mandata, et iuste sunt, etiam. Nam obseruationis decem preceptorum decalogi cum duobus preceptis caritatis a

a Et in portis angelos, et non elephas (fac ad vitam ingredi, et aie deferunt ad celum per ministerium angelorum Iudeus, xviii. Fa

citum est autem ut mox eret medicus et portaret ab angelis in sanguinibus obrae, b. Et nota scripta quae sunt nota duodecim tribum filiorum iste, et omnia fidelium quae in indifferetatem admittuntur ad

regnum sine acceptatione personarum, c. Ab oriente porte tres sunt, nam ex oibz orbis partibus colliguntur electi intrantes ianuas padis, dicuntur etiam porte tres ad qualibet ordinis predicatorum capite, nam in fide trinitatis recipiuntur electi ad gloriam celestem, d. Et muri ciuitatis huius fundamenter, etiam, et ratione articulos fiduci, nam secundum

quod dicitur aplius Hebreos, xi. Fides est substantia spe traditorum, et bonorum certitudinum quae sunt res sperande, et in hac diffinitio fidei accipit substantia per inchoationem suae fundacionis, eo quod fundamenter est inchoatio domini, per fidem vero formatam inchoatio baptis

tudo celestis in novis siue plenari fuit dictum Hebreorum, xi. e. Et in ipsis rationibus, non minima duodecim apostolorum et agnorum, et Christi, nam rationes articuli fidei sunt de Christo sex pertinetes ad eum de unitate, et sex ad eius humanitate, et secundum coi

orem distinctionem articulorum, quis aliquid distinguat quantum ordecedim articulos fidei, septem de unitate, et septem de humanitate, dicuntur autem nostra apostolorum in ipsis fundamentis scripta, quod prior publicaverunt fidei Christi predicando, et f.

Et quod loquitur postea describitur edificium (propositum moriendo, ciuitatis celestis magis in spatiis, et primo, ponit intentum dei. Qui loquatur mecum, scilicet angelus, g. Habet mensuram arundinem auream, et secundum arundinem in figura, quod non possit habere latitudine, et longitudo eius est quae est et latitudo, et mensura est ciuitatis, et hoc arundo vera, et mensura est spacium intra muros extensum.

i. Et portas et muri, quantum ad eum latitudinem, nam habita mensura spatii, intra muri extensi, habebat mensura muri, nam interior pars muri et dictum spacium continguntur.

l. Et ciuitas in quadrato, equilatero, l. Posita est, et disposita quod per triplex eo quod subdividitur, in. Et logi est tanta quantum ac ciuitatis spatii, secundum quantum ad muri, ibi. Et menses est muros, tertio quantum ad fundamenta, ibi. Fundamenta, quartio quantum ad portas, ibi, n. Et menses est ciuitatis, Et duodecim portae, Circa primi duorum, et spaciis ciuitatis, o. Per stadiam duodecim milia, non potest intelligi quod ista duodecim milia stadia continent totum spatium ciuitatis et per se, nam illud spatium oportet esse quadratum, et dictum est, duodecim auctoribus est numerus quadratus, et autem quadratus numerus qui resultat ex ductu unius numeri in seipsum semel sicut ex ductu binorum in seipsum resultat quaternarius, nam bis duo sunt quartus, et ter, tria non est, quater, et quatuor, et decem, et sic postea per quod patet quod inter nouem et decem, non est aliquis numerus quadratus, et iuste si spatium ciuitatis est duodecim milia stadiorum per se non posset esse quadratum, et per quod ista duodecim milia stadia mensurant enim latitudinem quadratum, et per duas totum spatium continet duodecim milia stadia

que sunt in eniuerso centumquadraginta et normilia stadia, et est numerus quadratus resultans ex ductu duos denarij in seipm. Hic autem numerus continet monies secundum, cum octo stadia faciat miliare eniū et duo miliaria leucā eniū, sequitur quod predictū spaciū ciuitatis continet, et viij milia miliariorū et non

viij milia leucarū et quodlibet latitudine muri duodecim milia stadia et rotundus ei abit quadratus, qd murus ponit quadratus equilaterus, nec tamen contumaciter hic spacio muri, sed tamen superficies interior et pars predicta. Hec autem significat magnitudinem loci beatorum sanctorum.

a Et invenimus quod dicitur Barnabae, iij. Quis enim magna est domus dei et ingens locus possessionis eius, tamen celum empyreum quod est locus beatorum est quasi incompatibilis maius quam ciuitas hinc descripta, nam in libro maiorum per minoram frequentius significatur, sicut, scilicet capitulo xxxvij, per vigintiquatuor seniores intelliguntur eniuerterit eborum que multo maiori est, et dictum fuit ibi

b Logitudo et altitudo et latitudo eius, scilicet spaciū, (dem. b) Equalia sunt de longitudine et latitudine inter patet ex predictis, nam spaciū quadratum est equilaterum, de altitudine vero quantum ad murum non sit hicmentio sed postea de altitudine spaciū quod accipitrum altitudinem montis in quo describitur hec ciuitas sita, sicut quod dicitur supra eodem capitulo. Et suffulit me in spiritu in monte magnū et altū, et ostendit mihi ciuitatem sanctam tecum, et sicut in altitudo montis huius est duos decum milium stadiorum sicut longitudine spaciū et eius alterius.

c Et mensura est. Hic autem agitur (tudo, ut predictum est, de mensura murorum, cui dicitur, Et mensura est muros eius, et) et esset tamen eniū murus, tamen dicuntur muros in pluribus, propter quodlibet latitudinem.

d Centrum (tuo eius latera spaciū predictū includentia, quadrangula quattuor cubitorum mensura bovis, id accipiendo cubitum humanum, quod continet pedem et dimidium sicut etiam eniā acceptance, scilicet a cubito brachii usq; ad manus, sicut etiam vero dominos pedes, scilicet a cubito brachii usq; ad summitatem digitorum, et quo patet quod non accipitur hic mensura longitudinis muri sicut suu ambitu nec etiam latitudine eniū nam murus habebit quattuor latera et quodlibet longitudinis centrum quadrangula quattuor cubitorum non posset claudere spaciū predictū nec etiam duodecimam eius partem nec etiam minimam, scilicet eniū stadiū quadratum, nam eniū solū stadiū continet centrum viginti quinq; passus, et quilibet passus, et quilibet passus qui quis pedes, et per sequens eniū stadiū quadratum, cccc, cubitos et dimidiū quadratos sicut maiorem acceptance humani cubiti, et patet ex predictis, scilicet dividendum quod hic accipit mensura muri sicut etiam altitudinem quod est multo minor quam eius longitudine, cuius mensura accipitur sicut mensura spaciū, cuius quodlibet latitudine est longitudinis duodecim milia stadiorum, et per sequens quodlibet latitudine muri, quoniam antiquus spacio in parte interiori, vi, sicut dictum est, propter quod hic facit mensura longitudinem muri, quod sufficiat ut habeatur per mensuram supradictam spaciū, etenim, dictum est autem supra quod per murum intelligi securitas beatitudinis, propter quod eius altitudo dicitur centrum quadrangula quattuor cubitorum, quod est numerus quadratus, et dictum est superbia, et significat stabilitatem beatitudinis, sicut corporis quadratus firmiter stat in quolibet latere, propter quod etiam virtuosus continentur quadrato, id est.

e Mensura bovis quod est angelus, per hoc designatur quod boves electi ad equitatem angelorum assumuntur. Dicitur, et rur sic angelus dei in celo,

Et erat structura muri, et ex lapide iaspide, sic superdictum est, per murum intelligi securitas beatitudinis, per aspidem vero ipse Christus propter quod murus est de lapide iaspide, nam ipse Christus est securitas beatorum a quo non possunt diuenter nec auelli, f. Ipsa vero ciuitas aurum mundum. Civitas autem est ciuitas rerum, ideo per ipsam intelligi societas beatorum, per aurum vero quod ceteris metallis est preciosius, intelligi civitas que per ceteris dei donis est donum excellentius, ideo dicitur.

f Ipsa vero ciuitas autem mundum nam societas supernorum ciuitatis eniā, intelligi societas beatorum, per aurum vero quod ceteris metallis est preciosius, intelligi civitas que per ceteris dei donis est donum excellentius, ideo dicitur.

g Supermissima caritate summa quod dicitur in psalmi. Supne misericordia teque ab aliquo dicit esse beati Gregorius ab aliis vero Hugo de sancto victore, in quo subditur. Nec languor hic nec sensus nec fraus, nec terror hostium, sed una vox letantia, et eniā ardor cordium.

h Humile vitrum multum, id est pertinuum sicut vitrum quod recipit lumen non solum exterius, sed etiam interius, per quod designatur quod societas beatorum in resurrectione penetrata erit lumine.

i Et fundat (etiam interius, et exterius) per gloriam corporis et ase, dampna. Hic autem describitur ciuitas superna quoniam ad ornamentum fundationem, cum dicitur, Et fundamenta muri ciuitatis omni lapide preciosum ornata est quod per ipsum non accipitur hic fundamentum per similitudinem illius quod in edificiis absconditum sub terra, nam ibi ornamentum non habet locum, sed accipitur ad similitudinem pris interiorum edificiorum, quod tamen apparet super terram.

j Et fundamentum primum iaspis, dictum est supra quod duos decim articulos fidei intelliguntur per ista fundamenta, inter se articulos punctos ad ipsi diuinitatem primam est de veritate dei quod est principium credendum tollendi errores varios gentilium plures deos ponentium, id per lapidem designatum quod osculos purgat, visum acutum et fortatum et dicitur libro de proprietatibus regis et ibide ponuntur proprietates sequentia lapidum.

k Secundum saphyrus, secundus aragonit, sicut quod inservit assignatur, tunc est de trinitate personarum cuius fides augmentat corpus ecclesie mysticum, quod per se erat in una gerte modica uestimentorum, sed modo per fidem trinitatis predicata se extredit ad multitudinem gentilium uestitorum, ideo signatur per saphyrum, quod corpus humanum vegetat, et integra membra conservat.

l Tertiū chalcedonis, tertius autem articulus est de opere creationis quod solum deo uenit, valet fides huius articuli contra demonum illusiones, et non adorantur sicut creatorum, ideo signatur per chalcedonum qui valet contra illusiones demonum et virtutes conservat.

m Quartum smaragdum, quartus autem articulus est de opere scificationis per gratiam que curat casum peccati mortalis et dat verba pluslaria in oratione deuota, et ideo significatur per smaragdum qui valet contra morbos caducos, et in causis dat verbū pluslaria.

n Quintum sardonix, quintus autem articulus est de opere resurrectionis corporum cuius fides humilis facit et pudicum cogitationem inferendo per corpus est corruptibile, sed in alterum ad gloriam resuscitandum debet tenere in humili gestu et apparatu ratione mortalitatis presentis, et mundu ratione glificationis future, propter quod significatur per sardonitem qui facit humilem et

o Sextum sardius, sextus autem articulus (pudicum, est de opere glorificationis cuius fides generat in animo gaudium, et expellit timorem, per cogitationis glorificari

Apocalipsis

nō timet p christo mori, s; etiā aliqui gaudet Matth. v.
¶ u vos oderint hoies & exprobauerint & eiecerit nomē
vestrū tanq̄ malū mentiētes ppter me. Gaudete & exultate qm̄ merces vki copiosa est in cel. iō significat p sac
dū, q̄ gaudiū accedit & expellit timorē. p Septumū
chrysolit⁹. ¶ ^{Primum} arti
culus p̄tēs ad hūa
nitatē xp̄i est de p̄ce,
ptiōe & nativitate ei⁹
ex vgine, cuius fides
cofortat hū, nā natu
rā in sc̄f. uō xp̄i ver
bo vniā, & valet t̄ hi
mores nocturnos ri
tiōe ev q̄ nato xp̄o in
noct̄ medio, dixit an
gelus pastorib⁹. No
lite timere Luce. ii. &
ibidē subdit⁹. Sbia in
altissimis deo. & t̄ ter
ra p̄ hoīs bone vo
lūtatis. iō significat per
chrysolit⁹ q̄ cofortat i
tellectū, & p̄ p̄tē natu
rā humana p̄ intelle
ctū ab alijs aīlib⁹ di
stinctā. ¶ Deta, & ex
pellit timores nocturnos. q Octauū beryllus sc̄bs
atticulus est de passione ch̄risti morte ei⁹ & sepultura, cu
ius fides inuitū reddit in tribulationib⁹ hui⁹ misidū.
¶ ^{Tertii.} uñ. Christo in carne passo & vos eadē cogitatione
armamini, ideo signat p berylli⁹ q̄ p̄ lites inuitū reddit
& nouū topazij⁹. ^{Tertii} arti (sic mitē fac & benignū)
culus ad humanitatē xp̄i p̄tēns est de desclēsu aie ei⁹
ad inferos, cuius fides valet p̄ pieula a demonib⁹ infes
tanda, q̄ p hūc desclēsum fuerit spoliati, & p̄tās eoz di
minuta, iō significat p topaziū q̄ valet t̄ irā, i.e. lunaticā
passionē q̄ frequenter p̄ demones iratos excitat vel au
s. ^{Quartus} beryllus articul⁹ (gmentaf⁹)
est de resurrectione xp̄i q̄ est cā nrē resurrectionis futu
re, ppter qd̄ fides eius valet & corruptionē corpis & tanse
p p̄ctū, nā oīs corruptio tollerat in resurrectionē ch̄risti
ideo designat p chrysopassum q̄ valet t̄ leprā. & ^{Undecimus}
chrysopassus. ^{Quintus} articul⁹ de ascētione ch̄risti ad
celos in hūanitate assump̄ta, cui⁹ fides dat vigorē fide
lib⁹, et ipm̄ seq̄ntur tanq̄ mēbra ei⁹ Coll. iii. Que sursum
sunt sapite. & ppter qd̄ significat p̄ biacynthiū q̄ dat mē
& ^{Duodecimum} bris vigorē & salutifex facit sapore, &
amethystus. ^{Sextus} articulus est de aduentu ad iudicium
in q̄ apparet ch̄ristus in forma hūanitatis glōsia, cui⁹
fides reddit hoīem sollicitū & vigilē vt in illo tremēdo
iudicio de factis dicit⁹ & cogitatio ib⁹ suis posset redde
re rōnem, iō significat p amethystū q̄ fac̄ vigilem & expellit
& ^{Et duodecum} porte. ^{Hic} p̄t̄ agi (malā cogitationē,
t̄ portarū, cu dicit⁹. & ^{Duodeci} mar
garite sunt p singulas, s. portas, licet autē margarita sit
nomē vnuis speciei q̄ gallice vocat perle, t̄ bic & in plu
rib⁹ locis sacre scripture accipit̄ generaliter p̄ qlibet lapi
de p̄cioso, qles sint lapides istaz duodecim portarū nō
exprimit⁹, ppter qd̄ p̄babilit̄ videtur q̄ sunt eiusdem significatiois,
¶ ^{Et platee ciuitatis} tc. ^{Hoc} iam expositū est supra.
¶ ^{Et templū} ^{Hic} p̄t̄ describit̄ supna hierlm̄ q̄ntum
ad dei cultum. Ad cuius intellectū sciendum q̄ cultus
dei tempe veteris testamenti fuit figuris respectu cul
tus q̄ obscuratur tempe noui. i. Cor. x. Omnia in figu

ra contingebant illis, cultus vero testamenti noui est
suo modo figuralis respectu cultus celestis, nam mili
tans ecclia representat p̄ ut potest celestia p̄conia vñ dici
tur in illa psa. Eupne matris gaudia repletet ecclesia,
que quidem representatio fit in templo materiali, & per

corporalia obsequia, sta
tus vero superne bea
titudinis nō est figura
lis alioq̄ expecta
ti vel non habiti, nam
deus clare videb⁹ ibi &
presentialiter habetur
et veneratur propter
quod dicit beat⁹ Joh
annes.

a Et templum non
vidi in ea, quia deus
non colitur ibi per fi
guralia sed in sua p̄
lentia, ideo subdit⁹.
b Dominus deus
omnipotens templū
illius est & agnus, uā
beati reficiunt̄ interi
us in aspectu diuinis
tatis, exterius vero in
aspectu humanitatis

christi, & sic vtranḡ naturā colunt & adorat̄ inq̄ntū hu
c Et ciuitas non manitas est diuinitati coniuncta,
egret sole neq̄ luna, i. illustratione corporali.
d Nam claritas dei tc, quia pfecte electi illustrantur
e Et ambulabūt gentes, id est electi. f In lumine
eius, nam omnia faciūt ex illustratione dei.

g Et reges terce afferat̄ tc, rex dicit̄ a regēdo, omnia ho
corpalia & homines per angelos sanctos administrant̄
& reguntur, ppter quod hic & in plurib⁹ alij sacre scriptu
re locis angeli reges terre dicuntur, ex electis vero qui
per eorum administrationē ad beatitudinē deducuntur
eorum gloria augmentatur & fm̄ hoc afferat̄ gloriam su
h Et por̄ am̄ in supernam hierusalem hic dicuntur,
te eius non clauderat̄ per diem nam a tempore passio
nis christi per quam aperte sunt ianue celi manet & ma
nebunt aperte, nam ibi statim recipiuntur anime purga
te, dicitur autem tempus a dicta passione dies, quia
tunc sanctis patrib⁹ in limbo detentis data fuit lux glo
rie, ppter quod christus dixit latroni pendenti in cruce
Hodie tecum eris in paradiſo Luce. xxij.

i Hoc enim non erit illuc, quasi diceret porte tue decte
ro nō claudent̄, q̄ dictū est quod non claudent̄ p diem,
k Et afferent gloriam tc, modo pdicto.

l Non intrabit in ea aliquid coquinatū, virtus car
m Aut abominationē faciens, i. p̄ctū & naturā (nis,
n Et mendacium, id est hypocritum que est mendaci
um in facto & t̄ excludatur omne aliud peccatum sub
dit⁹. o Vnde qui scripti sunt in libro vite, id est in di
uina p̄destinatione, t̄ hic liber etiam dicitur liber,
p Agnus, id est & Christi inq̄ntum est vnuis deus cum pa
tre.

L Capitulum. XXII
e Costendit mihi flūiūm aque tc. ^{Hic} ultimo
describit̄ superna hierusalem q̄ntum ad refe
ctionem ciuitatis, et dividit̄ in duas partes,
quia primo describit̄ hoc coniūcum, secundo coni
ūcum exercitū, ibi. Et omne maledictum non erit
tc. Circa primum sciendum q̄ refectio beatorū non
intelligitur a nobis, nisi per similitudinem corporalium

ad refectionem aut corporis duo requnf s. cibz & potz. priog desribit por cuo dñi a Et oñdit mihi flumū aq viue. p quē intelligit spūssancē. vñ dic̄ saluator Johā. cī. Qui credit in me sic dicit scriptura flumla fluēt de venire ei aq viue. qd expōs̄ euāgelistā subdit. h̄ aut̄ dixit de spū quē accepturi

erāt credētes i eū. spīrī aut̄ sanct̄ cui ap̄ propriā bōtas & sua uitas reficit bōs p̄ modū dulcis potz. iō signat p̄ flumū aq viue. i. dātis gl̄iam vite b Procedēte a sede dei p̄ris & agni. nam spūssancē ex p̄re & fīc In lio. pcedut. medio platee ei. & ex vtr̄ p̄te flumis lignyite afferēt fructz duo dec̄ p̄ mēses singulos redēs fructū suum. & folia ligni ad sanitatē gētiū. Erō maledictū n̄ erit āpli? sed sedes di & agni i illa erūt & p̄ui ei. p̄uēt illi & videbūt faciē ei? & nomē ei in frōti b̄ eoꝝ. Et nor̄ ultra n̄ erit & nō egebūt lumine lucerne neq̄ lumine sol. qm̄ dñs de illūiabit illos. & regbunt i

f Suferēt fructus duodeci. q̄ etiā dicūt fruct̄ spūs Gal. v. Nā indūsa sūt opa trinitatis & p̄ cōseq̄ns filij & spūssancē. Sc̄iēdū. tñ q̄ illi fruct̄ aliter ha benfīn via p̄ grām. & aliter b̄ patria p̄ gl̄iam. sic dictū est de q̄ttuor virtutibz cardinalibz. ca. p̄ce. sic sūt alij ac̄r̄ via toris & cōprehēsoris. Pr̄im⁹ ḡ fruct̄. vt Gal. v. d̄. est caritas q̄i patria ē in dēl̄ r̄ilum totale p̄ amorem trāsfor marī. sc̄ob̄ ē gaudiū q̄ est in deo r̄ilo delectari. tert̄ est par q̄ est in ip̄o totale detari. q̄rt̄ est patia q̄ ui via ē in aduersariis no frāgi. i patria b̄ r̄ibi nulla e aduersitas est in deo firmiter itabiliri. q̄nt̄ est benignitas. i. bona igneitas q̄ est i btis ad amo. ē p̄imi inflamari. q̄nt̄ ad effectū. vñ in eis ē vn̄ ardor cordiū. vt d̄ i illa. psa. Qua perne m̄ris gaudia. t̄. sept̄ est bonitas. i. diffusio. p̄p̄q̄ boni ad p̄imi fm̄ effectū. nā bonū est sui diffusiuū bo nū aut̄ vn̄ b̄i reducat in alterz. nā vn̄ gaudet de alte ri. bono sic de suo. p̄p̄o. sept̄ est longanimitas q̄ est eq̄nūm̄ expectatiō boni futuriale vo. b̄t̄. eq̄nūm̄ expectat̄ gl̄iam corporis. octaū est m̄suetudo q̄ ē in via ire moderatō. s̄ in patria nō b̄i locū tra q̄nt̄ ad suū materialē q̄d est ascēsio sanguis circa cor. s̄ q̄nt̄ ad suū formale. q̄d est appetit̄ vindicte b̄i ibi locū. q̄ b̄i vñdictā appetit̄ oblitinatoꝝ p̄ctoz fm̄ illō p̄s. leu. Verabif iust̄ cuo viderit vindictā man̄ suas lauabit in sanguine p̄ctoz. & q̄m̄ appetit̄ iste moderat̄ est in btis fm̄ regulam diuine iusticie. iō fm̄ h̄ est ibi m̄suetudo. nonus ē fides q̄ si accipiat̄ vt est vñt̄ theologica nō ē in patria cuo sit de nō apparētibz. Hebr. xi. s̄ ei in patria succedit̄ vñ clara. si aut̄ accipiat̄ fides. p̄ fidelitate sic est in btis marie. decim⁹ est modestia q̄ excellēt̄ est i patria. nam vñres inferiores ale sunt oīno superioribz subiecte. vnde cīm⁹ est vñt̄ia. est aut̄ vñt̄ia q̄ occupat̄ias in ordīnas tas patif. sed ab eis non deducit̄ s̄ passiones fortiter se tenēs. h̄m̄ vo. occupat̄ias nō sūt in patria. p̄t̄ q̄d nō ē ibi vñt̄ia q̄nt̄ ad occupat̄ias pati. tñ est ibi q̄nt̄ ad nō deducit̄. nā b̄i nō p̄fit i aliquā malū flecti. dyodecim⁹

est castitas. quē put̄ importat mūdiciā est in patria. nā in eā nō intrat aliqd coinqnatū. et dictum est supra. g Per mēses singulos reddēs fructū suū. mēlis apud hebreos incipit a prūna lunatice. ppter q̄d nouitatē de signat. p̄ singulos intelligit̄ st̄inatio. & sic p̄ mēses singulos intelligit̄ eternis

ras h̄uī fruct̄. q̄ sp̄ manet i sua nouitate & sua duratiō. & hoc mō d̄r̄ Esa. v. Et ent̄ mēsia & mēse. & sabatū ex sabbato t̄c.

b Et folia ligni ad sanitatē gentiū. Per folia intelligunt̄ vba etiā fm̄ coem moduz loquēdi. g folia ligni sunt vba r̄pi in euā gelio. t̄tentia. q̄ sūt ad sanitatē gentiū. nā p̄ p̄dicationē euāgelij gētes p̄ orbē disperse p̄uerse sunt ad r̄pm̄.

i Et oē. vñt̄ de scrib̄i vñt̄ia exerceſtiā. Circa q̄d sciendū q̄ i vñt̄ia carnalibz solent hoies relatare linguis suas ad bla sphemias & vñt̄ia. ppter q̄d diuines epulo

positus in inferno magis cruciabat in lingua Luc. xvi. i Et oē ma. (Hoc aut̄ remouef̄ a vñt̄io celestū. cuo d̄. ledictū nō eru in ea ample. Sed grāactio vñt̄or laudis b̄. Et sedes dei & agni in illa erunt. nam ibi marine relucet eoy maiestas. l Et serui eius. s̄. angeli sancti et beati. m. Vñt̄ient illi. et quando quicquid placitus n̄ Et videbunt faciem ei. clare & aperte. (est ei.

o Et nomen eius in frontibz eorum. id est manifeste patebit omnibus q̄sint serui eius. p Et nor̄ ultra non erit t̄c. hoc expositus est supra. hic tamen repetit̄ ad maiorem assertionem. & quia seruire deo est regnare q Et regnabūt in secula seculorū. ad est. (ideo sequit̄. eternaliter a parte post. t Et dixit mihi. Hec est vñt̄ma pars principalis h̄uī liba q̄ ponit̄ in fine p̄t̄ mos dum epilogi in quo p̄m̄o ponit̄ h̄uī libri commensatio. sc̄ob̄ prescriptorum brevis recitatio. ibi. Qui nos̄ et tertio dīctoz affirmat̄. ibi. Contestor eū. Circa priūm̄ dicif̄. t Et dixit mihi. angelus. s Hec vers̄ ba te scripta. t Fidelissima & vera sunt. Nam a priū v Et domi. (ma veritate processerunt. ideo subdit̄. nūs deus spirituum p̄pharatum. licet vñus spiritussans̄ tuus tangat mentes oīm̄. p̄phaz tñ effect̄ eius sūt mult̄i & vari in mētibz ip̄oz. x O fidere seruis p̄iobem.

y Que op̄. fieri cito. q̄ sūt p̄ordiata a deo. cuo ordinaſio nō p̄o frustrati. id̄ subdit̄. z Et ecce venio velo. ad ip̄am iplendū. & sic apparet h̄uī libri veritas. sc̄ob̄ tā gif̄ ei. vñt̄itas cum dicif̄. Sc̄ob̄ q̄ custodit̄. tertio eius a Et ego Johā. (auto)ritas ex parte scriptoris. cuo d̄. t̄c. q̄ adhuc vñt̄is in terris sūt maior hoie. pat̄ angelis ppter q̄d angel̄ renuit accipe reuereunt̄ quā sibi volu. it exhibere. cum dicitur. Et postūt̄ audissim̄ t̄c. et patet ita. q̄to tangit̄ h̄uī libri aliquās intelligibilitas. cuo d̄. a Et dixit mihi ne signaueris t̄c. i. non occultes oīno intellectū rebor. ppter q̄d in pluribz locis ponit̄ur alii qua satis plane ex quibz aperitur vñt̄a studiosis ad alta

Apocalipsis

intelligenda aliquiter, saltem in multis, sicut supius declarari in locis suis.

b **L**ys enim ppe est iplois scriptor
c **Qui nocet.** Hic iterponit breuis recitatio pscripto-
rii, nam supius actus est de distinctione elector et reproborum,
et qntus ad h d. **Qui nocet.** peccando p pnum d. **Noce-**

at adhuc, nocebit,

ita q ponit hic opta-
tum p indicatio, et lo-
cur de reprobis pre-
scitis q mo. u in pec-
cato meo. all.

e **E**t q in sordibus est
peccando in seipm.

f **S**ordescat adhuc
id est sordescet.

g **E**t q iust recte vi-
uedo ad pnum.

h **J**ustificet adhuc
i. iusticiam faciet, et loq-
tur de iust pdestina-
tis q decedunt in gra-
tia finali.

a **E**t sanctus, uiuen-
do mude ad seipm. se

cido i superioribus freq-
ter dictum est de terebili-
tione bonorum et repro-
borum et qntus ad h d i

psona christi.

b **E**cce venio tc, et
q h possit osidit di.

c **E**go sum alpha et
omega. effectua et fina-

lis omni. sic alpha est

prima lra greca et oltima.

d **B**ti q la. sto. suas ags
penitentie ui psoni.

e **A**ut in aliq libris subdit. In san-
guine agni, non est de rectu, nechit in antiqib libris.

f **V**it s pras eoz in ligno vite, i. in futuro fruant xpo

cuius dignitate reficiunt bti inter, et hUMANITATE exteri.

g **A**t p por, intrat civitate, i. obseruatoris mactatorum,

intrat ad vitam eternam.

h **E**ros cates, i. gulosi et dra-
ctores bonos latentes.

i **E**t iudicii, i. seipos inficietes.

j **E**t homicide, corpales et spuiales.

k **E**t ydolseruites, qd est
pctim directe s deu. m.

l **E**t ois q tc, ille amat q delectat

m edacia p ferendo, s hypocrita fac medaciu. n. hypocri-

sis est medaciu in facto.

m **E**go iesus misi angeluz meum testificari vobis hec

n si clicer punitionem malorum et pmiationem bonorum, o

p **I**n ecclie, q srt p orbem uiuersum, tertio in superioribus, et di-

ctu est frequenter de xpi excellentia, et qntus ad h subdit in

q **E**go sum radix, gen' dauid, i. de radice (ei) psona,

yesse, sic dicitur de genere ei qntus ad humanitatem, fin q

r **E**t spus et spodi, veni, nota hecest va lra, et sic h sit lis-

bri correcti, dic aut spussanc xpo.

s **V**eni, i. ad iudici-

tum ad iustos pmiandu qd dupl pott intelligi uno mo-

do, q fac iustos h dicere, q pmiari desiderat a xpo iudi-

ce eo mo loquendi q d. Rom. viii. Opus postulat p nobis

genitib inenarrabilim, i. postulare fac fin oes exposi-

tores catholicos. Alio mo q sic filius missus fuit i mudi-
a pte et spus et spus et spus ei. Et Isa. xlviij. Disit me de-
us et spus ei, sic ibide plenus fuit osilum, sic i aduertu ad
iudicium mittet a pte et spus et spus. Et sposa, i. ecclia militas
q desiderat iungi ecclie triup. qd fiet i iudicio finali.

s **E**t q audita spu-
scio p inspiratione et
ab ecclia p predicatione,

t **D**icat veni deside-
rando fini aduertu rpi.

v **I**u. xxi. dic salua-
tor loqns de ei adue-
tu ad iudicium huius at-

fieri incipientibus respi-
cite et leuate capitave-
stra, i. exhilarate cor-
da, put export Breg-
qin a propinquitate redi-
ctio vestra.

v **E**t q sicut, deside-
rando gloriam.

x **G**loria p gratiam,

y **E**t q vult accipis-
at aqua rite, i. gloriam,

q est vita anime.

z **B**rat, na hinc h p
xpi meritum in banu-
mo, dū tñ non ponat

a **C**otes. (obstaculum
Hec est ultima ps in q
ponit predictor affirmatio,
q nihil ibi stinet
superfluum aut dimidius
tui. ideo subditur.

b **H**iquis apposuerit ad hec, s. discrepantia a veritate
euagelij, sic ebion et cherint heretici q tpe illo addebant
aliq discrepancy a veritate euagelij, et aliq divinebant de
et veritate, dicentes xpm nisi maria non fuisse p h tñ non ers-
cludit qn possint aliq dici licet, q faciat ad declaraciones

c **D**ic q te (sacre scripture), et sic fecerunt doctores scri-
tiorum phibet istorum, s. xps. d **E**tiam, venio cito ad iu-
dicium cuique i morte, nam quis unusquisque inueniet in morte
et pfectus erit i iudicio, generaliter autem remanserit iudicium
i generali resurrectio, e **V**eni dñe iesu, h dicit iohes
propheta se spissitio et ecclie, i. subdit ei oratio p oibz fide
libz, et dicitur. f **B**ea dñi in r iesu christi cu omnibus
vobis, Amen.

g **T**racitum est Argentine insigne h, ac in usitatibus opibus biblie
vnae postillis venerandi viri ordinis minoris fris Nico-
lae de lyra, cunq additioib p venerabile epm Paulu bur-
gesem edut ac replicis mgri Matthie dorinch eiusdem
ordinis minoris fratris et theologi optimi, charactare vo
impressum habens iucundissimo, expletum deniq anno
incarnationis deuteratis. Q. ccclxxix, die vero Nonarii an.
Nonembri. De h, honor inuictissime trinitati necno in
temperate virginis Marie iesu, p getule Am. Ne plogoz
biblie expositiones in h totali ope ab im pectorib inserte
recepte sunt ex tractatu britonis, de expositionib plogoz
biblie, demptis expositionib plogoz i qrtuor euagelistas
que sunt ipsius Nicolai de lyra, q in scda p fatione ante
initium postille veteris testamenti, posita excusat se de
hiusmodi expositione plogoz.